

7. Artfakta

På följande sidor presenteras varje art för sig med en utbredningskarta över artens förekomst i Östergötland. Alla rödlistade arter i länet är inte med i presentationen. Arter som inte har eftersökts inom floraväkeriet (Tabell 5) och arter som från och med 2005 bedöms som *Ej tillämpliga* för rödlistning (undantag: esparsett, spetsfingerört och gaffelglim) har ej tagits med. De som ej eftersökts saknar oftast aktuella exakta lokaluppgifter, eller också har de helt nyligen rödlistats.

Tabell 5. Rödlistade arter i Östergötlands län vilka ej har eftersökts i florväkeriverksamheten.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	HK 2005
Bohuslind	<i>Tilia platyphyllos</i>	CR
Hjorttunga	<i>Asplenium scolopendrium</i>	RE
Lindådra	<i>Camelina alyssum</i>	RE
Bymålla	<i>Chenopodium urbicum</i>	RE
Skaftslamkrypa	<i>Elatine hexandra</i>	VU
Vårkällört	<i>Montia arvensis</i>	VU
Havsnajas	<i>Najas marina</i>	RR
Dvärgnäckros	<i>Nuphar pumila</i>	RR
Spädnate	<i>Potamogeton panormitanus</i>	RR
Smalbladig lungört	<i>Pulmonaria angustifolia</i>	VU
Pimpinell	<i>Sanguisorba minor ssp minor</i>	RR
Engelsk fetknopp	<i>Sedum anglicum</i>	NT
Lundviol	<i>Viola reichenbachiana</i>	RR
Bandtång	<i>Zostera marina</i>	RR
Dvärghäxört	<i>Circaea alpina</i>	RR
Slidsilja	<i>Selinum dubium</i>	NT
Vittåtel	<i>Aira caryophyllea</i>	VU
Sydsmyrblomma	<i>Ranunculus sardous</i>	RR

På utbredningskartorna visas förekomstlokaler för respektive art, där årtalsintervallerna anger under vilken period som fynd har gjorts senast. Utbredningskartorna visar endast fynd som har gjorts från Floraväkeriets start (1990) och framåt. För några arter som eftersökts, men ej påträffats, under perioden 1990-2005 saknas därför förekomstlokaler på utbredningskartan.

Arterna presenteras i bokstavsordning efter vetenskapligt namn. På raden under artnamnet anges 2005 års hotkategori, samt familjenamnet.

I ”Utbredning i Östergötland” anges först socknen och sedan lokalen inom parentes. Om det förekommer flera lokaler inom samma socken uppges socknen endast vid första lokalen och därefter enbart namnet på lokalen. Om det finns fler än fem lokaler skrivs inte lokalnamnen ut. Istället anges endast antal lokaler.

I Genberg stämmer inte alltid antalet lokaler överens med antal lokaler som besökts inom floraväkeriet. Det här beror oftast på att endast sektionsnummer är angivet för artens förekomst och att lokalerna inte är kända. För ett fåtal arter finns det fler lokaler inom floraväkeriet än vad som anges i Genbergs ”Östergötlands flora”. Dessa är nyupptäckta lokaler.

Bilderna på arterna är hämtade ur Lid, ”Norsk og svensk flora” (1979).

Naverlönn

Akut hotad (CR)

Acer campestre

Aceraceae

Biologi:

Naverlönnen är ett litet träd eller en stor buske, som växer på kalkhaltig mark, i lövskogar, bryn och snår. Den kan bli upp till 10 meter hög.

Utbredning:

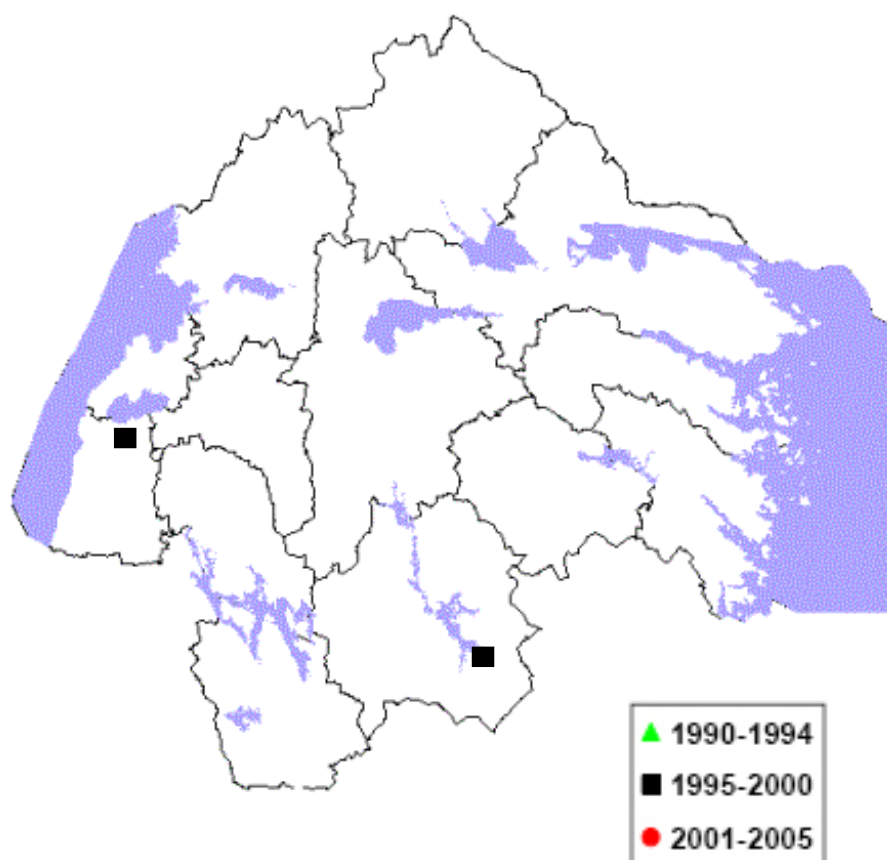
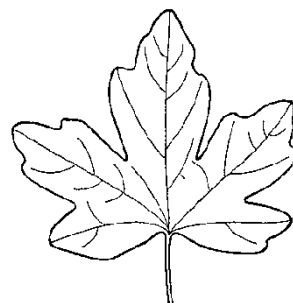
Arten är utbredd över en stor del av centrala och södra Europa. I Sverige är den i nutid endast känd från en spontan lokal i Skåne. Naverlönnen odlas allmänt norrut till Mälardalen.

Utbredning i Östergötland

I Genberg fem lokaler, Kimstad (Gillberga), Linköping (Vallaskogen), V. Stenby (S. Freberga), Skänninge (Örbacken) och V. Tollstad (L. Klint-Höje). I floraväxeriet eftersökt men ej funnen på två lokaler: Skänninge och V. Stenby, och funnen på två nya lokaler: Hycklinge (NNV ka) och Rök (Hallen). Alla östgötska lokaler härstammar troligen från odling.

Hot:

Avverkning och uppodling utgör hot mot arten.



Luktsmåborre

Regionalt rödlistad (RR)

Agrimonia procera

Rosaceae

Biologi:

Luktsmåborre är flerårig. Den finns framförallt på kulturskapade ståndorter som väg- och åkerkanter (troligen ursprunglig i lövsnår i skärgården). Arten är något kalkgynnad, värmekrävande och växer på frisk till torr mark. Bladen har en särpräglad doft.

Utbredning:

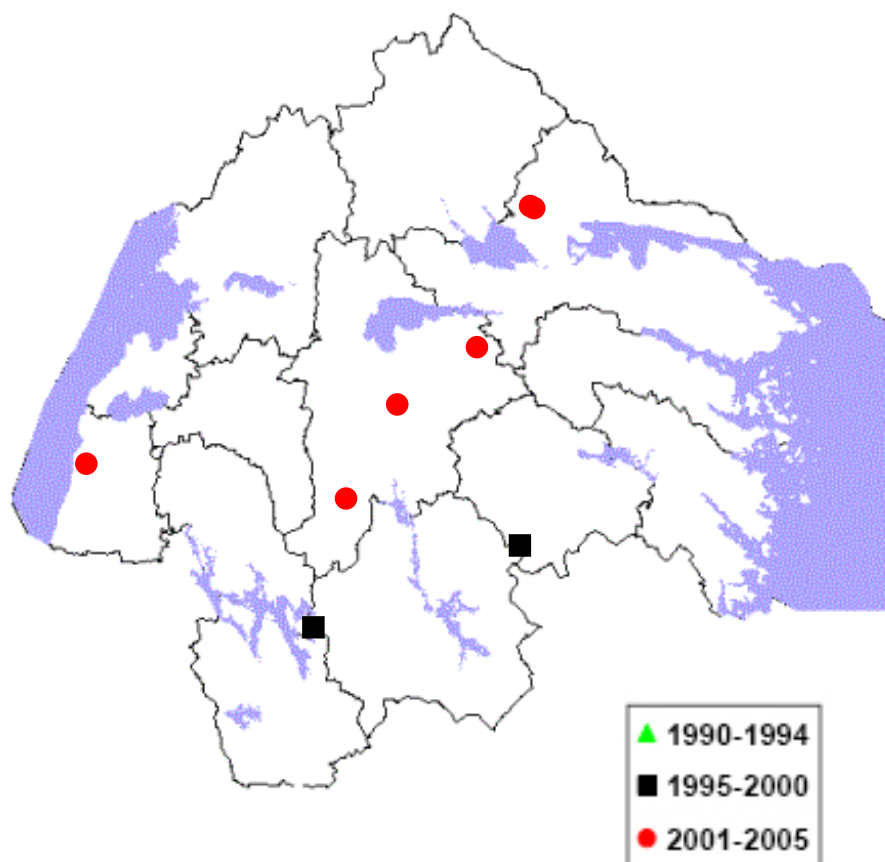
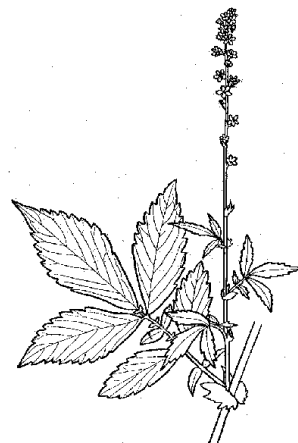
Luktsmåborren är europeisk och har en sammanhängande utbredning norr om Alpena från Brittiska öarna till Rysslands gräns. Utposter finns i Spanien, Italien och Ryssland. I Sverige förekommer den från Skåne till Dalsland, Västmanland och Uppland (ej Gotland).

Utbredning i Östergötland

I Genberg 30 sektioner. I floraväxteriet funnen på åtta lokaler och eftersökt utan fynd på en lokal.

Hot:

Hotas av kraftig igenväxning och borttagande av bryn och åkerrenar. Den gynnas troligen tillfälligt av den igenväxning som sker av kulturlandskapet.



Klätt

Starkt hotad (EN)

Agrostemma githago

Caryophyllaceae

Biologi:

Klätt är ettårig. Den är ett ogräs främst i höstråg men kan tillfälligt sprida sig till ruderalmark, förekommer även i odling. Vanligen självbefruktande. Fröna gror kort tid efter sådd och arten kan inte bygga upp någon fröeserv.

Utbredning:

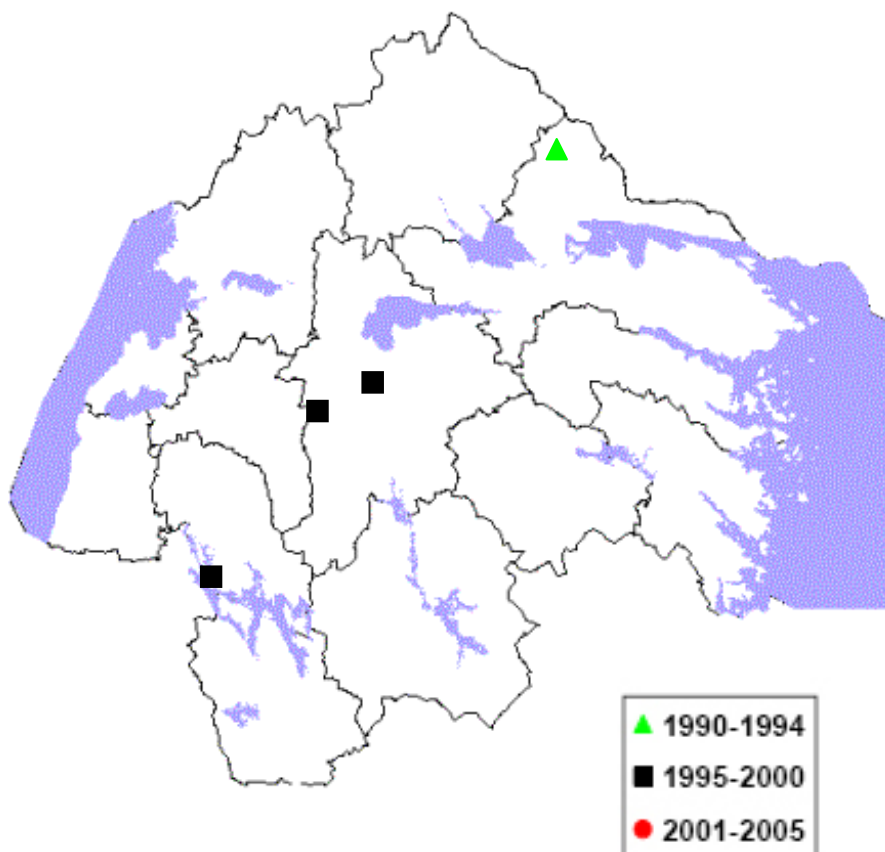
Klätt har förekommit i alla sädesodlande länder i Europa, västra Asien, Nya Zeeland, delar av Afrika samt i Amerika. Dess ursprung är troligen östra medelhavsområdet varifrån den sprits med sädes-odlingen. Den kom sannolikt till Sverige redan ca 2500 fKr. I Sverige har den förekommit som åkerogräs i så gott som hela landet samt på ruderalplatser norrut till Torne lappmark. Den är naturaliserad på en lokal i Skåne, i övrigt är den bara känd som "spontan" från Skåne och Gotland samt möjligen Öland. De åkrar där den förekommer är mycket få.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 11sektioner. I floraväxteriet eftersökt men ej funnen i Jonsberg (Lindöja), Kvarsebo (Säter), Kvillinge (Ålsebo) och Simonstorp (Åspedal). Funnen på fyra lokaler: Blåvik (Blåviks gård), Sjögestad (Kapperstad), Simonstorp (Simonstorp), Borg (Snarbo) och Slaka (Lambohov). Beträktas i 2005 års rödlista som utdöd i Östergötlands län.

Hot:

Arten har minskat främst på grund av bättre utsädesrensning och ogräsbekämpning. Artens överlevnad i Sverige torde vara beroende av aktiv frösädd i s k allmogeåkrar och liknande.



Revsuga

Regionalt rödlistad (RR)

Ajuga reptans

Lamiaceae

Biologi:

Revsugan är flerårig. Den växer i parker eller sällsynt i näringsrik, ängsartad, fuktig lövskog. Arten är möjligen ej inhemsk i landet utan inkommen med gräsfrö.

Utbredning:

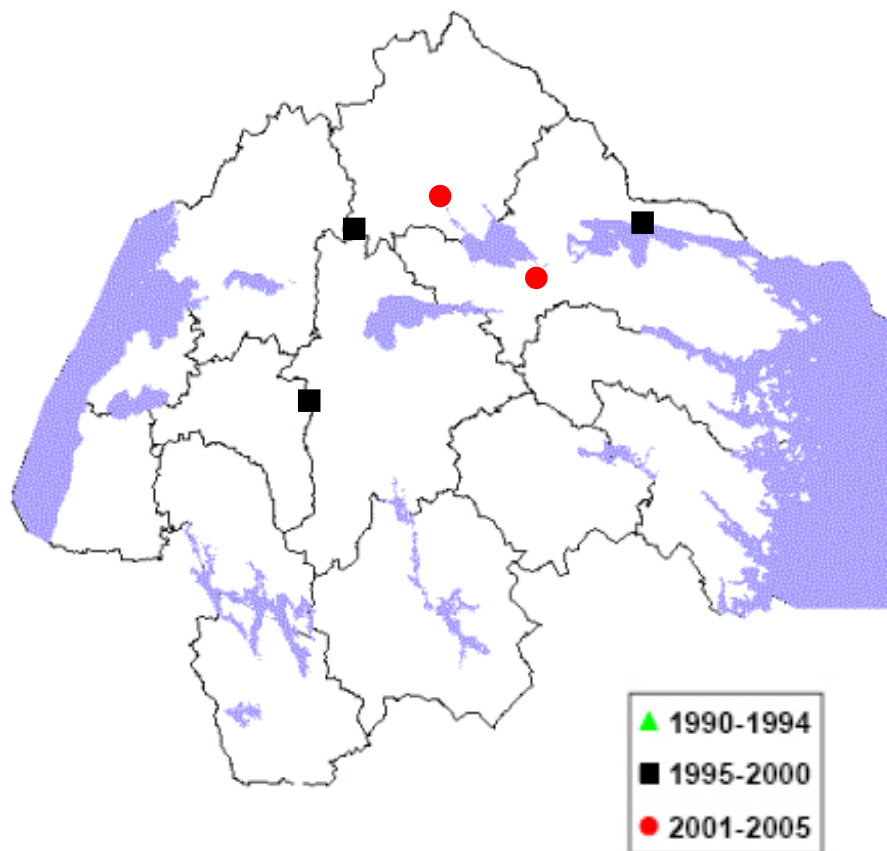
Revsugans totalutbredning omfattar hela Europa, Ryssland och enstaka lokaler i Asien samt Nordafrika. Den är införd i Nord-amerika. I Sverige har den förekommit från Skåne till Västerbotten. På de nordligaste lokalerna är den inkommen med barlast. De flesta lokalerna finns i Skåne, Blekinge och Halland. Många av lokalerna i Sverige är förvildade exemplar.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 7 lokaler. I floraväxeriet eftersökt men ej funnen i Vårdnäs (Kristineberg), Krokek (Fridsätter), Sankt Johannes (Ensjövägen), Ringarum (Jägartorp) och Rök (Sättra). Funnen på fem lokaler: Sjögestad (Lunnevals folkhögskola), Krokek (Marmorbruket), Hällestad (Sandmon), Risinge (Finspång), Borg (Borgs kyrka 800 m VSV).

Hot:

Arten är hotad av ogräsbekämpning och gödsling men gynnas av lagom ohävd av gräsytor på växtplatsen.



Stubbdaggkåpa

Starkt hotad (EN)

Alchemilla samuelssonii

Rosaceae

Biologi:

Stubbdaggkåpa är flerårig. Den växer i fuktig örtrik ängs- och betesmark. Arten är apomiktisk, dvs sätter frö utan befruktning, vilket medför att avkomman är genetiskt identisk med moderplantan. På så vis uppkommer samlingar av helt lika individer, dvs kloner. Arten är inte enhetlig utan utgör ett komplex där nya former fortfarande utvecklas.

Utbredning:

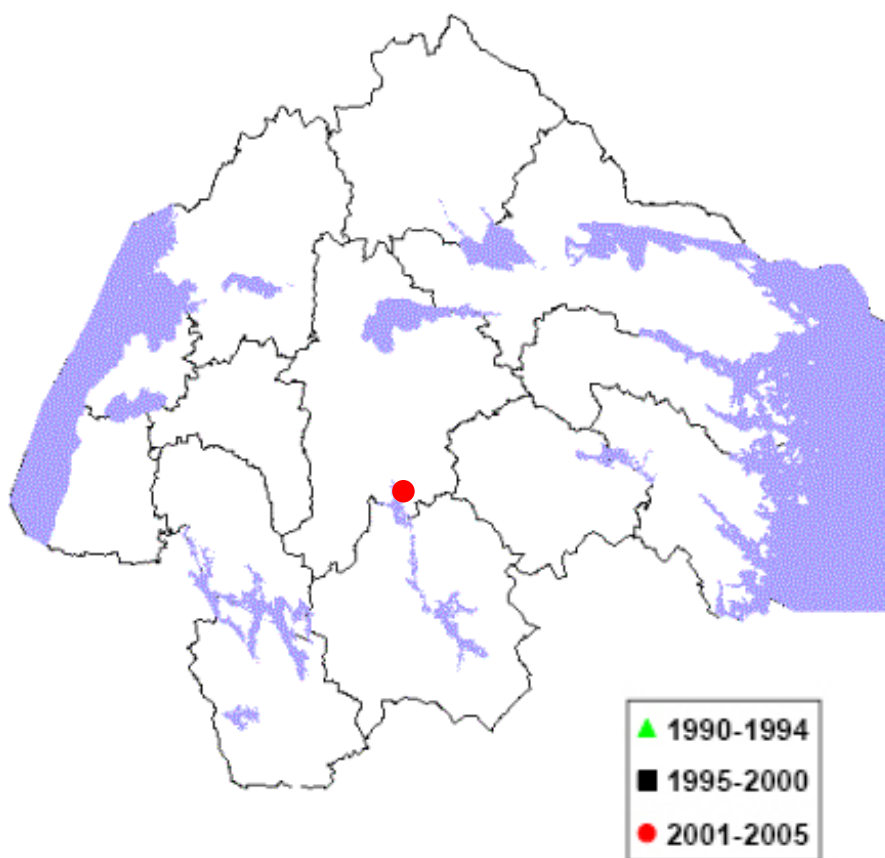
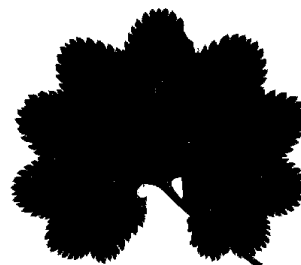
Stubbdaggkåpans utbredning omfattar Centraleuropas bergstrakter samt Ryssland. I Sverige är den känd från Östergötland, Södermanland, Uppland och Västmanland, samt en tillfällig förekomst i Bohuslän.

Utbredning i Östergötland

I Genberg och floraväxteriet en lokal: Vårdsnäs (Brokind).

Hot:

De främsta hoten mot arten är igenväxning, skogsplantering på tidigare hävdad mark samt gödsling.



Grådådra

Sårbar (VU)

Alyssum alyssoides

Brassicaceae

Biologi:

Grådådra är ett- eller tvåårig. Den växer på öppen, torr, och gärna kalkrik sand- eller grusmark såsom gräshedar, åkerrennar, banvallar, grustag och vägkanter.

Utbredning:

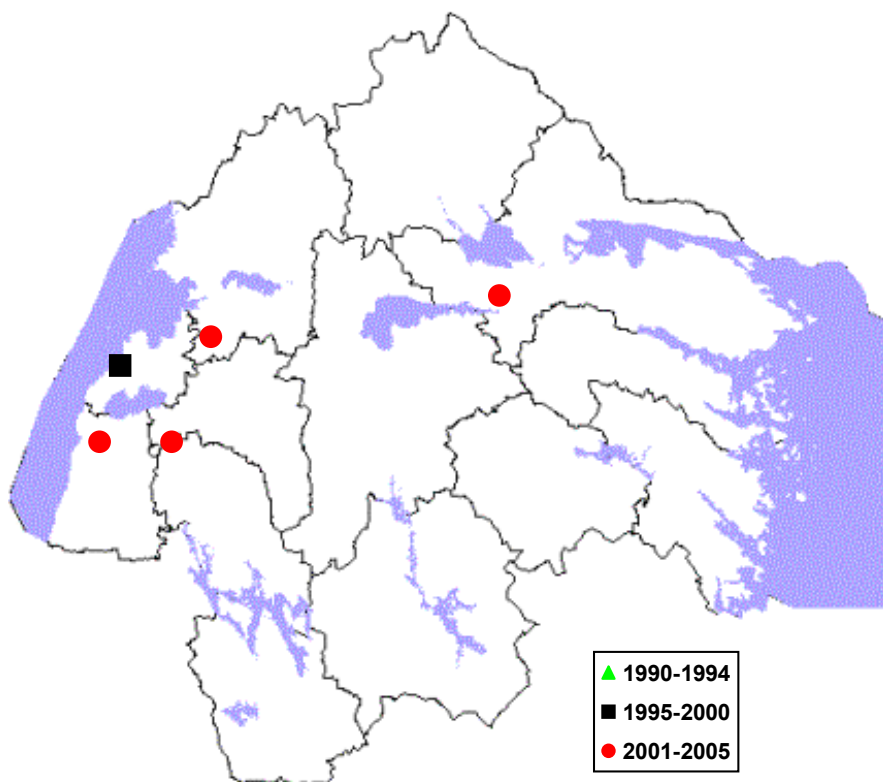
Grådådra förekommer i hela Syd- och mellaneuropa. Till Sverige kom den som gräsfröinkomling under 1820-talet. Arten är utbredd i hela södra Sverige upp till Värmland - Gästrikland, men har minskat kraftigt under senaste åren.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 28 sektioner. I floraväxteriet funnen på fem lokaler: Rogslösa (Ullnäs skjutbanan vid Susakullen, Rinna (Ängslund 550 m SO), Heda (Heda missionshus 100 m V), Västra Stenby (Fågelsta), Kimstad (Kimstad kyrkogårdsmur).

Hot:

Arten hotas främst av igenväxning och kvävegödning.



Åkerkulla

Missgynnad (NT)

Anthemis arvensis

Asteraceae

Biologi:

Åkerkulla är en oftast ettårig ört. Arten är i första hand ett åkerogräs i höstsäd och förstaårsvallar. Den förekommer dessutom i vägrenar, grustag och ruderatmark.

Utbredning:

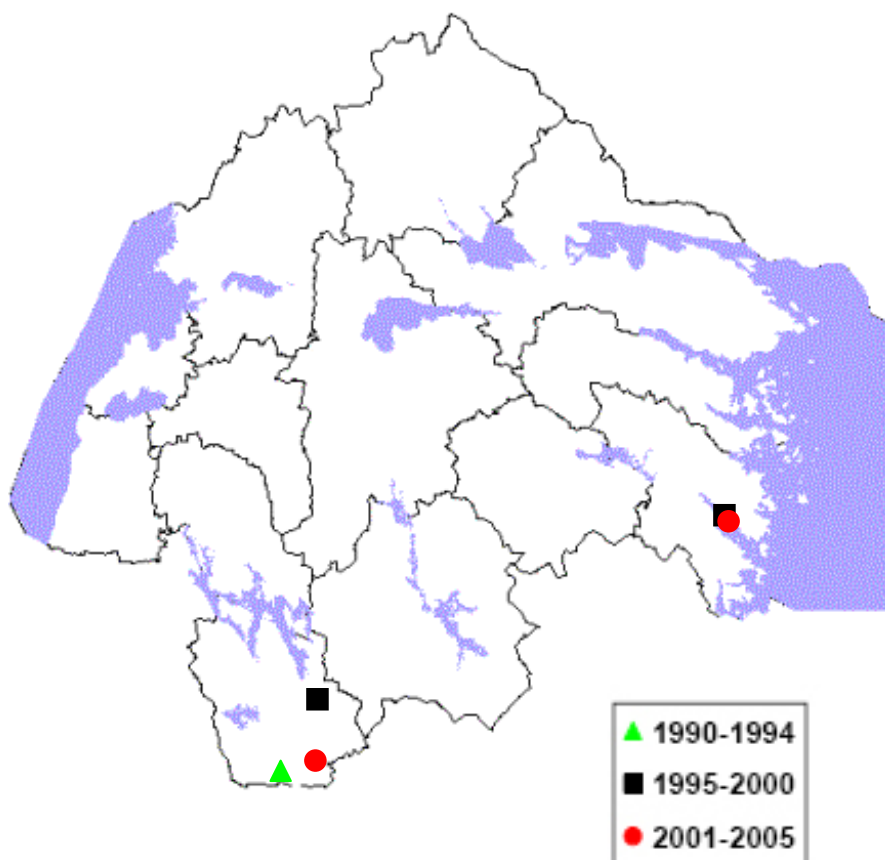
Åkerkulla finns i större delen av Europa. I Sverige förekommer den upp till Uppland samt tillfälligt i Dalarna och Norrland. Den har under senare minskat kraftigt, särskilt i norra delen av sitt svenska utbredningsområde.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 68 lokaler. I floraväxteriet funnen på fem lokaler: Gryt (Långa hagen, 700 m VNV Krogsmåla), Gryt (Solberga 700 m SV), Svinhult (Flinstorp 100 m SO), Norra Vi (Olstorp SO) och Svinhult (St.Gluggebo 300 m SO).

Hot:

Upphörd odling av höstsäd, intensivt jordbruk med gödsling, kalkning och ogräsbekämpning, samt konkurrens från kvävegynnade arter.



Stor sandlilja

Starkt hotad (EN)

Anthericum liliago

Anthneriaceae

Biologi:

Stor sandlilja är ettårig och tuvad. Den växer i karstsprickor på alvar, strandklippor, åssluttningar, bergbranter och sandstäpp.

Utbredning:

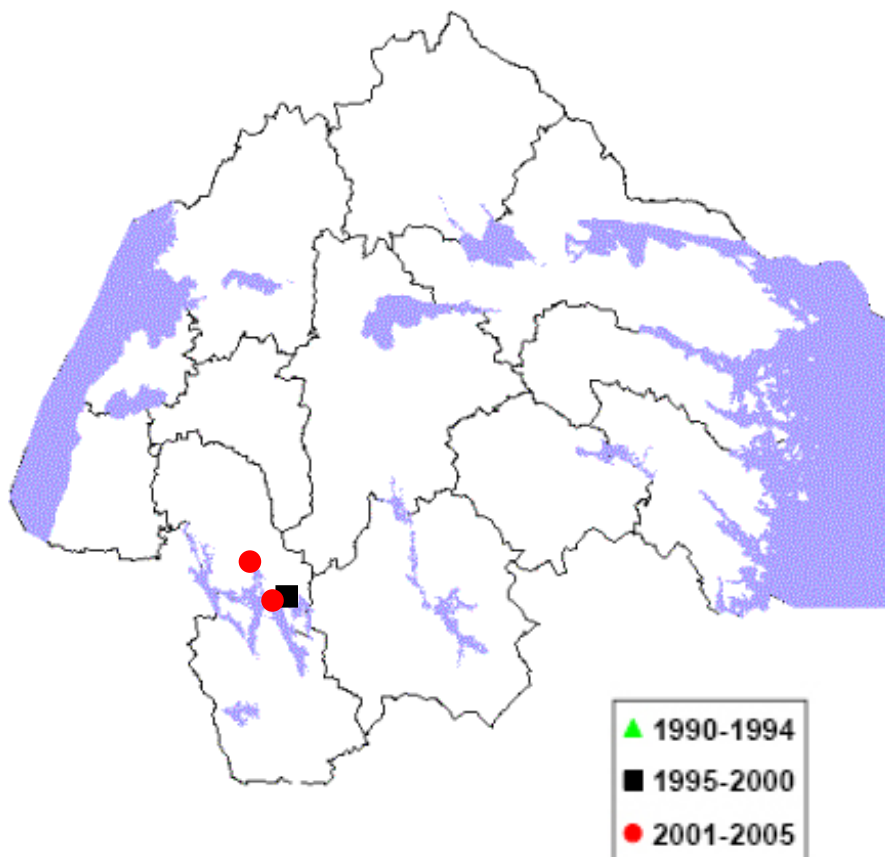
Stor sandlilja har sin huvudutbredning i Sydvästeuropa och Medelhavsområdet. I Sverige förekommer den i östra Skåne och på Öland samt på en lokal vardera i Blekinge, Halland, Östergötland, Uppland och på Gotland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Malexander (Somvik). I floraväxteriet funnen på tre lokaler i Malexander: Somvik, Sjönäs söder om Bålnäs och vid vägkant, O Malexander. Den östgötska utpostlokalens ursprung är okänt, men populationen kan vara en relik från varmetiden. Vid Somvik finns också den mycket värmekrävande insekten bergscikada (*Cicadetta montana*).

Hot:

Arten hotas av igenväxning till följd av minskad hävd, igenplantering, uppodling och täktverksamhet.



Jungfrukam

Regionalt rödlistad (RR)

Aphanes arvensis

Rosaceae

Biologi:

Jungfrukam är ettårig och växer på torr, öppen, näringsrik, lerig-sandig mark såsom åkerkanter, betesmark, hållmarker och ruderatmark.

Utbredning:

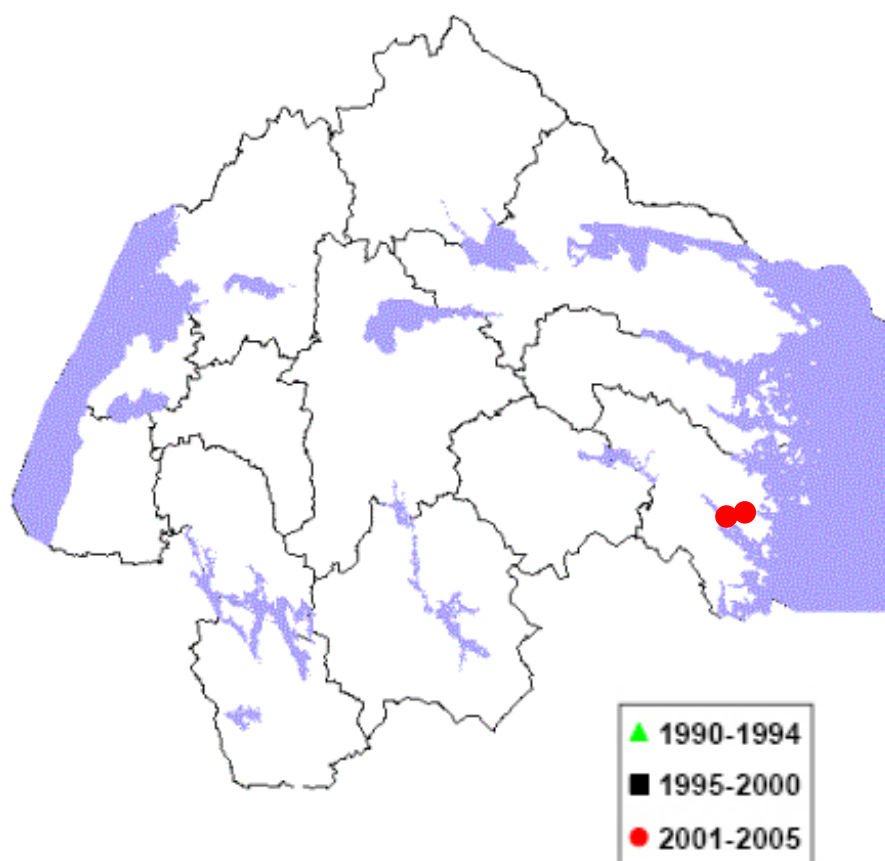
Arten förekommer i en stor del av Syd- och Mellaneuropa. I Sverige förekommer den från Skåne till Östergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 12 lokaler. I floraväxteriet funnen på två lokaler i Gryt: Högved O 1000 m och Solberga SSV 650 m.

Hot:

Hot är avsaknaden av markstörningar, konkurrens från kvävegynnade arter och ogräsbekämpning.



Paddfot

Missgynnad (NT)

Asperugo procumbens

Boraginaceae

Biologi:

Paddfot är ettårig och höstgroende. Den växer i öppna, ofta störda miljöer intill bebyggelse samt vid klippbranter och havsstränder. Den föredrar näringsrik jord och tål ej torka. Arten är självfertil.

Utbredning:

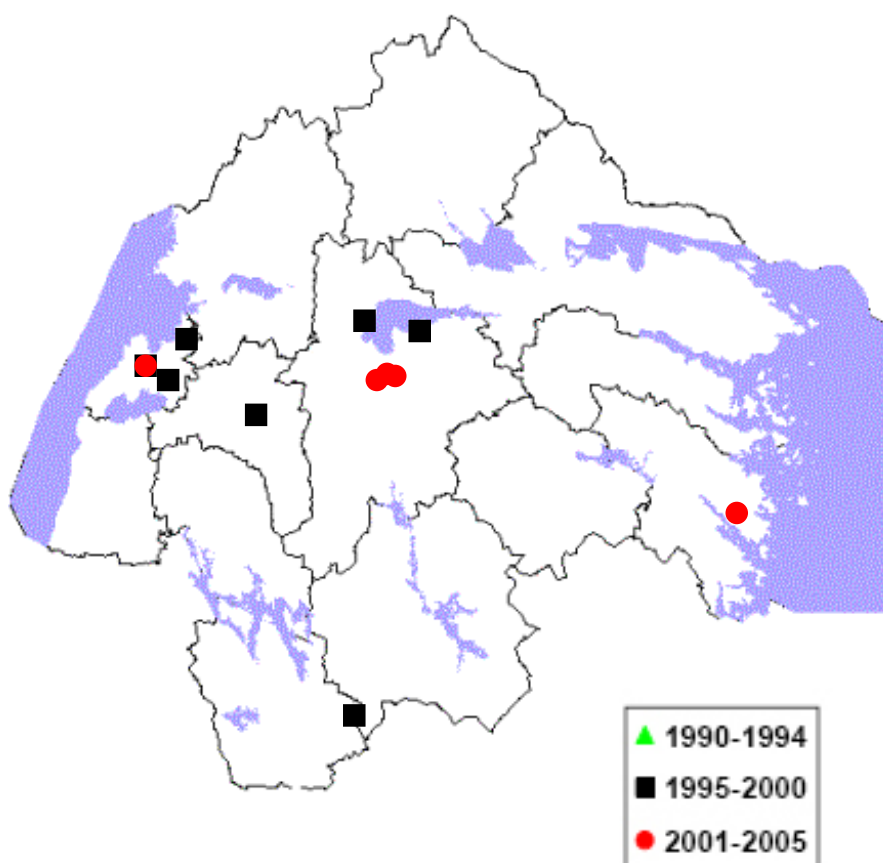
Paddfot härstammar från Östeuropas bergstrakter och Västasien. Den har spritts till övriga Europa, Nordamerika och några områden i Nordafrika som ogräs. I Sverige har den tidigare förekommit i större delen av landet men har minskat de senaste decennierna.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 21 sektioner. Känd från S:t Anna (Missjö) 1979-80. I floraväxteriet funnen på 12 lokaler och eftersökt utan fynd på en lokal.

Hot:

Hoten mot arten är främst att lämpliga gårdsmiljöer blir allt ovanligare på grund av ändrad djurhållning och gödselhantering.



Revsvalting

Starkt hotad (EN)

Baldellia repens

Alismataceae

Biologi:

Revsvalting är en flerårig vattenväxt. Växer vid sjö- och åstränder på grunt vatten på sand.

Utbredning:

Släktet *Baldellia* har en europeisk - nordafrikansk utbredning. I Sverige förekommer den i Blekinge (en å), Småland (två sjöar) och Västergötland (en större sjö), samt i Östergötland.

Utbredning i Östergötland

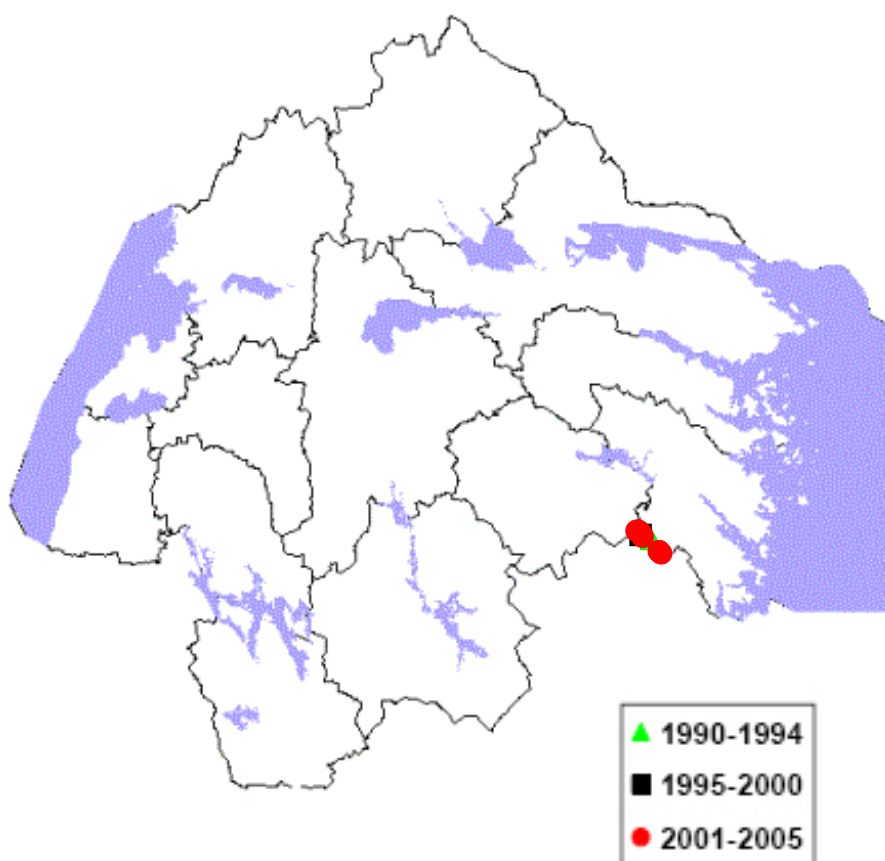
Saknas i Genberg. I floraväxteriet funnen på tio lokaler.

Hot:

De främsta hoten är eutrofiering och igenväxning av lokalerna.



Bilden visar *B. ranunculoides*



Vanlig låsbräken

Regionalt rödlistad (RR)

Botrychium lunaria

Ophioglossaceae

Biologi:

Vanlig låsbräken är flerårig och växer på öppen, torr-frisk mager och kalkfattig sandig mark såsom naturbetesmarker, torrängar och hedar.

Utbredning:

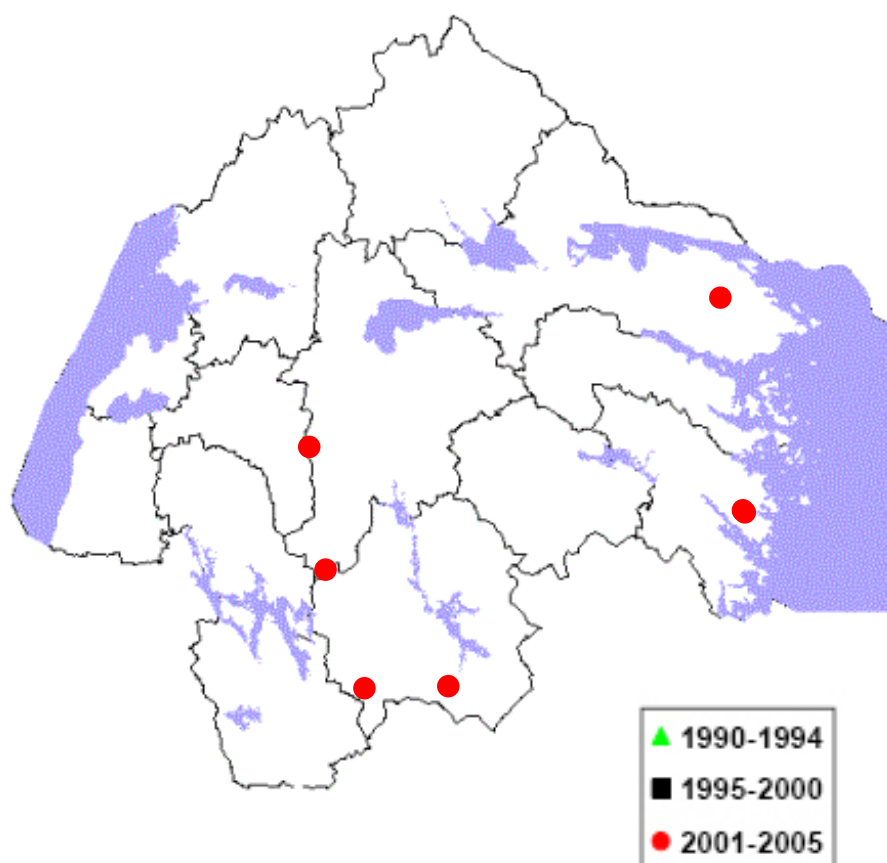
Låsbräken är utbredd i en stor del av Mellan- och Nordeuropa. Den förekommer i så gott som hela Sverige.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 55 lokaler. I floraväxteriet funnen på sju lokaler.

Hot:

Arten hotas av upphört hävd och ökad kvävenedfall.



Rutlåsbräken

Sårbar (VU)

Botrychium matricariifolium

Ophioglossaceae

Biologi:

Rutlåsbräken är en flerårig ormbunke. Den växer på betes- och slåttermarker samt i mulrika lundar, där den tycks vara ursprunglig. Varierar starkt i antal mellan olika år och det kan dröja flera år innan man återfinner den.

Utbredning:

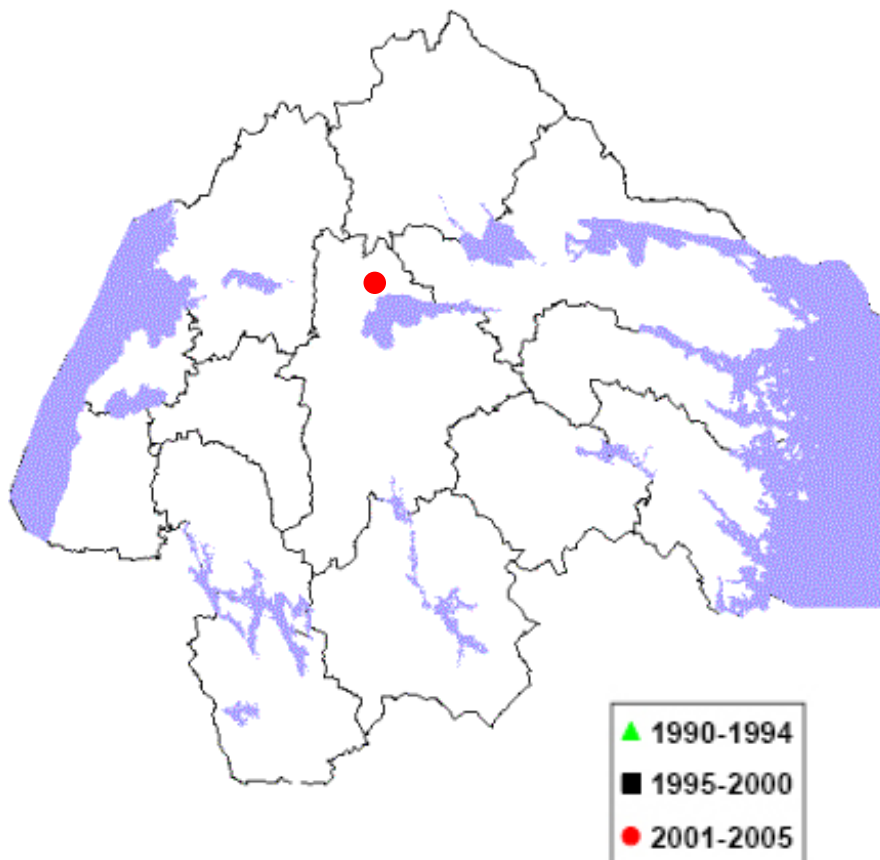
Rutlåsbräken förekommer i Skandinavien, från östra Frankrike till mellersta och norra Ryssland samt i Nordamerika. I Sverige förekommer den från Skåne till Lule lappmark, men få aktuella förekomster är kända. Numera finns den främst i Västergötland och Dalarna.

Utbredning i Östergötland

I Genberg två lokaler, Jonsberg (Hovgren) och Regna (Skenstorp). I floraväxteriet har arten eftersökts på dessa lokaler men ej påträffats. Däremot funnen i Stjärnorp (Laggarhemmet).

Hot:

De främsta hoten mot arten är minskad hävd samt gödsling.



Höstlåsbräken

Regionalt rödlistad (RR)

Botrychium multifidum

Ophioglossaceae

Biologi:

Höstlåsbräken är en flerårig ormbunke. Den växer på betes- och slåttermarker, vägkanter, gårdstun och klappervallar. Arten är vintergrön.

Utbredning:

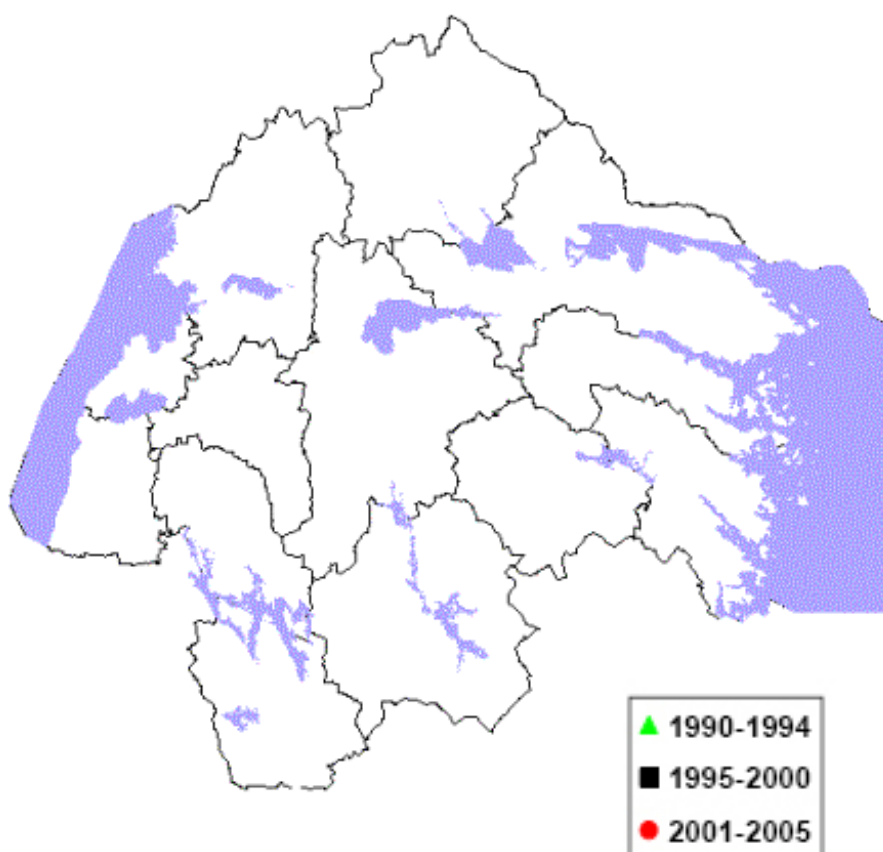
Arten har sin utbredningstyngdpunkt i nordöstra Europa och västra Sibirien. I Sverige förekommer den idag i Skåne, på Öland och Gotland, i Småland och Halland samt från Värmland, Närke och Västmanland till Torne lappmark.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Gryt (Harstena-Nötholmen). I floraväxteriet eftersökt på denna lokal men ej funnen. Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

Höstlåsbräken är främst hotad av minskad hävd genom slåtter och bete samt gödsling.



Stor låsbräken

Sårbar (VU)

Botrychium virginianum

Ophioglossaceae

Biologi:

Stor låsbräken är en flerårig ormbunke. Föryngring kan ske enbart genom sporer (ej vegetativt). Den växer i gläntor eller glesare partier i kalkrik, örtrik lövskog och blandskog med inslag av gran, ibland nästan ren granskog, ofta på sluttningar med rörligt markvatten. Arten är beroende av en måttlig beskuggning och tillräcklig fuktighet. Den vanligaste följearten är gräset Piprör (*Calamagrostis arundinacea*).

Utbredning:

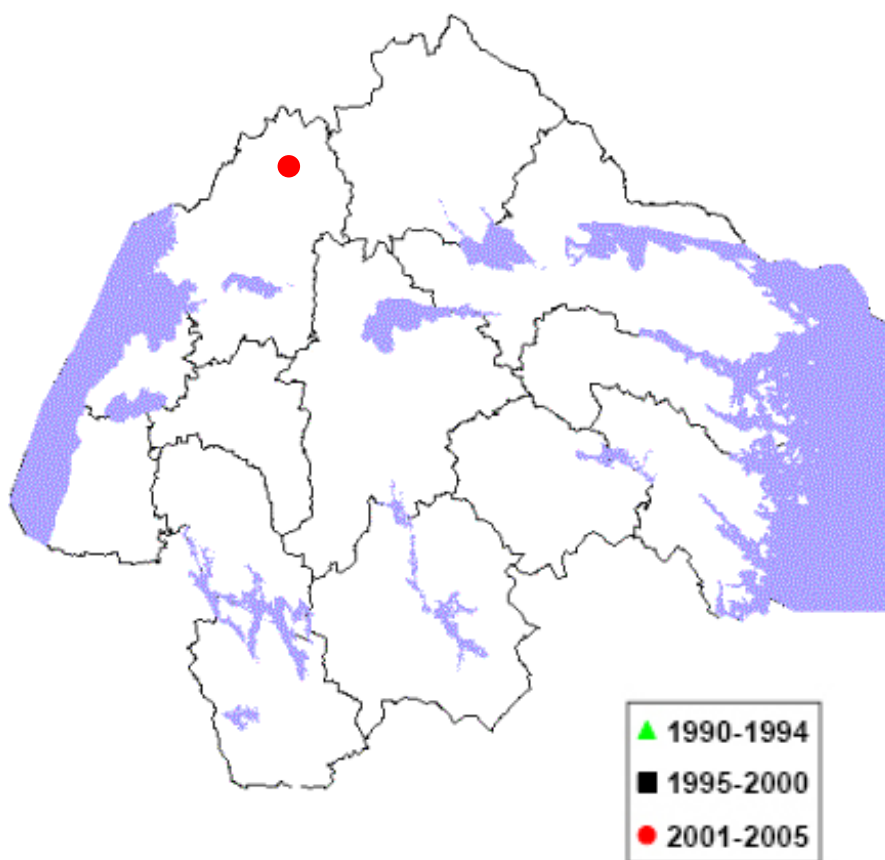
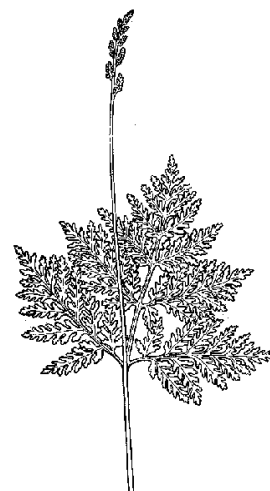
Stor låsbräken har en totalutbredning som omfattar Östeuropa, centrala fd Sovjetunionen, Öst- och Sydasien samt Nordamerika. I Sverige är den känd från Dalsland, Östergötland, Närke, Södermanland, Västmanland, Uppland, Dalarna, Gästrikland, Hälsingland, Medelpad, Ångermanland, Jämtland och Norrbotten.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Godegård (Ö Våxmossen). Känd från 1985. I floraväxteriet eftersökt och funnen på denna lokal.

Hot:

Arten hotas främst av skogsbruk, men på vissa lokaler även av ökad igen-växning. Ingrepp som kan förändra vattenbalansen är särskilt allvarliga.



Strävlost

Sårbar (VU)

Bromopsis benekenii

Poaceae

Biologi:

Strävlost är ett flerårigt löst tuvat gräs. Den växer i regel i mycket skuggig skog, huvudsakligen ädellövskog, där vegetationstäcket ej är slutet. Den är något kalkgynnad.

Utbredning:

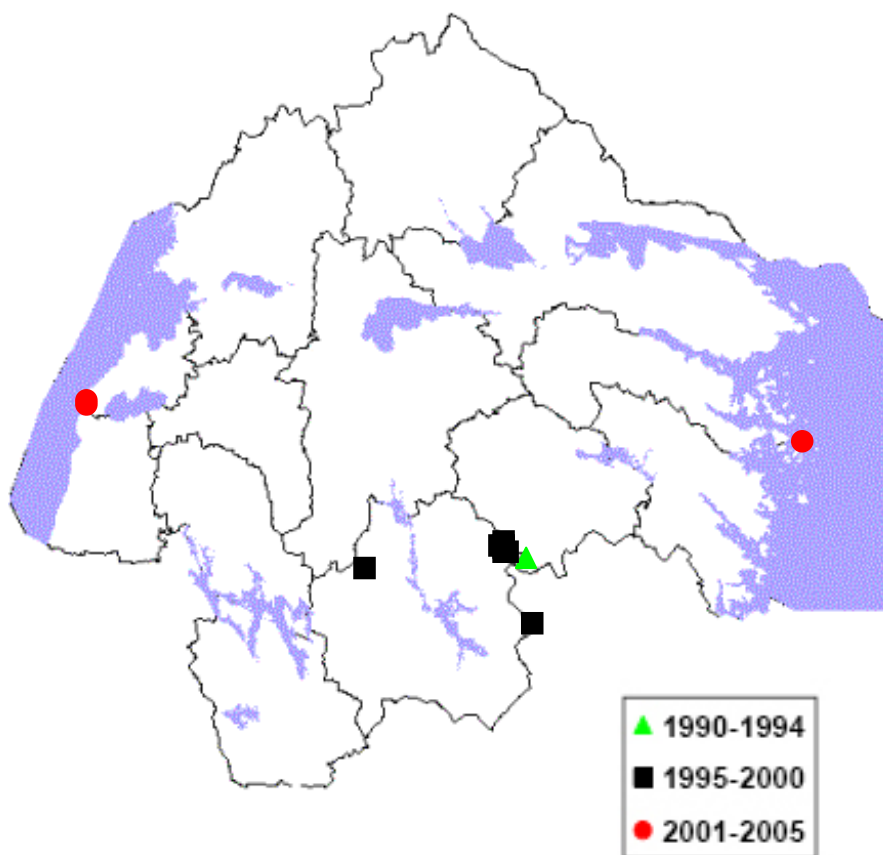
Strävlostans totalutbredning omfattar förutom Norden, Central- och Östeuropa, främre Asien, Centralasien samt Kina. I Sverige förekommer den i Skåne, på Öland och Gotland, i Småland, Västergötland, Östergötland, Dalsland, Södermanland, Uppland och Gästrikland. Den har ej återfunnits i Bohuslän.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 19 lokaler. I floraväxteriet funnen på 12 lokaler och eftersökt utan fynd på tre lokaler.

Hot:

De främsta hoten mot arten är ett skogsbruk som medför att ädellövskog omförs till granskog samt ökad ljusexponering. Bete är negativt, likaså slätter.



Skugglosta

Sårbar (VU)

Bromopsis ramosa

Poaceae

Biologi:

Skugglosta är ett flerårigt, löst tuvat gräs. Den växer främst i mycket skuggig skog, huvudsakligen ädellövskog, samt på igenväxande ängsmark. Den är kalkgynnad. Arten växer gärna på väl-dränerad mark vid foten av berg, i rasbranter och på sluttningar.

Utbredning:

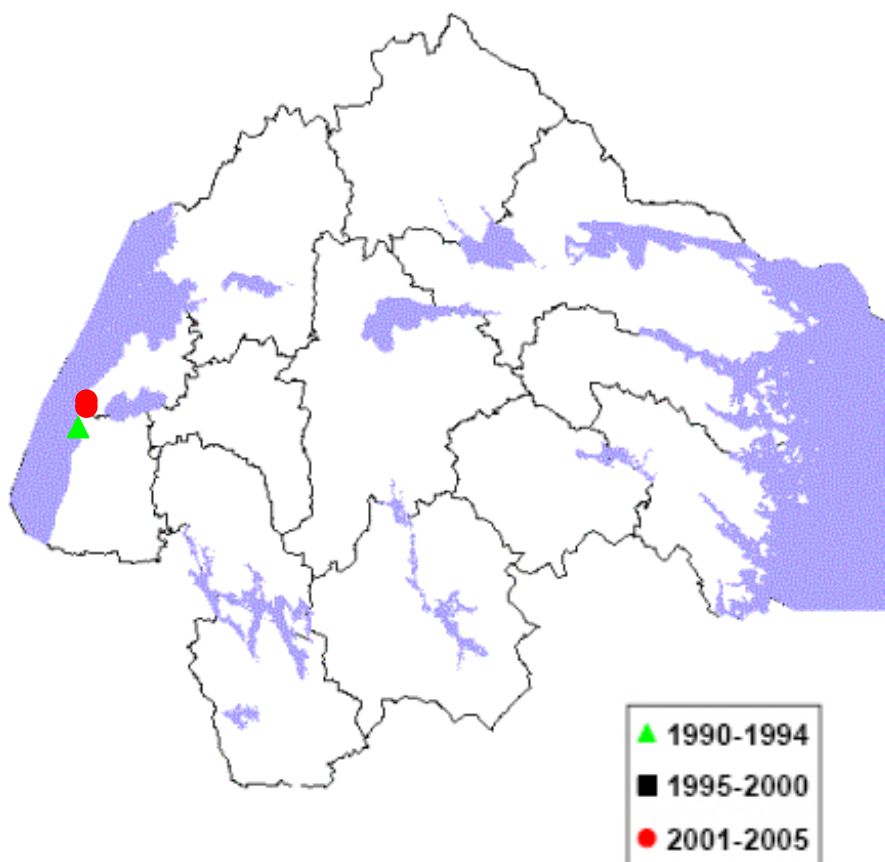
Skugglostan är en europeisk art med sin huvudutbredning på Brittiska öarna och i Centraleuropa. I Sverige förekommer den i Skåne, på Öland och Gotland, i Östergötland och Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg tre lokaler, Väversunda (V. Väggar), V. Tollstad (Sjutrappebäcken och Vitlersbäcken). I floraväxteriet eftersökt och funnen på dessa lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av skogsbruk där lövskog ersätts med barrträdsmonokultur.



Renlosta

Starkt hotad (EN)

Bromus arvensis

Poaceae

Biologi:

Renlosta är ett ett- eller tvåårigt gräs med vippa. Den var tidigare ett åkerogräs och har även odlats som fodergräs. Idag förekommer den främst på vallar, ruderatmarker, vägkanter och vid gårdar.

Utbredning:

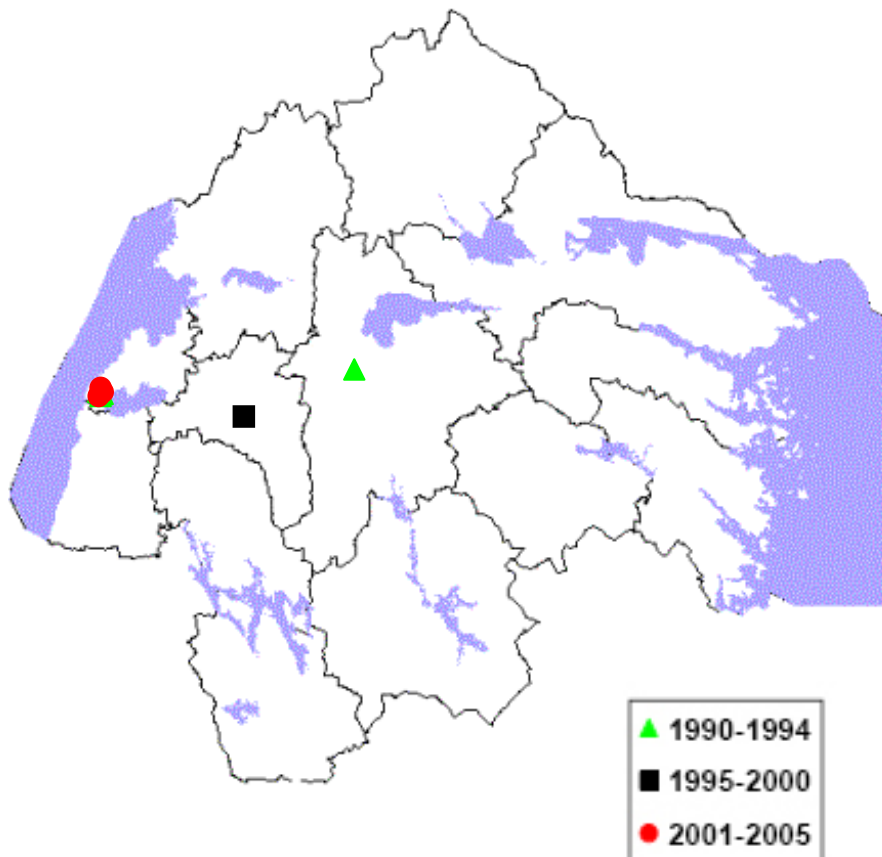
Renlosta är en syd-, sydösteuropeisk art som spritt sig till övriga Europa samt angränsande delar av Asien. Den är även införd i bla Nordamerika, Sydafrika och Nya Zeeland. I Sverige förekommer den idag i Skåne, på Öland och Gotland, samt i Småland, Halland, Östergötland, Västergötland och Södermanland. Tillfälligt har den hittats norrut till Torne lappmark.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 15 sektioner. I floraväxteriet funnen på 10 och eftersökt utan fynd på sju lokaler.

Hot:

Upphörd odling av arten som vallgräs, gödsling samt ogräsbekämpning.



Brinklosta

Starkt hotad (EN)

Bromus commutatus

Poaceae

Biologi:

Brinklostan är ett ettårigt gräs. Den växer på torra , starkt kulturlatmarker, som åker- och vägrenar, vallar, gräsmattor och ruderalplatser.

Utbredning:

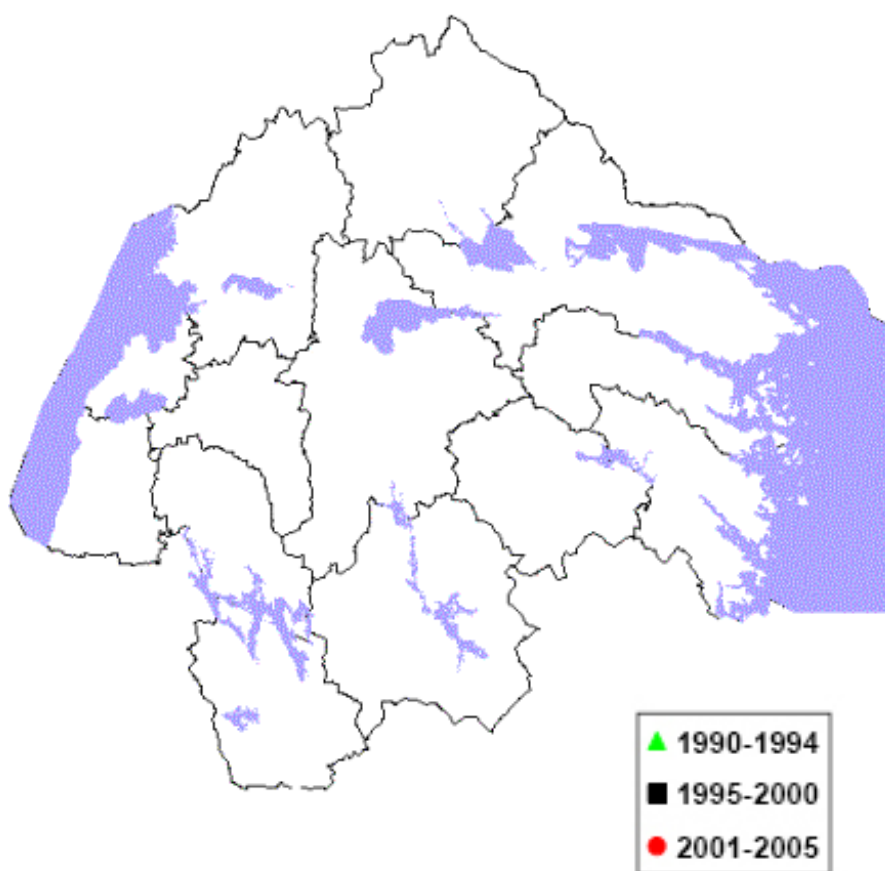
Arten är utbredd över en stor del av södra och centrala Europa. I Sverige är den idag endast känd från en lokal vardera i Skåne, på Öland, i Småland och Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Flistad (Maspelösa). I floraväxeriet eftersökt på denna lokal, samt på Gistad (Prästgården) och Norrköping (Åbackarna) (äldre lokaler ur Genberg) men ej funnen. Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

De främsta hoten är igenväxning och bebyggelse.



Råglosta

Starkt hotad (EN)

Bromus secalinus

Poaceae

Biologi:

Råglosta är ett ettårigt, vanligen höstgroende, gräs. Den är ett ogräs i främst höstråg. Vanligen självbefruktande. Arten kan inte bygga upp någon fröeserv. Utomlands odlas den ibland som fodergröda.

Utbredning:

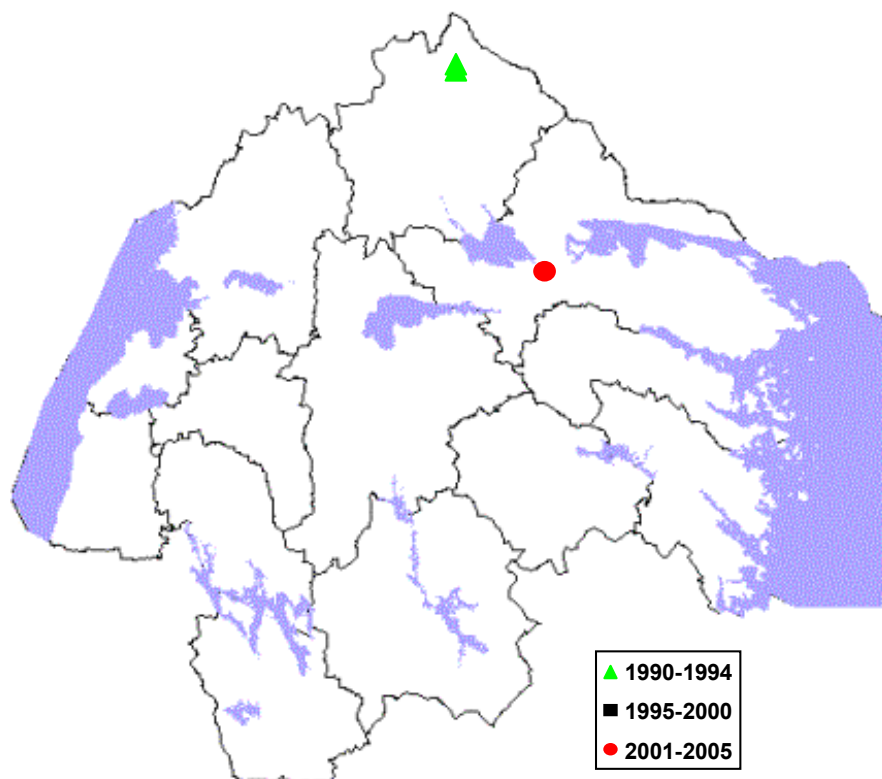
Råglosta förekommer i hela Europa samt angränsande delar av Asien och Japan, Nordafrika och Nya Zeeland. Den är även införd i Nordamerika. I Sverige har den förekommit som åkerogräs i så gott som hela landet samt på ruderalplatser norrut till Torne lappmark. Idag är den bara känd från enstaka lokaler på Öland och Gotland, i Småland, Dalsland, Östergötland, Västergötland, Södermanland, Uppland och Dalarna.

Utbredning i Östergötland

I Genberg fem lokaler, Kvarsebo (Mellantorp), Stjärnorp (Högsäter), Vreta kloster (Vreta kloster), Kättilstad och Kisa. I floraväxteriet funnen i Borg (Snarbo), Skedevi (Käxelvik, 400 m S Dammen) och (Käxelvik, 600 m ONO Dammen), samt eftersökt utan fynd på tre lokaler.

Hot:

Hoten är utsädesrensning samt konkurrens från grödan. Artens långsiktiga överlevnad är troligen beroende av att den aktivt sås ut i sk allmoageåkrar och liknande.



Sanddådra

Sårbar (VU)

Camelina microcarpa

Brassicaceae

Biologi:

Sanddådra är ettårig. Den är ett ogräs i höstsäd (sandiga åkrar), men ger sig främst till känna i trädesåkrar. Den växer även på sandig kulturmark av olika slag. Till Norden kom den i mitten av 1800-talet som ogräs i gräsmattor och klöverbullar.

Utbredning:

Sanddådra är en euroasiatisk stäppväxt som spritts till övriga Europa, delar av Asien samt Nord- och Sydamerika. I Sverige har den förekommit främst på Öland och Gotland samt i Mälars-landskapen men har även haft spridda förekomster i resten av landet. Idag är den relativt sällsynt, ofta tillfällig, norrut till och med Uppland.

Utbredning i Östergötland

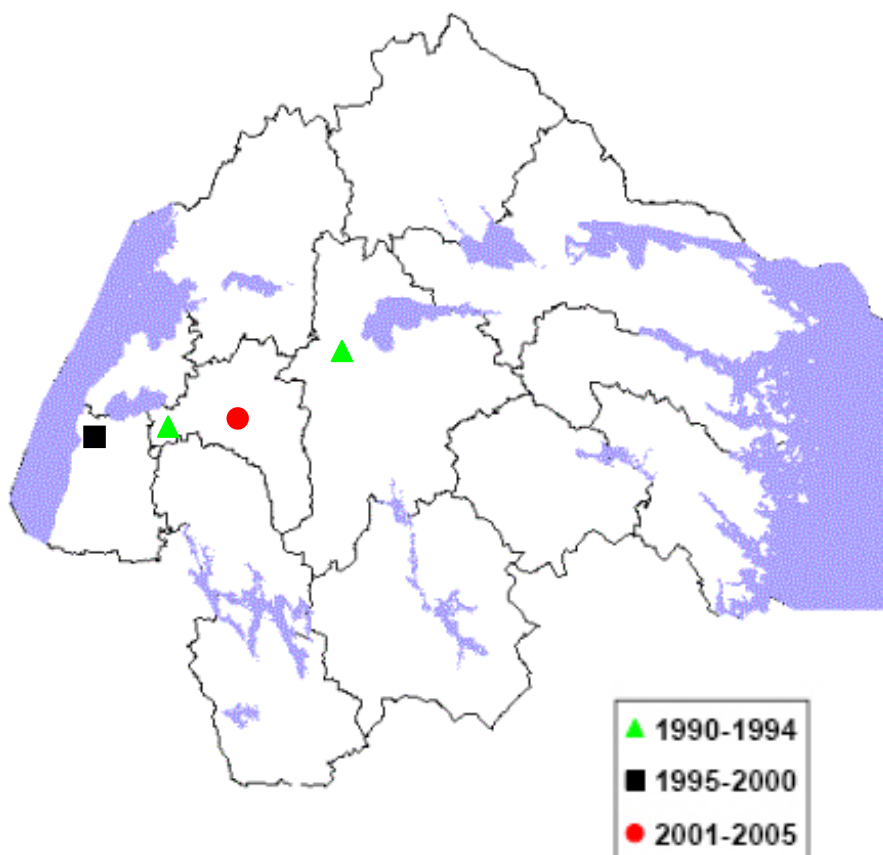
I Genberg 29 lokaler. I floraväxteriet funnen på fyra lokaler: Ledberg (Gropen 100m SO), Väderstad, Heda (N vägen Heda-Alvastra) och Mjölby (Kungsvägen), samt eftersökt utan fynd på 11 lokaler.

Hot:

De främsta hoten mot arten är ogräsbekämpning och konkurrens från grödan.



Bilden visar *C. sativa*



Skogsklocka

Missgynnad (NT)

Campanula cervicaria

Campanulaceae

Biologi:

Skogsklockan är tvåårig. Den växer i öppna, relativt torra bland- eller lövskogar och skogsbryn, ibland på helt öppen mark, gärna i kulturskapade skogar, vilka tidigare betats eller på annat sätt hållits öppna.

Utbredning:

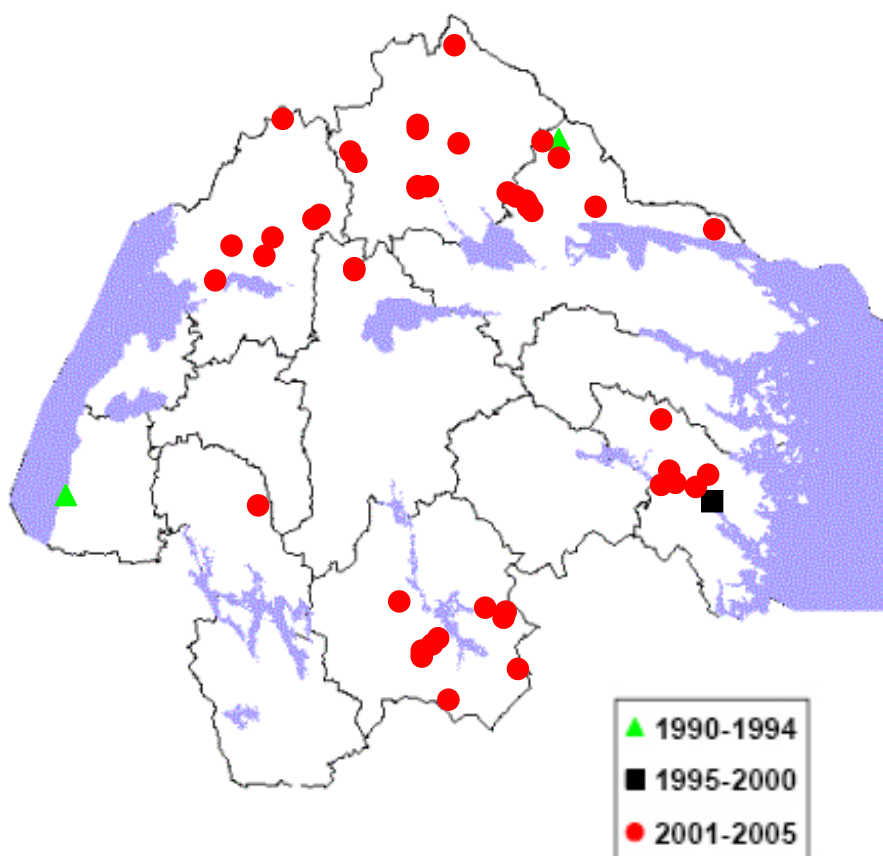
Skogsklockans utbredningsområde omfattar norra och östra Europa samt västra och centrala fd Sovjetunionen. I Sverige är den känd från Skåne norrut till Ångermanland och Jämtland men saknas på Gotland och i stora delar av Småland samt är utgången från Halland, Jämtland och Ångermanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 36 sektioner. Känd från Ödeshög 1985. I floraväxteriet funnen på 50 lokaler.

Hot:

Har minskat och är numera sällsynt på grund av skogsbetets upphörande, skogsplantering och borttagande av skogsbryn.



Skogsbräsma

Regionalt rödlistad (RR)

Cardamine flexuosa

Brassicaceae

Biologi:

Skogsbräsma är vanligtvis flerårig. Den förekommer på fuktig, skuggig, näringsrik, översilad mark såsom källor, bäcksänkor, sumpskogar, blöta körvägar, stigar och rotvältor.

Utbredning:

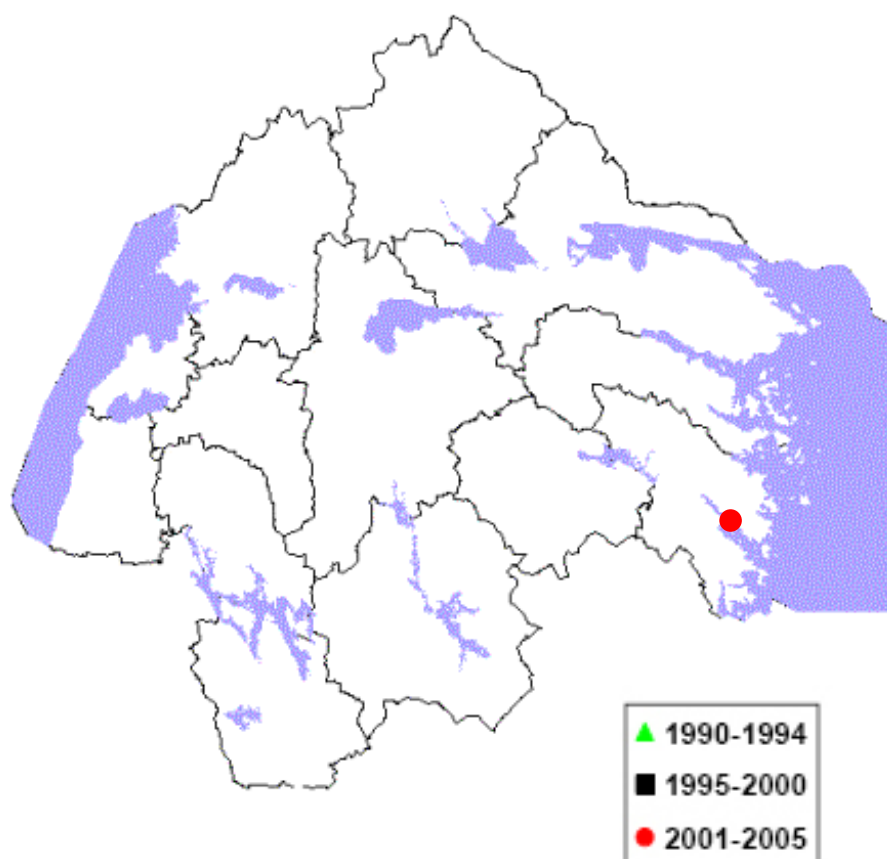
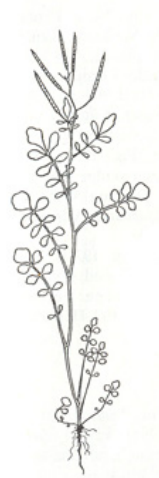
Arten är utbredd över en stor del av Europa. I Sverige förekommer den från Skåne till Lule Lappmark.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 13 lokaler. I floraväxteriet funnen på en ny lokal: Gryt (Blomsterbygget SO 700 m)

Hot:

Arten hotas av skogsavverkning och förändrad hydrologi.



Strandbräsma

Starkt hotad (EN)

Cardamine parviflora

Brassicaceae

Biologi:

Strandbräsma är ettårig. Den växer på bar, näringsrik jord vid diken, dammar och sjöar.

Utbredning:

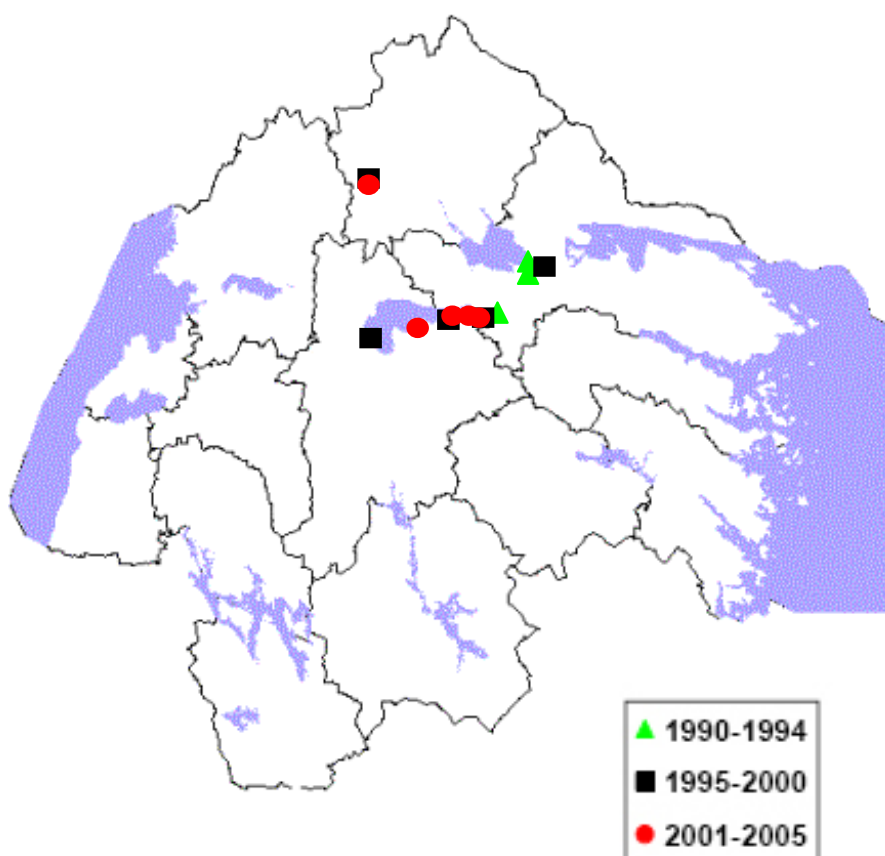
Strandbräsma har en euroasiatisk utbredning. I Sverige är den känd från Skåne, Dalsland, Västergötland, Östergötland, Värmland, Närke, Södermanland, Uppland, Västmanland och Dalarna. Artens starkaste fäste i Sverige är i Motala ströms vattensystem i Östergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 15 lokaler. Känd sedan tidigare i Hällestad två lokaler i floraväxteriet funnen på 13 lokaler och eftersökt utan fynd på sex lokaler.

Hot:

Igenväxning på grund av upphört bete utgör ett hot. Blottläggning av jord, tex genom dikesrensning och bete, gynnar arten.



Nicktistel

Regionalt rödlistad (RR)

Carduus nutans

Asteraceae

Biologi:

Nicktistel är en tvåårig art. Den förekommer oftast på starkt kulturpåverkad mark som vägkanter, ruderatmarker och hamnar. Den är kalk- och kvävegynnad. Den är mycket konkurrenskänslig.

Utbredning:

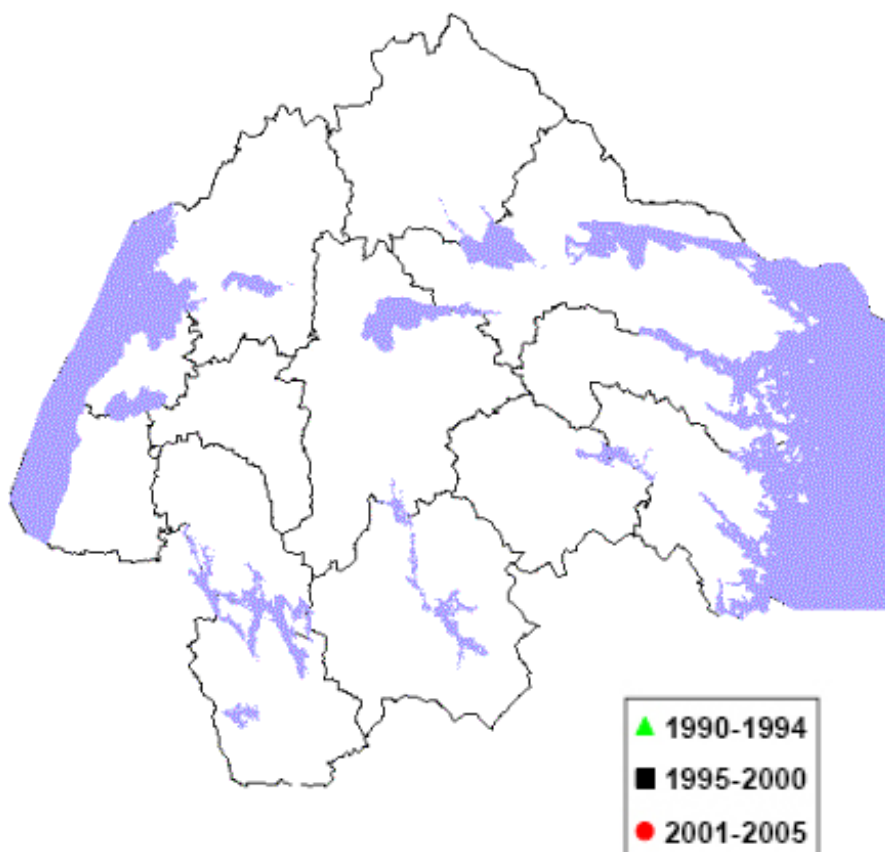
Nicktistelns utbredning omfattar hela Europa, Asien och Nordafrika. Den är införd till Nordamerika, östra Asien, Australien och Nya Zeeland. I Sverige förekommer den främst i Skåne och på Öland och Gotland, men har även stabila förekomster i Småland, Bohuslän, Västerbotten och Norrbotten. Den är oftast tillfälligt funnen på fastlandet i övrigt. Till de nordligaste lokalerna har den kommit med barlast.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Ö. Husby (Mauritsberg). I floraväxteriet eftersökt på denna lokal, men ej funnen. Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

Igenväxning är det främsta hotet.



Hartmansstarr

Sårbar (VU)

Carex hartmanii

Cyperaceae

Biologi:

Hartmansstarr är ett flerårigt halvgräs. Den växer i fuktängar och kärrkanter, ofta på ogödslade slåtter- och betesmarker. Den är kalkgynnad. Arten är utpräglad slåttergynnad.

Utbredning:

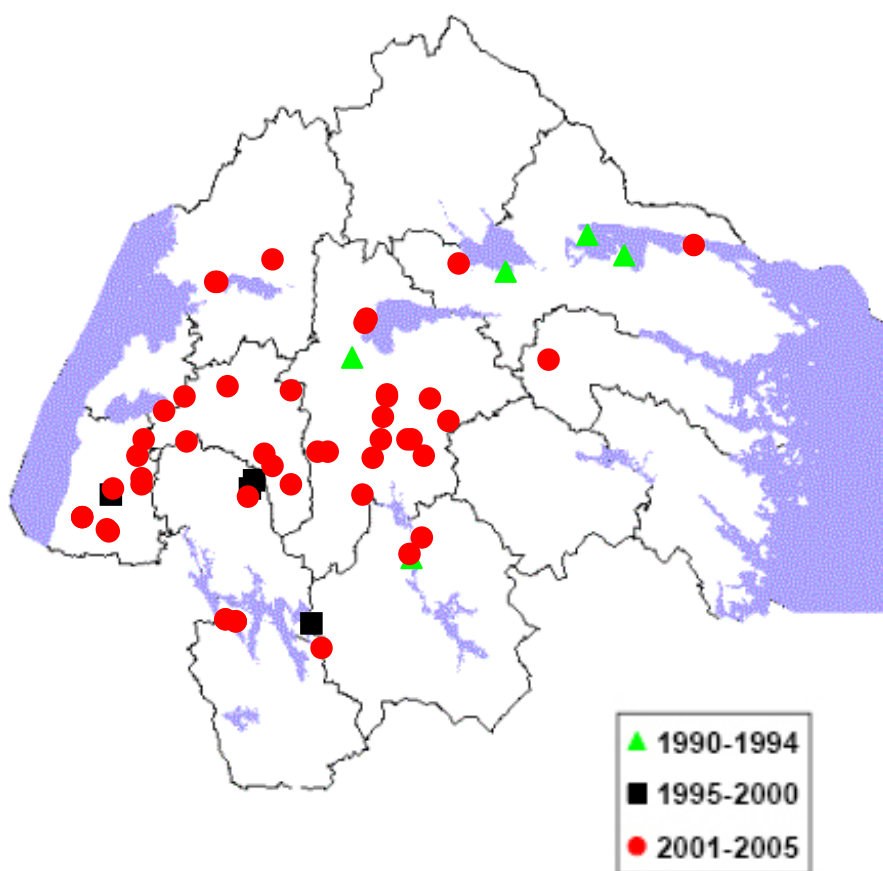
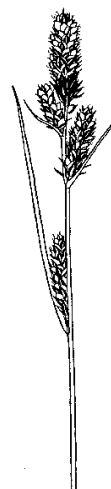
Hartmansstarrs utbredning omfattar centrala och östra Europa samt angränsande delar av Asien. Dessutom finns en isolerad lokal i östra Nordamerika. I Sverige förekommer den från Skåne till södra Gästrikland men är överallt ovanlig.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 18 lokaler. I floraväxteriet funnen på 55 lokaler och eftersökt utan fynd på sex lokaler.

Hot:

Främst dikning och igenväxning på grund av upphörd hävd.



Långbladig spåtistel

Regionalt rödlistad (RR)

Carlina vulgaris ssp. longifolia

Asteraceae

Biologi:

Långbladig spåtistel är tvåårig. Den är kalk- och värmekrävande och växer på torrängar, bergbranter, håll- samt alvarmarker. Arten växer öppet och torrt men kan också förekomma i gles skog.

Utbredning:

Långbladig spåtistel har en euroasiatisk utbredning som sträcker sig till Centralasien. I Sverige är den känd från Skåne, Öland, Gotland, Småland, Västergötland, Östergötland, Värmland, Södermanland och Uppland.

Utbredning i Östergötland

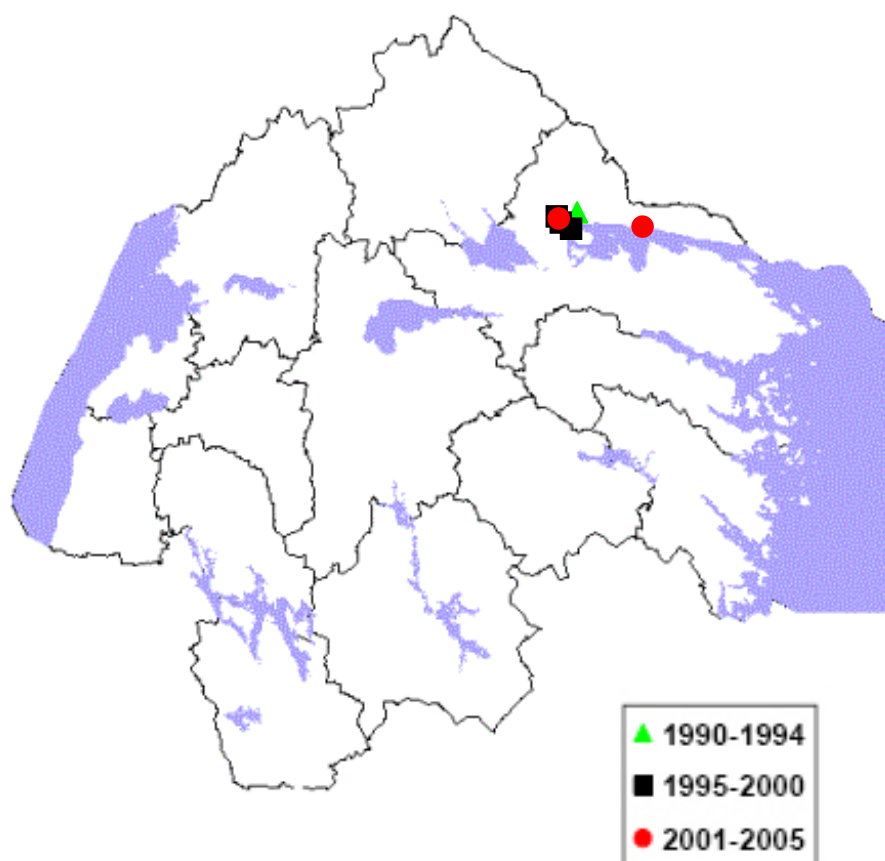
I Genberg sju lokaler. I floraväxteriet funnen på sex lokaler och eftersökt utan fynd på fyra lokaler.

Hot:

Det främsta hotet mot arten på hagmarkslokaler är igenväxning på grund av minskad hävd.



Bilden visar *C. vulgaris*



Källgräs

Sårbar (VU)

Catabrosa aquatica

Poaceae

Biologi:

Källgräs är ett flerårigt gräs. Den växer vid källor, källdråg, bäckar och dammar på öppen mark, ofta betesmark men även på sumpiga sjöstränder.

Utbredning:

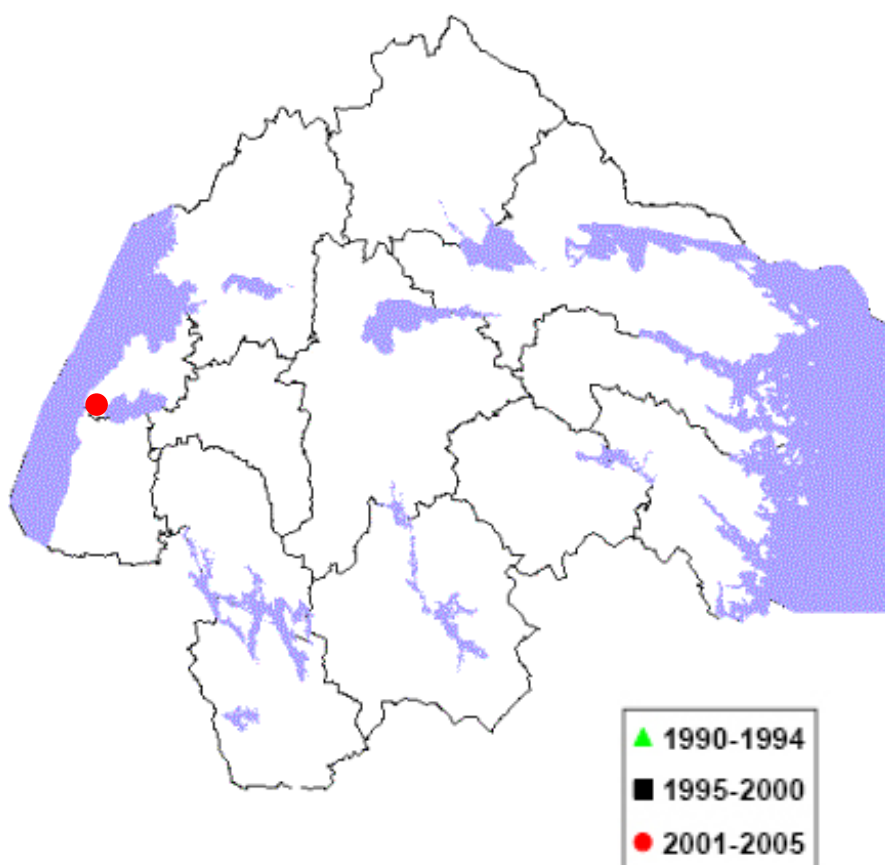
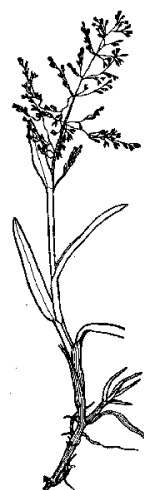
Källgräs förekommer i praktiskt taget hela Europa samt i Nordafrika, Asien, Nordamerika samt sydligaste Sydamerika. I Sverige förekommer den från Skåne till Närke och Uppland samt i Medelpad, Ångermanland, Jämtland och Norrbotten.

Utbredning i Östergötland

I Genberg åtta lokaler. I floraväxteriet funnen på en lokal: Väversunda (Tyskeryd, 500 m VSV) och eftersökt utan fynd på sju lokaler.

Hot:

Hoten mot arten utgörs av upphört bete samt möjligen gödsling.



Flockarun

Centaureum erythraea var. *erythraea*

Sårbar (VU)

Gentianaceae

Biologi:

Flockarun är ettårig, troligen höstgroende. Den växer på ogödslade, magra ängsmarker och naturbetesmarker. Arten hade tidigare en spridd förekomst i slåttermarker.

Utbredning:

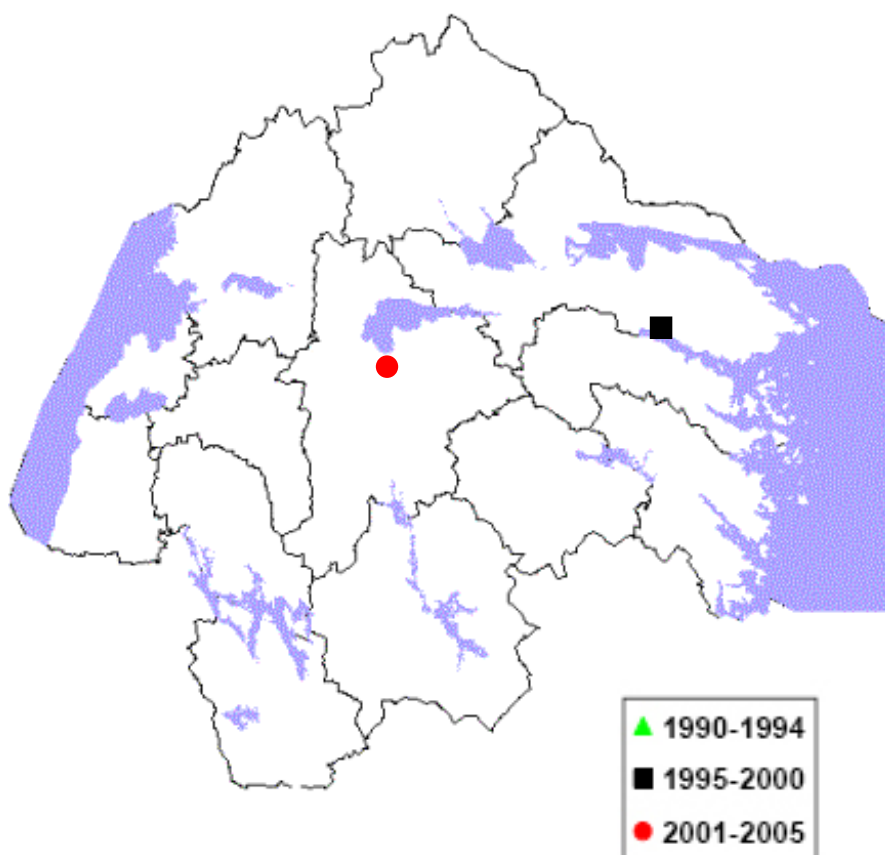
Flockarun är hemmahörande i Europa, Nordafrika och västra Asien. Arten är dessutom införd i Nordamerika, södra Australien, Nya Zeeland och Chile. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland och Gotland och i Småland, Dalsland, Västergötland, Östergötland och Södermanland. Som tillfällig är den även känd från södra Halland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Å (Dalbyberget). I floraväxteriet återfunnen på denna lokal, samt funnen i Linköping (Stickspår V Steningeviadukten).

Hot:

Igenväxning på grund av minskad hävd och möjligen gödsling är hot mot arten.



Kustarun

Regionalt rödlistad (RR)

Centaurium littorale

Gentianaceae

Biologi:

Kustarun är vanligtvis ettårig. Den förekommer på fuktiga havsstrandängar och sällsynt på kärrängar, alvarmark och dikesrenar i inlandet.

Utbredning:

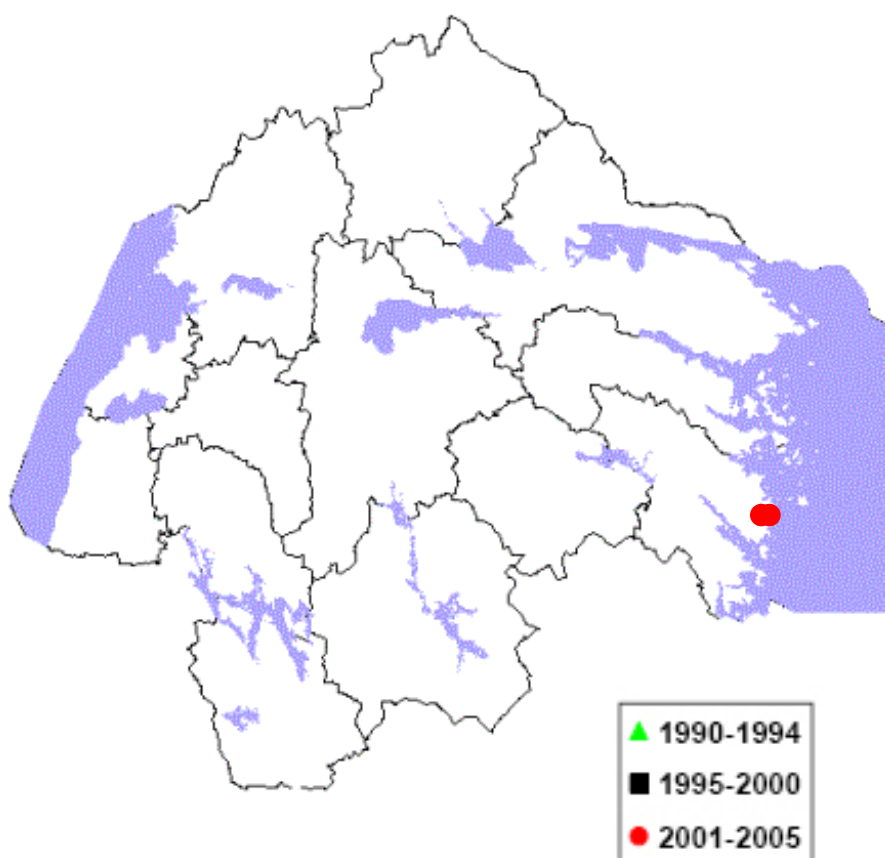
Arten är uppdelad i två underarter, *littorale* och *uliginosum*, där *littorale* förekommer runt Östersjön, i Storbritannien och i Frankrike, och *uliginosum* i Centraleuropa. I Sverige förekommer den (ssp. *littorale*) längs kusten från Bohuslän till Gästrikland och sällsynt längre norrut.

Utbredning i Östergötland

I Genberg åtta lokaler. I floraväxteriet funnen på två lokaler i Gryt: Strömmen 800 m SO och Grytö.

Hot:

Hot mot arten är upphörd hävd och exploatering av havsstränder.



Rödsyssla

Missgynnad (NT)

Cephalanthera rubra

Orchidaceae

Biologi:

Rödsyssla är en flerårig orkidé. Den växer främst i torra, barrdominerade skogar. Den förekommer både i områden med kalkrik och sur berggrund.

Utbredning:

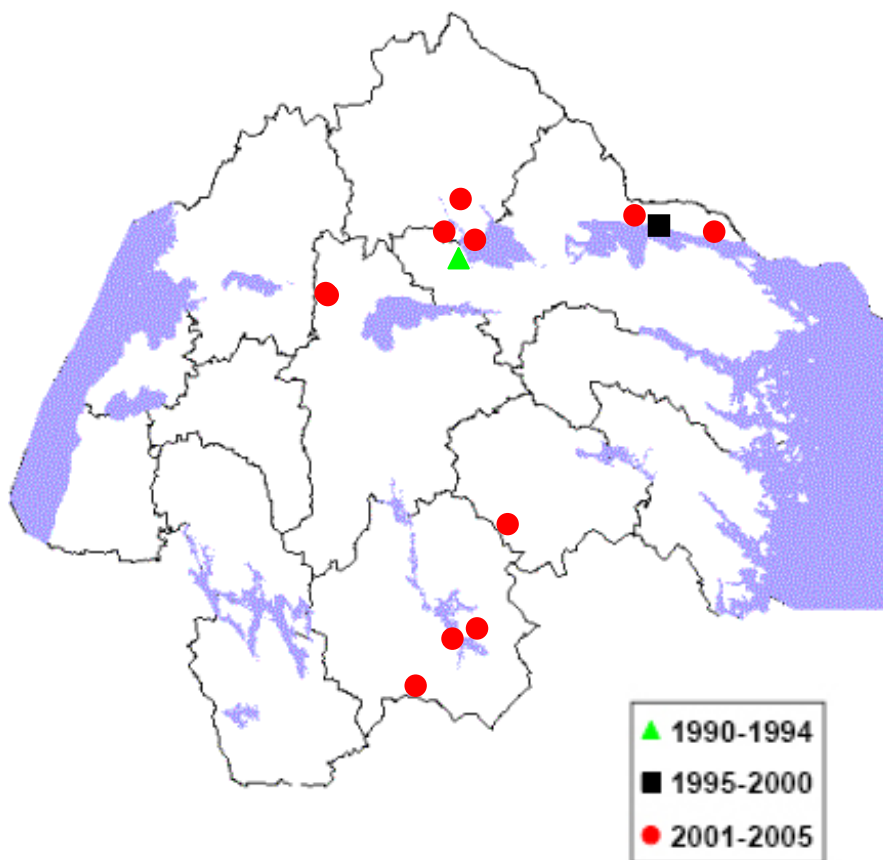
Rödsysslans utbredningsområde omfattar Europa och fd Sovjetunionen bort till Kaukasus samt Iran och Nordafrika. I Sverige förekommer den på Gotland, i Småland, Östergötland, Västergötland, Dalsland, Västmanland, Södermanland och Uppland. Den är utgången från Värmland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 13 lokaler. I floraväkteriet funnen på 13 lokaler och eftersökt utan fynd på sju lokaler.

Hot:

Hoten mot arten är främst kalavverkning och plantering men även uppgrävning.



Raggarv

Starkt hotad (EN)

Cerastium brachypetalum

Caryophyllaceae

Biologi:

Raggarv är ettårig. Den växer på gräshedar, vanligen i torra backar, och är kalkgynnad.

Utbredning:

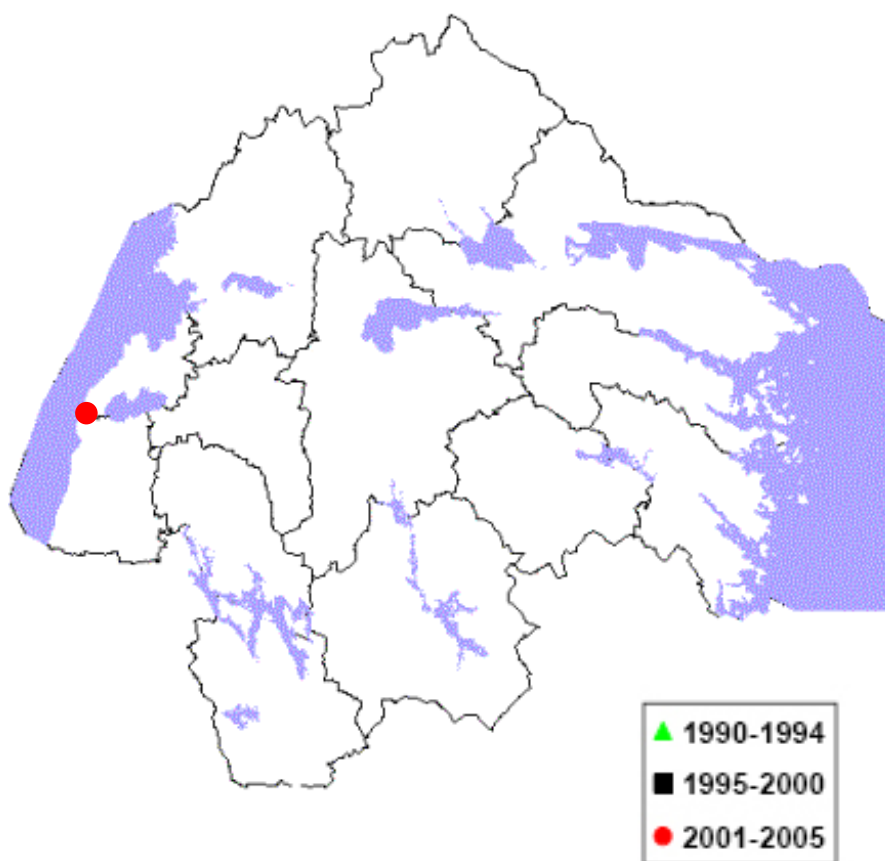
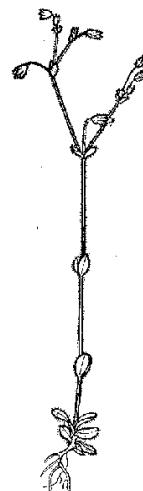
Arten är utbredd över en stor del av Syd- och Mellaneuropa. I Sverige förekommer den mycket sällsynt från Skåne till Södermanland, samt på Öland och Gotland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Krokek (Kopparbostigen). I floraväxteriet eftersökt på denna lokal, men ej funnen. Däremot funnen i V. Tollstad (Marbergen, Omberg).

Hot:

Igenväxning och gödsling utgör hot mot arten. Den enda lokalen i Östergötland måste besökas årligen och åtgärder vidtas som säkerställer förekomsten och helst ökar populationens storlek.



Vårtsärv

Regionalt rödlistad (RR)

Ceratophyllum submersum

Ceratophyllaceae

Biologi:

Vårtsärv är en flerårig, nedsänkt vattenväxt utan rötter. Den växer i näringsrikt vatten i sjöar och dammar och är kalkgynnad.

Utbredning:

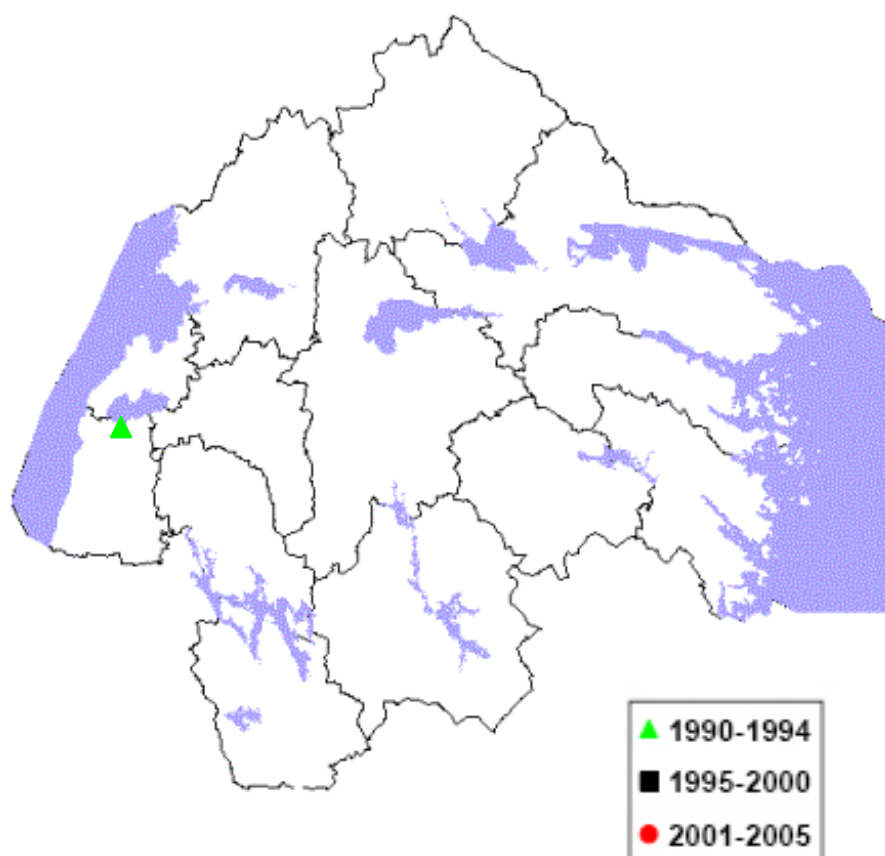
Arten har sin utbredningstygdpunkt i centrala Europa. I Sverige förekommer den i Skåne, Halland, på Gotland, i Östergötland och Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg fyra lokaler, Godegård (Snörumsgölen), Rogslösa (Åsby), Väderstad (Hygnestadsbäcken) och Kumla (Sjötuna udde). Känd från Kumla 1981 och Väderstad 1974-75. I floraväxteriet eftersökt utan fynd på lokalerna i Genberg. Funnen i Svanhals (Renstad).

Hot:

De främsta hoten mot arten utgörs av igenfyllnad av dammar samt igenväxning och övergödning.



Rysskörvel

Akut hotad (CR)

Chaerophyllum bulbosum ssp. prescottii

Apiaceae

Biologi:

Rysskörvel förekommer på gräsmark. Arten är inkommen som ogräs i åkrar och blev ofta bofast. Roten är ätlig.

Utbredning:

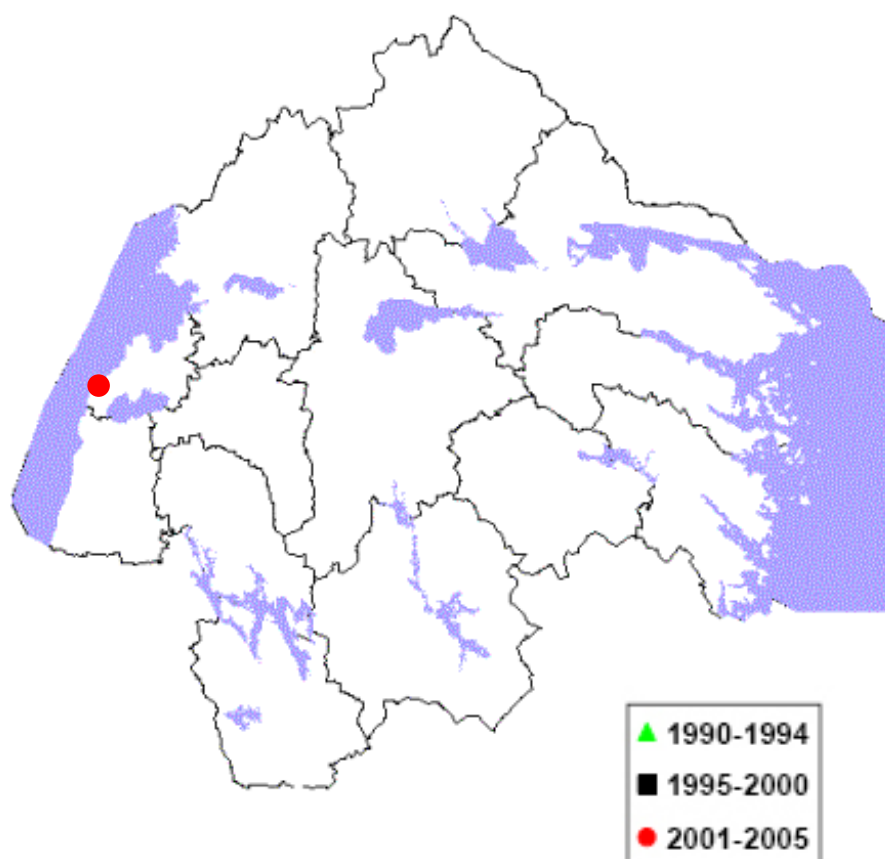
Arten har sin huvudutbredning i Ryssland till västra Sibirien. I Sverige är den endast känd från ca 10 aktuella lokaler i Tornedalen, samt som adventiv på Gotland, i Östergötland, Sörmland, Häradalen och Jämtland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Dagsberg (Djurö kvarn). I floraväxeriet ej eftersökt på denna lokal, men troligen utgången. Däremot funnen i Rogslösa (Borghamns reningsverk).

Hot:

Arten hotas främst av igenväxning och exploatering.



Stinkmålla

Akut hotad (CR)

Chenopodium vulvaria

Chenopodiaceae

Biologi:

Stinkmålla är en ettårig ört med mycket karakteristisk lukt (rutten fisk). Den växer på gårdsplaner, trädgårdsland, gatkanter och annan kulturmark. Tidigare har den även förekommit på havsstränder.

Utbredning:

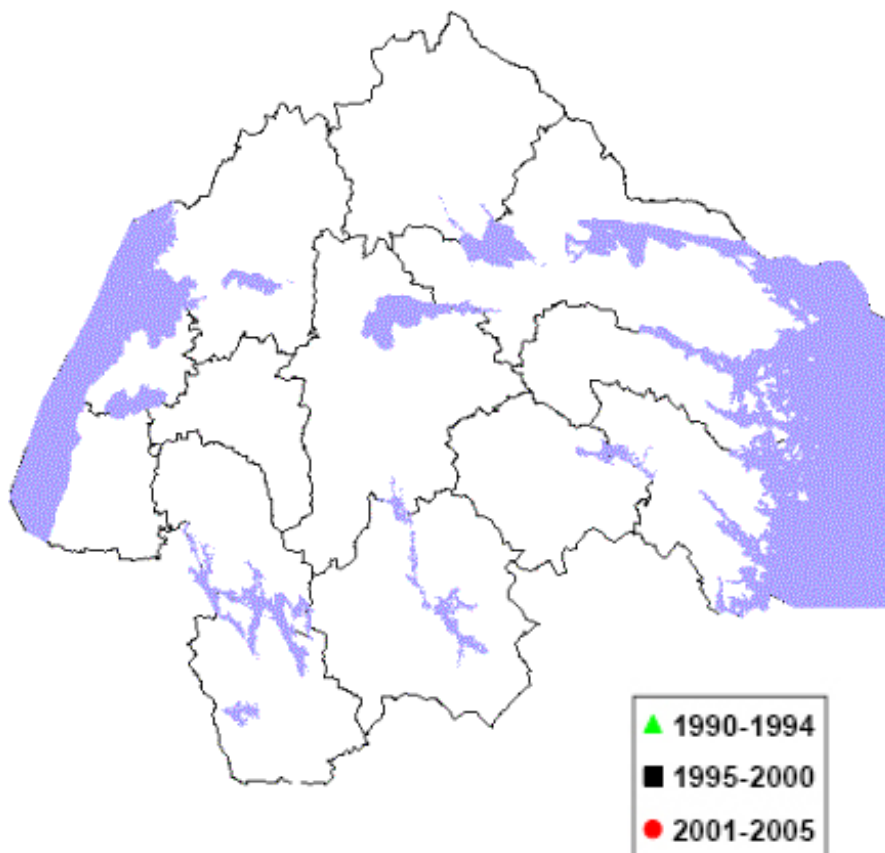
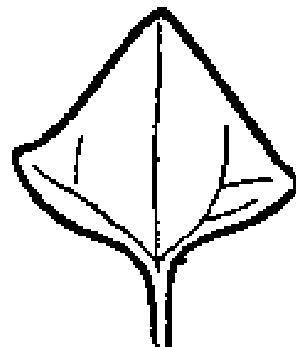
Inom de tempererade zonerna har den erhållit en nästan världsvid utbredning som ogräs. I Sverige har den påträffats i Skåne, Blekinge, Gotland, Småland, Västergötland, Östergötland, Västmanland, Uppland, Dalarna, Gästrikland, Hälsingland, Medelpad, Ångermanland och Norrbotten. Idag finns den emellertid endast kvar på några lokaler i Skåne, och betraktas således som försvunnen från Östergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Mjölby (jvstn). I floraväxeriet eftersökt på denna lokal men ej återfunnen. Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

Arten hotas främst av ändrad skötsel av växtplatserna.



Ryl

Sårbar (VU)

Chimaphila umbellata

Ericaceae

Biologi:

Ryl är ett flerårigt vintergrönt ris. Den växer främst i halvöppna barrskogar på genomsläppliga jordarter. Rylen förekommer vanligen i väl avgränsade kloner. Den gynnas troligen av äldre tiders skogsbete och återkommande skogsbränder.

Utbredning:

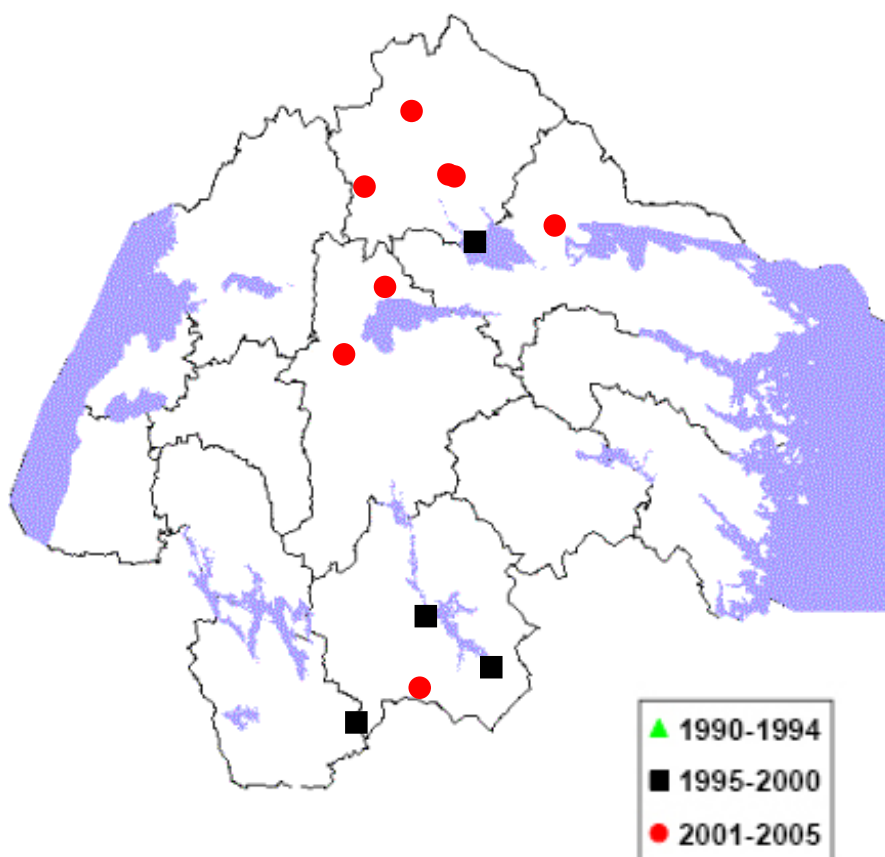
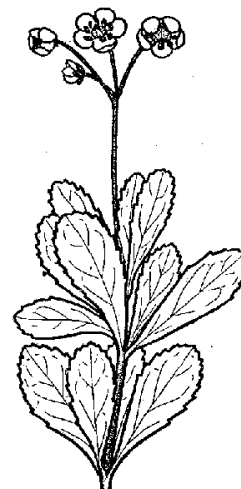
Rylens utbredningsområde omfattar centrala, östra och norra delarna av Europa samt delar av Centralasien och Japan. I Sverige är den känd från Skåne till Medelpad och Jämtland. Tidigare var den även känd från Ångermanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 40 sektioner. Känd från 18 socknar mellan 1970 och 1986. I floraväxteriet funnen på 12 lokaler och eftersökt utan fynd på nio lokaler.

Hot:

Hottas främst av igenväxning men även av ökad exponering genom kalavverkning.



Odört

Regionalt rödlistad (RR)

Conium maculatum

Apiaceae

Biologi:

Odört är tvåårig. Den växer vid gårdar, avfallsplatser, vägkanter och havs-stränder på frisk, näringsrik jord. Arten har dessutom förts in under medeltiden till klosterträdgårdarna som medicinalväxt. Luktas illa, råttliknande lukt, mycket giftig. Mest känd för att den ingick i Sokrates giftbägare.

Utbredning:

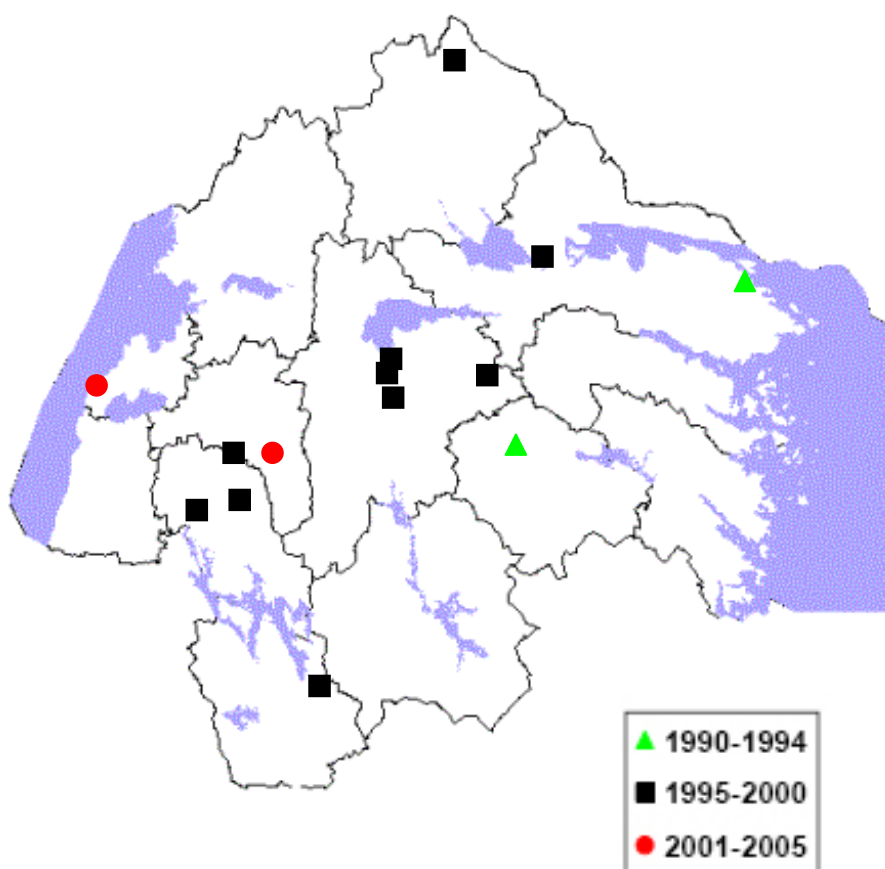
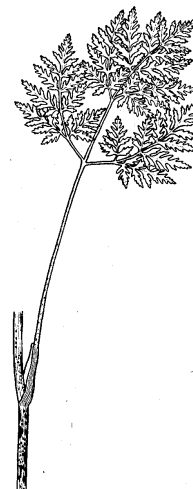
Odört är ursprunglig i medelhavsområdet och Västasien och är spridd till Nordeuropa, Sydafrika, Etiopien, Amerika, södra Australien och Nya Zeeland. I Sverige förekommer den från Skåne till Dalsland, Västergötland, Västmanland, Dalarna och Gästrikland. Den är tillfälligt funnen i Värmland, Hälsingland, Medelpad och Västerbotten.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 27 lokaler. I floraväxteriet funnen på 14 lokaler och eftersökt utan fynd på 12 lokaler.

Hot:

De främsta hoten mot arten utgörs av igenväxning och renhållning kring gårdar.



Riddarsporre

Missgynnad (NT)

Consolida regalis

Ranunculaceae

Biologi:

Riddarsporre är ettårig. Arten växer endast på kulturmark. Den förekommer främst som ogräs i höstsådda grödor på kalkrik lerjord.

Utbredning:

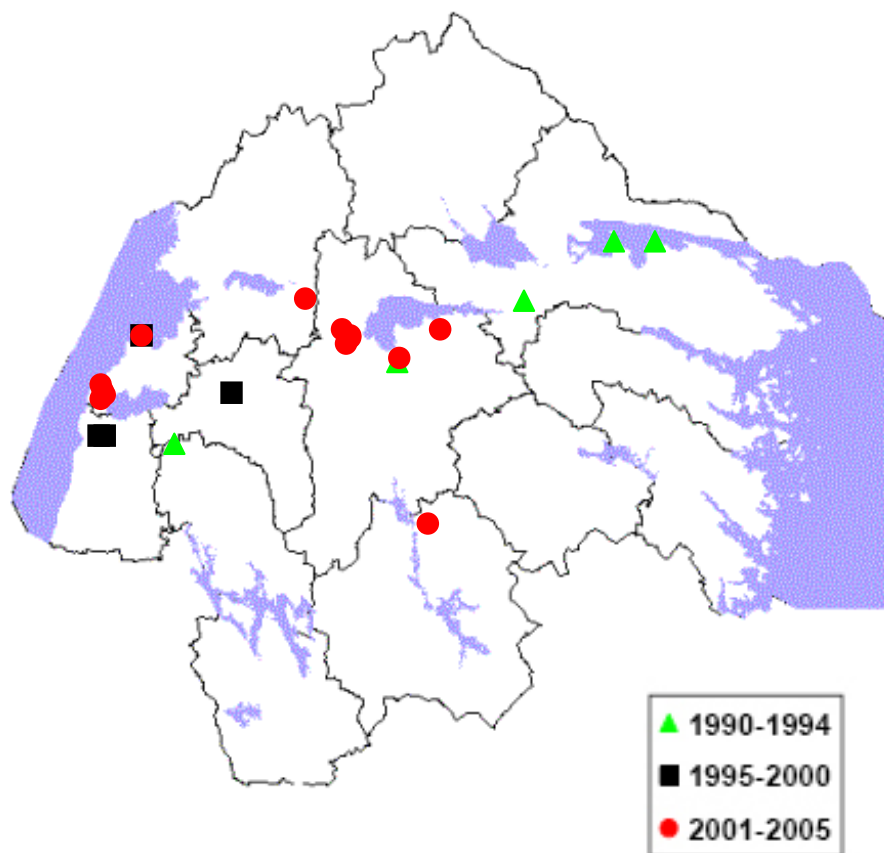
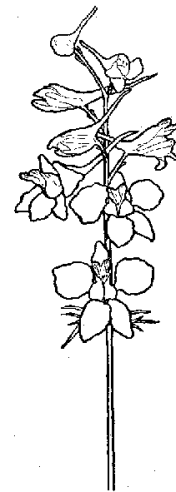
Riddarsporre förekommer i västra Asien samt i Europa förutom längst i väst och sydväst. I Sverige är den känd från Skåne till Dalarna och Hälsingland, samt från enstaka lokaler i Jämtland, Ångermanland samt Pite och Lule lappmarker. Aktuella förekomster finns främst på Öland, Gotland och i Uppland och Östergötland, men den förekommer åtminstone tidvis i samtliga landskap upp till och med Västergötland, Närke och Västmanland, förutom Bohuslän.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 46 sektioner. I floraväxteriet funnen på 23 lokaler och eftersökt utan fynd på en lokal.

Hot:

Arten hotas av bekämpningsmedel, gödsling och konkurrens från grödan. Då den ofta odlas i sk "allmogeåkrar" kommer troligen antalet lokaler att öka under de närmaste åren.



Ljungsitärja

Sårbar (VU)

Cuscuta epithymum

Cuscutaceae

Biologi:

Ljungsitärja är en ettårig, vågroende parasit som saknar klorofyll och rötter. Den är parasit på en mängd olika växter och den växer på torrängar, naturbetesmarker och åkerrenar.

Utbredning:

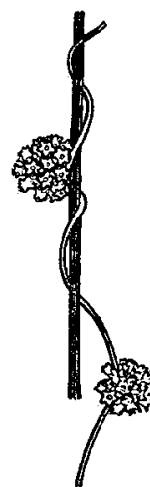
Ljungsitärjans världsutbredning omfattar i stort sett hela Europa, Nordafrika och västra Asien. Arten är införd i Nord- och Sydamerika, Australien, Nya Zeeland, Kina och södra Afrika. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland och Gotland, i Småland, Bohuslän, Östergötland, Västergötland, och Södermanland.

Utbredning i Östergötland

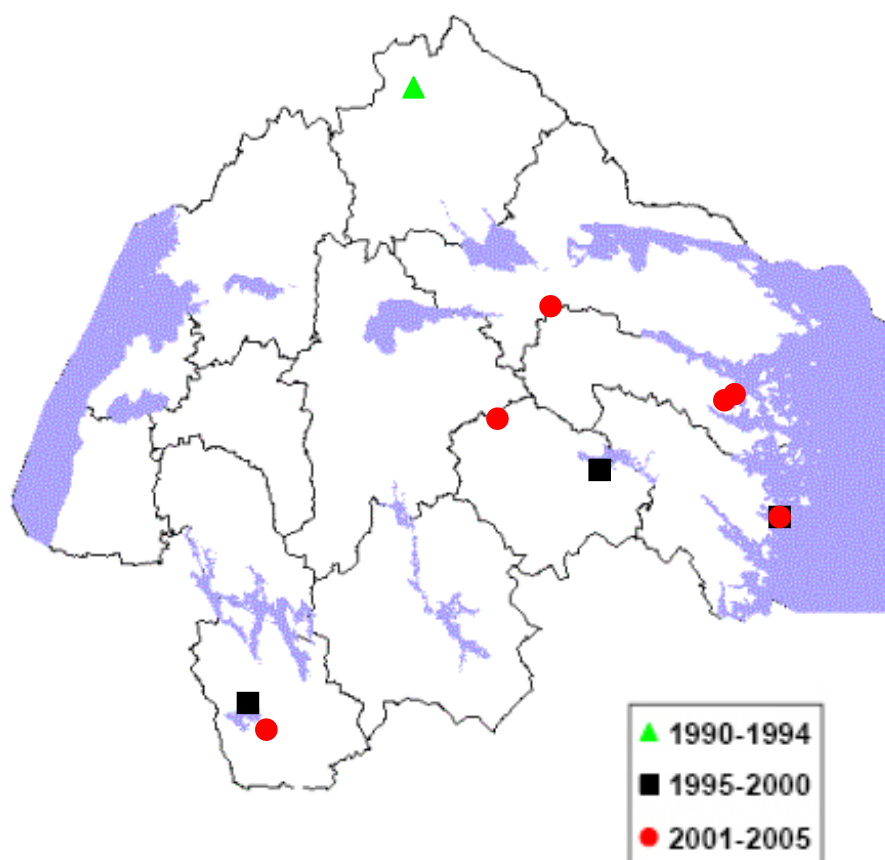
I Genberg 21 sektioner (inkl klöversitärja). Funnen i S:t Anna 1990. I floraväxteriet funnen på tio lokaler, samt eftersökt utan fynd på fem lokaler.

Hot:

Gödsling, igenväxning på grund av upphört bete och skogsplantering utgör hot mot arten.



Bilden visar *C. europaea*



Nässelsnärja

Regionalt rödlistad (RR)

Cuscuta europaea

Cuscutaceae

Biologi:

Nässelsnärja är en ettårig, vårgroende parasit som saknar såväl klorofyll som rötter och blad. Den växer främst på kväve- och fosfatrik mark i kulturlandskapet. Parasit främst på nässlor, men ett hundratal värdväxter är kända. Arten är självfertil.

Utbredning:

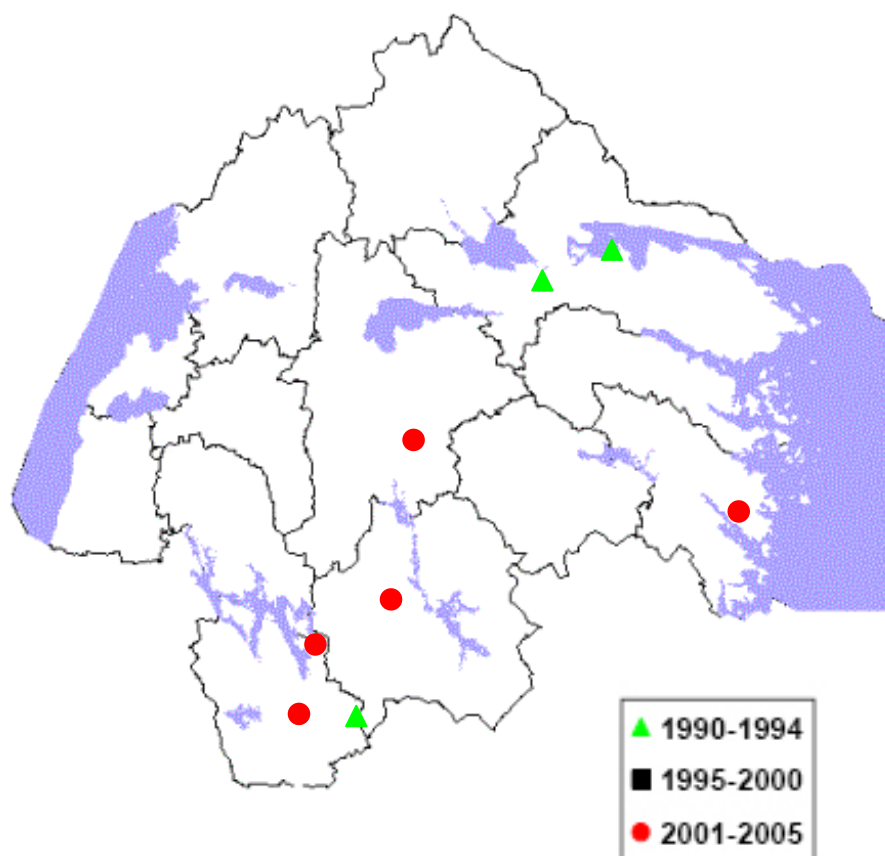
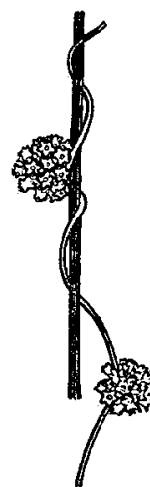
Nässelsnärjan förekommer i hela Europa, utom i de nordligaste delarna, samt i angränsande delar av Asien. Den är införd i östra Nordamerika, Australien och på Haiti. I Sverige förekommer den från Skåne till Dalarna och Hälsingland, samt i Medelpad och Ångermanland. Den har dessutom förekommit tillfälligt i Jämtland och Västerbotten.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 42 sektioner. I floraväxteriet funnen på 8 lokaler och eftersökt utan fynd på fyra lokaler.

Hot:

Arten hotas av minskad kreatursdrift och ändrad gödselhantering.



Guckusko

Regionalt rödlistad (RR)

Cypripedium calceolus

Orchidaceae

Biologi:

Guckusko är en flerårig orkidé. Den växer i Östergötland på fuktig, halvöppen, kalkhaltig mark i lövängar, lövlundar mm. Gärna på rik mulljord av frisk typ.

Utbredning:

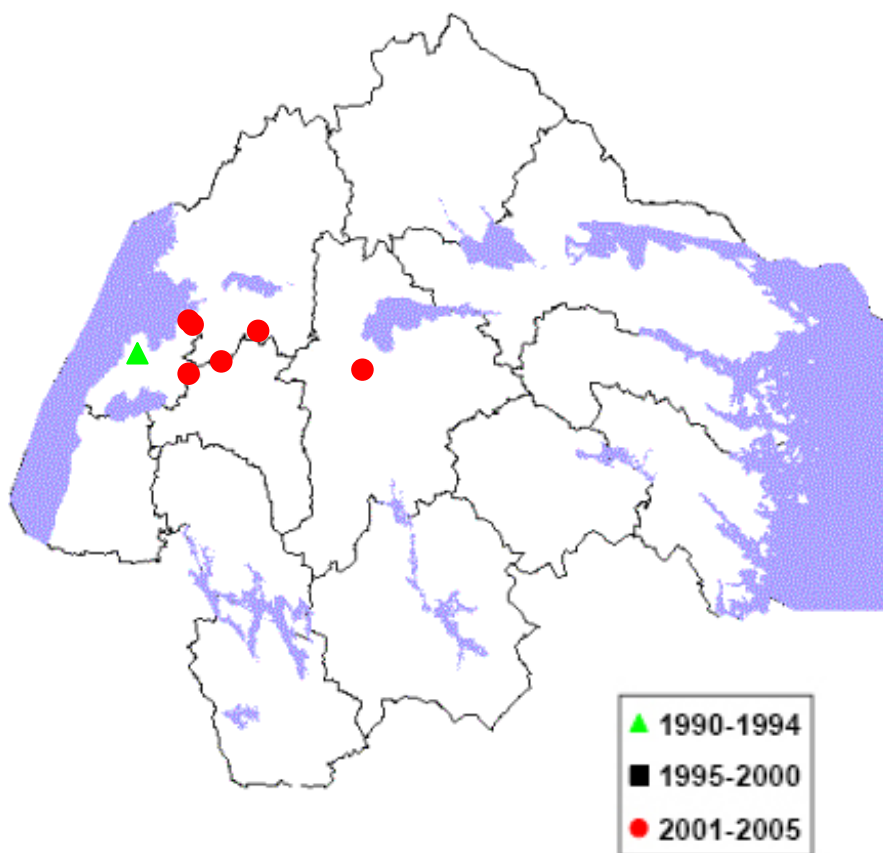
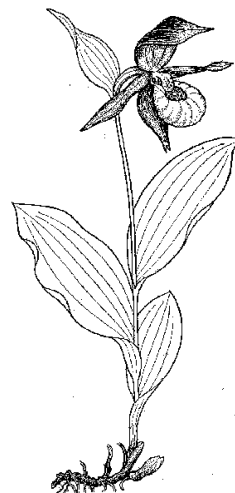
Guckuskons totalutbredning omfattar norra, mellersta och östra Europa, centrala och östra fd Sovjetunionen samt Östasien. I Sverige är den känd från Öland och Gotland samt från Dalsland, Västergötland, Östergötland och norrut till Torne lappmark.

Utbredning i Östergötland

I Genberg åtta lokaler. I floraväxeriet funnen på sju lokaler och eftersökt utan fynd på fyra lokaler.

Hot:

De främsta hoten mot arten är uppgrävning, igenväxning, kalavverkning samt dikning. Flertalet lokaler i Östergötland är i behov av snara åtgärder, som tex lätt röjning vid växtplatsen, vilka är förutsättningar för att arten ska överleva i länet.



Knippnejlika

Starkt hotad (EN)

Dianthus armeria

Caryophyllaceae

Biologi:

Knippnejlika är ett- eller tvåårig. Den växer i torr gräsmark, gräshedar eller i skogsbryn, ofta i kusttrakter. Den är från början inkommen med gräsfrö.

Utbredning:

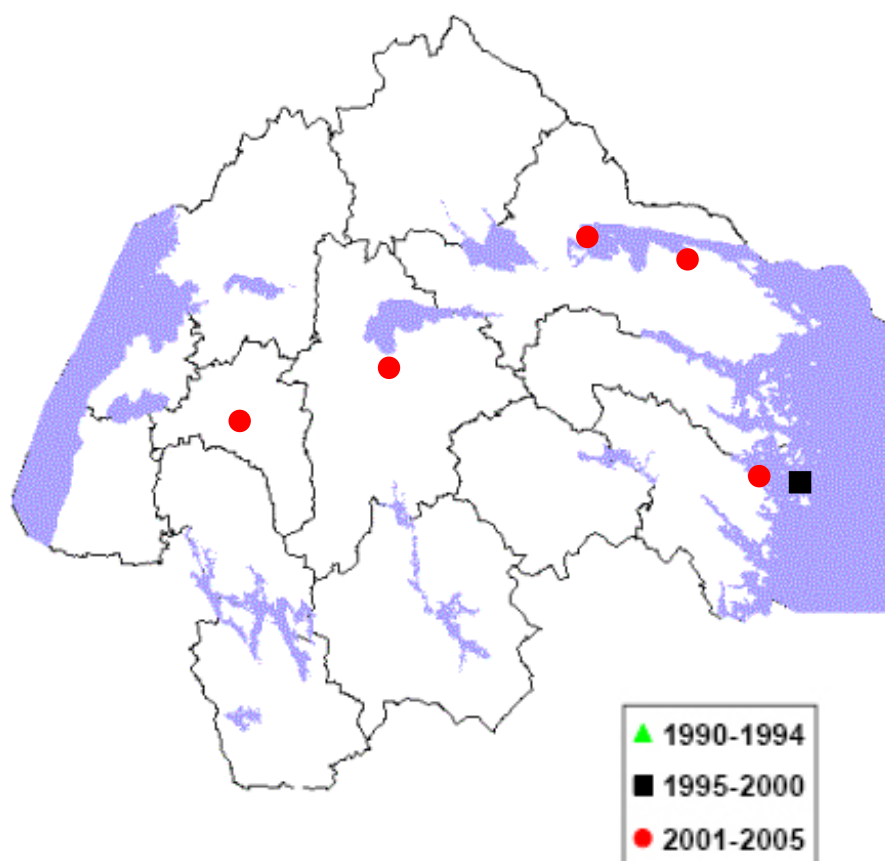
Arten har en sydeuropeisk utbredning. Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland, i Småland, Halland, Bohuslän, Östergötland, Västergötland, Uppland, Västmanland och Hälsingland. Den har dessutom tillfälligt hittats i Dalarna. Den är utgången från Södermanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg fyra lokaler. I floraväxeriet funnen på sex lokaler och eftersökt utan fynd på en lokal.

Hot:

Upphört bete och igenväxning missgynnar arten.



Fingerhirs

Missgynnad (NT)

Digitaria ischaemum

Poaceae

Biologi:

Fingerhirs är ett ettårigt gräs. Den växer i sandiga åkrar, på sandbackar, sandfält samt i diverse kulturopåverkade miljöer.

Utbredning:

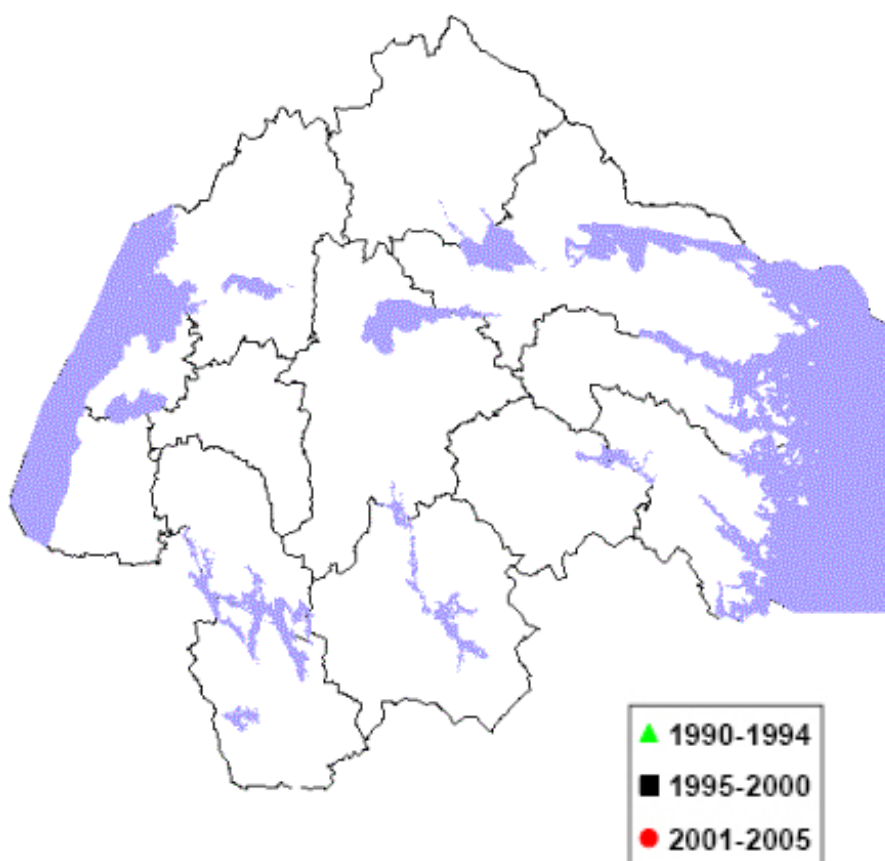
Fingerhirs har sitt ursprung i Sydosteuropa - Centalasien och är vida spridd som ogräs i varma länder. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge och Halland samt tillfälligt i Göteborg, Östergötland, Stockholm och Medelpad.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Hedvig (N hamnen). I floraväxeriet ej eftersökt. Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

Arten hotas främst av kemisk bekämpning och igenväxning.



Sanddraba

Starkt hotad (EN)

Draba nemorosa

Brassicaceae

Biologi:

Sanddraba är ettårig. Den växer på blottad, vanligen ganska fin sand på torra lokaler som vågslänter, bergsbranter och älvbrinkar.

Utbredning:

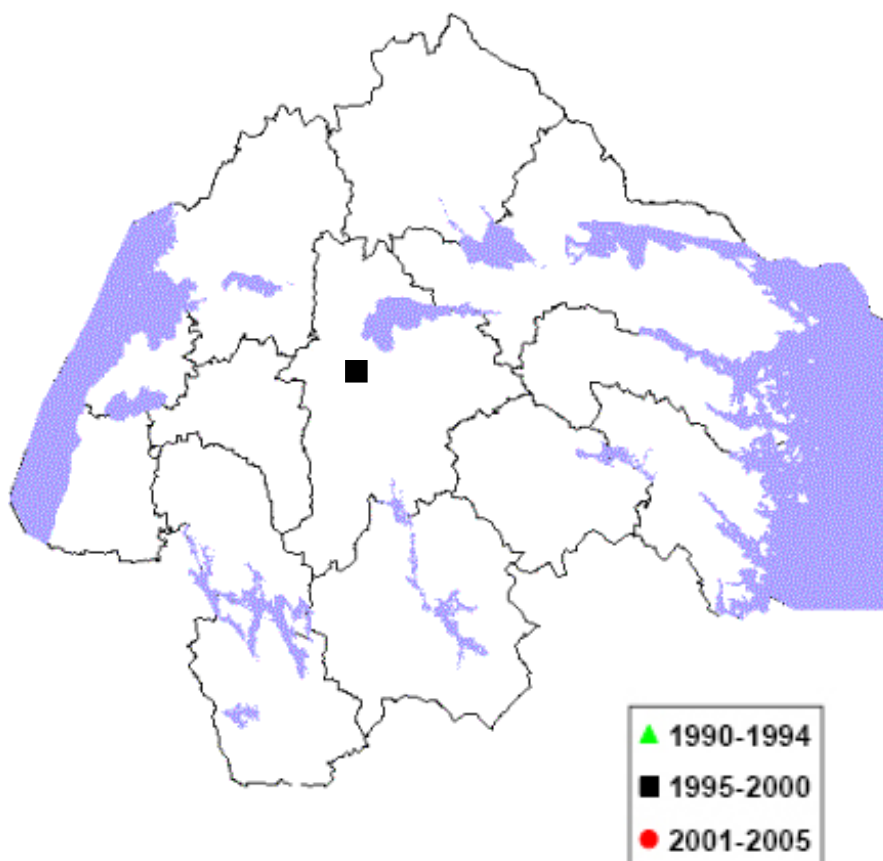
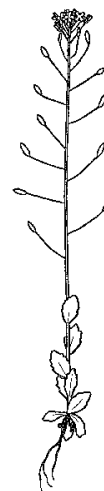
Sanddrabans totalutbredning är nästan cirkumpolär och omfattar stora delar av Asien. I Sverige förekommer den från Östergötland och norrut, men är ojämnt spridd.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Ekeby (Sättertorpets vid Boxholm). I floraväxteriet eftersökt på denna lokal, men ej funnen. Lokalen är numera bebyggd. Däremot funnen i Kärna (Malmslätts station).

Hot:

Arten hotas av igenväxning, plantering, täktverksamhet och övrig exploatering av sandmarker.



Drakblomma

Starkt hotad (EN)

Dracocephalum ruyschiana

Lamiaceae

Biologi:

Drakblomman är flerårig. Den växer på kalkrika grusåsar, hållmarker och torrbackar.

Utbredning:

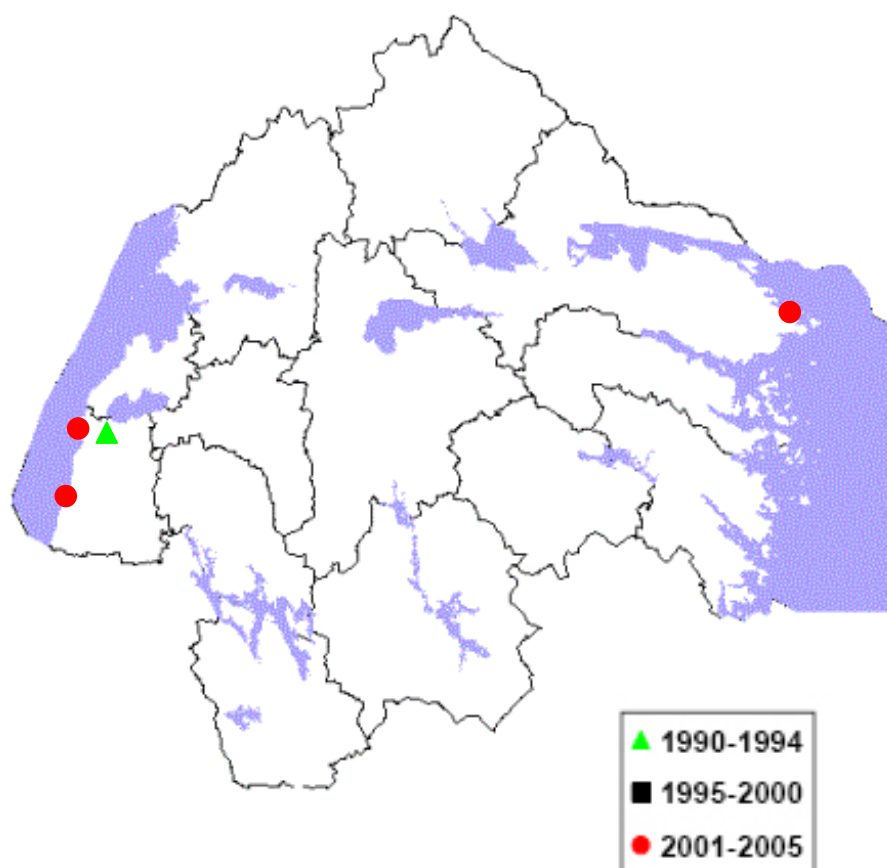
Drakblomman har sin huvudutbredning i Polen, mellersta Ryssland samt i Centralasien. I Sverige förekommer den på Öland och Gotland, i Småland, Västergötland, Östergötland samt Västmanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg tre lokaler, Jonsberg (Hålviken-Brytsebo), V. Tollstad (Oxbåset) och Ödeshög (Kråkeryd). I floraväxteriet funnen på dessa lokaler, samt i Heda (Norrö).

Hot:

Igenväxning, ängsbrukets upphörande och gödsling utgör hot mot arten.



Granbräken

Regionalt rödlistad (RR)

Dryopteris cristata

Dryopteridaceae

Biologi:

Granbräken är en flerårig, vintergrön ormbunke. Den växer främst på fuktig näringsrik mark i sumpskogar, vid skogsbäckar etc.

Utbredning:

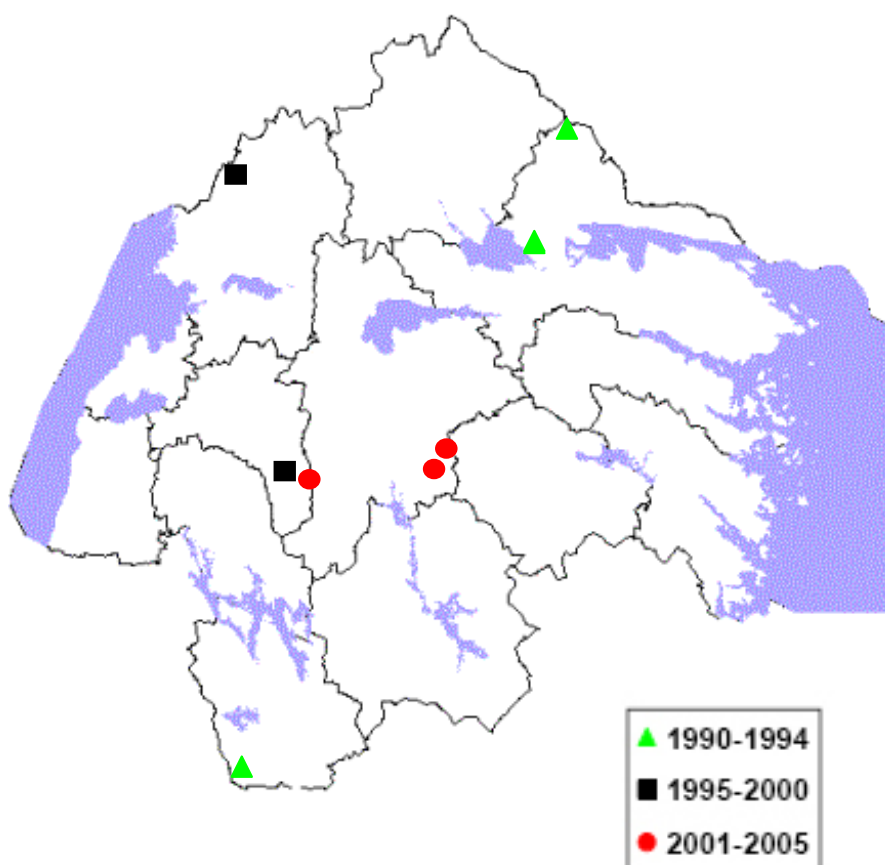
Granbräkens huvudutbredning i Europa sträcker sig ner till Alperna i söder och bort till Ural i öster. Den finns även i Nordamerika. I Sverige förekommer den i samtliga landskap från Skåne till Värmland, Dalarna och Hälsingland samt i Ångermanland och Västerbotten (ej Öland).

Utbredning i Östergötland

I Genberg 28 sektioner. I floraväxteriet funnen på nio lokaler, samt eftersökt utan fynd på fyra lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av dikning.



Purpurknipprot

Regionalt rödlistad (RR)

Epipactis atrorubens

Orchidaceae

Biologi:

Purpurknipprot är flerårig. Den växer på torr, kalkhaltig grus- eller sandjord såsom glesa skogar, klippor, rasbranter, hållmark, stenstränder, dynsvackor, skogsvägar, kalkbrott och ruderatmark.

Utbredning:

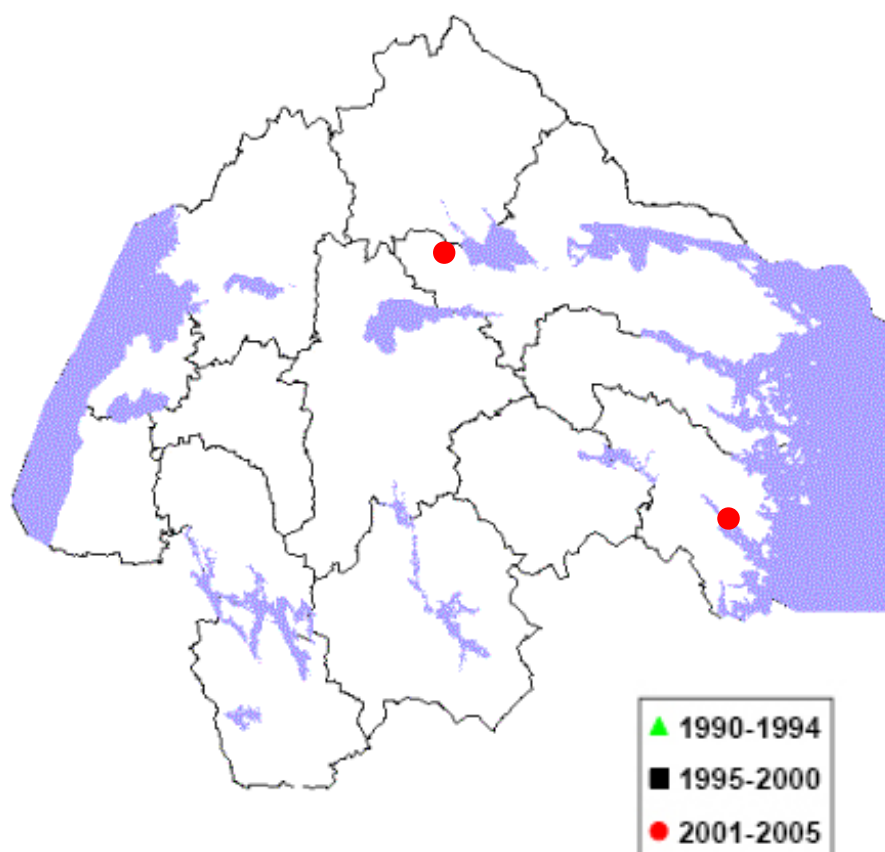
Arten förekommer i en stor del Europa. I Sverige förekommer den i södra Sveriges kalktrakter, men även i kalkrika områden i fjällkedjan.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 23 sektioner. I floraväxteriet funnen på två lokaler: Gryt (Solberga) och Vånga (Stjärnorp).

Hot:

Arten hotas av igenväxning och exploatering av dess livsmiljöer.



Skogsknipprot

Regionalt rödlistad (RR)

Epipactis helleborine

Orchidaceae

Biologi:

Skogsknipprot är flerårig. Den växer på frisk, stenig, gärna kalkrik mark såsom örtrika skogar, snår, bergbranter, hållmarker, skogsvägar, banvallar, kalkbrott.

Utbredning:

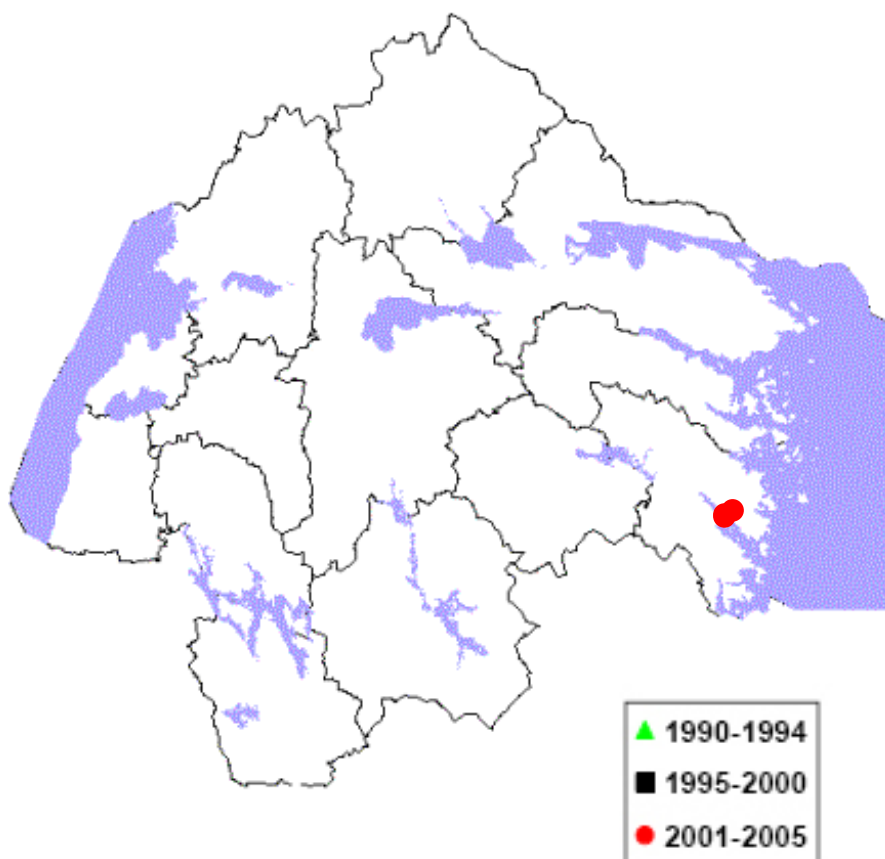
Arten är utbredd över nästan hela Europa. I Sverige förekommer den i den södra och mellersta delen av landet.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 24 sektioner. I floraväxteriet funnen på tre lokaler i Gryt: Blomsterbygget, Solberga och Danebo.

Hot:

Arten hotas av ingrepp som förändrar mikroklimat och markförhållanden på växtplatsen, t ex avverkning. Hårt bete är också negativt.



Kal knipprot

Missgynnad (NT)

Epipactis phyllanthus

Orchidaceae

Biologi:

Kal knipprot är en flerårig orkidé. Den förekommer i såväl barr- som lövskogar på fuktig, väl-dränerad mark. Den trivs bäst på sandhaltigt underlag. Den växer ofta tämligen mörkt. Arten är självbefruktande.

Utbredning:

Kal knipprot finns i övriga Norden endast i Danmark. För övrigt är den bara känd från norra Tyskland. I Sverige är den känd från Skåne, Blekinge, Öland, Gotland, Halland och Östergötland. Den har tidigare även förekommit i Småland.

Utbredning i Östergötland

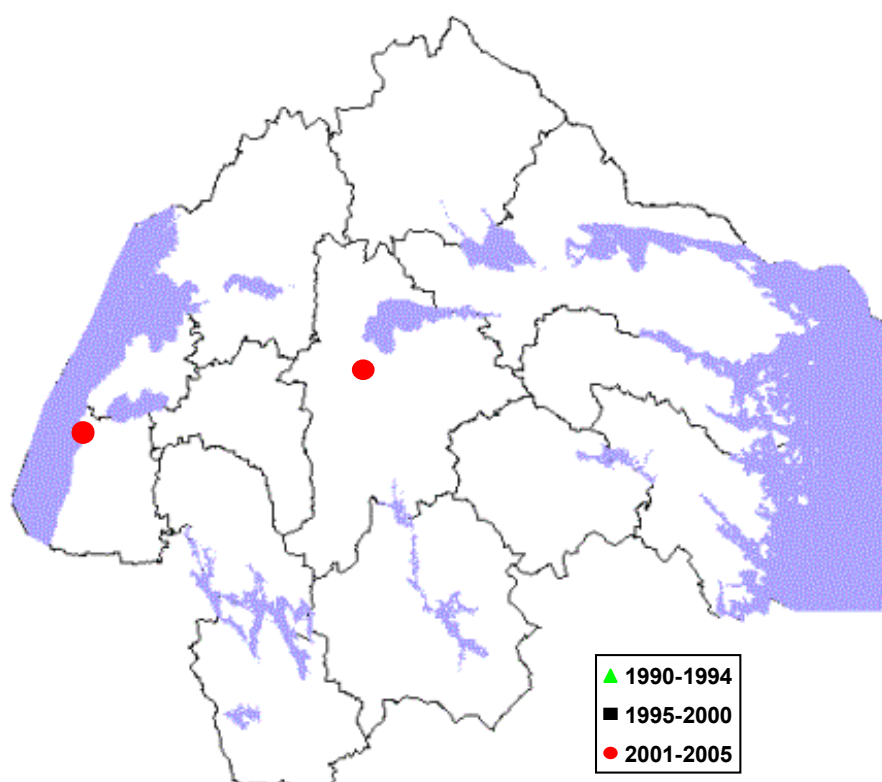
I floraväxteriet funnen på två lokaler i Västra Tollstad (V. Djurledet och Stocklycke), en lokal i Kärna (Mossen), samt eftersökt utan fynd på en lokal.

Hot:

Arten hotas av ingrepp som förändrar mikroklimat och markförhållanden på växtplatsen, t ex avverkning. Hårt bete är också negativt.



Bilden visar *E. palustris*



Skogsfru

Missgynnad (NT)

Epipogium aphyllum

Orchidaceae

Biologi:

Skogsfru är en flerårig klorofyllfri orkidé. Den växer i näringsrik, skuggig skog med rörligt markvatten. Den tar upp sin näring med hjälp av marklevande svampar som den lever tillsammans med. Växten tillbringar större delen av sitt liv i jorden i form av en korallikt förgrenad jordstam. Blomningen sker sporadiskt med intervall om flera år.

Utbredning:

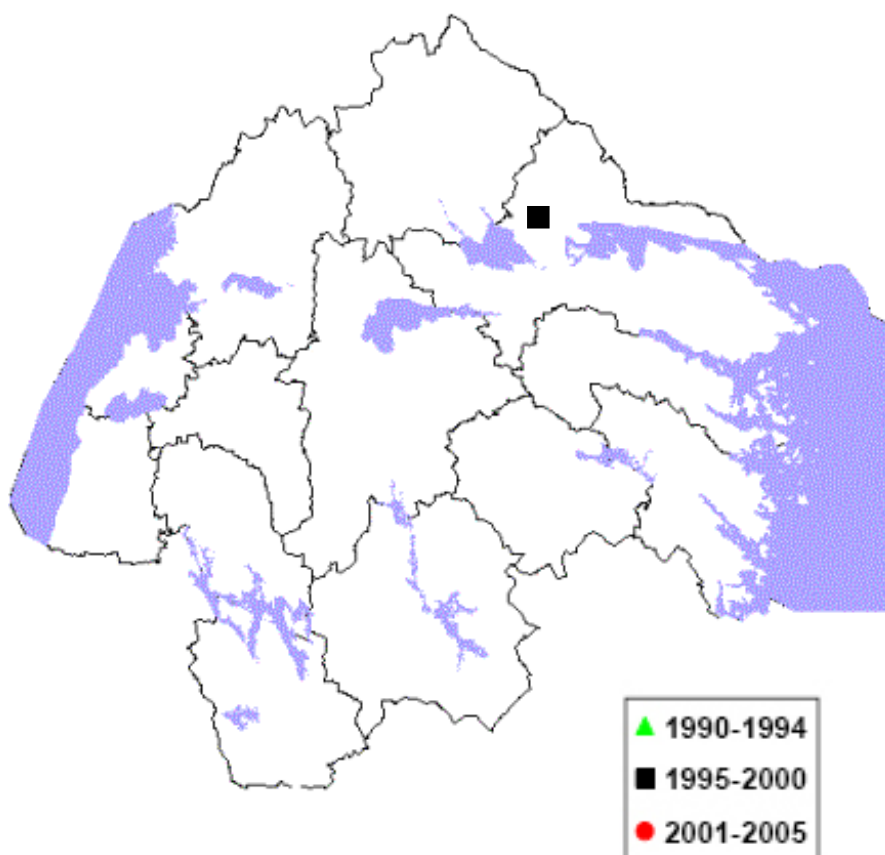
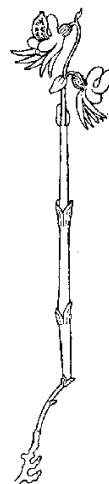
Totalutbredningen omfattar större delen av Europa och stora delar av Asien. I Sverige är den känd från alla landskap utom Blekinge och Bohuslän. Den är troligen försvunnen från Halland och Östergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Kvillinge (S Ågelsjön). I floraväxteriet eftersökt på denna lokal och endast funnen vid ett tillfälle.

Hot:

Arten hotas troligen av slutavverkning och dikning.



Ljungögontröst

Sårbar (VU)

Euphrasia micrantha

Scrophulariaceae

Biologi:

Ljungögontröst är ettårig och halvparasitisk. Den växer på torr till frisk sandig mark och är kalkskyende och extremt ljusberoende och konkurrenskänslig. Den växer alltid tillsammans med ljung.

Utbredning:

Ljungögontröst har europeisk utbredning. Den är troligen införd till Nordamerika (en lokal). I Sverige förekommer den från Skåne till Värmland, Närke och Södermanland och den är försvunnen från Västmanland, Uppland, Dalarna, Gästrikland, Hälsingland, Jämtland och Medelpad.

Utbredning i Östergötland

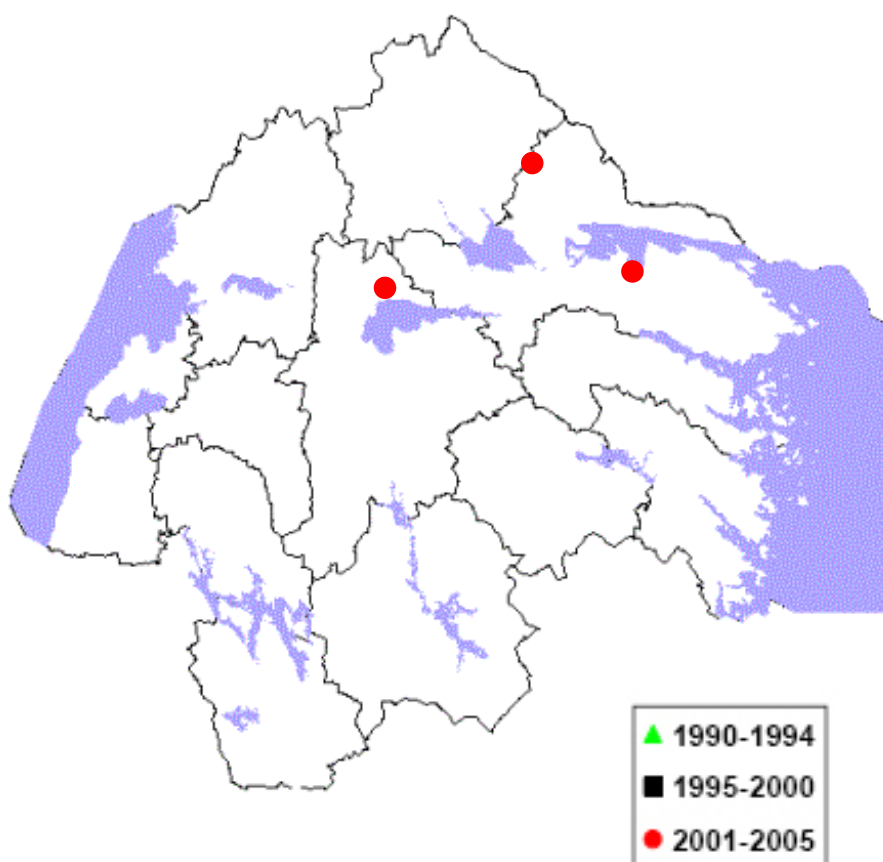
I Genberg 21 lokaler. I floraväxteriet funnen på tre lokaler: Stjärnorp (Bjäsätter 550 m OSO), Simonstorp (Lövkullen) och Konungsund, samt eftersökt utan fynd på 15 lokaler.

Hot:

Hoten mot arten utgörs främst av igenväxning på grund av minskad hävd, kalkning och gödsling.



Bilden visar E. stricta



Finnögontröst

Starkt hotad (EN)

Euphrasia rostkoviana ssp. fennica

Scrophulariaceae

Biologi:

Finnögontröst är en ettårig, halvparasitisk ört. Den växer på ogödslade betes- och slåttermarker på måttligt torr till frisk moränmark, men kan leva kvar på vägkanter. Arten saknar uthållig fröreserv. Finnögontröst är en hävdberoende växt och kan inte vara äldre än kulturen i vårt land, den kan ha spritts under yngre stenåldern.

Utbredning:

Finnögontrösten har sitt utbredningscentrum i Centraleuropa och Ryssland bort mot Uralbergen. I Sverige är den känd från ett femtiotal lokaler i Småland, Östergötland, Södermanland, Uppland och Medelpad. Den är försvunnen från Dalarna och Jämtland.

Utbredning i Östergötland

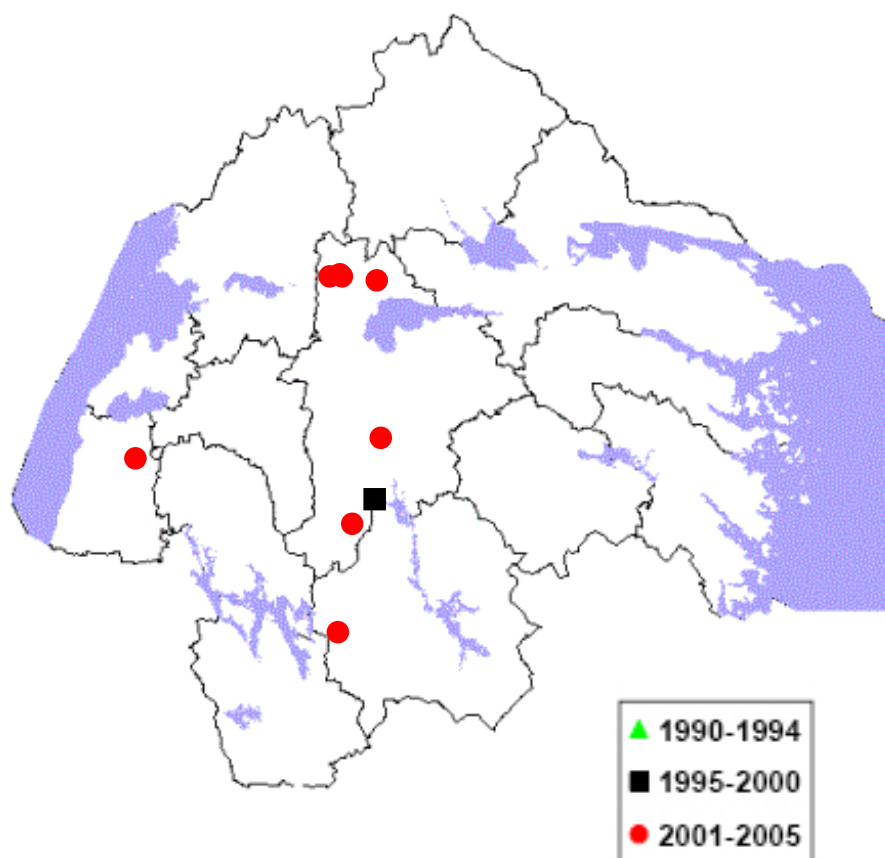
I Genberg tre lokaler. I floraväxteriet funnen på nio lokaler, samt eftersökt utan fynd på två lokaler.

Hot:

Finnögontrösten hotas främst av igenväxning på grund av minskad hävd, skogsplantering och gödsling.



Bilden visar E. stricta



Skärblad

Starkt hotad (EN)

Falcaria vulgaris

Apiaceae

Biologi:

Skärblad är flerårig. Den växer främst i åkrar och på vägkanter. Den anses vara inkommen med orent utsäde under 1800-talet.

Utbredning:

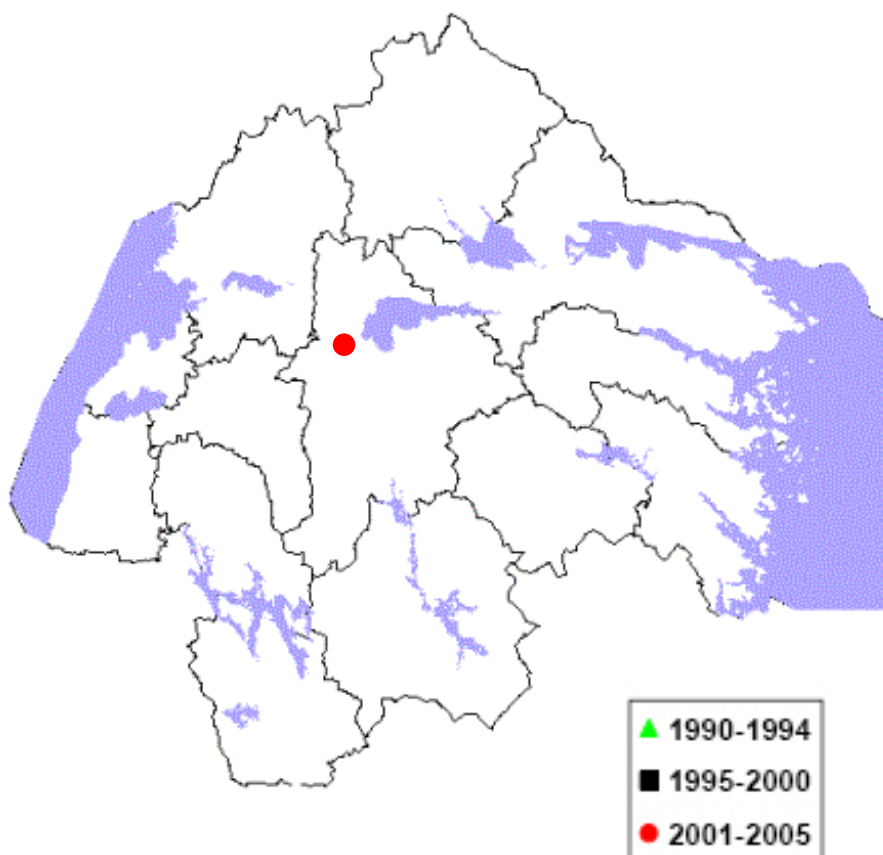
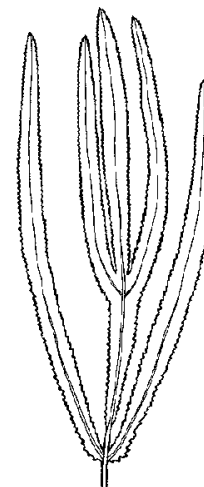
Arten är utbredd från Mellaneuropa och österut genom södra Ryssland till centrala Asien. I Sverige är den känd från Skåne till Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Dagsberg (Djurö kvarn). I floraväxteriet eftersökt på denna lokal, men ej funnen. Lokalen numera bebyggd. Däremot funnen i Vreta kloster (Högby).

Hot:

Igenväxning och ogräsbekämpning utgör förmodligen hot mot arten.



Skogssvingel

Missgynnad (NT)

Festuca altissima

Poaceae

Biologi:

Skogssvingel är ett flerårigt, tuvbildande gräs. Det växer i örtrika barr- och lövskogar, raviner, rasbranter och bäckraviner. Växer vanligen i skuggigt läge.

Utbredning:

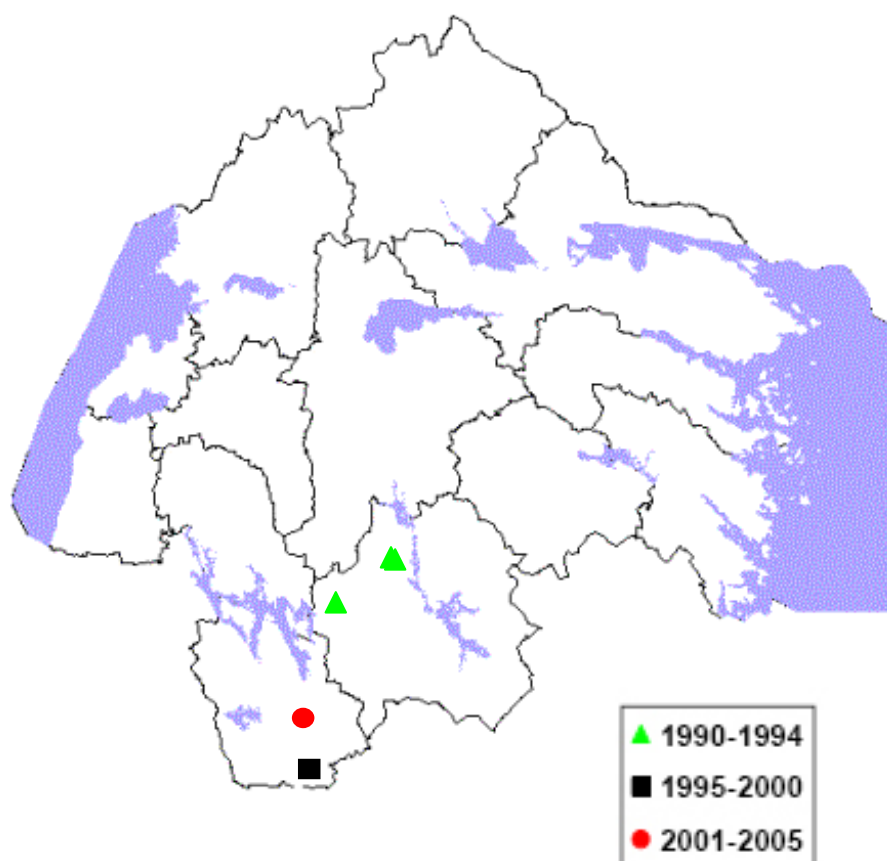
Totalutbredningen omfattar Europa, Ural och Centralasien. I Sverige förekommer den från Skåne till Ångermanland utom i Halland, på Öland och Gotland. Försvunnen från Blekinge.

Utbredning i Östergötland

I Genberg sju lokaler. I floraväxteriet funnen på fem lokaler: Kisa (Sandstugan 300 m NV), Kättilstad (Mörtgölen), Västra Eneby (Svartgölen 100 m N) och Svinhult (Susehål och Älmershult 800 m SO).

Hot:

Arten hotas främst av kalavverkning och ändrad hydrologi.



Myskmåra

Sårbar (VU)

Galium triflorum

Rubiaceae

Biologi:

Myskmåran är flerårig. Den växer i skog på näringsrik, ofta kalkhaltig mark med rörligt markvatten.

Utbredning:

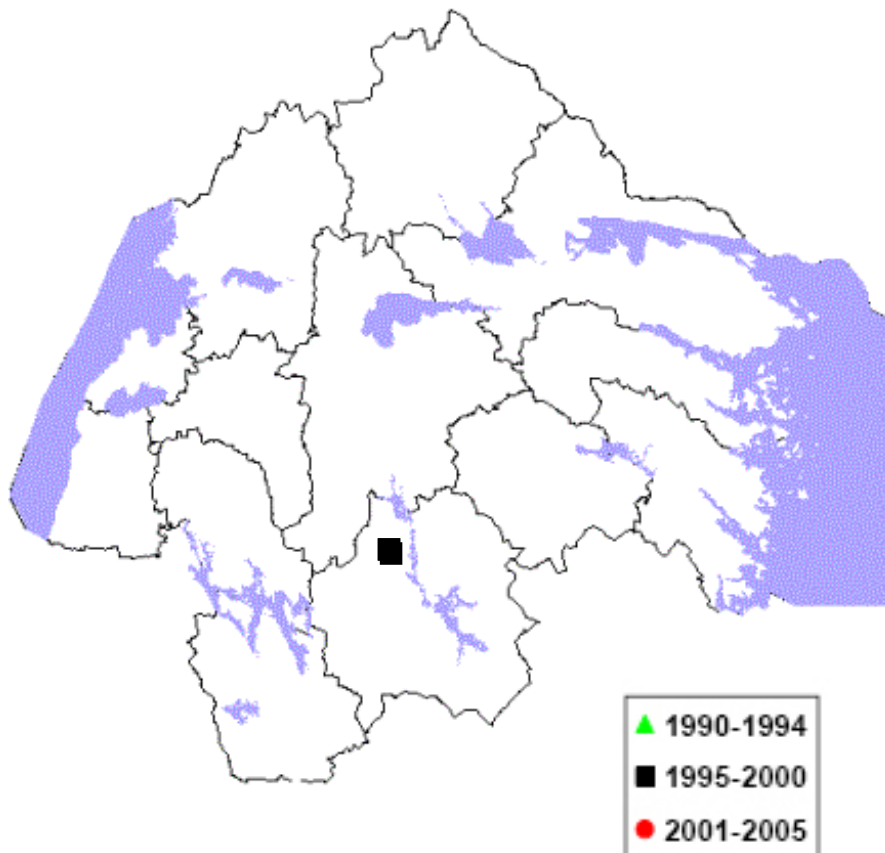
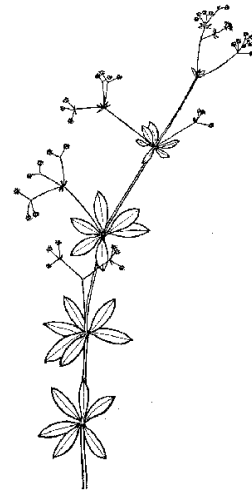
Myskmårans världsutbredning omfattar Norden, fd Sovjetunionen, Japan, Nordamerika och Mexico. Den har dessutom punktvisa förekomster i Alperna och Turkiet. I Sverige förekommer den från Värmland, Västmanland och Uppland till Torne lappmark. Den är utgången från Småland och Västergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Tjärstad (400 m VSV Älgbron). I floraväxteriet funnen på tre lokaler i V. Eneby (SV Stora Valvikssjön, V Stora Valvikssjön och SV Svartgölen), samt eftersökt utan fynd i Malexander (Lycköhål).

Hot:

Arten hotas främst av skogsbruk i form av kalavverkning, dikning och markberedning.



Färgginst

Missgynnad (NT)

Genista tinctoria

Fabaceae

Biologi:

Färgginst är en upp till 50 cm hög tagglös buske. Den förekommer idag främst på grusiga vägar, men tidigare även i bergsbranter, på grusåsar och i gles hedskog. Förekommer odlad som prydnadsväxt i trädgårdar.

Utbredning:

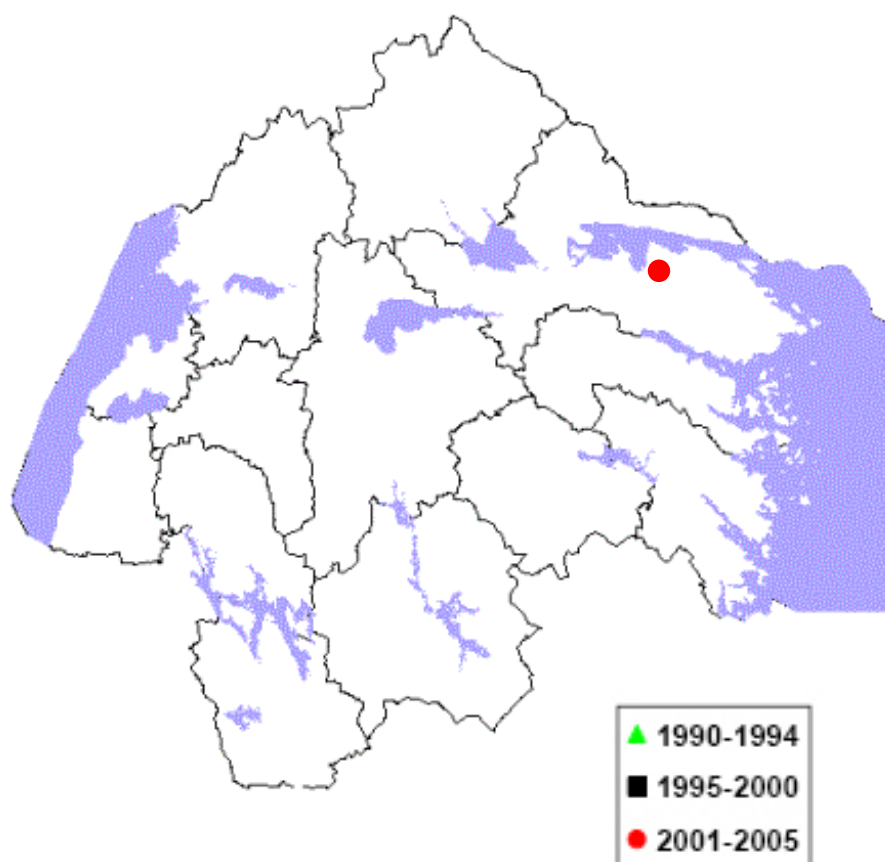
Färgginstens utbredning omfattar Europa, från Medelhavet i söder till södra Skandinavien i norr, samt sträcker sig österut till Ural, Kaukasus och Mindre Asien. Den är införd i Nordamerika. I Sverige är den känd som inhemsk från Halland (till början av 1900-talet). Idag förekommer den främst i norra Västergötland. I Östergötland troligen spridd från odling.

Utbredning i Östergötland

I Genberg nio lokaler. I floraväxteriet funnen på två lokaler: Östra Stenby (Kyrkan) och St. Anna (Tyrislöts hamn), samt eftersökt utan fynd på sex lokaler.

Hot:

Otillräcklig hävd av vägrenar och besprutning med ogräsmedel är hot mot arten.



Ängsgentiana

Regionalt rödlistad (RR)

Gentianella amarella

Gentianaceae

Biologi:

Ängsgentiana är tvåårig. Den växer framförallt i öppna, friska till fuktiga ängar med slåtter eller betesdrift. I vissa kalktrakter kan den vara lokalt vanlig i vägkanter. Dessutom förekommer den i kalkrika rasmarker i södra fjälltrakterna.

Utbredning:

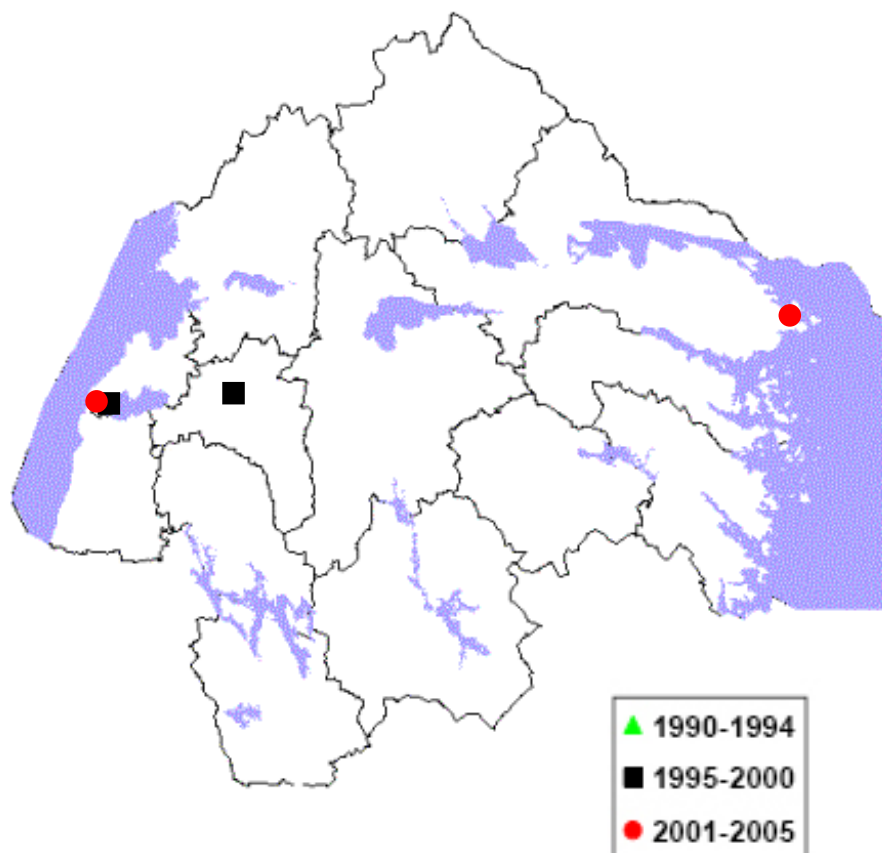
Ängsgentianans totalutbredning är cirkumpolär. I Sverige är den känd från alla landskap, men den är utgången från Skåne, Blekinge, Halland och Småland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg åtta lokaler. I floraväxteriet funnen på fyra lokaler: Allhelgona (Örbackens NR), Väversunda (Ombergsliden och Ombergsliden, Karlsberg) och Jonsberg (Hålviken), samt eftersökt utan fynd på sex lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av igenväxning, utebliven hävd och gödsling.



Fältgentiana

Sårbar (VU)

Gentianella campestris ssp. campestris

Gentianaceae

Biologi:

Fältgentiana är tvåårig. Den växer på öppen, torr-frisk ängsmark som hävdas med slåtter eller bete. I Östergötland finns både den tidigblommande och slåtteranpassade formen, *G. campestris* var. *suecica*, och den senblommande och betesanpassade formen, *G. campestris* var. *campestris*.

Utbredning:

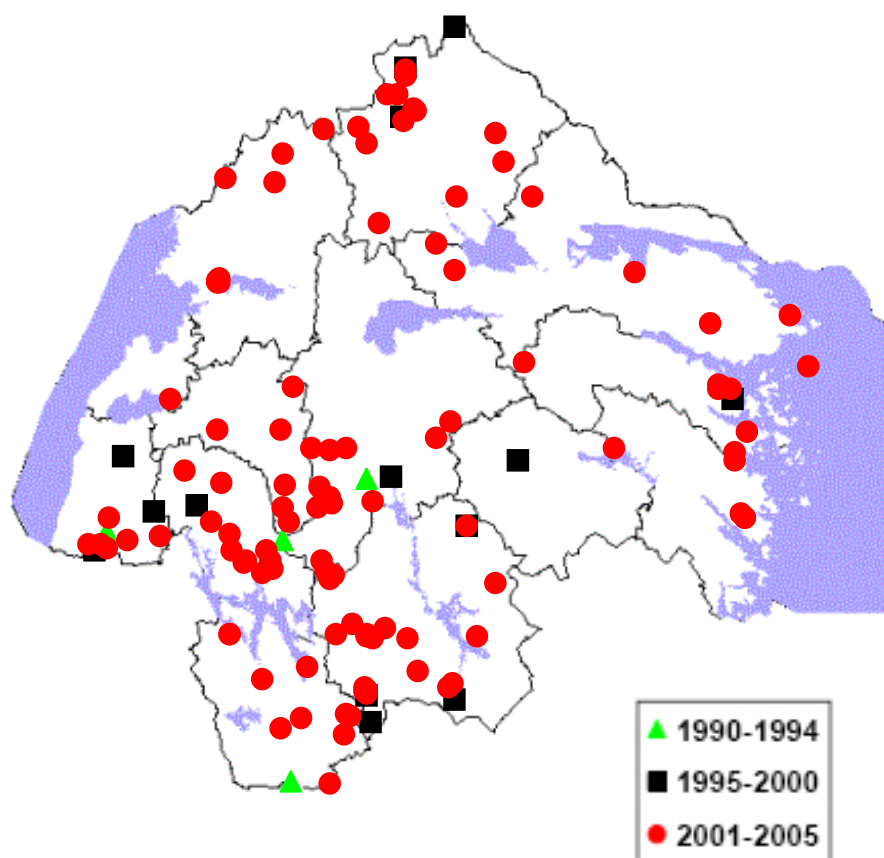
Fältgentianans utbredning är europeisk. I Sverige förekom den tidigare från Skåne till Jämtland, Ångermanland och södra Västerbotten (ej Gotland), samt tillfälligt i Torne lappmark. Den är utgången från Skåne, Blekinge, Öland och Västerbotten.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 50 sektioner. I floraväxteriet funnen på 126 lokaler och eftersökt utan fynd på 54 lokaler.

Hot:

Hotas främst av igenväxning på grund av minskad hävd och gödsling.



Svedjenäva

Missgynnad (NT)

Geranium bohemicum

Geraniaceae

Biologi:

Svedjenäva är ett- eller tvåårig med obehaglig lukt. Den växer på brandplatser i skog som brunnit med någorlunda tätta intervall (<100 år) eller varit svedjebrukad. Kan även dyka upp efter avverkning vid kraftig exponering, vid vägbyggen och dylikt.

Utbredning:

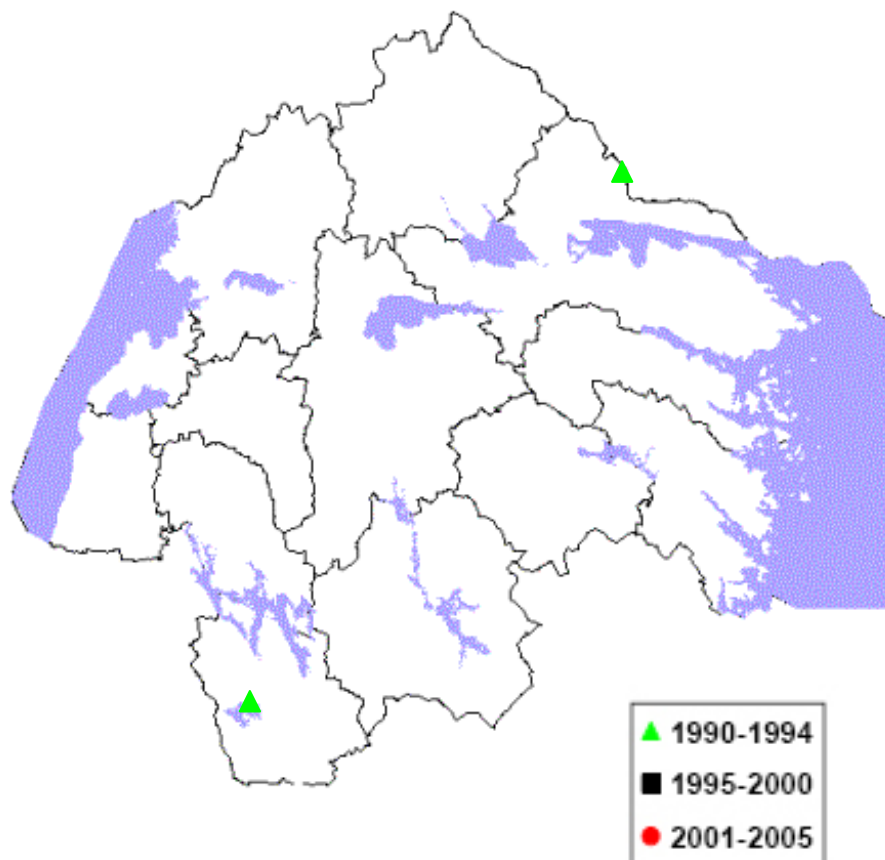
Svedjenävas totala utbredningsområde omfattar Nord- och Östeuropa, enstaka lokaler i Mellaneuropa, Balkan-halvön samt delar av Främre Asien. I Sverige är den känd från Blekinge, Småland, Bohuslän, Östergötland, Väster-götland, Dalsland, Värmland, Närke, Västmanland, Södermanland, Uppland, Dalarna, Gästrikland, Hälsing-land, Medelpad, Ångermanland, Jämtland och Åsele lappmark. Anses numera som försvunnen från Blekinge och Östergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 29 sektioner. I floraväxteriet funnen på två lokaler: Krokek (Skinnarbo) och Sund (Bodaslätt 600 & 650 m SSV), samt eftersökt utan fynd i Kvarsebo (Säter) och Kristberg (Kvarns skjutfält).

Hot:

Artens fröreserv i marken minskar successivt på grund av att svedjebruk och kolning upphört och skogsbränder och hyggesbränning minskat.



Brandnäva

Starkt hotad (EN)

Geranium lanuginosum

Geraniaceae

Biologi:

Brandnävan är ettårig och förekommer på bränd mark eller annan annan vegetationsfri mark somnyligen omrörts och blivit uppvärmd av solen, t ex markberedningsfläckar och vägkanter.

Utbredning:

Arten förekommer sällsynt i södra Europa, samt i sydöstra Sverige från Småland upp till Uppland och på några lokaler i Västergötland och Dalsland.

Utbredning i Östergötland

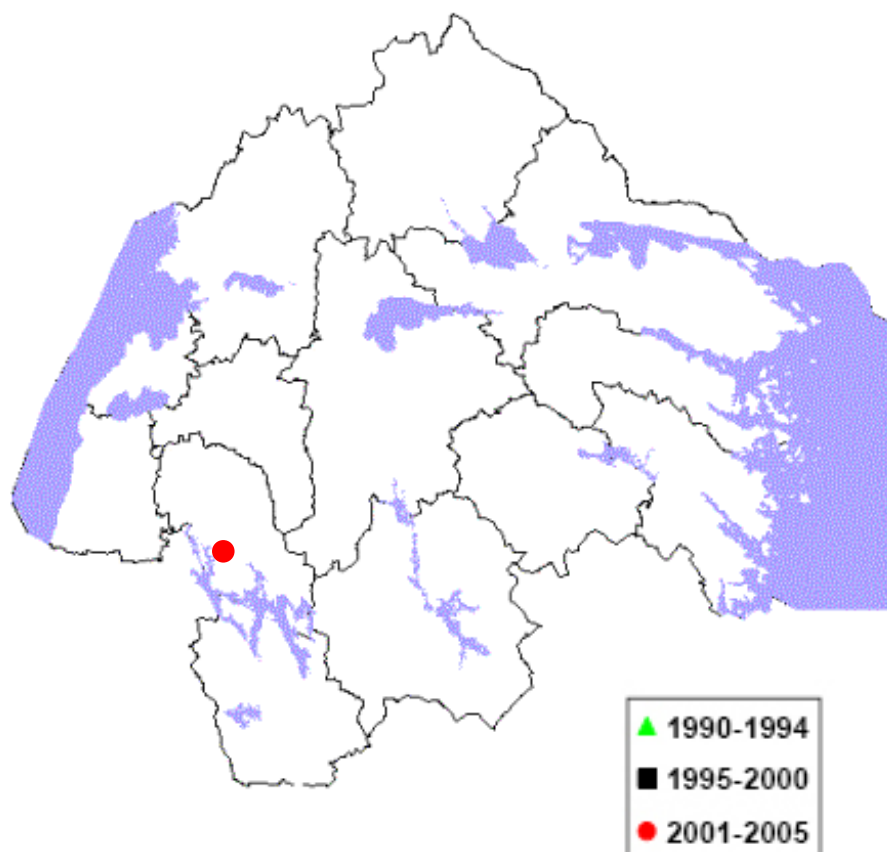
I Genberg en lokal: Simonstorp från 1902. I floraväxteriet funnen på en lokal i Blåvik (Brostorp).

Hot:

Brandnävan hotas av att skogsbränder liksom hyggesbränning, kolning och svedjebruk nästan har upphört i dagens skogslandskap.



Bilden visar *G. bohemicum*



Sträv nejlikrot

Regionalt rödlistad (RR)

Geum hispidum

Rosaceae

Biologi:

Sträv nejlikrot är flerårig. Den växer oftast i kanten av ängs- och betesmarker samt på vägkanter.

Utbredning:

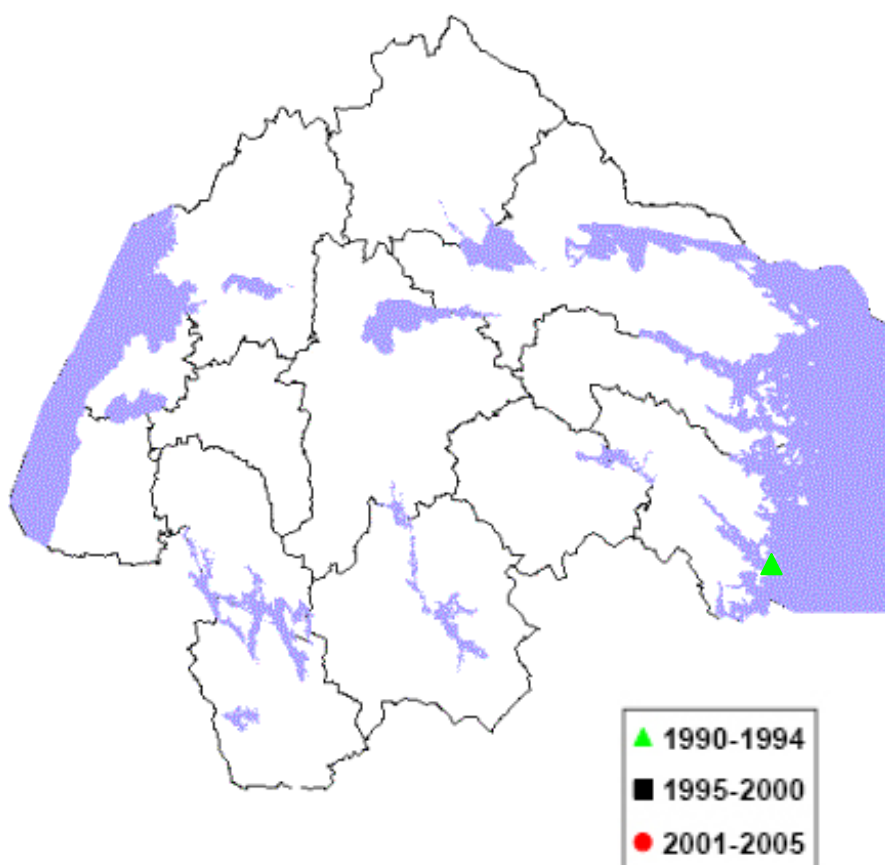
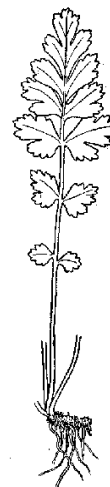
Sträv nejlikrots världsutbredning omfattar Sverige och ett mindre område i nordöstra Spanien. I Sverige förekommer den i östra Småland och Östergötland samt på en lokal vardera i Blekinge och Södermanland. Tidigare har den även funnits i Halland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Dagsberg (Kropp). Känd från Valdemarsvik (Lilla Ålö) 1979-80. I floraväxteriet funnen i Gryt (Bokö), samt eftersökt utan fynd Dagsberg (Kropp).

Hot:

Arten hotas främst av upphört eller alltför hårt bete.



Knärot

Regionalt rödlistad (RR)

Goodyera repens

Orchidaceae

Biologi:

Knärot är flerårig och växer på frisk, mossbeväxt blockrik och humusrik mark såsom äldre gran- och tallskogssluttningar.

Utbredning:

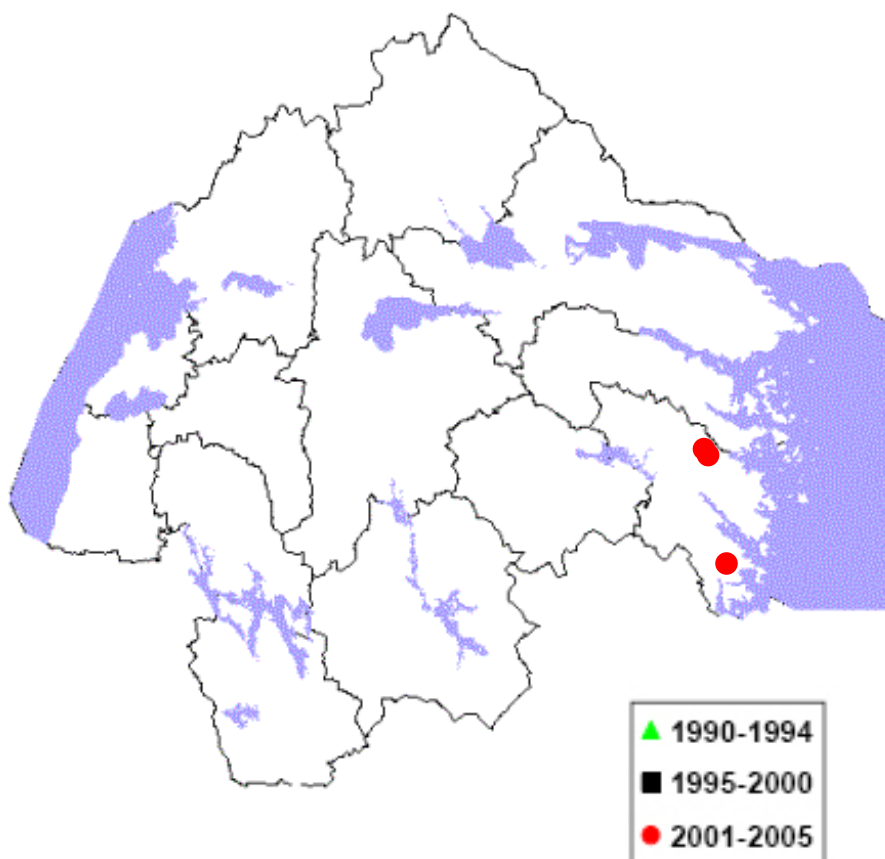
Arten förekommer i norra och östra Europa. I Sverige finns den i nästan hela landet, men saknas på kalvfället.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 57 sektioner. I floraväxteriet funnen på tre lokaler i Gryt (Solberga) och Ringarum (Ållebråta 600 m NV och 900 m S).

Hot:

Arten hotas främst av kalavverkning.



Luktsporre

Missgynnad (NT)

Gymnadenia odoratissima

Orchidaceae

Biologi:

Doftyxne är en flerårig orkidé med nejlikartad doft. Den växer på kalkrik mark i källmyrar, våtar och extremrikkärr.

Utbredning:

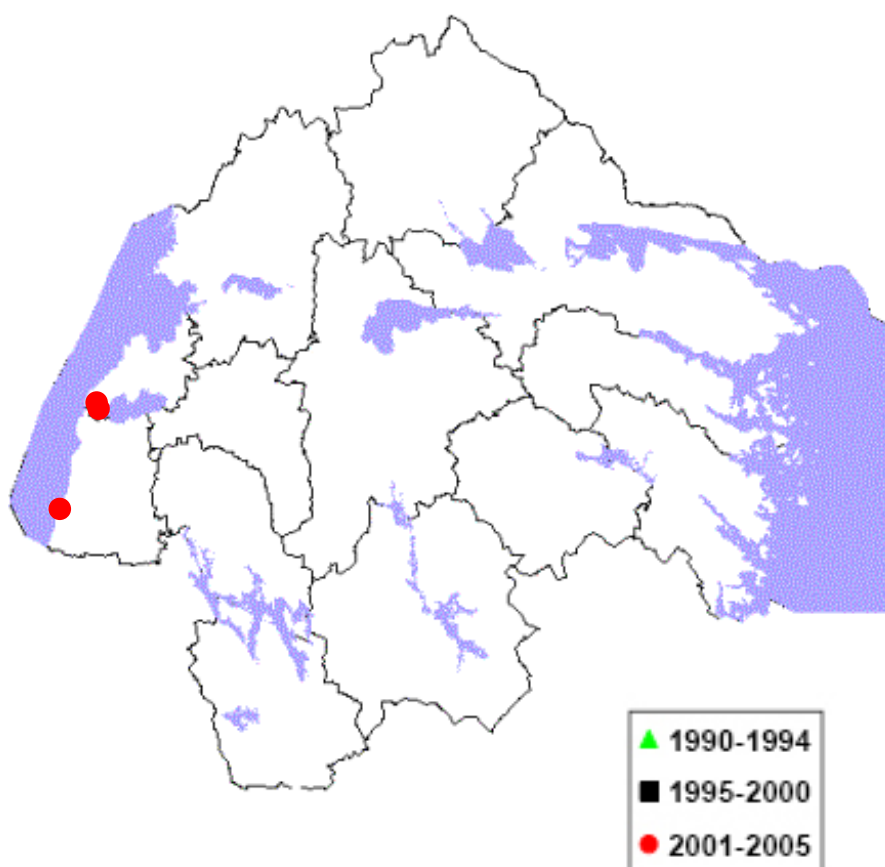
Den totala utbredningen är begränsad till Europa med centrum i alpområdet. I Sverige förekommer den främst på Gotland men enstaka lokaler finns i Östergötland och Västergötland samt tidigare även på Öland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg tre lokaler, Väversunda (Omberg). I floraväxteriet funnen på två lokaler i Väversunda (Omberg: Ostmossen och Ombergsliden) och en lokal i Odeshög (Sunneryd).

Hot:

Hotas möjligen av dikning och igenväxning på grund av minskad hävd.



Kalkbräken

Sårbar (VU)

Gymnocarpium robertianum

Woodsiaceae

Biologi:

Kalkbräken är en flerårig ormbunke. Den växer på kalkrik, stenig mark, på klippor och i rasbranter.

Utbredning:

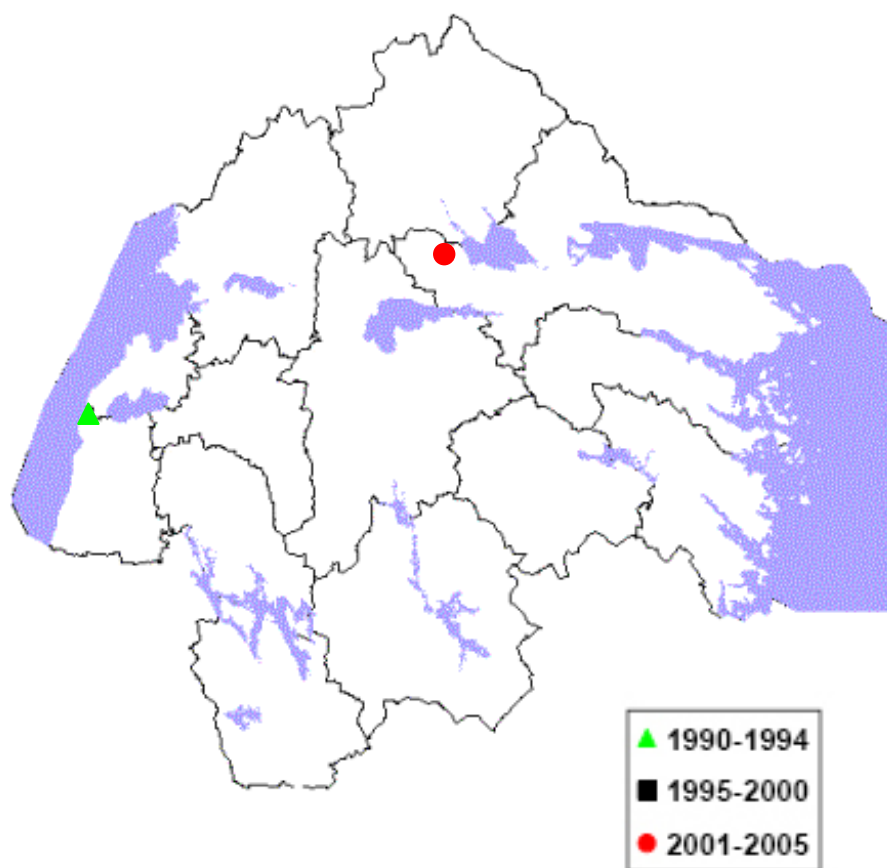
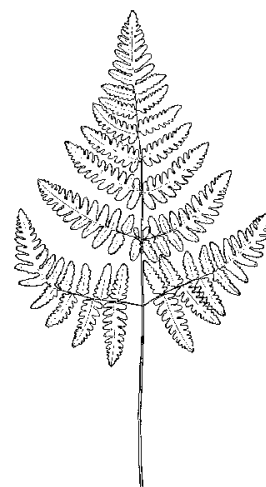
Artens europeiska huvudförekomster delas mellan å ena sidan Nordens lågland och å andra sidan Alperna och Pyrenéerna (upp till 2000 möh). I Sverige förekommer den i Skåne, på Öland och Gotland, i Västergötland, Östergötland, Västmanland, Dalarna, Jämtland samt Lule och Torne lappmarker.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, V. Tollstad (Storpissan). I floraväxteriet funnen på denna lokal samt i Vånga (Stjärnorp 300 m NNV).

Hot:

Möjliga hot mot arten är dikning och skogsavverkning.



Grusnejlika

Starkt hotad (EN)

Gypsophila muralis

Caryophyllaceae

Biologi:

Grusnejlika är ettårig. Den växer i fuktiga, sandiga åkrar och gräshedar, ibland även på ruderatmark och i grustag.

Utbredning:

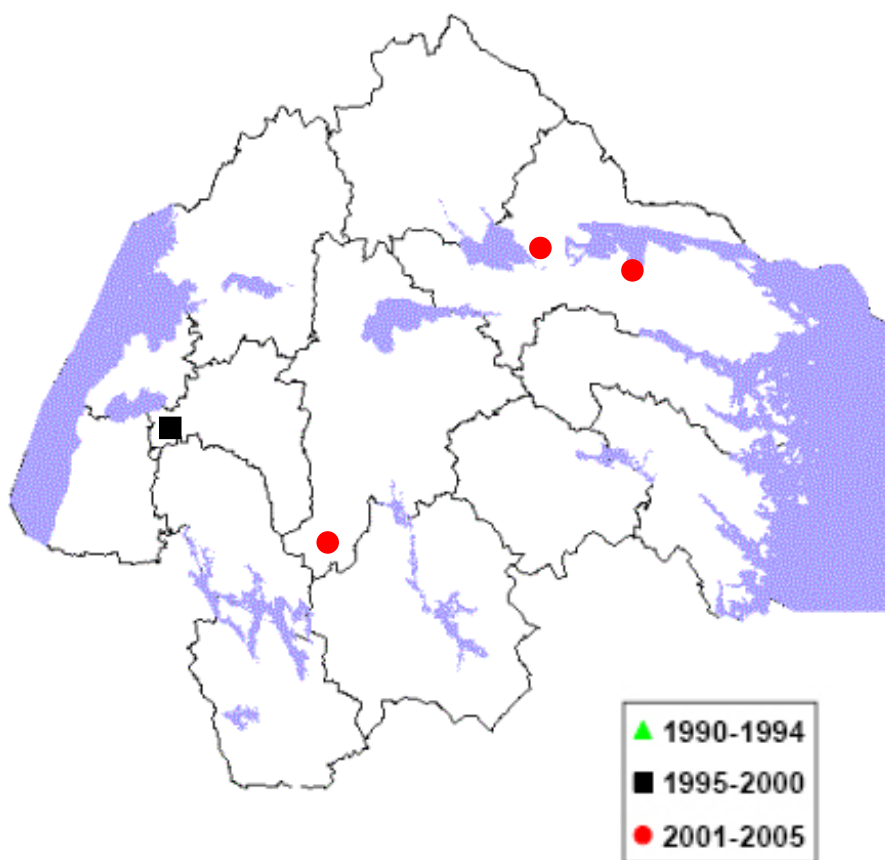
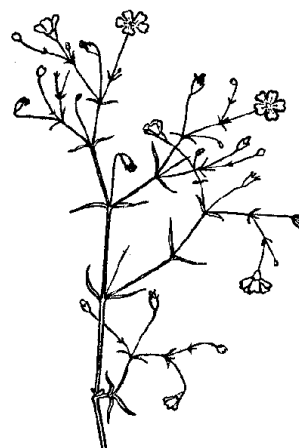
Arten är spridd över centrala och östra Europa. I Sverige förekommer den från Skåne till Uppland men är tillfälligt noterad upp till Västerbotten. De flesta aktuella förekomsterna finns i Blekinge.

Utbredning i Östergötland

Genberg fyra lokaler, Kimstad (Norsskogen), Ö. Eneby (Ringstad), Konungsund (Hagberget) och Ulrika (marknadsplatsen). I floraväxteriet återfunnen i Ulrika, Konungsund och Ö. Eneby, samt eftersökt men ej funnen i Kimstad. Även funnen i Väderstad (Kornvägen), samt eftersökt utan fynd i Ö. Eneby (Fläminge).

Hot:

Nedläggning av mager, sandig åkermark, ogräsbekämpning, gödsling och igenväxning på grund av minskad hävd påverkar arten negativt.



Honungsblomster

Sårbar (VU)

Herminium monorchis

Orchidaceae

Biologi:

Honungsblomster är en flerårig orkidé. Den växer i kalkfuktängar och rikkärr i kalktrakter, ofta på lokaler med översilning och kreatursbete. Blommorna är starkt honungsluktande.

Utbredning:

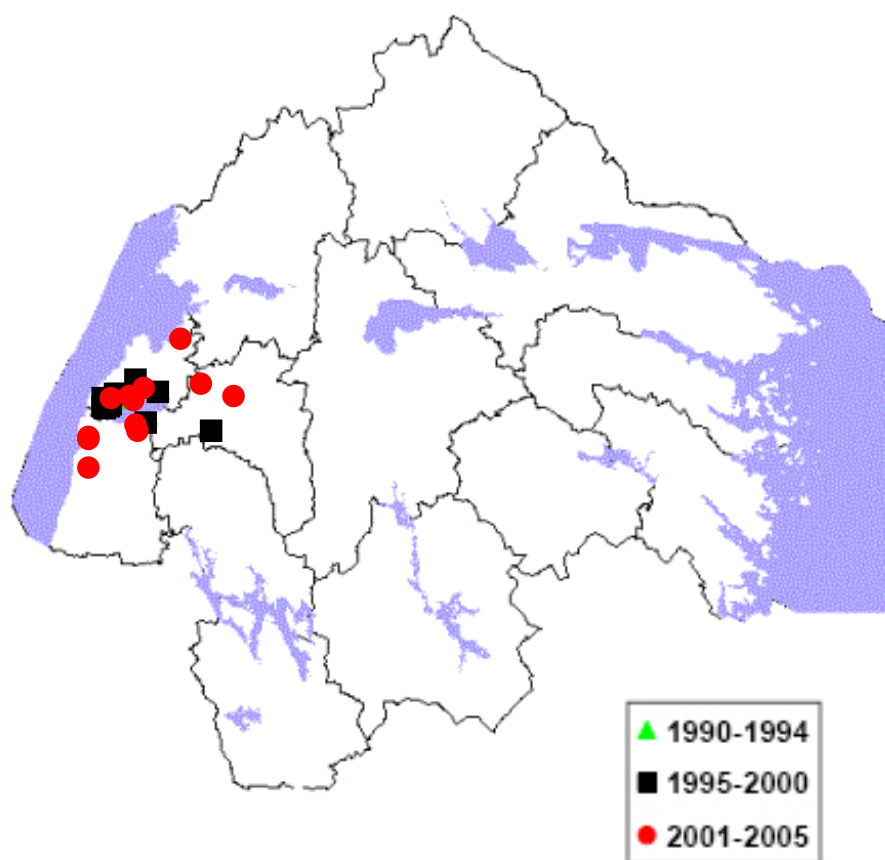
Honungsblomstrets världsutbredning omfattar Europa utom de nordligaste, västligaste och sydligaste delarna, samt stora delar av Asien. I Sverige är den känd från samtliga landskap från Skåne till Dalarna och Gästrikland utom Dalsland. Aktuella förekomster finns främst på Öland och Gotland samt i Skåne, Bohuslän, Östergötland, Västergötland, Södermanland, Uppland och Gästrikland

Utbredning i Östergötland

I Genberg 23 lokaler. Känd från 12 (varav 11 Genberg) lokaler 1969-70. I floraväxteriet funnen på 25 lokaler, samt eftersökt utan fynd på 13 lokaler.

Hot:

Arten hotas av utdikning, gödsling och igenväxning på grund av upphört bete. Östergötland har en relativt hög andel av de aktuella svenska lokalerna, vilket ökar vårt ansvar för artens överlevnad i landet.



Luden johannesört

Regionalt rödlistad (RR)

Hypericum hirsutum

Clusiaceae

Biologi:

Luden johannesört är flerårig. Den växer i lövrika ängar, lundar och särskilt i bryn, gläntor och liknande. Arten hör alltså främst hemma i övergångsbiotoper där mullrik lundmiljö kombineras med god tillgång till ljus.

Utbredning:

Luden johannesört har en totalutbredning som omfattar stora delar av Europa samt Kaukasus och Centralasien. I Sverige förekommer den i Skåne, på Öland, Gotland, i Småland, Bohuslän, Västergötland, Östergötland, Västmanland, Södermanland, Uppland och Gästrikland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg sju lokaler. I floraväxteriet eftersökt utan fynd på en av dessa: Väversunda (Mullskräerna). Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

De främsta hoten mot arten är att övergångszonerna mellan skog och öppen mark förändras genom bla minskat bete.



Piggfrö

Starkt hotad (EN)

Lappula squarrosa

Boraginaceae

Biologi:

Piggfrö är ettårig. Den växer på torra, soliga och grusiga platser som alvarmark, järnvägsområden, hamnar etc. Arten är självfertil.

Utbredning:

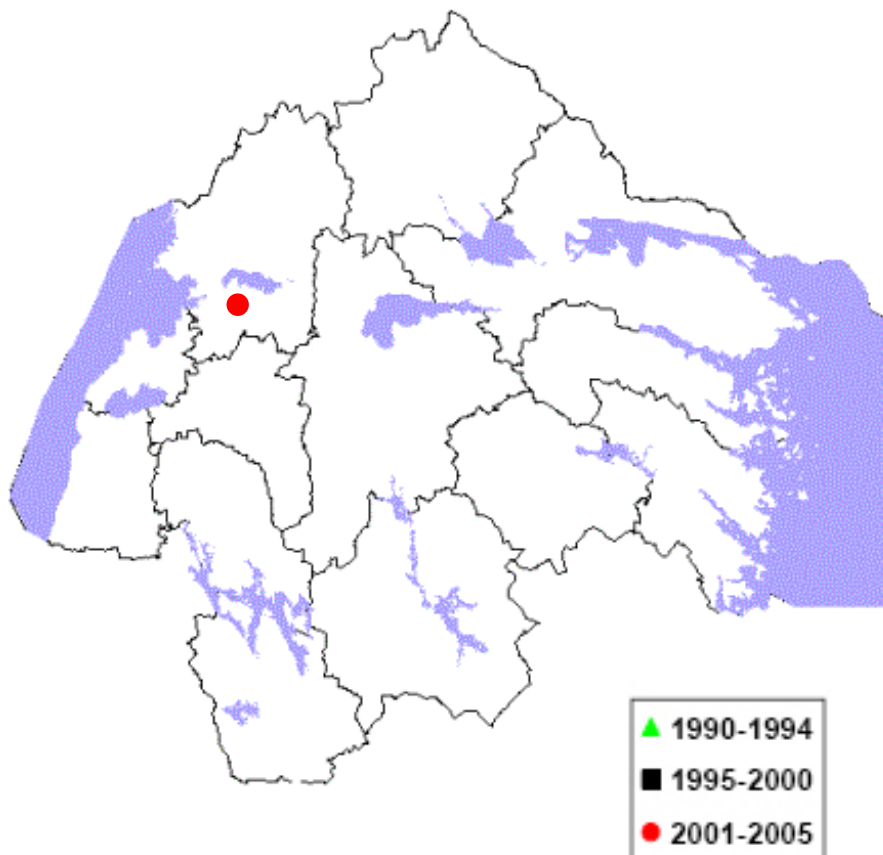
Piggfrö förekommer över hela Europa, delar av Asien, Nord- och Sydafrika samt är införd i Nordamerika. I Sverige är den känd från alla provinser utom Åsele och Pite lappmark, men i de flesta norrländska provinser är den endast tillfälligt funnen. Aktuella fynd finns från Skåne, Öland, Gotland, Småland, Västergötland, Östergötland, Närke, Södermanland och Uppland. Arten är troligen inkommen med frö och med sina taggiga frukter spridd med människans hjälp.

Utbredning i Östergötland

Genberg sex lokaler. I floraväxteriet återfunnen i Ask (kyrkogårdsmur), samt eftersökt utan fynd i Krokek (Marmorbruket), Rök (Häjla stn) och V. Tollstad (Alvastra).

Hot:

Arten hotas främst av konkurrens från andra arter på grund av minskad störning.



Vingvial

Regionalt rödlistad (RR)

Lathyrus heterophyllus

Fabaceae

Biologi:

Vingvial är flerårig. Den växer främst på betes- och slåtterfredade platser, i kanten av snår och rösen, på vägkanter, i grustag, i bryn etc. Även i föga kulturpåverkad vegetation i sydvända sluttningar med kalkberg i dagen, en biotop som anses vara artens naturliga i Mellaneuropa. Vingvial är kalkgynnad och föredrar varma, torra och ljusa ståndorter.

Utbredning:

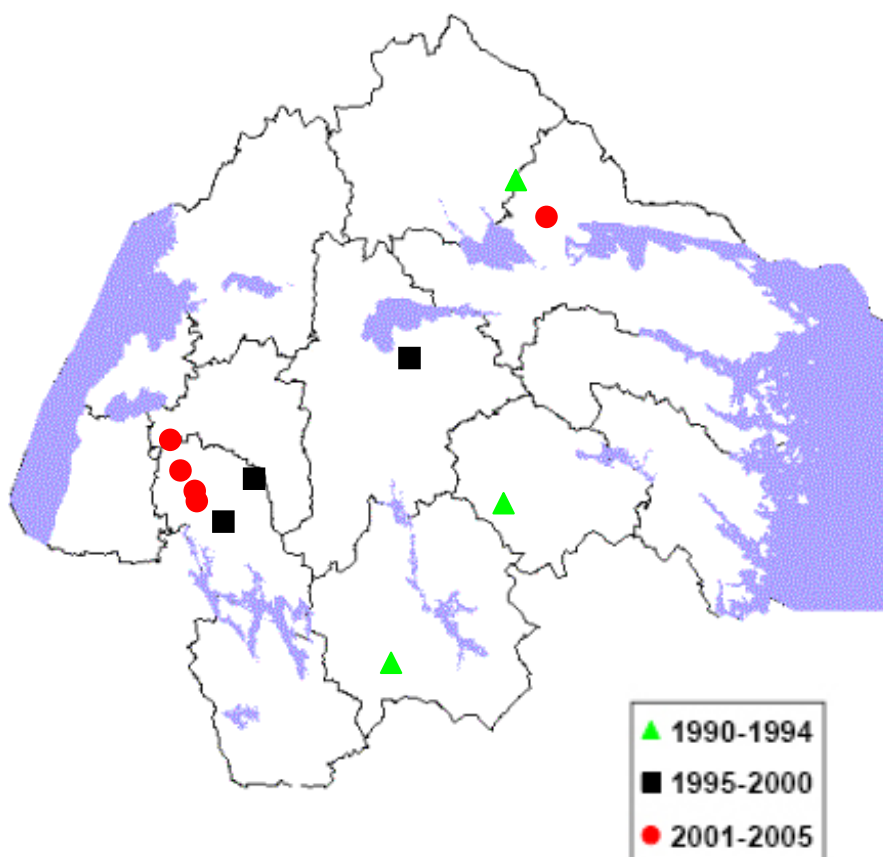
Vingvialens totalutbredning är centraleuropeisk med tyngdpunkt i alpområdet. I Sverige är den koncentrerad till norra Småland, sydvästra Östergötland och centrala Västergötland. Dessutom finns strödda lokaler i Skåne, på Öland, i Halland, Närke, Värmland, Södermanland, Uppland, Västmanland, Dalarna, Härjedalen och Ångermanland. Den är försvunnen från Blekinge och Bohuslän samt tillfälligt funnen i Gästrikland och Västerbotten.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 12 lokaler. I floraväxteriet funnen på 11 lokaler, samt eftersökt utan fynd på tre lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av igenväxning och alltför hårt bete.



Knölvial

Sårbar (VU)

Lathyrus tuberosus

Fabaceae

Biologi:

Knölvial är flerårig, nedliggande eller klättrande. Arten uppfattas som en värmeälskande stäppväxt. Tidigare odlades den, men hittas nu i åkrar, vid vägkanter och på ruderalmark. Rotknölarna är ätliga, vilket gett den dess svenska namn.

Utbredning:

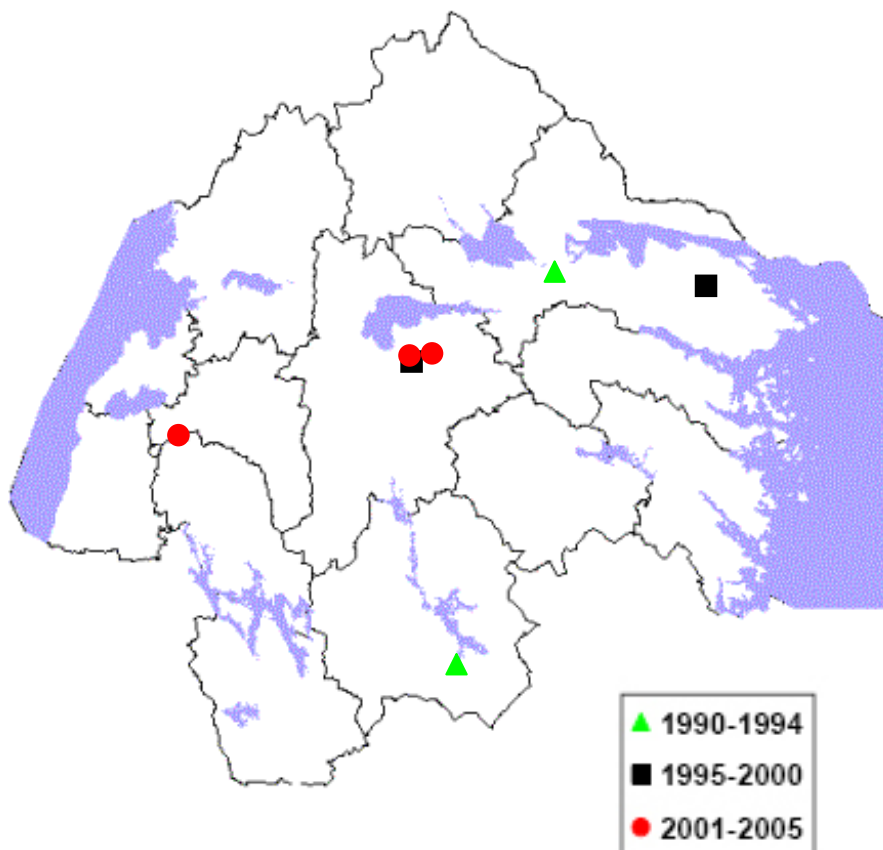
Arten har tyngdpunkten i sin utbredning i Centraleuropa - Västasien. I Sverige är den vanligast i Skåne men förekom tidigare på enstaka lokaler upp till Ångermanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg fyra lokaler: Häradshammar (Kagestad), Rystad (Tallboda), Rinna (Abbetorp) och Horn (Åby). I floraväxteriet återfunnen på dessa lokaler samt funnen i Rystad (Rycklösa motell och Rydsätter 300 m V) och Norrköping (järnvägsstation).

Hot:

Hotas främst av för kraftigt bete, slåtter samt igenväxning. Eftersom artens existens i så hög grad berott på att den odlats är dess tillbakagång, efter odlingens upphörande, naturlig.



Gråmalva

Sårbar (VU)

Lavatera thuringiaca

Malvaceae

Biologi:

Gråmalvan är flerårig. Den växer på humusrik ler- och moränjord, gärna näringsrik genom gödsel- eller avfallsdeponering, vid äldre bebyggelse, gårdar och vägar. Är ursprungligen införd som läkeväxt och har förvildats och naturaliserats.

Utbredning:

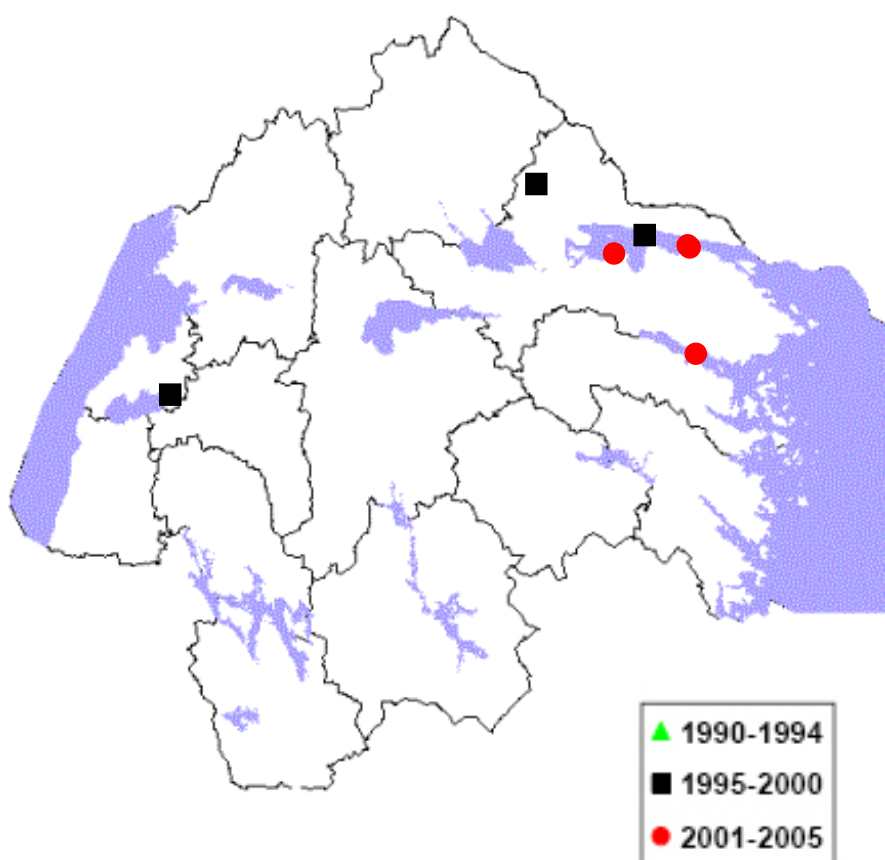
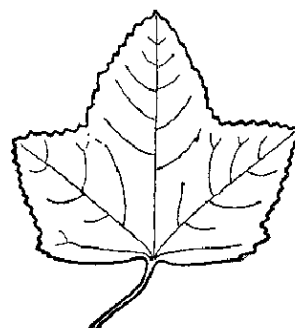
Arten har en central- och östeuropeisk utbredning. I Sverige förekommer den i Bohuslän, Östergötland, Närke, Södermanland, Uppland och Västmanland. Den är utgången i Skåne och endast tillfällig i andra landskap.

Utbredning i Östergötland

I Genberg fem lokaler, Dagsberg (Kungsträdgården), Ö. Stenby (Näs), Ö. Husby (Skenäs), Skällvik (Stegeborgs ruin) och Linköping (Ryttargården). I floravakteriet återfunnen på dessa lokaler förutom Linköping. Även funnen i Simonstorp (Rodga), Hov (Hovgården 200 m NNV) och Ö. Husby (Skenäs), samt eftersökt utan fynd i Gryt (Högved).

Hot:

Den hotas av bebyggelse och vägbyggnad. Där den förekommer som vägkantsväxt är slätter troligen negativt och den blir eventuellt utsatt för ogräsmedel.



Hjärtstilla

Missgynnad (NT)

Leonurus cardiaca

Lamiaceae

Biologi:

Hjärtstilla är flerårig. Den växer endast på kulturmark, främst vid ladugårdar och uthus men även vid till exempel kyrkor och klosterruiner.

Utbredning:

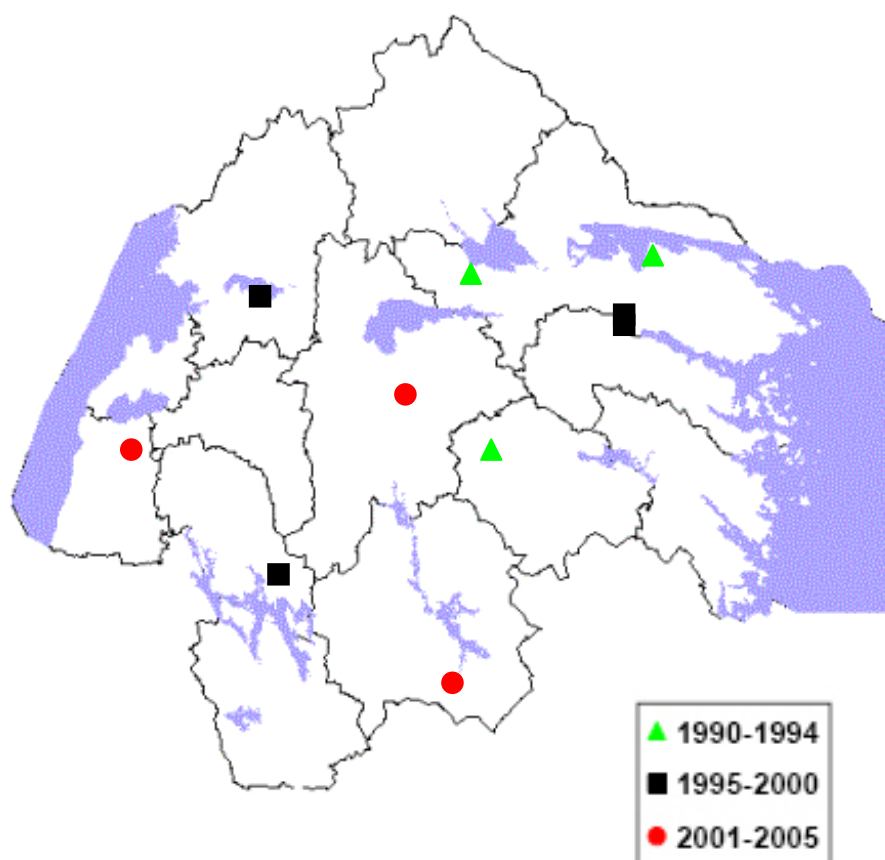
Hjärtstilla är ursprunglig i de tempererade delarna av Asien och spridd till stora delar av Europa och Nordamerika som medicinalväxt. I Sverige före-kommer den i Skåne, Blekinge, på Öland och Gotland, i Småland, Halland, Östergötland, Västergötland, Närke, Västmanland, Södermanland, Uppland, Dalarna och Gästrikland. Den är försvunnen från Bohuslän och Dalsland samt tillfälligt funnen i Värmland, Hälsingland, Medelpad, Jämtland och Västerbotten. Arten är införd av munkarna på medeltiden.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 40 sektioner. I floraväxteriet funnen på 10 lokaler, samt eftersökt utan fynd på tre lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av konkurrens från andra arter samt av stränga vintrar och städning av gårdsmiljöer.



Fältkrassing

Regionalt rödlistad (RR)

Lepidium campestre

Brassicaceae

Biologi:

Fältkrassing är ett- eller tvåårig. Den växer på grusig till sandig, öppen kulturmark, främst åkerkanter men även i hamnar, vägsränningar, banvallar och strandvallar.

Utbredning:

Fältkrassing förekommer över större delen av Europa och är införd i Nordamerika, Nya Zeeland, Australien och Tasmanien. I Sverige förekommer den i samtliga landskap från Skåne till Dalsland, Västmanland och Gästrikland och är tillfälligt funnen i Värmland, Dalarna, Hälsingland, Jämtland, Ångermanland och Västerbotten.

Utbredning i Östergötland

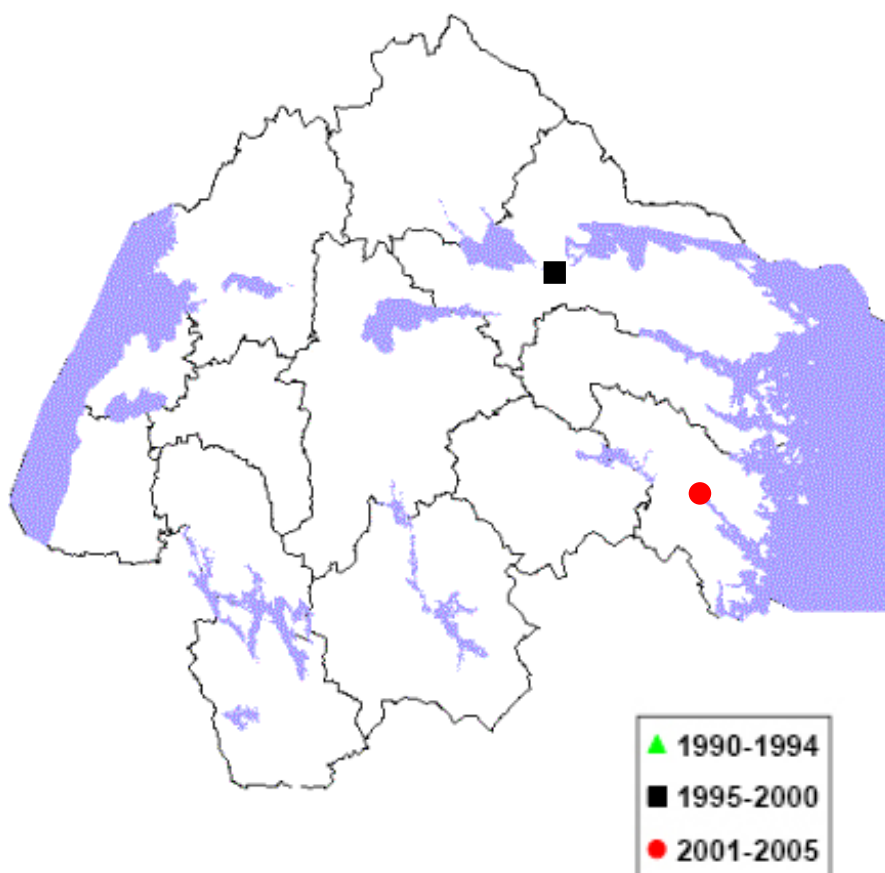
I Genberg 25 sektioner. I floraväxteriet funnen på två lokaler: Borg (Offerby) och Valdemarsvik (Hamngatan, Valdemarsvik).

Hot:

Ogräsbekämpning är främsta hotet mot arten och även en minskad tillgång till de biotoper som arten främst föredrar.



Bilden visar *L. sativum*



Gulyxne

Missgynnad (NT)

Liparis loeselii

Orchidaceae

Biologi:

Gulyxne är en flerårig orkidé. Den växer i gungflyn, källmyrar och strandkärr i kalktrakter.

Utbredning:

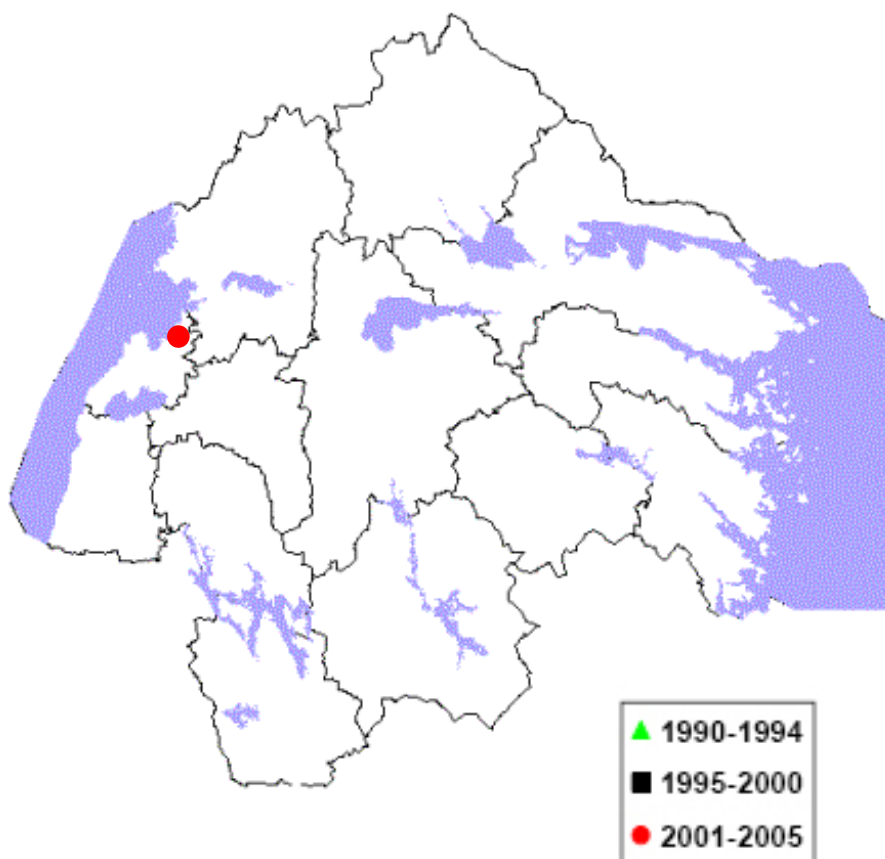
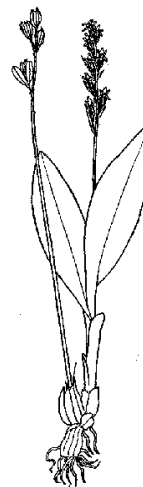
Arten förekommer i centrala och nordöstra Europa. I Sverige förekommer den i Skåne, på Öland och Gotland, i Östergötland, Södermanland, Uppland och Gästrikland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Hagebyhöga (kalkkärret). I floraväxteriet återfunnen på denna lokal.

Hot:

Det främsta hotet är dikning och igenväxning på grund av minskad hävd.



Spindelblomster

Regionalt rödlistad (RR)

Listera cordata

Orchidaceae

Biologi:

Spindelört är flerårig och växer på fuktig, skuggig, ofta mager, genomsilad vitmossbeväxt mark. Växtplatser kan vara granskogar vid källdrag och bäckar, sumpskogar, vägkanter och myrkanter.

Utbredning:

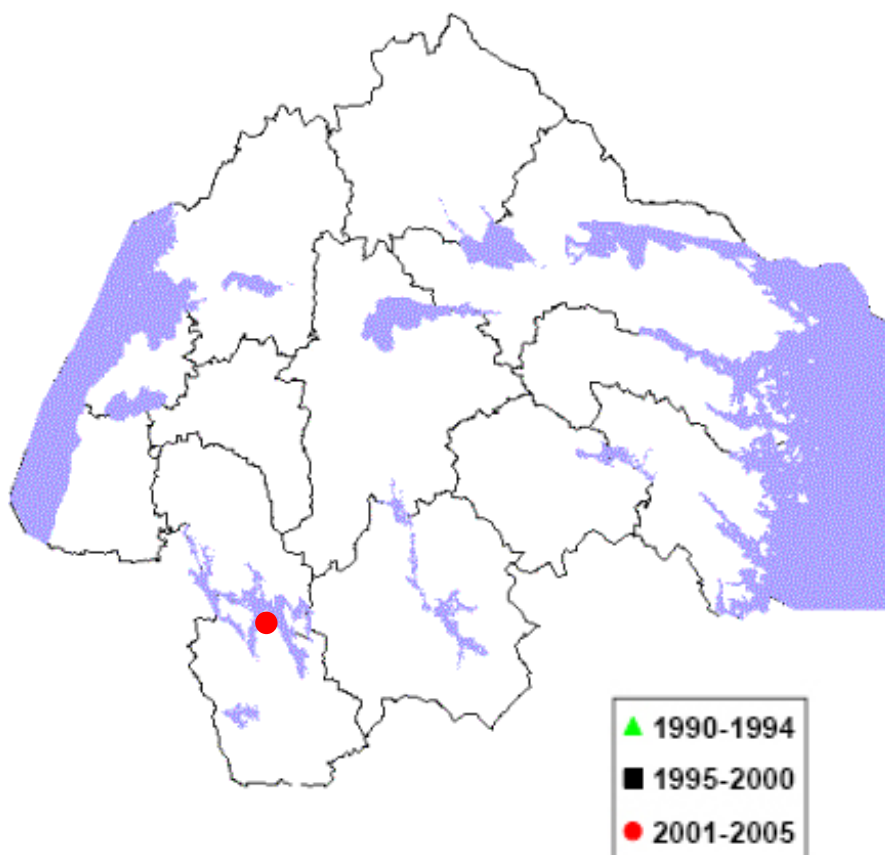
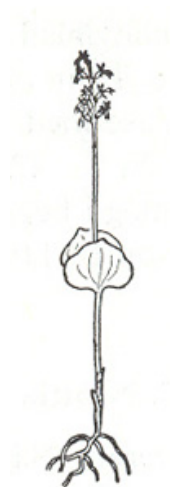
Arten har en cirkumpolär utbredning. Den förekommer sällsynt i södra Sverige, medan den i de mellersta och norra delarna av landet är ganska vanlig.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 37 sektioner. I floraväxteriet funnen på en lokal: Asby (Knasekärret).

Hot:

Arten hotas främst av kalavverkning och ändrad hydrologi.



Sminkrot

Lithospermum arvense ssp. arvense

Regionalt rödlistad (RR)

Boraginaceae

Biologi:

Sminkrot är ettårig. Den växer främst som ogräs i åkrar men kan även före-komma på vägkanter och annan kulturmark. Den växer bäst på lerjord, gärna sandblandad, med högt kalkinnehåll. Arten kom kanske till Sverige under järnåldern som ogräs. Roten, som har en starkt röd färg, har brukats som smink och till färgning.

Utbredning:

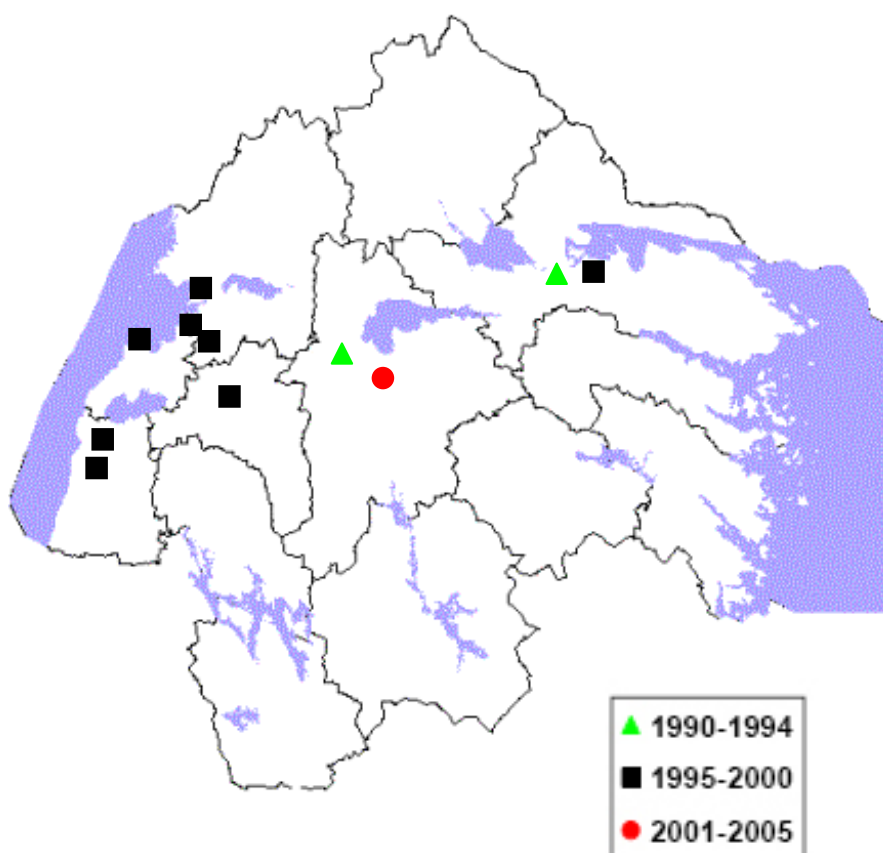
Sminkrot härstammar troligen från Sydeuropa och Västasien. Den förekommer över hela Europa, delar av Asien samt i Nordafrika. Den är även kulturspridd till Sydafrika, Nord- och Sydamerika, Australien och Nya Zeeland. I Sverige är den känd som bofast från Skåne till Västerbotten samt tillfällig från Jämtland, Norrbotten och Lule och Torne lappmarker. Den är försvunnen från Bohuslän och Dalsland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 49 sektioner. Känd från Kärna (Kärna mosse) 1995 och Ödeshög 1985. I floraväxteriet funnen på 11 lokaler.

Hot:

Arten hotas av ogräsbekämpning och konkurrens från för tät gröda.



Rödlånke

Missgynnad (NT)

Lythrum portula

Lythraceae

Biologi:

Rödlånke är ettårig och växer på lerig mark vid stränder av sjöar och åar, vid diken, dammar och andra trampade blöta ställen i betesmarker.

Utbredning:

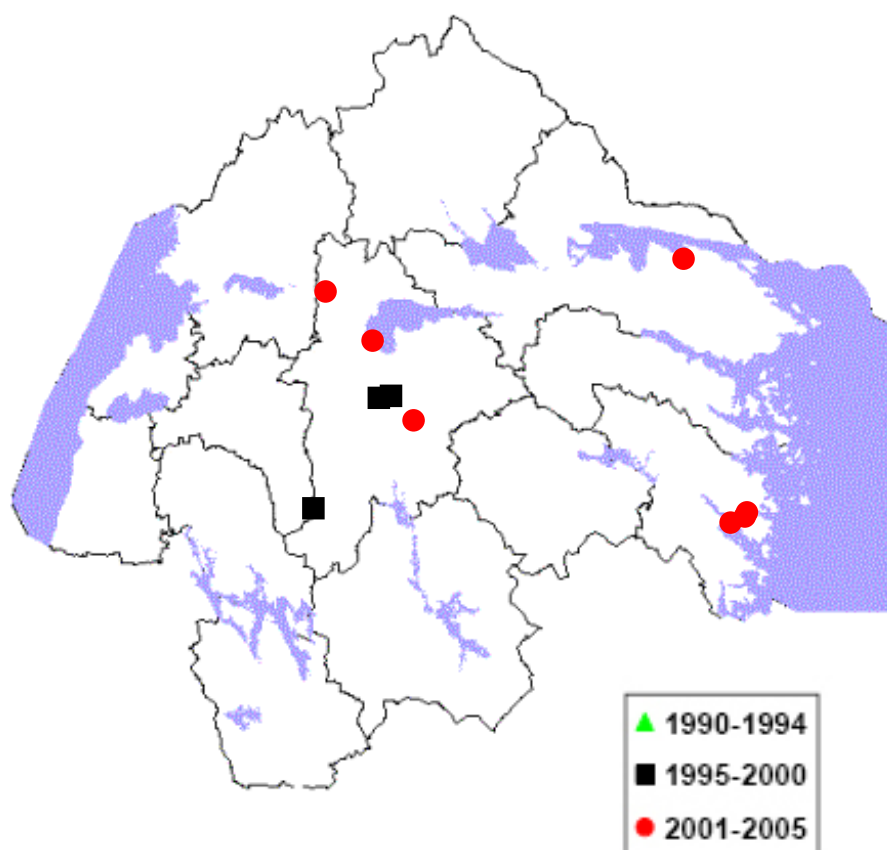
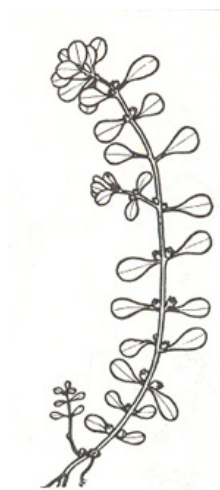
Arten är europeisk med en utbredning som sträcker sig till Sydeuropa. I Sverige förekommer den från Skåne till Dalarna och Ångermanland. På Öland är den ej sedd sedan 1980-talet.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 26 sektioner. I floraväxteriet funnen på 10 lokaler.

Hot:

Arten hotas av upphörd beteshävd samt andra strukturförändringar inom jordbruket.



Vit kattost

Sårbar (VU)

Malva pusilla

Malvaceae

Biologi:

Vit kattost är ettårig. Den växer i olika kulturpåverkade, näringsrika miljöer främst i anslutning till bondgårdar med djur, men även i betade gräsmarker samt gräsmattor. Arten föredrar mull- eller humusrik, lerhaltig jord.

Utbredning:

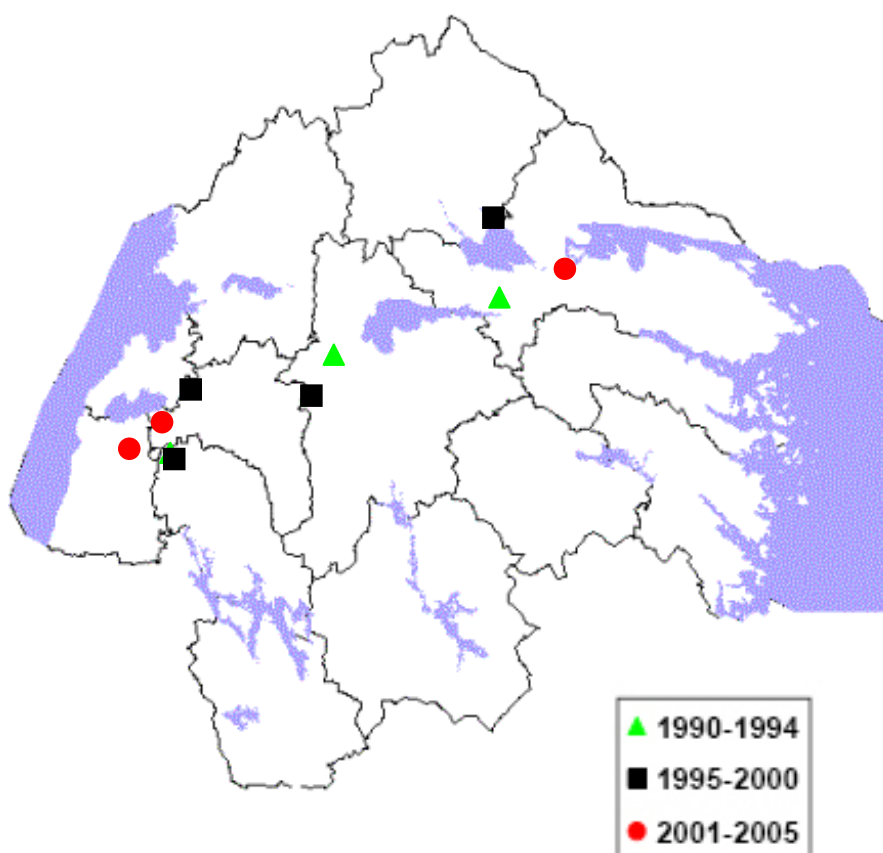
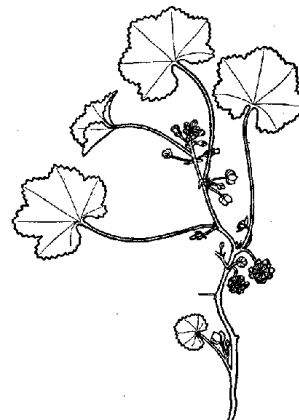
Vit kattost är ursprunglig i Östeuropa och Västasien och kulturspridd till Nordeuropa, Sydafrika, Nordamerika och Nya Zeeland. I Sverige förekommer den från Skåne till Bohuslän, Västergötland, Närke, Västmanland och Uppland. Den är försvunnen från Halland, Dalsland, Värmland, Dalarna, Gästrikland, Hälsingland och Medelpad samt tillfälligt funnen i nordligaste Sverige.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 24 sektioner. I floraväxteriet funnen på 11 lokaler, samt eftersökt utan fynd på tre lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av en allt större brist på lämpliga miljöer på grund av minskad djurhållning.



Kransborre

Starkt hotad (EN)

Marrubium vulgare

Lamiaceae

Biologi:

Kransborre är flerårig. Den är en gammal medicinalväxt och växer på gårdsplaner, vägrenar, stengärdesgårdar samt i hamnar och på soptippar. Den är dåligt anpassad till vårt klimat.

Utbredning:

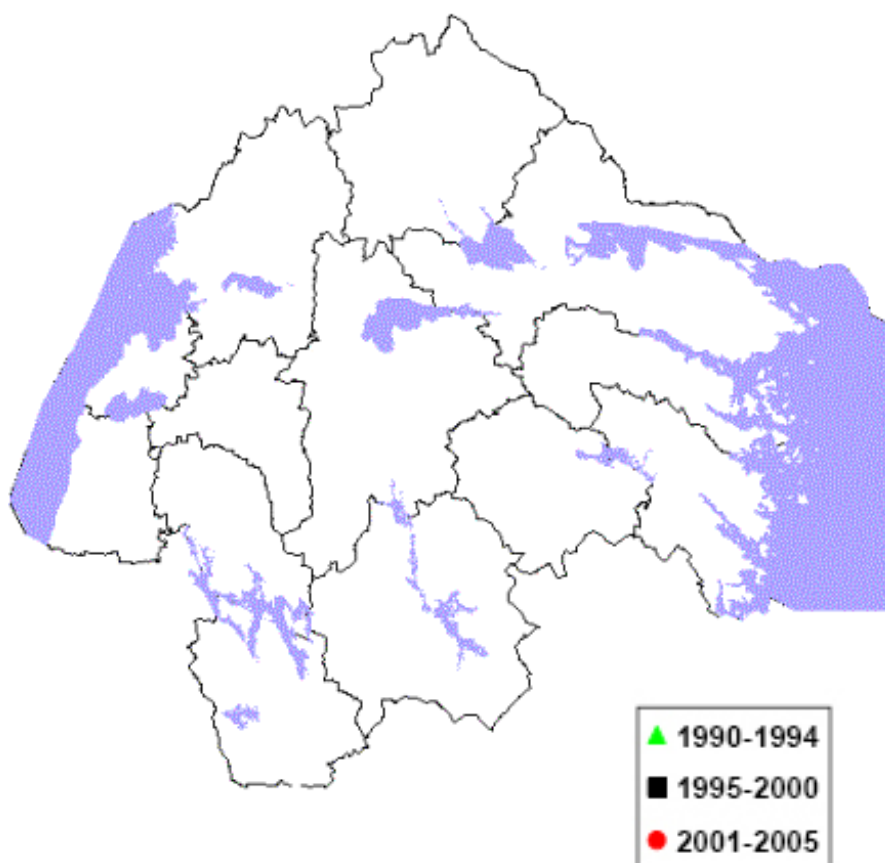
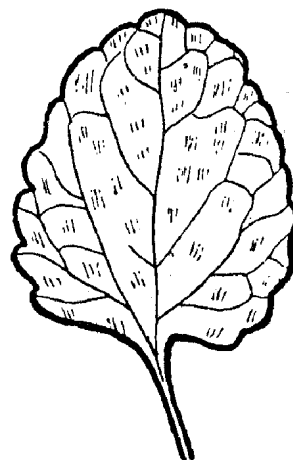
Arten är spridd över stora delar av Europa. I Sverige har den tidigare förekommit från Skåne till Uppland, men förekommer nu endast på Öland och Gotland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg inga fynd efter 1949. I floraväxteriet eftersökt i Krokek (Marmorbruket) 1995 men ej funnen. Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

Upphörd odling och upphörd störning av gårdsmiljöer utgör hot mot kransborren. Vidare är de kvarvarande populationerna så små att de löper stor risk att slås ut av slumpfaktorer och genetisk utarmning.



Pukvete

Regionalt rödlistad (RR)

Melampyrum arvense

Scrophulariaceae

Biologi:

Pukvete är ettårig, höstgroende och halvparasitisk. Den är från början främst ett åkerogräs men förekommer idag främst i åker- och vägkanter samt på torrbackar.

Utbredning:

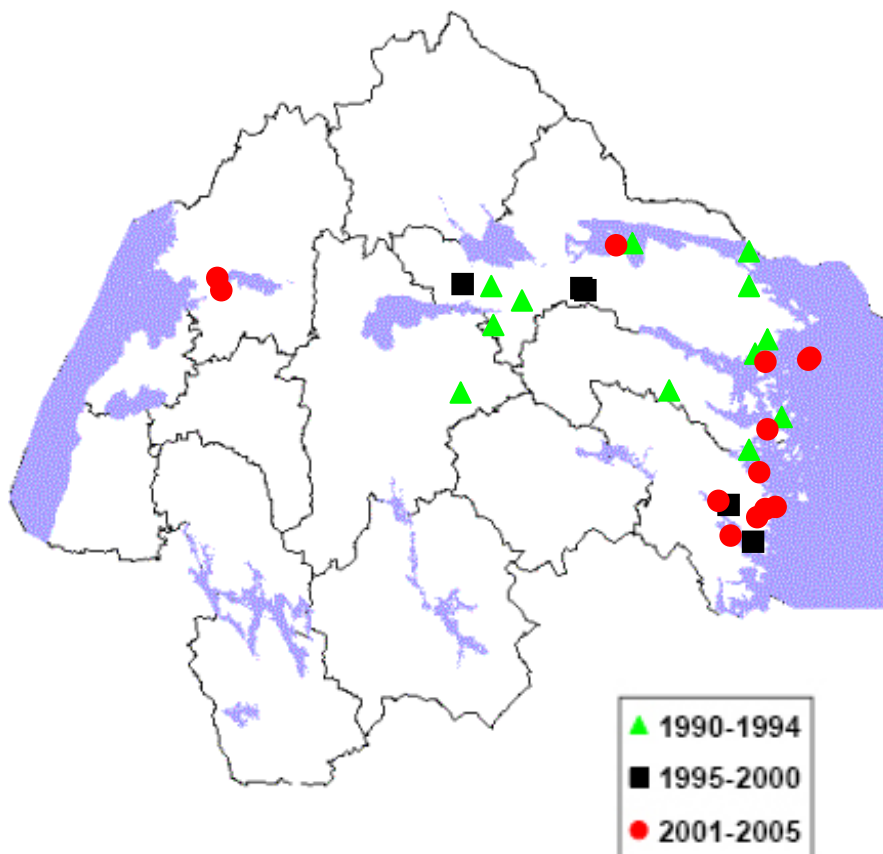
Pukvete är troligen ursprunglig i Central- och Östeuropa och angränsande delar av Asien och har spritt sig med jordbruket norrut och västerut. Den har en kontinental världsutbredning och förekommer i mellersta och sydöstra Europa samt angränsande delar av Asien. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland och Gotland, i Småland, Bohuslän, Västergötland, Östergötland, Södermanland och Uppland, men är utgången från Halland, Närke och Västmanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 34 lokaler. Känd från S:t Anna (Aspöja och Finnkroken), Gryt (L. Ålö, Åmtö och Ekön) 1979-80 och Skärkind (Halleby) 1993. Ekön även 1988. I floraväxteriet funnen på 30 lokaler, samt eftersökt utan fynd på 13 lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av igenväxning på grund av minskad hävd och ogräsbekämpning.



Korskovall

Missgynnad (NT)

Melampyrum cristatum

Scrophulariaceae

Biologi:

Korskovall är en ettårig art med ett halvparasitiskt levnadssätt. Den växer på torr, öppen, varm, kalkrik och gärna stenig mark såsom strandsnår, lövbryn, ängar, vägrenar och hållmarker.

Utbredning:

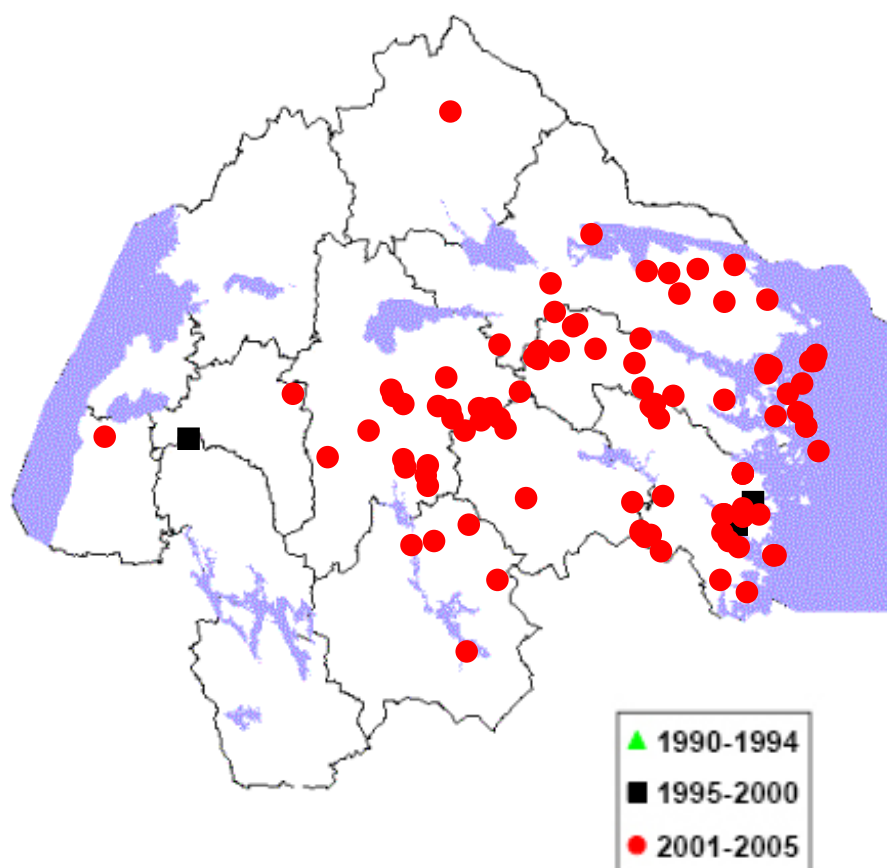
Arten finns i stora delar av Europa, utom längst i syd och väst. I Sverige förekommer den från Skåne till Gästrikland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 42 sektioner. I floraväxteriet funnen på 104 lokaler.

Hot:

Korskovall hotas av både uteblivet bete och alltför hårt bete.



Lundslok

Regionalt rödlistad (RR)

Melica uniflora

Poaceae

Biologi:

Lundslok är flerårig och växer på torr-frisk gärna sandig, mullrik mark såsom ädellövskog, steniga sluttningar, raviner, bryn och snår.

Utbredning:

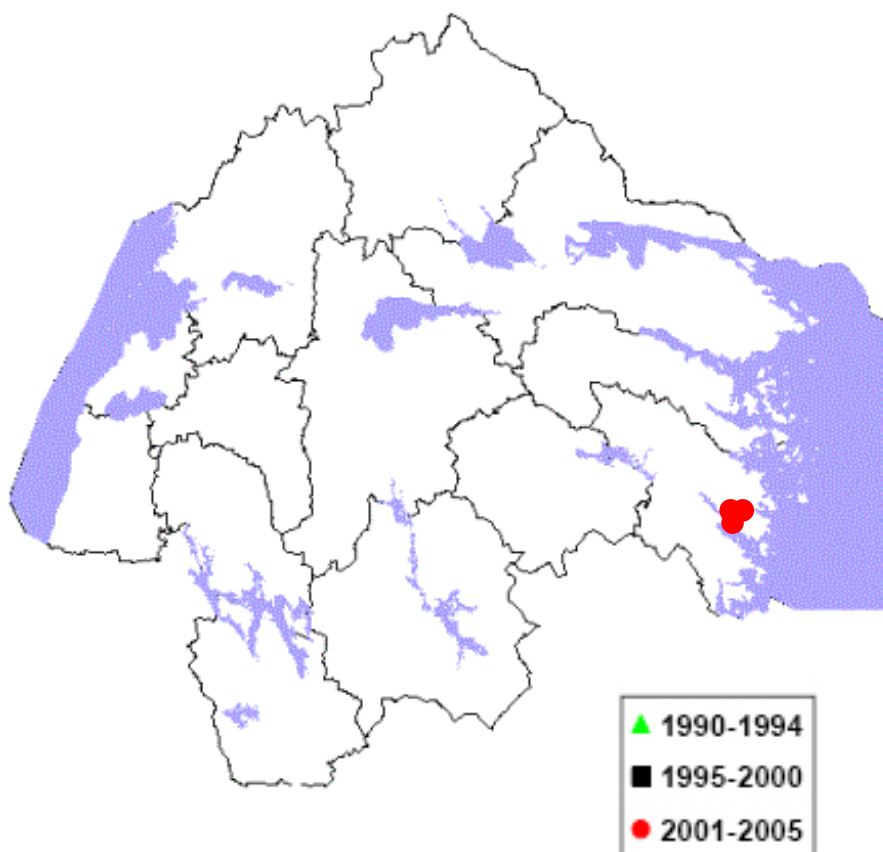
Arten är här sin utbredningstyngdpunkt i centrala Europa. I Sverige förekommer den med splittrade förekomster från Skåne till Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 11 sektioner. I floraväxteriet funnen på tre lokaler i Gryt (Krogsmåla 200 m O, Högved 800 m O, Danebo 1000 m SO).

Hot:

Arten missgynnas av kalavverkning och bete.



Ädelmynta

Starkt hotad (EN)

Mentha x gracilis

Lamiaceae

Biologi:

Ädelmyntan är uppkommen ur hybriden mellan åker- och grönmynta (*M. arvensis*, *M. spicata*). Arten är starkt aromatiskt luktande. Den är flerårig och växer på odlad mark, åkrar och vid gårdar. Från början är den förvildad från odling och naturaliserad.

Utbredning:

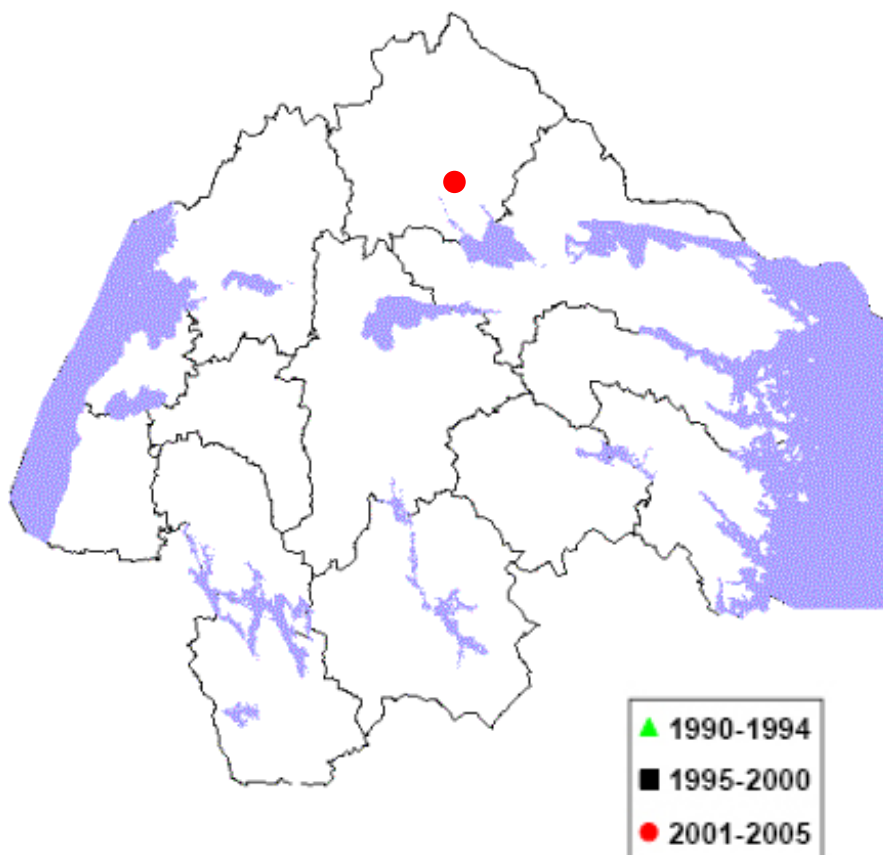
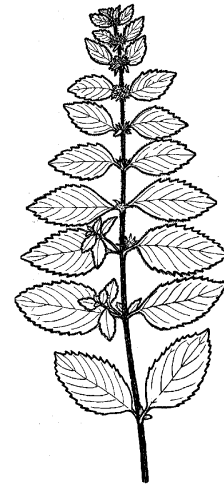
Ädelmyntan är spridd i större delen av Europa. I Sverige förekom ädelmynta tidigare från Skåne upp till Hälsingland men är nu nästan helt försvunnen. Det finns endast ett fåtal sentida fynd finns från Skåne, Blekinge, Gotland, Bohuslän, Västergötland, Östergötland, Uppland och Dalarna.

Utbredning i Östergötland

I Genberg tre lokaler, Rönö (Herrstad), Tåby (Mem) och Gryt (Harstena). I floraväxteriet eftersökt på dessa lokaler, men ej funnen. Även eftersökt i Norrköping (Sjöslätten) (äldre lokal ur Genberg) men ej funnen. Däremot funnen i Risinge (Lotorp) (äldre lokal ur Genberg).

Hot:

Arten hotas av igenväxning av ruderalmarker och ogräsbekämpning. Upphörande odling kan ha medfört att populationen sakta har minskat.



Knottblomster

Sårbar (VU)

Microstylis monophyllos

Orchidaceae

Biologi:

Knottblomster är en flerårig orkidé. Den växer i gungflyn i rikkärr, rika halv-öppna sumpskogar och starrkärr, oftast i skuggiga miljöer. Förökningen sker såväl generativt som vegetativt (genom basala sidokott).

Utbredning:

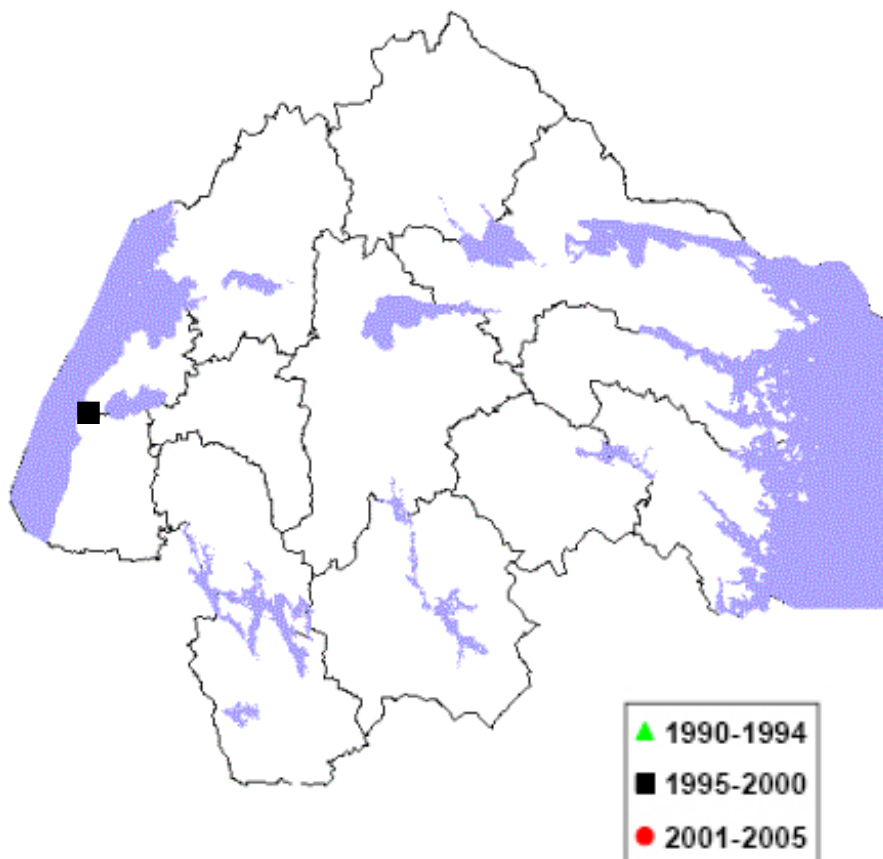
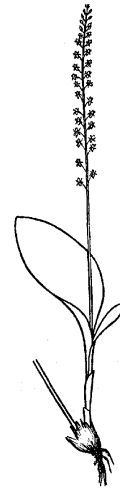
Knottblomster finns spridd i Europa, Central- och Östasien, Kina samt enstaka lokaler i Alaska, men har sitt enda sammanhängande område från mellan-/sydeuropa bort till Ural. I Sverige förekommer den i Dalsland, Västergötland, Östergötland, Närke, Västmanland, Södermanland, Uppland, Gästrikland, Hälsingland, Medelpad, Ångermanland, Jämtland och Norrbotten. Tidigare har den även förekommit på Gotland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg tre lokaler, Kärna (Kärna mosse) och V. Tollstad (Mörka hål och Ragelskärr). I floraväxteriet eftersökt i Kärna mosse och Ragelskärr men ej funnen. Däremot återfunnen i Mörka hål.

Hot:

Den främsta orsaken till artens minskning är antagligen att skogsbetet upphört, vilket fått till följd att igenväxningen ökar. Den är även hotad av dikning och avverkning.



Kalvnos

Starkt hotad (EN)

Misopates orontium

Scrophulariaceae

Biologi:

Kalvnos är ettårig. Den växer i åkrar, trädgårdar och på ruderatmark, ofta i torr och lätt jord.

Utbredning:

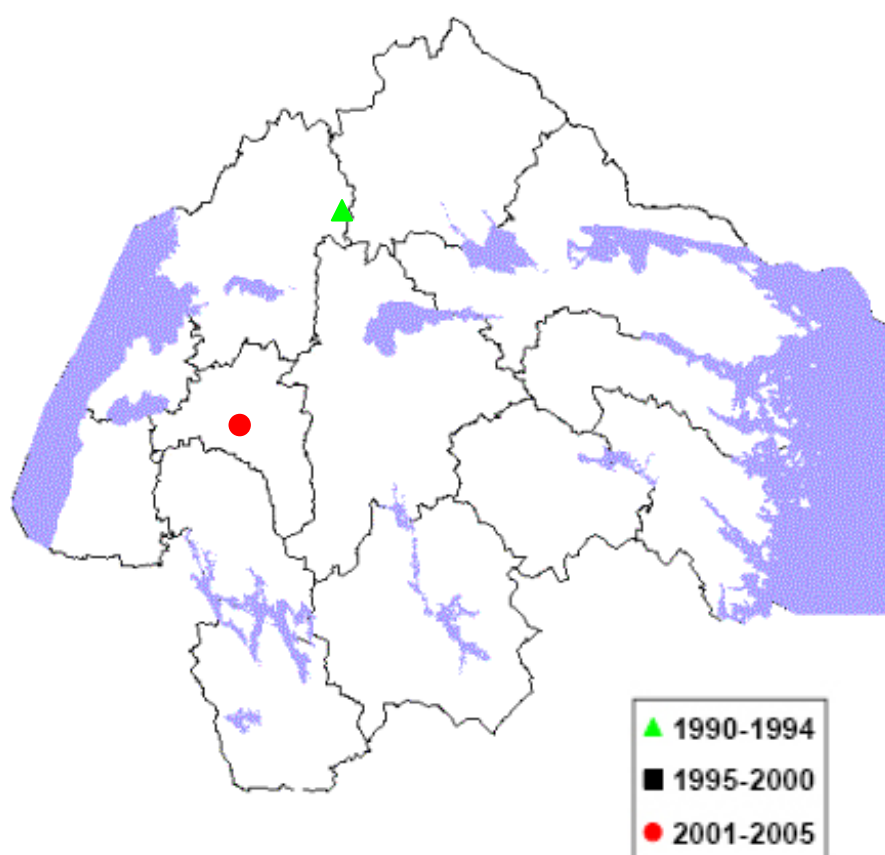
Arten är troligen ursprunglig i medelhavsområdet med utbredningstygdpunkt i Syd-, Väst- och Mellaneuropa, med spridda förekomster norrut till Skandinavien. I Sverige var den tidigare känd från Skåne till Medelpad men var norrut bara tillfällig. Kalvnosen har försvunnit från de flesta tidigare kända lokalerna och är nu mycket sällsynt på Gotland, i Småland, Halland, Bohuslän och Västergötland. Den har under de senaste åren noterats som väggkantsväxt i Småland och Västerbotten, där den inkommit med gräsfrö.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Tjällmo (Sundsjö). I floraväxteriet återfunnen på denna lokal, samt funnen i Mjölby (S:t Persgatan).

Hot:

Effektiv utsädesrensning, ogräsbekämpning och gödsling är hot mot arten.



Kattmynta

Starkt hotad (EN)

Nepeta cataria

Lamiaceae

Biologi:

Kattmynta är flerårig. Den växer främst i öppna gårdsmiljöer på torr, näringsrik mark. Införd och förvildad sedan medeltiden (av munkar). Den har en karakteristisk, aromatisk doft och utsöndrar en stark lockelse på många katter.

Utbredning:

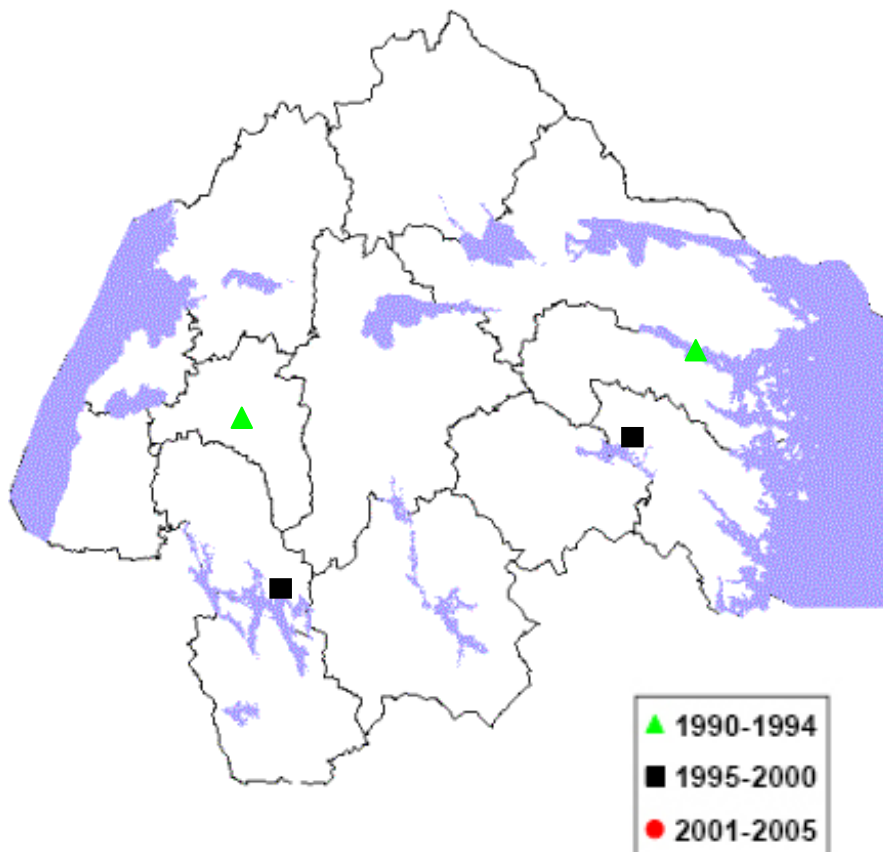
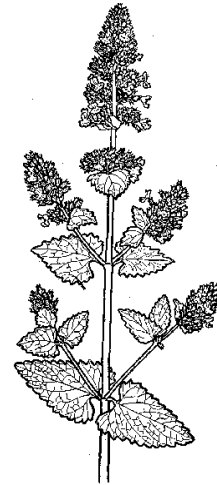
Kattmynta är ursprunglig i södra och östra Europa men har införts som medicinalväxt till övriga Europa, västra Asien, västra Afrika, Nordamerika, Australien och Nya Zeeland. I Sverige är den känd från samtliga landskap från Skåne till Dalarna och Gästrikland samt Ångermanland och Västerbotten. På de nordliga lokalerna är den endast tillfälligt funnen. Aktuella lokaler finns i Skåne, på Öland och Gotland, samt i Småland, Bohuslän, Östergötland, Västergötland, Närke, Södermanland, Uppland och Dalarna.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 11 lokaler. I floraväxteriet funnen på fyra lokaler: Malexander (Lyckebo), Mjölby (Skogslund 400 m SSV), Skällvik (Stegeborgs ruin) och Ringarum (Skyttbygge), samt eftersökt utan fynd på åtta lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av konkurrens från andra arter på grund av ändrad djurhållning och gödselhantering.



Korndådra

Sårbar (VU)

Neslia paniculata

Brassicaceae

Biologi:

Korndådra är ettårig och främst höstgroende. Den förekommer som åkerogräs främst på leriga och ofta kalkrika jordar.

Utbredning:

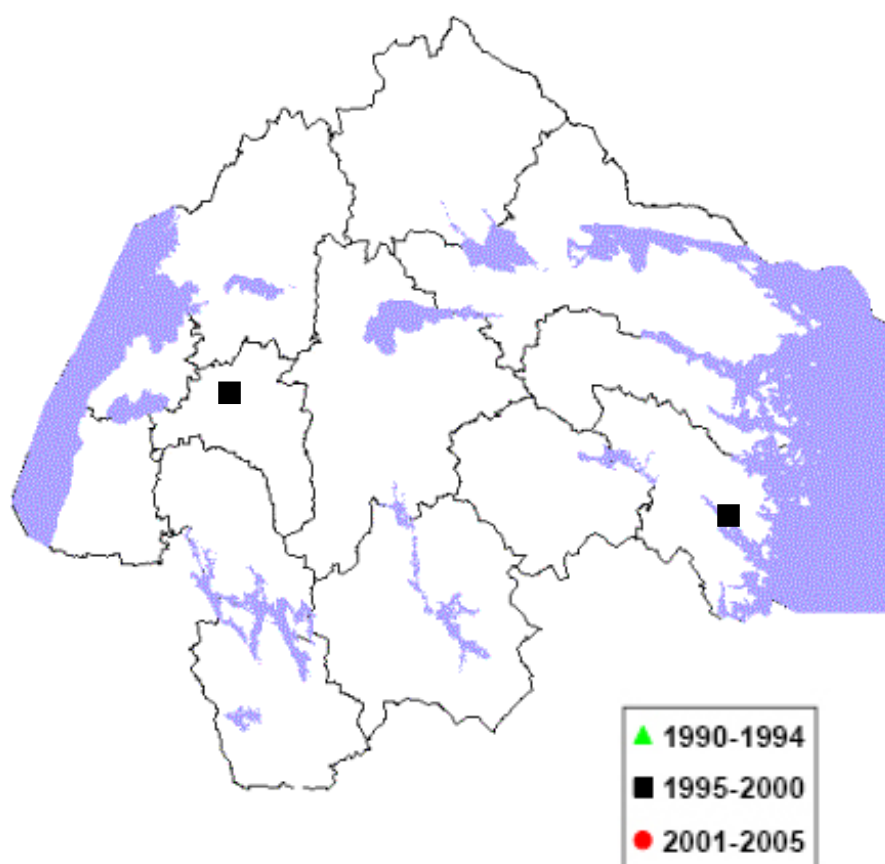
Korndådra härstammar från Centraleuropa och Västasien. Den är spridd som ogräs till bla Nordafrika och Amerika. I Sverige är den känd som bofast från Skåne till Uppland, Gästrikland och Hälsingland samt uppträder tillfälligt i Värmland, Närke, Västmanland, Dalarna, Jämtland, Medelpad, Västerbotten, Norrbotten och Lule och Torne lappmarker. Den är utgången från Halland, Bohuslän och Dalsland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 17 lokaler. Känd från Ödeshög 1985. I floraväxteriet funnen i Skänninge (Lövingsborg 700 m SSO) och i Gryt (Solberga 150 m NV).

Hot:

De främsta hoten mot arten utgörs av ogräsbekämpning samt ökad konkurrens från grödan.



Esparsett

Regionalt rödlistad (RR)

Onobrychis viciifolia

Fabaceae

Biologi:

Esparsett är flerårig. Den är inkommen med frö under 1800-talet och förekommer naturaliserad på torr, kalkrik gräsmark. Den förekommer även då och då som adventiv på ruderalmark.

Utbredning:

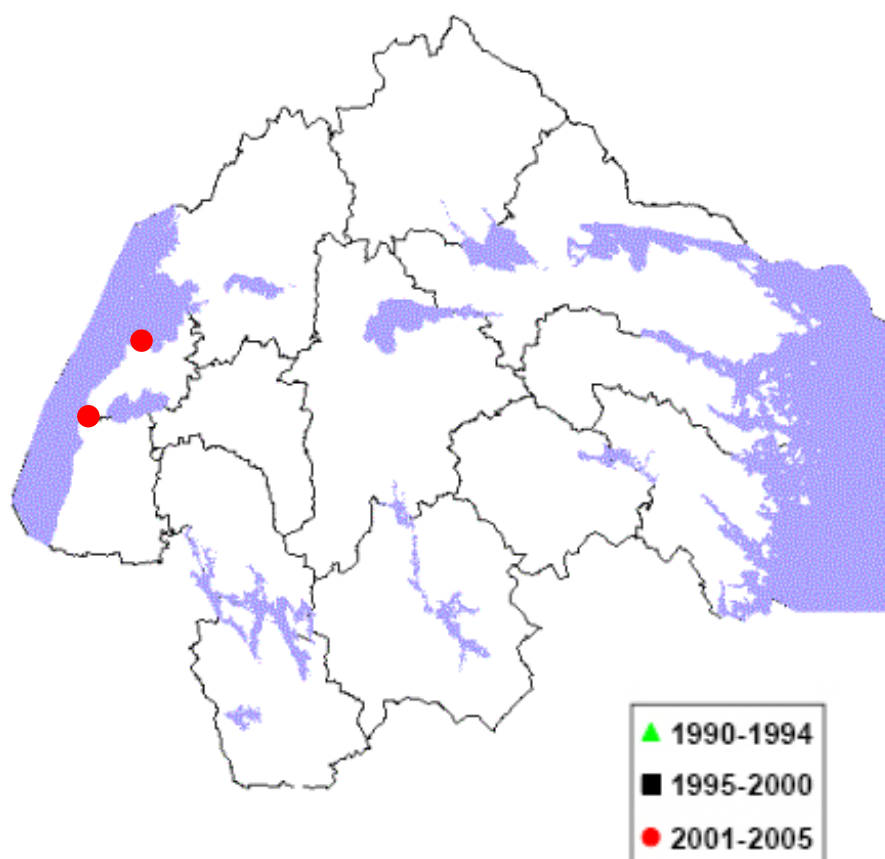
I Sverige finns aktuella fynd från Skåne, Öland, Östergötland, Dalarna och Jämtland. Den är utgången från Blekinge, Gotland, Halland, Västergötland, Västmanland, Södermanland och Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg två lokaler, Nässja (Lyckebacken) och V. Tollstad (Örnslid). I floraväxteriet återfunnen på dessa lokaler.

Hot:

Det främsta hotet utgörs av igenväxning bla på grund av minskad hävd.



Stallört

Regionalt rödlistad (RR)

Ononis arvensis

Fabaceae

Biologi:

Stallört är flerårig och växer på frisk-fuktig, näringsrik, helst lerig mark såsom strandängar, snår, vägrenar, och dikeskanter.

Utbredning:

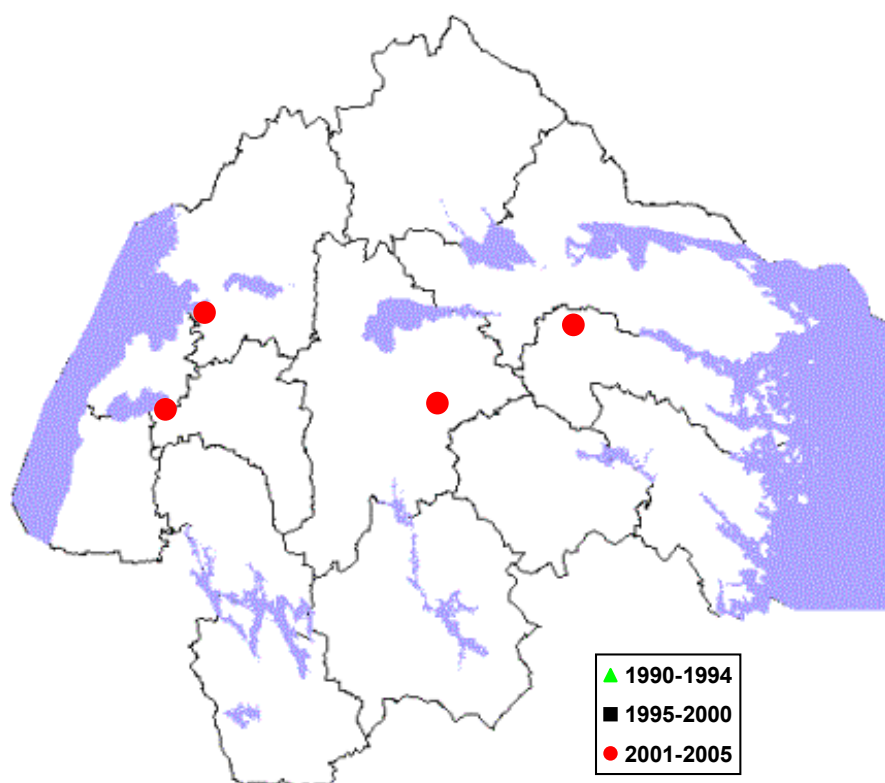
Arten har i Europa ett östligt utbredningsmönster. I Sverige förekommer den lokalt från Skåne till Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 25 sektioner. I floraväxteriet funnen på fyra lokaler.

Hot:

Arten hotas av upphörd hävd.



Ulltistel

Regionalt rödlistad (RR)

Onopordum acanthium

Asteraceae

Biologi:

Ulltistel är tvåårig. Den växer på havsstränder, i grustag, på ruderatmark, på vägkanter och kring gårdar. Arten gynnas av öppet läge och relativt torr, kalk- och näringsrik jord.

Utbredning:

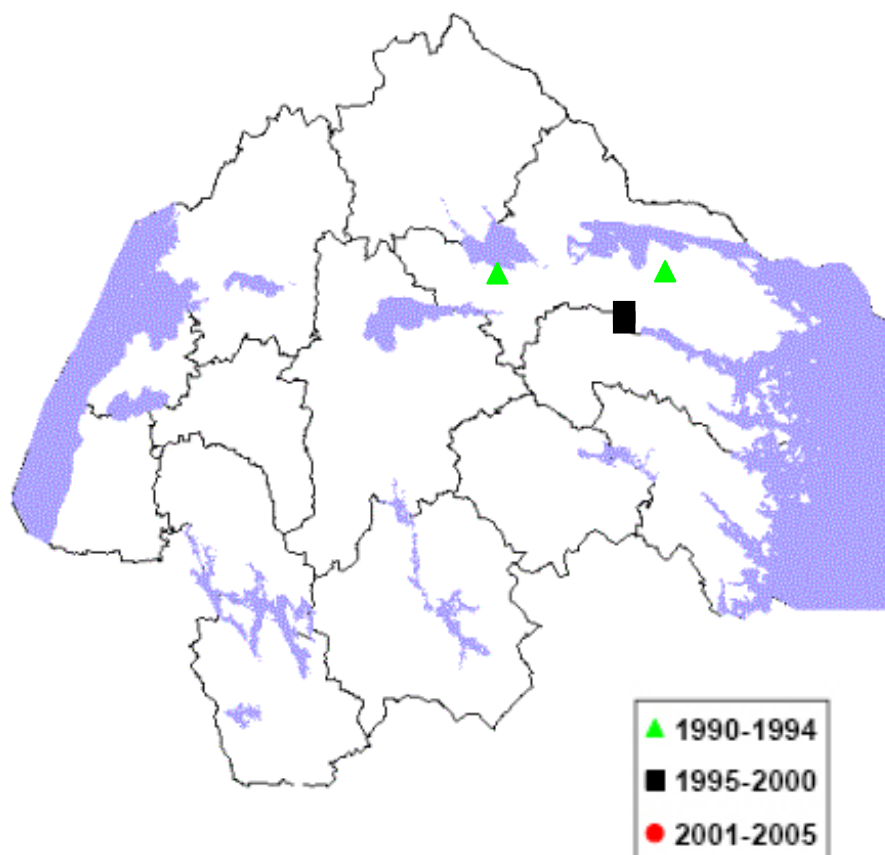
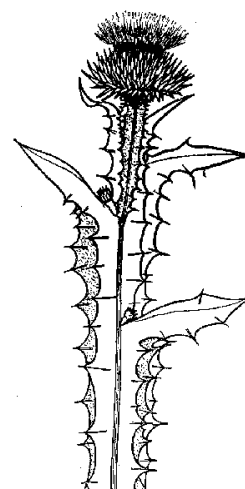
Ulltistel har sitt utbredningsområde i hela Europa och västra Asien. Den är införd i Nord- och Sydamerika samt Australien och Nya Zeeland. I Sverige förekommer den från Skåne till Västergötland och Uppland, tidigare även i Västmanland. Tillfälligt har den även hittats i Dalsland, Dalarna, Gästrikland, Hälsingland, Medelpad, Ångermanland, Västerbotten och Norrbotten.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 13 lokaler. I floraväxteriet funnen på fyra lokaler: Kullerstad (Väsby), Tåby (Oxorp och Tåby gård) och Ö. Huseby (Häljestad), samt eftersökt utan fynd på sju lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av igenväxning samt av att den slås av på vägkanter och kring hus.



Klintsnyltrot

Starkt hotad (EN)

Orobanche elatior

Orobanchaceae

Biologi:

Klintsnyltrot är en flerårig, klorofyllfri, helparasit. Värdväxter är vanligen väddklint (*Centaurea scabiosa*) och rödklint (*C. jacea*). Växtplatserna är varma, kalkrika backar eller sluttningar, sällsynt förekommer den även i vägkanter. Oregelbunden i sitt uppträdande och återkommer sällan två år i rad på samma ställe.

Utbredning:

Arten är spridd över en stor del av Europa och Österut till Himalaya, men är på många håll ovanlig. I Sverige är den endast känd från södra och västra Skåne, förutom några sentida fynd på Kinnekulle, samt från Västergötland och Östergötland.

Utbredning i Östergötland

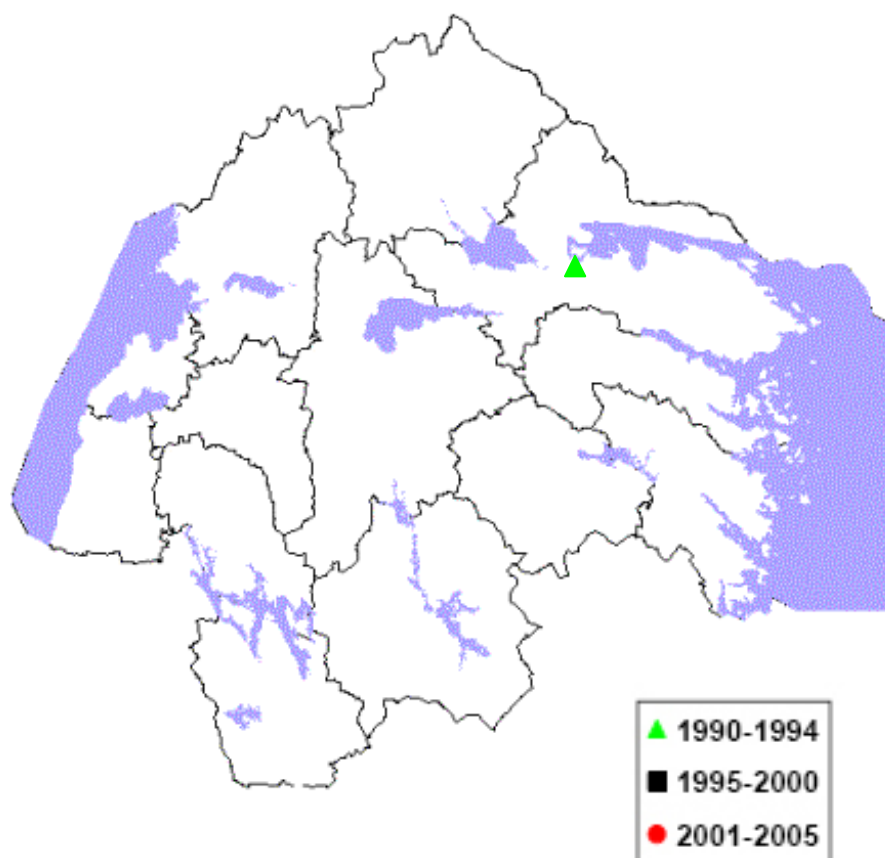
Saknas i Genberg. I floraväxteriet funnen i Norrköping (Sylten).

Hot:

Uppodling, men framförallt intensivt bete eller igenväxning efter upphört bete missgynnar arten. Vägkantsförekomsterna hotas av för tidig slåtter.



Bilden visar *O. caryophyllacea*



Luddvedel

Starkt hotad (EN)

Oxytropis pilosa

Fabaceae

Biologi:

Luddvedel är flerårig. Den växer i stäppartade torrängar och klippbranter (Östergötland), örtrika timjanhedar och sandiga havsstränder (Gotland).

Utbredning:

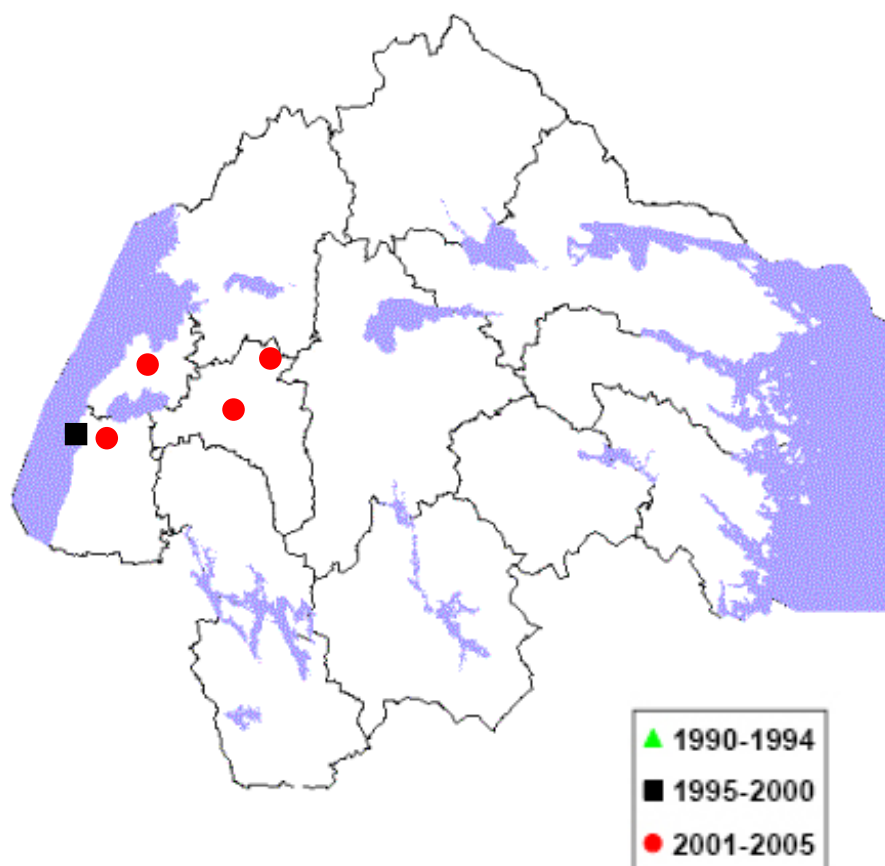
Luddvedelns utbredning är euroasiatisk med en östlig tyngdpunkt i Europa. De svenska förekomsterna är de enda i Norden, närmast känd från Baltikum. I Sverige endast känd från Gotland (10 lokaler) och Östergötland (6 lokaler).

Utbredning i Östergötland

I Genberg sex lokaler. I floraväxteriet återfunnen i Högby (Skogsjön), Normlösa (N. Tolebro 400 m), Örberga (Kastad Kulle), Heda (Norrö) och V. Tollstad (Rödgavel). Eftersökt men ej funnen Väversunda (Mullskräerna).

Hot:

Främst igenväxning på grund av upphört bete samt friluftsliv och bebyggelse.



Spikvallmo

Regionalt rödlistad (RR)

Papaver argemone

Papaveraceae

Biologi:

Spikvallmo är ettårig. Den växer endast på kulturmark främst som ogräs i åkrar men även på välgkanter, banvallar och i grustag. Arten föredrar öppen, varm, lätt jord.

Utbredning:

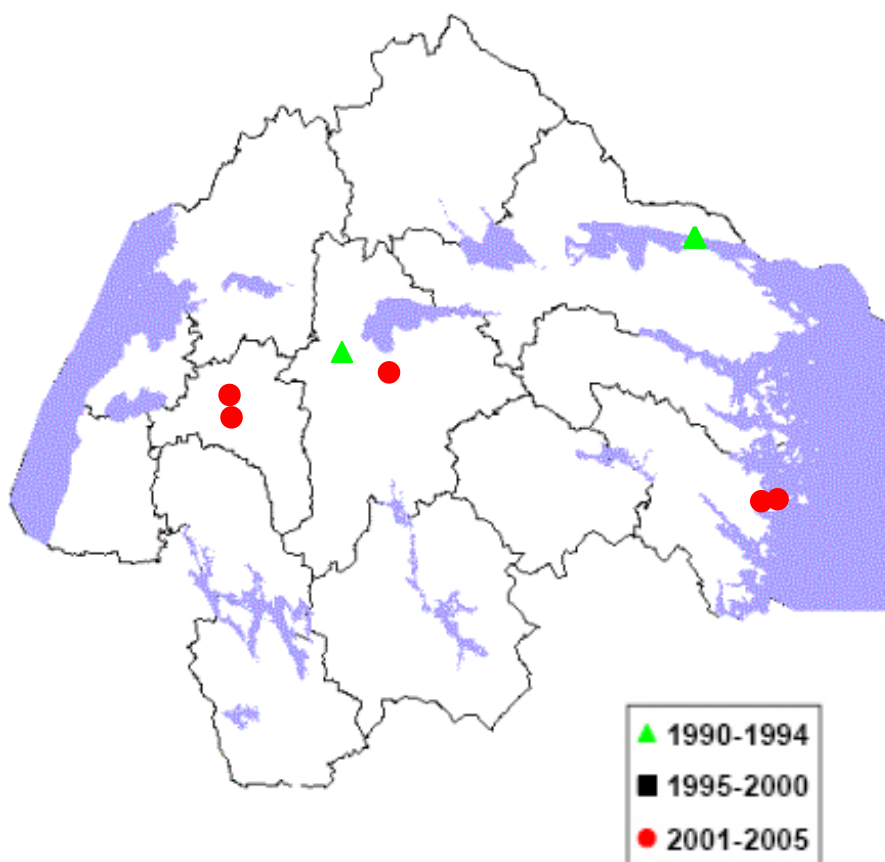
Spikvallmo är ursprunglig i Sydeuropa och är kulturspridd bla till södra Skandinavien, västra Asien, Nordafrika, Kanarieöarna och östra USA. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland och Gotland, i Småland, Västergötland, Östergötland, Närke och Södermanland samt uppträder tillfälligt i flera andra landskap. Till de nordligaste lokalerna har den kommit med barlast.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 29 sektioner. I floraväxteriet funnen på åtta lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av ogräsbekämpning men även av konkurrens från grödan.



Granspira

Missgynnad (NT)

Pedicularis sylvatica

Scrophulariaceae

Biologi:

Granspira är flerårig och halvparasitisk. Den växer i växelfuktig till blöt, hävdad gräsmark med hedartad vegetation. Arten är främst typisk för urbergsregioner med kvävefattig mark och sur markreaktion. Dess optimala miljö har troligen varit magra och fuktiga slättermarker i skogsbygder.

Utbredning:

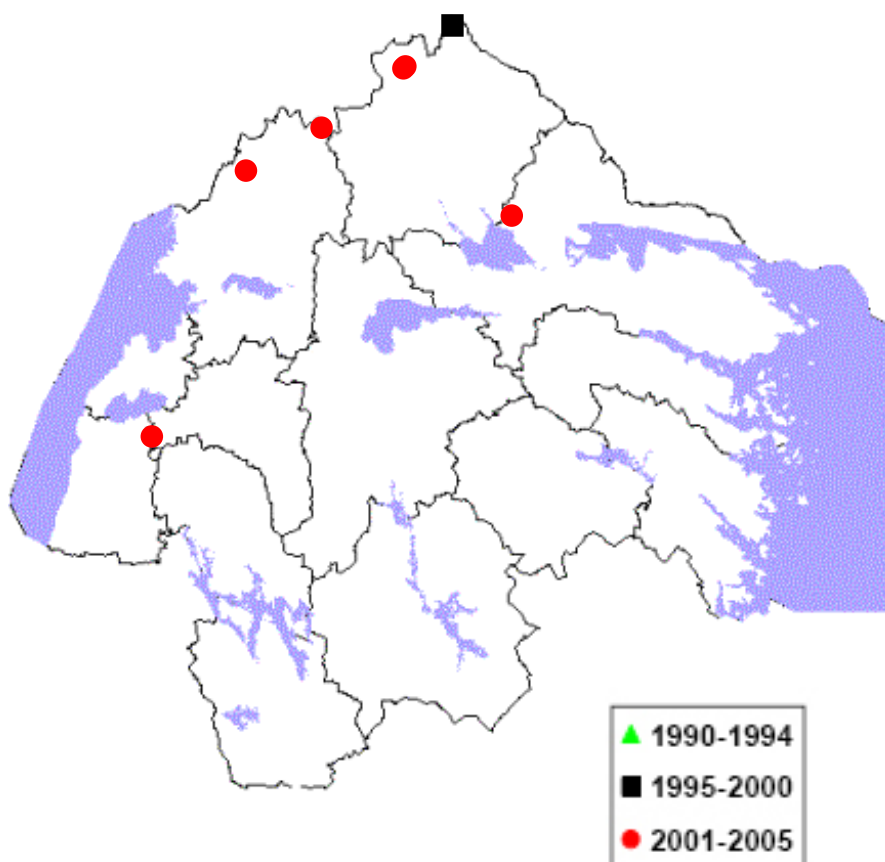
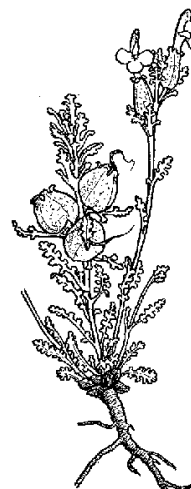
Granspirans utbredning är i huvudsak mellan- och västeuropeisk. Den är troligen införd i östra Nordamerika. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland, i Småland, Halland, Bohuslän, Östergötland, Västergötland, Dalsland, Värmland, Närke, Västmanland och Dalarna men är försvunnen från Södermanland och Jämtland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 19 lokaler. I floraväxteriet funnen på sju lokaler, samt eftersökt utan fynd på 13 lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av upphört bete och skogsplantering samt i viss mån gödsling av naturbetesmarker.



Klippnejlika

Starkt hotad (EN)

Petrorhagia saxifraga

Caryophyllaceae

Biologi:

Klippnejlika är flerårig. Den växer på torr mark, på klippor eller sandmark och är från början troligen odlad och därifrån naturaliserad.

Utbredning:

Arten har en sydeuropeisk utbredning. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland och Gotland, i Småland och Östergötland.

Utbredning i Östergötland

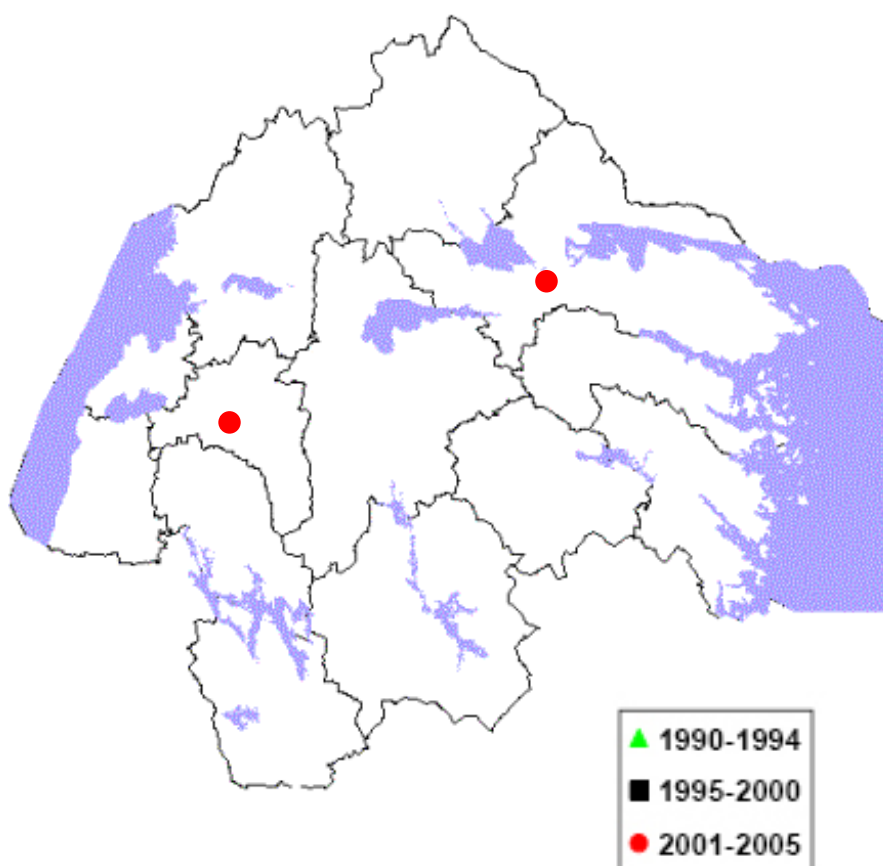
I Genberg två lokaler, Kättilstad (Hamra) och Mjölby (Kungshögarna). I floraväxteriet funnen i Mjölby, samt eftersökt utan fynd i Kättilstad. Dessutom funnen i Borg (Borgsholm).

Hot:

Igenväxning på grund av minskad hävd samt bebyggelse.



Bilden visar *P. prolifera*



Klotgräs

Sårbar (VU)

Pilularia globulifera

Marsileaceae

Biologi:

Klotgräs är en flerårig ormbunke. Den växer på finsediment i sjöar, åar och mindre vattensamlingar.

Utbredning:

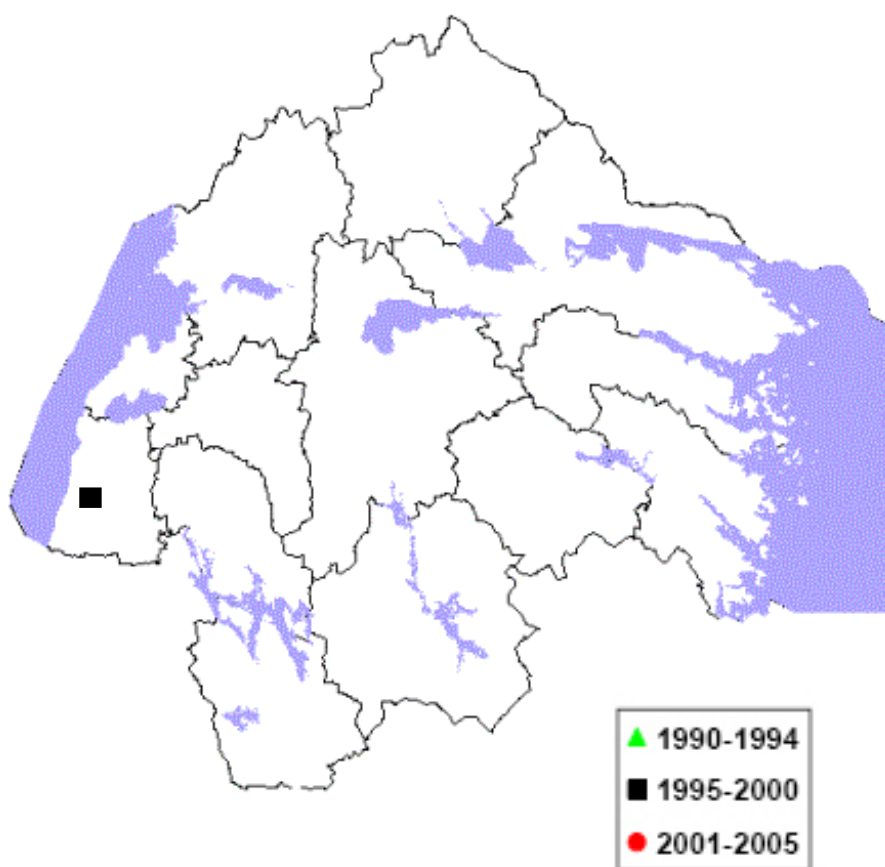
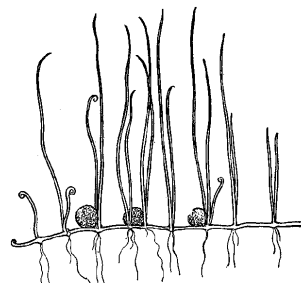
Klotgräs har sin huvudsakliga utbredning i mellersta och södra Europa. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, Småland, Halland, Bohuslän, Östergötland, Västergötland, Värmland, Närke, Södermanland, Dalarna, Gästrikland och Hälsingland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg sju lokaler. I floraväxteriet återfunnen i Ödeshög (Visjöns badplats).

Hot:

De främsta hoten mot arten utgörs av igenväxning, övergödning och förorening.



Piploka

Starkt hotad (EN)

Pleurospermum austriacum

Apiaceae

Biologi:

Piploka är två- till flerårig. Dess växtplatser utgörs av fuktig, mullrik och ofta stenig skogsmark och lundar, ofta utefter bäckar och åar.

Utbredning:

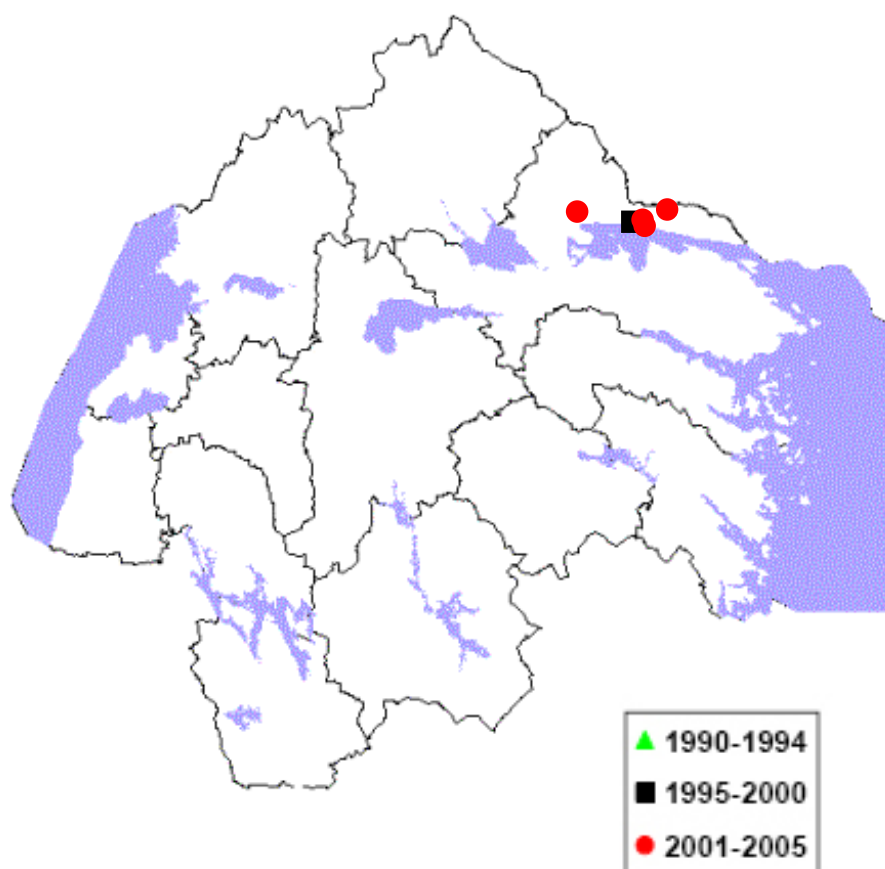
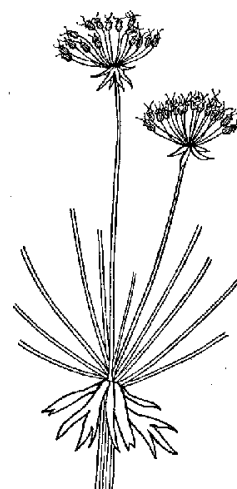
Piplokans utbredning är euroasiatisk och sträcker sig österut till Japan och Kamtjatka. I Norden är den endast känd från Sverige och de närmaste lokalerna finns i Estland och Polen. I Sverige förekommer den i ett begränsat område på gränsen mellan Östergötland och Södermanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg tre sektioner: Kvarsebo (Fjällmossen), Krokek (7 lok), Kvillinge (Tyrstorp, Myckelhult, Häradsveden). I floraväxteriet funnen i Krokek (Orrekulla, Oxåker och Marmorbruket), Kvarsebo(Fjällmossen) och Kvillinge (Tyrstorp). Eftersökt men ej funnen i Krokek (Kopparbo och Erlandstorp) och Kvillinge (Myckelhult).

Hot:

Eventuellt hot mot arten är främst igenväxning på grund av minskad hävd och skogsplantering. Den tar skada eller dör vid slåtter eller bete.



Storgröe

Missgynnad (NT)

Poa remota

Poaceae

Biologi:

Storgröe är ett flerårigt tuvbildande gräs. Den växer i fuktig, näringsrik, skuggig skogsmark med rörligt markvatten. Marken bör vara mullrik.

Utbredning:

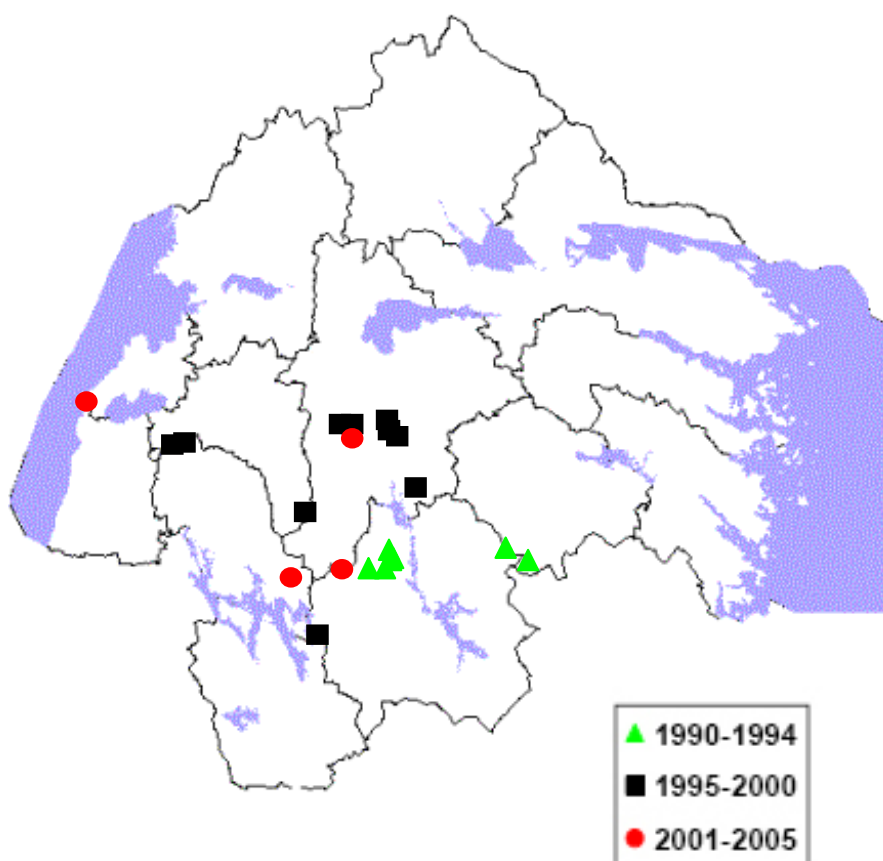
Storgröets utbredningsområde omfattar norra och östra delarna av Europa samt västra och centrala fd Sovjetunionen. I Sverige förekommer den i de flesta delarna av landet utom Öland, Gotland, Halland och Torne lappmark samt Blekinge där den tidigare förekommit.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 16 lokaler. Känd från ytterligare en lokal 1985. I floraväxteriet funnen på 24 lokaler, samt eftersökt utan fynd på tre lokaler.

Hot:

De främsta hoten mot arten är kalavverkning och dikning.



Toppjungfrulin

Sårbar (VU)

Polygala comosa

Polygalaceae

Biologi:

Toppjungfrulin är flerårig. Den växer på solöppna, måttligt torra moränbackar, åssluttningar mm. Men även vägsränlor, bryn, kanter längs stigar, staket etc så länge vegetationen är låg.

Utbredning:

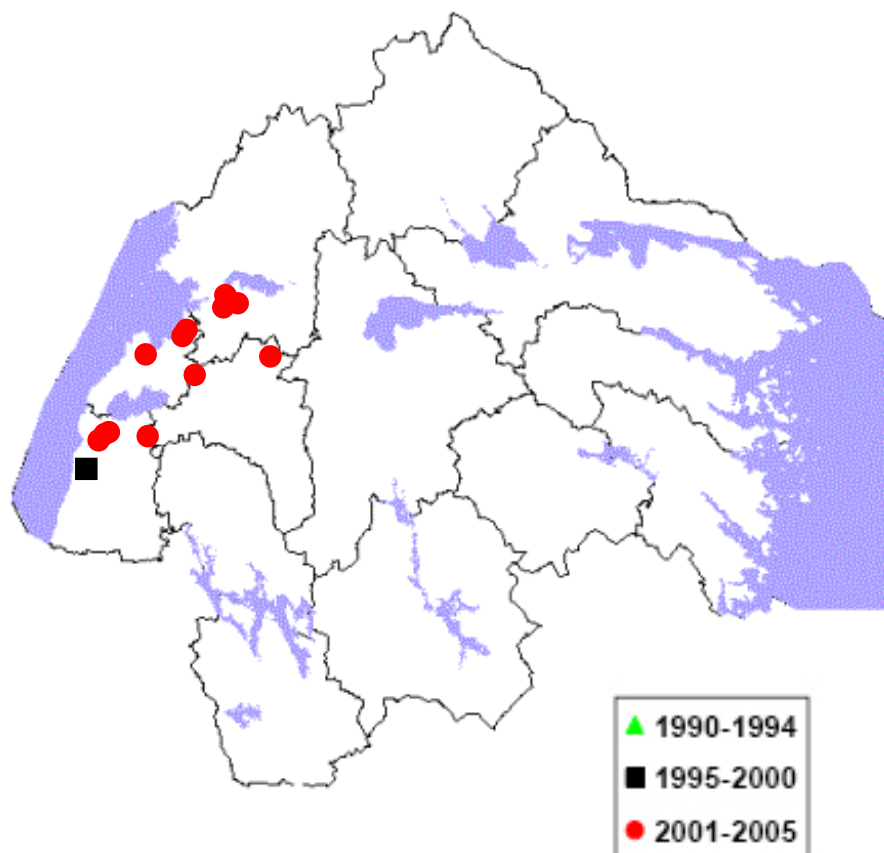
Toppjungfrulin har en utbredning som i stort omfattar Central- och Östeuropa samt Centralasien. I Sverige förekommer den i Skåne, på Öland och Gotland, i Östergötland, Västergötland, Västmanland, Södermanland, Uppland och Gästrikland. Tidigare förekom den även i Småland, Närke och Hälsingland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 18 lokaler. Känd 1993 från Normlösa (Tolebro), Hagebyhöga, Örberga (Kastad kulle) och Heda (Norrö). I floraväxteriet funnen på 13 lokaler, samt eftersökt utan fynd på fem lokaler.

Hot:

De främsta hoten mot arten är igenväxning på grund av upphört bete samt skogsplantering.



Spetsnate

Starkt hotad (EN)

Potamogeton acutifolius

Potamogetonaceae

Biologi:

Spetsnate är en flerårig vattenväxt. Den växer i näringsrikt sötvatten i sjöar och vikar samt i kulturskapade vatten som diken, dammar och mangelgravar. Antalet exemplar kan variera från år till år och ibland kan arten tillfälligtvis försvinna helt.

Utbredning:

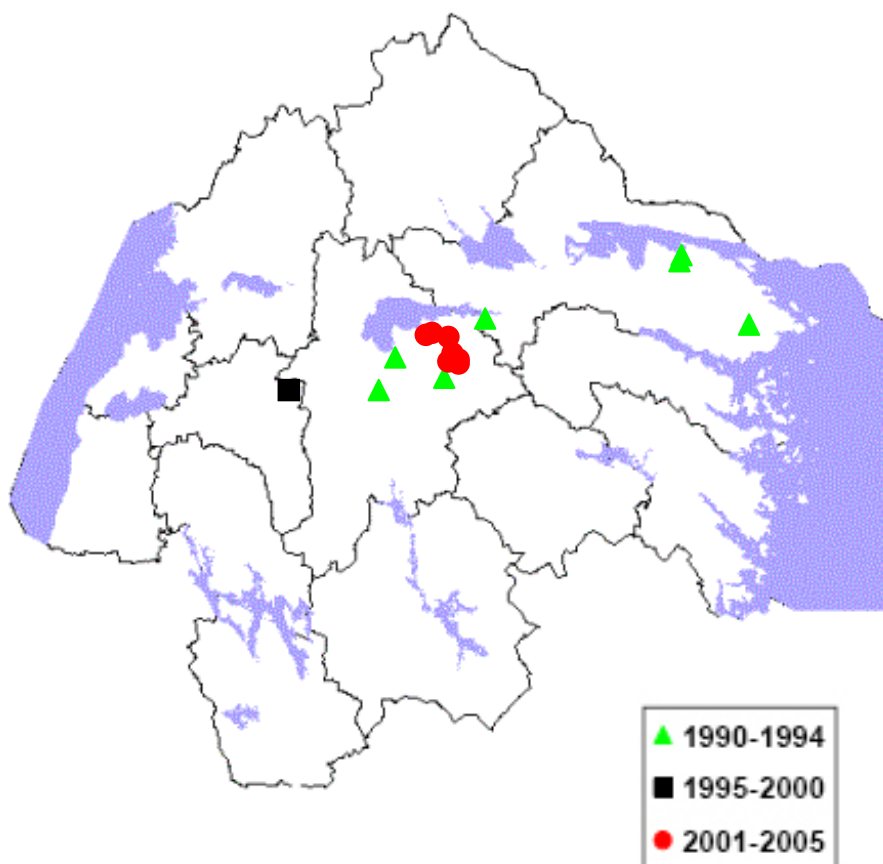
Arten är utbredd över en stor del av Europa, förutom den sydvästra delen. I Sverige har den tidigare förekommit från Skåne till Uppland. Aktuella lokaler finns framförallt i Östergötland men även i Skåne, Västergötland, Västmanland och Södermanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 18 lokaler. I floraväxteriet funnen på 15 lokaler, samt eftersökt utan fynd sju lokaler.

Hot:

Förändring av vattenkvaliteten eller vattentillförseln, till exempel genom igenväxning, uttorkning, dränering, muddring, vattenföroreningar samt igenfyllning utgör hot mot arten.



Styvnate

Starkt hotad (EN)

Potamogeton rutilus

Potamogetonaceae

Biologi:

Styvnate är en flerårig vattenväxt. Den växer i grunt, ofta stillastående, klart, vanligen oligotroft sötvatten i grunda sjöar eller mindre dammar.

Utbredning:

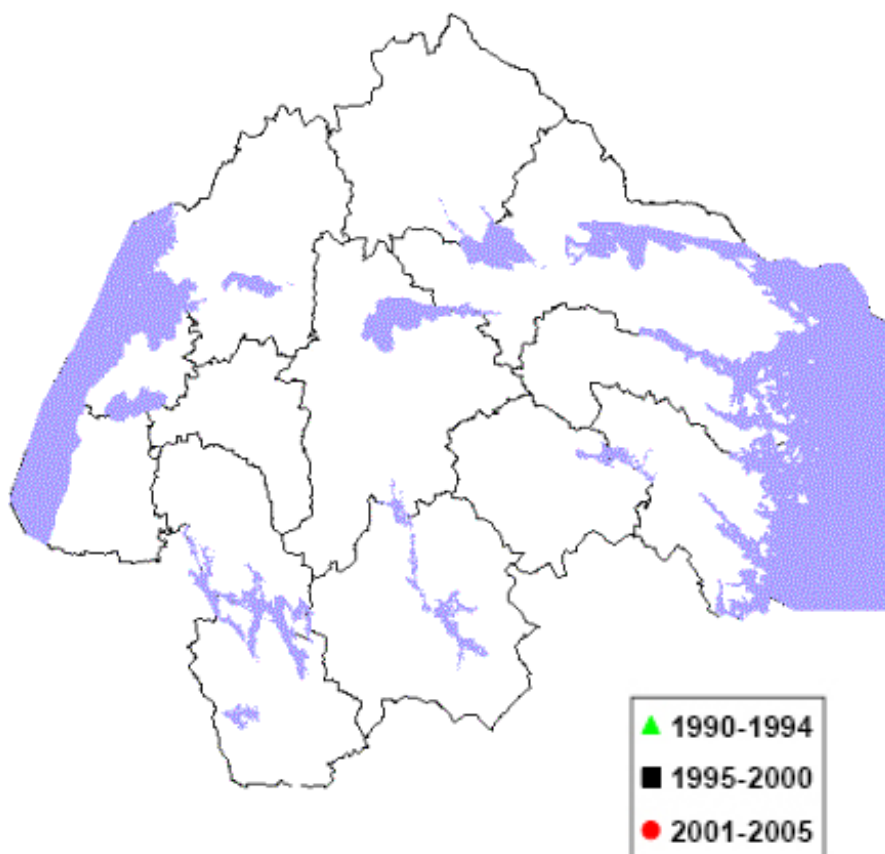
Styvnate är en europeisk art. I Sverige förekommer den på ett fåtal lokaler i Småland, Östergötland, Västergötland, Närke, Södermanland, Uppland, Jämtland och Lycksele lappmark. Tidigare har den även förekommit i Skåne.

Utbredning i Östergötland

I Genberg två lokaler, Lillkyrka (Rännefjälla) och Rinna (Mossebosjön). I floraväxteriet eftersökt utan fynd på dessa lokaler samt Vårdnäs (Sträp). Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

Arten hotas främst av eutrofiering och igenväxning.



Mosippa

Sårbar (VU)

Pulsatilla vernalis

Ranunculaceae

Biologi:

Mosippan är flerårig och växer på mager sand- och grusmark såsom glesa tallhedar. Den är beroende av markstörningar som ger blottor i vegetationstäcket för att kunna gro.

Utbredning:

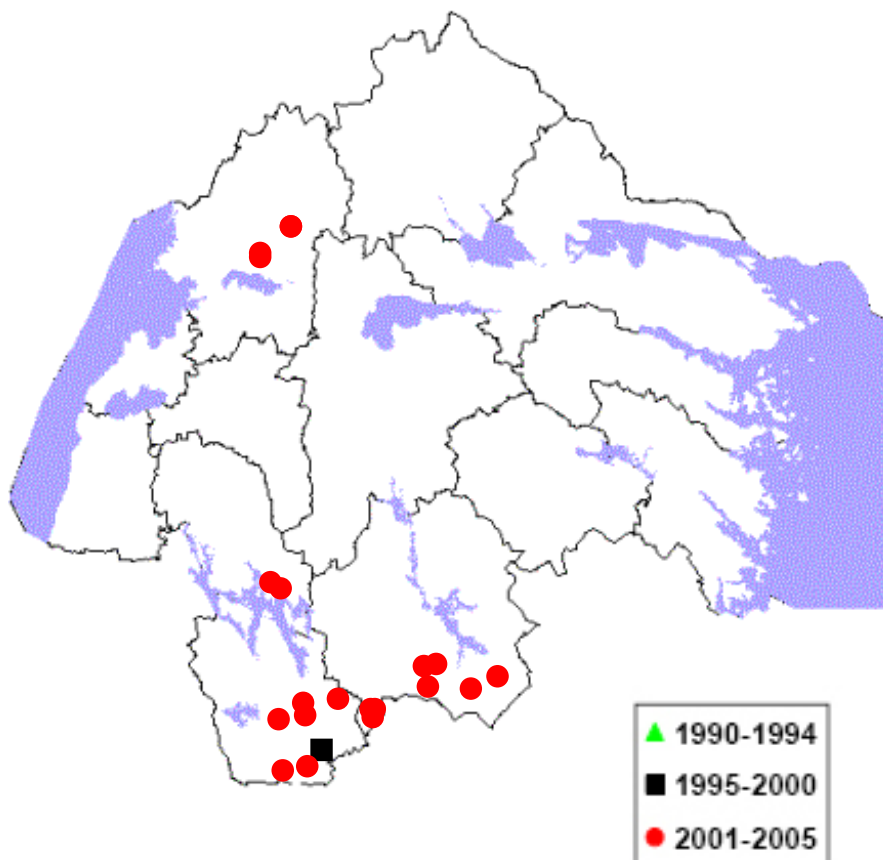
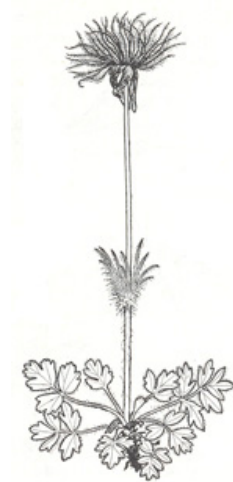
Arten förekommer i vissa områden i Central- och Syeuropa, men huvudutbredningen ligger i Östersjöområdet och de svenska förekomsterna utgör en betydlig del av världsutbredningen. I Sverige har mosippan påträffats i alla landskap upp till Jämtland och Medelpad med undantag för Dalsland och Gotland. Under de senaste 50 åren har den dock minskat markant i hela Syd- och Mellansverige.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 13 sektioner. I floraväxteriet funnen på 21 lokaler och eftersökt utan fynd på 22 lokaler.

Hot:

Mosippan hotas av avsaknaden av markstörningar, gödsling samt igenväxning och skuggning. Dagens täta produktionsskogar fungerar oftast inte som livsmiljö för arten.



Åkerranunkel

Sårbar (VU)

Ranunculus arvensis

Ranunculaceae

Biologi:

Åkerranunkel är ettårig, höst- eller vårgroende. Den förekommer endast på kulturmark, främst som ogräs i höstsådda grödor (vanligen råg).

Utbredning:

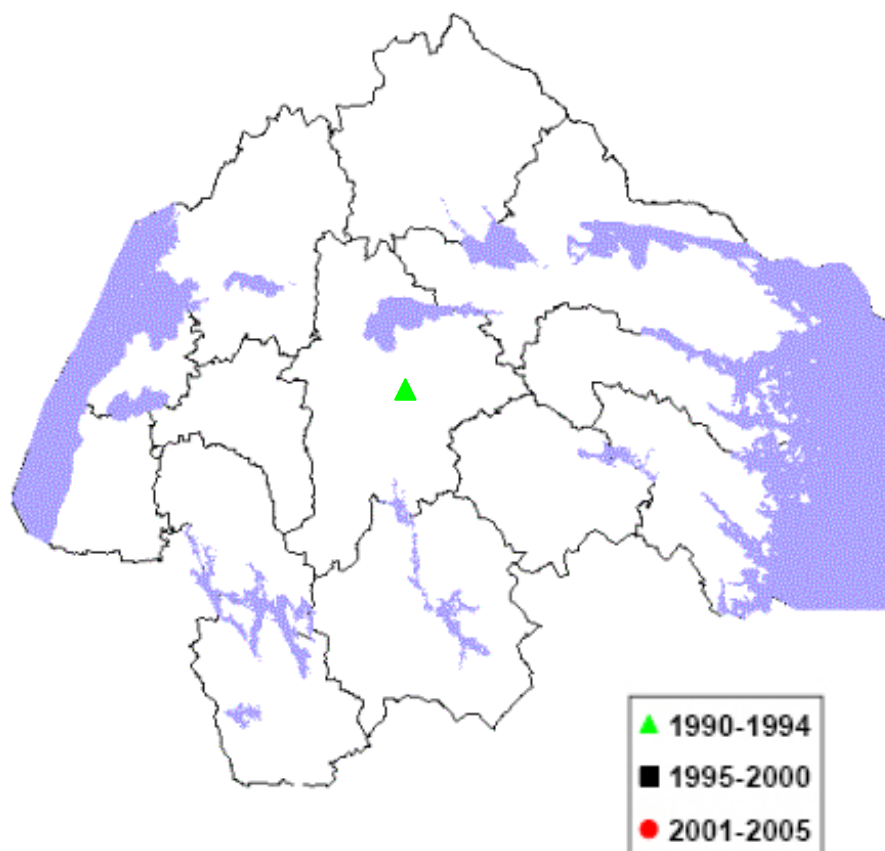
Åkerranunkel anses vara ursprunglig i Nordafrika, Sydeuropa och Västasien samt införd till andra delar av Europa, Nord-amerika, Japan, Australien och Nya Zeeland. Arten kom till Sverige tillsammans med den tidigaste sädesodlingen för flera tusen år sedan. I Sverige är den idag känd från Skåne, Öland, Gotland, Småland och Södermanland. Den är försvunnen från Blekinge och tillfällig i Halland, Östergötland, Västergötland, Västmanland, Uppland, Medelpad och Västerbotten.

Utbredning i Östergötland

I Genberg tre lokaler, Ö. Eneby (Fiskeby stn.), Ö. Ryd (Öv. Skattegården i grustag) och Landeryd (Ekholmen). I floraväxteriet funnen i Landeryd, samt eftersökt utan fynd på övriga lokaler.

Hot:

Hotas främst av förbättrad utsädesrensning, ogräsbekämpning och konkurrens från grödan.



Pimpinellros

Försvunnen (RE)

Rosa pimpinellifolia

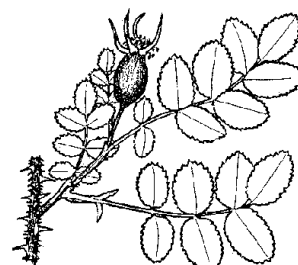
Rosaceae

Biologi:

Pimpinellros är en upp till 1 m hög buske. Den växer på öppna klipp- och sandhedar och dyner i kusttrakter. Förökar sig med rotskott, men kan troligen även spridas genom sina frukter. Den är sedan länge odlad. Förvildas och naturaliseras ibland. Kan hålla sig kvar länge på ståndorten.

Utbredning:

Arten förekommer i Västeuropa, men har en utbredningen österut är oklar p g a odling och sammanblandning med andra raser. I Sverige förekom den tidigare naturligt på en lokal vardera i Bohuslän och Halland. Den är nu försvunnen från dessa lokaler och de svenska förekomsterna betraktas som förvildade och representerar vanligen andra raser än den vilda pimpinellrosen.

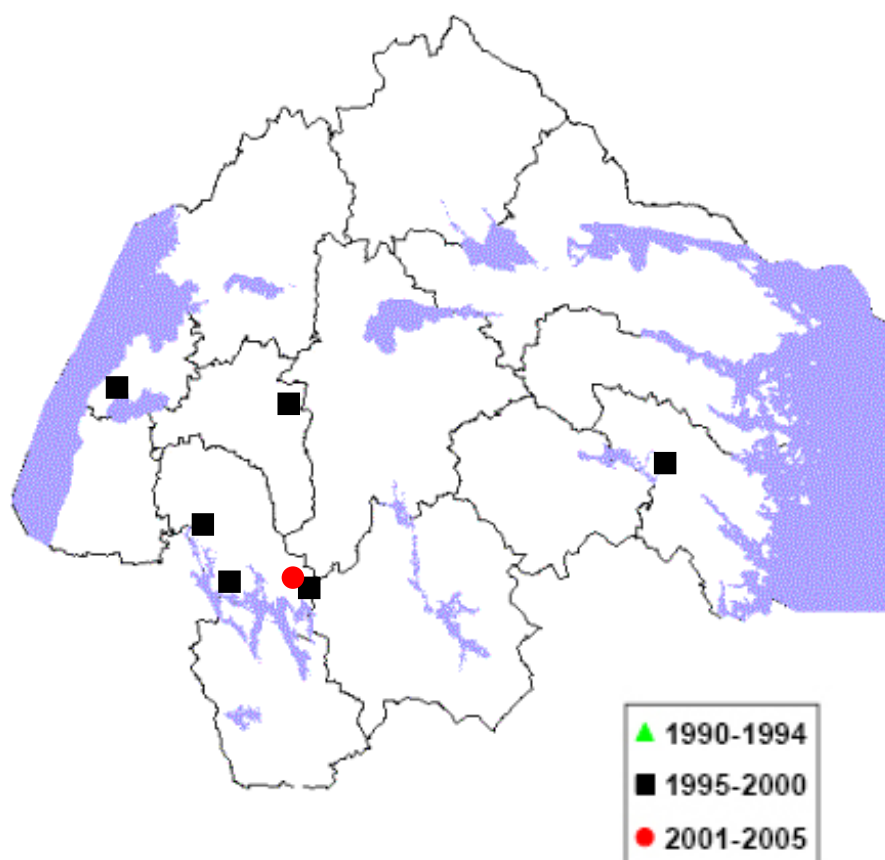


Utbredning i Östergötland

I Genberg 14 lokaler. I floraväxteriet funnen på sju lokaler, samt eftersökt utan fynd på två lokaler. Samtliga östgötska lokaler härstammar troligen från förvildade exemplar.

Hot:

Arten hotas främst av igenväxning på grund av upphörd hävd på lokalen.



Östgötabjörnbär

Sårbar (VU)

Rubus hartmanii

Rosaceae

Biologi:

Östgötabjörnbär är en två-årig buske. Den växer i kustnära områden, på åker- och vägkanter samt klippbranter.

Utbredning:

Östgötabjörnbär förekommer i Storbritannien, Frankrike och Sverige. I Sverige förekommer den i Östergötlands och nordligaste Smålands skärgårdar samt tillfälligt i norra Uppland på 1800-talet.

Utbredning i Östergötland

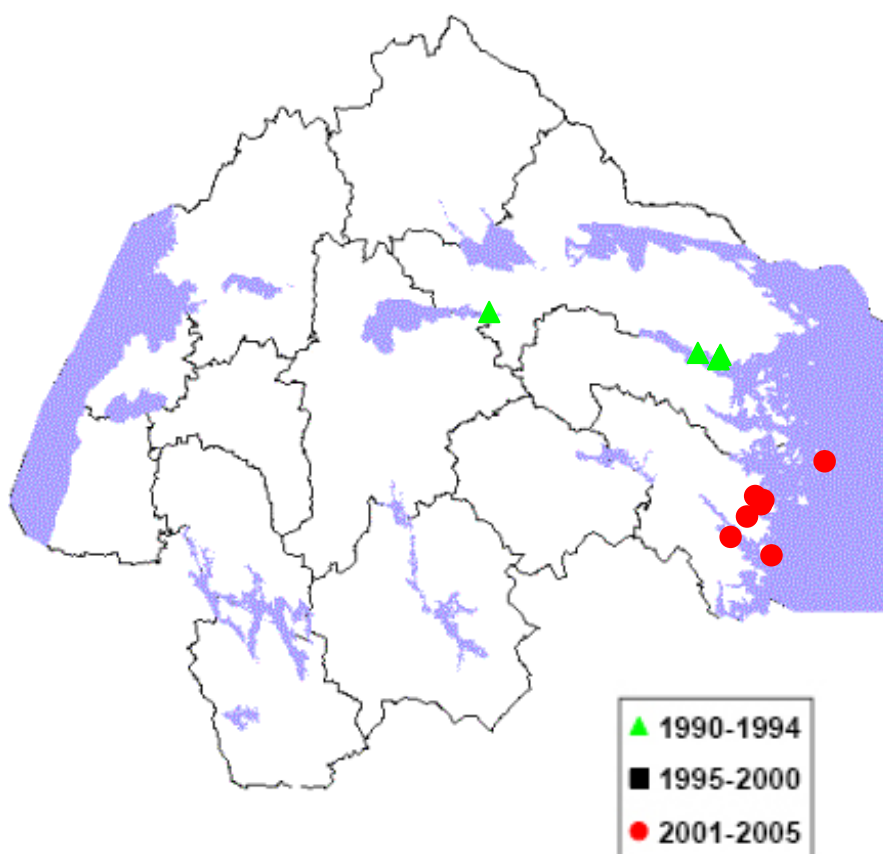
I Genberg fem sektioner. I floraväxteriet funnen på 12 lokaler.

Hot:

Arten hotas främst av att bryn och renar mellan åkrar tas bort.



Bilden visar R. nessensis



Ängssalvia

Starkt hotad (EN)

Salvia pratensis

Lamiaceae

Biologi:

Ängssalvia är flerårig. Mycket sällsynt på kalkhaltig, näringsrik mark. Den är införd med vallfrö och växer i gräsmark på banvallar, väg- och åkerrenar och ruderatmark. Något aromatiskt doftande.

Utbredning:

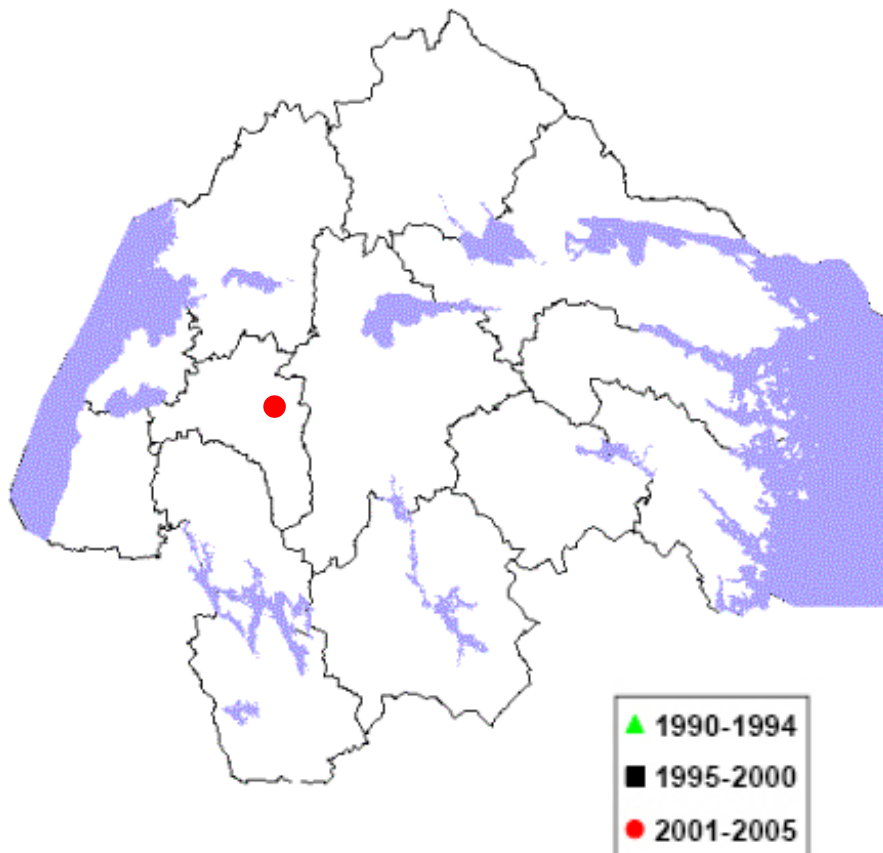
Arten är utbredd över en stor del av Mellaneuropa. I Sverige har den förekommit från Skåne till Jämtland men är idag endast känd från Öland och Östergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg fyra lokaler, Krokek (Porsgata), Ljung (Ekholmens gård), Ekebyborna (Nässja) och Veta (Lyckorna). I floraväxeriet funnen i Veta. Eftersökt utan fynd på övriga lokaler samt i Varv (Varv fd hpl).

Hot:

Igenväxning på grund av minskad hävd, samt felaktig välgkantsslätter utgör ett hot mot arten. Då antalet lokaler i Sverige är så få är det rimligt att lokalen vid Veta besöks årligen och att markägaren informeras och att åtgärder vidtas så att populationen bibehålls på en oförändrad nivå eller helst ökar.



Myrbräcka

Sårbar (VU)

Saxifraga hirculus

Saxifragaceae

Biologi:

Myrbräcka är flerårig. Den växer i plana gungflykär, den är gynnad av järnhaltigt källvatten.

Utbredning:

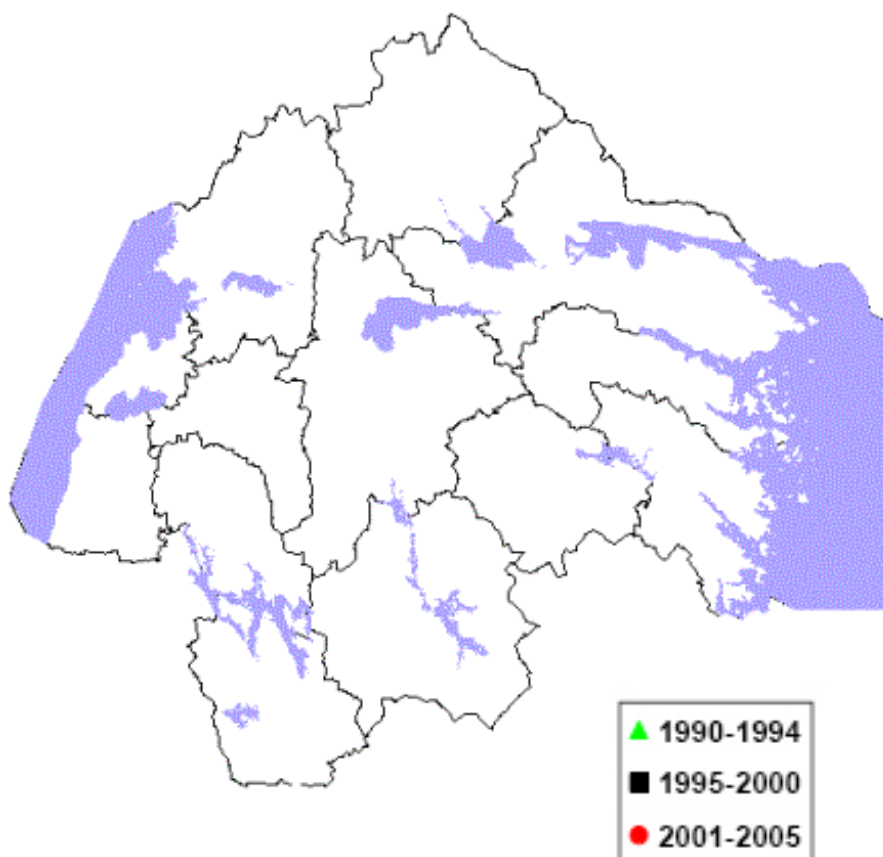
Arten förekommer lokalt i norra Europa. I Sverige förekommer den idag i Västergötland, Dalarna samt från Medelpad till Torne lappmark. Den har tidigare även förekommit i Skåne, Småland, Östergötland och Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Tjärstad (Liljeholmen). I floraväktet eftersökt på denna lokal, men ej funnen. Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

De främsta hoten mot arten är dikning och igenväxning.



Spetsfingerört

Regionalt rödlistad (RR)

Schistophyllidium bifurcum

Rosaceae

Biologi:

Spetsfingerört är flerårig. Den växer på öppen gräsmark och ruderatmark. Inkommen på 1800-talet, främst med barlast.

Utbredning:

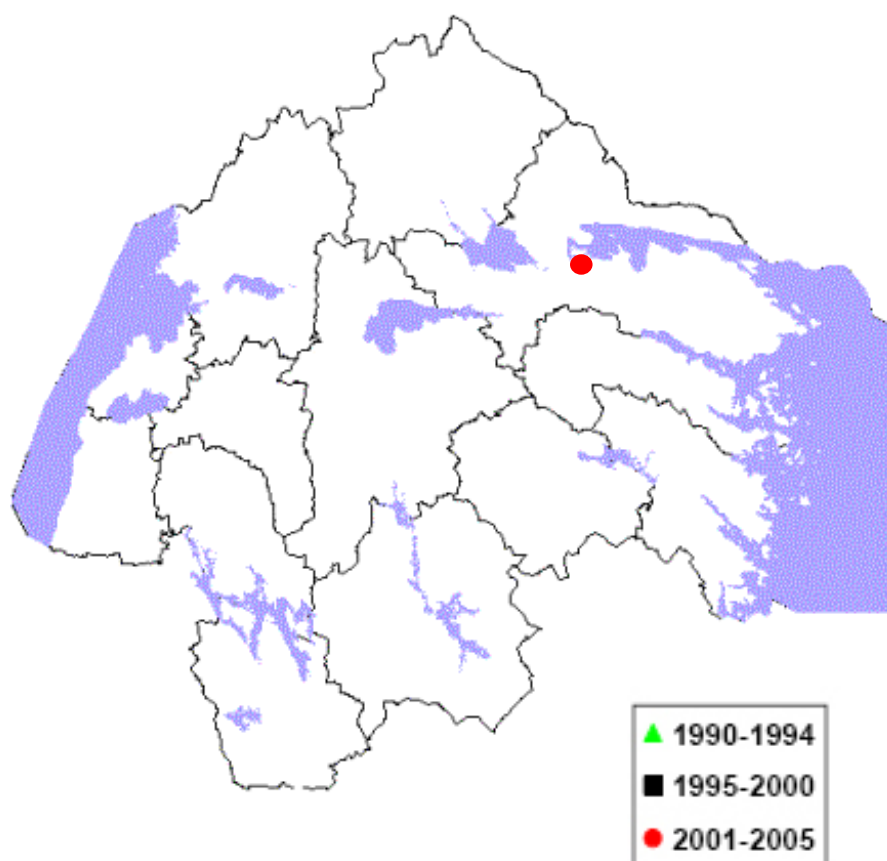
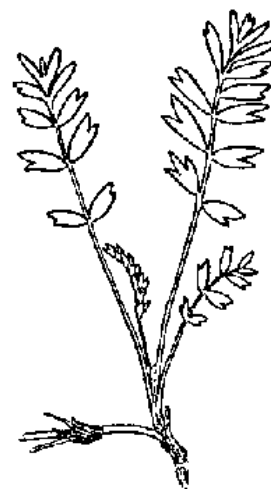
Spetsfingerörten härstammar från Ryssland och Centralasien och har i relativt sen tid införts till Norden. I Sverige förekommer den på vardera en lokal på Gotland, i Småland och Östergötland och två lokaler i Uppland.

Utbredning i Östergötland

Saknas i Genberg. I floraväxteriet funnen på en lokal i Norrköping (Lindövägen).

Hot:

Det främsta hotet mot arten är bebyggelse.



Kasgräs

Missgynnad (NT)

Scolochloa festucacea

Poaceae

Biologi:

Kasgräs är ett flerårigt gräs som växer i bestånd. Arten finns på stränder med finsediment vid sjöar, lugna åar och på strandängar.

Utbredning:

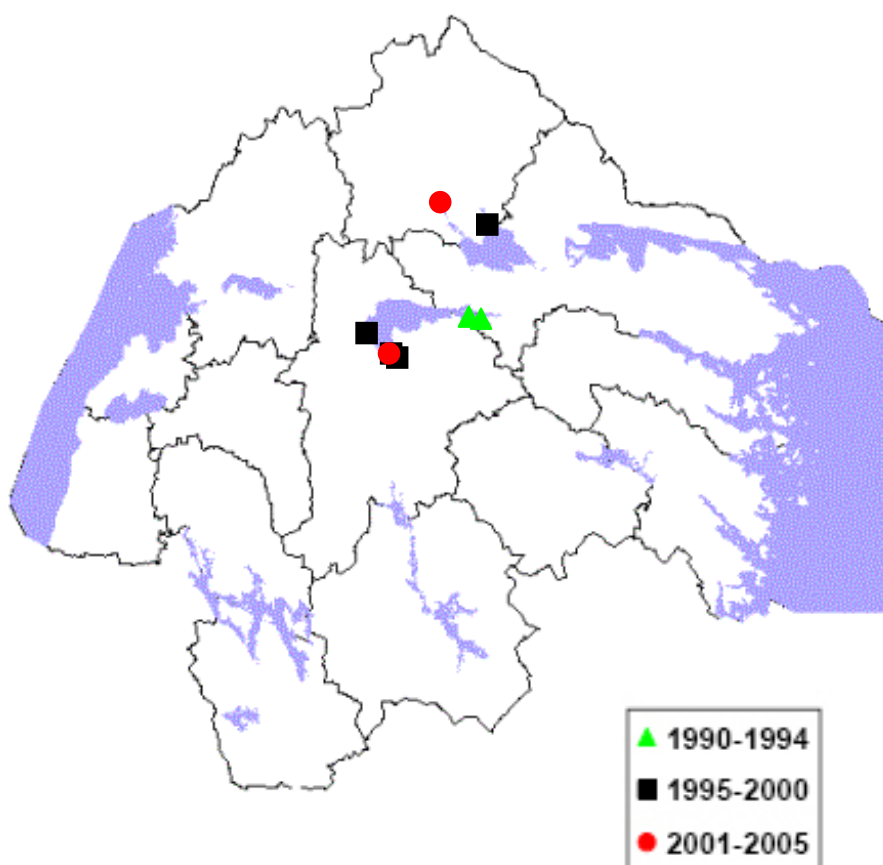
Kasgräs har i Europa en central-östlig utbredning med huvudsakliga förekomster i norra Tyskland, Polen, Baltikum och centrala Ryssland. I Sverige förekommer den i mellersta Östergötland samt på en lokal i Uppland (funnet 1986).

Utbredning i Östergötland

Känt från ett ganska begränsat område i Svartåns, Motala ströms och Göta kanals vattensystem med tillhörande sjöar. I Genberg 31 lokaler. I floraväxteriet funnen på åtta lokaler och eftersökt utan fynd på två lokaler.

Hot:

Några större hot mot arten förekommer ej.



Åkermadd

Sårbar (VU)

Sherardia arvensis

Rubiaceae

Biologi:

Åkermadd är ettårig. Den växer endast på kulturmark i främst åkrar och trädgårdar på lätta, kalkrika jordar. Arten kan då och då dyka upp som gräsfröinkomling i nysådda gräsmattor i södra Sverige.

Utbredning:

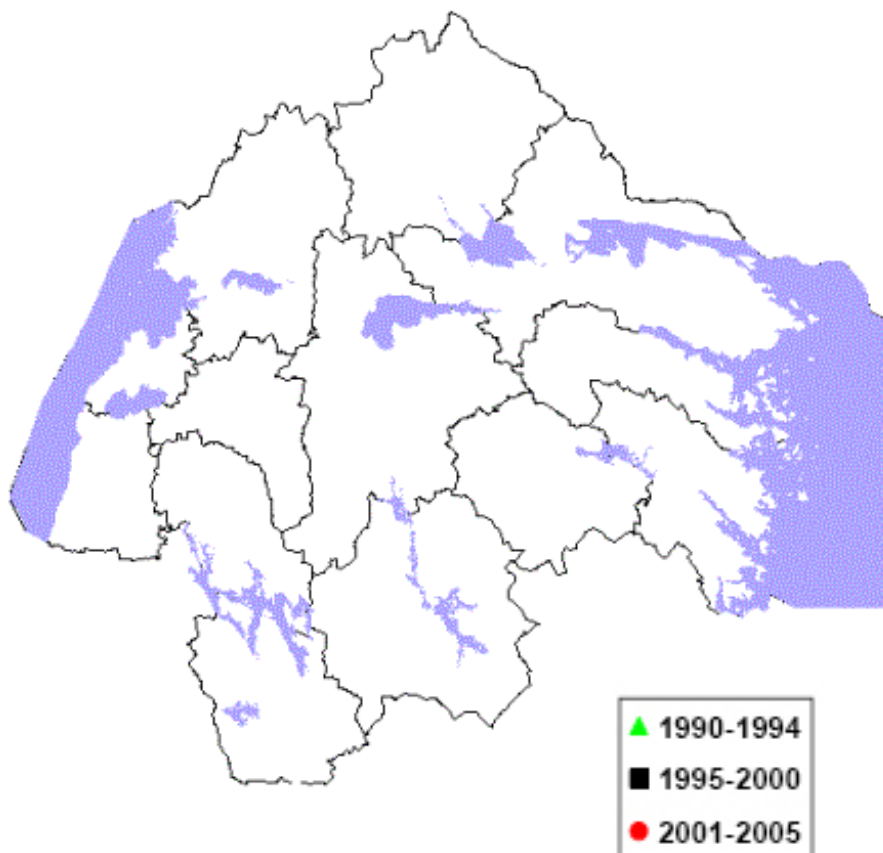
Åkermadd är ursprunglig vid Svarta havet och Medelhavet, men har spritts till övriga Europa och flera andra världsdelar. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland och Gotland, i Småland, Halland och Bohuslän. Den betraktas som försvunnen från Östergötland samt funnen som tillfällig i Dalsland, Värmland, Närke, Västmanland, Södermanland, Medelpad, Ångermanland, Västerbotten och Norrbotten.

Utbredning i Östergötland

I Genberg tre lokaler, Krokek (Hökvägen 3), Väderstad (Kornvägen 1) och Horn (Grangärde). I floraväxteriet eftersökt utan fynd på de två förstnämnda. Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

Arten hotas av konkurrens från grödan och ogräsbekämpning.



Gaffelglim

Regionalt rödlistad (RR)

Silene dichotoma

Caryophyllaceae

Biologi:

Gaffelglim är ettårig. Den är inkommen under 1800-talet med orent vallfrö och växte tidigare i fodervallar och på andra typer av kulturmark.

Utbredning:

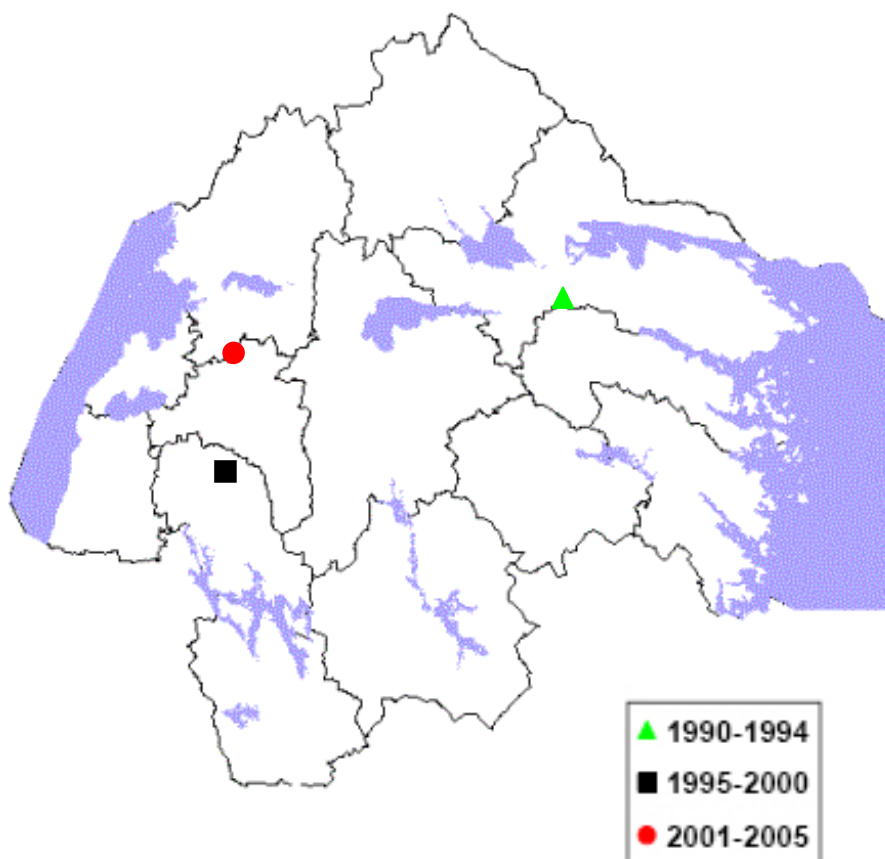
Arten har sin utbredningstygdpunkt i Sverige, Finland och sydöstra Europa. I Sverige är den känd från Skåne till Norrbotten, men har under senare tid främst påträffats i Östergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 22 sektioner. I floraväxteriet återfunnen i Varv (Blommedal). Även funnen i Åsbo (Strålsnäs) och Norrköping (Ö. Öbonäs). Eftersökt i Simonstorp och Hedvig (Kråkvilan), men ej funnen.

Hot:

Arten hotas av effektiv frörensning för sådd av klöverodlingar och av kemisk ogräsbekämpning.



Buskstjärnblomma

Regionalt rödlistad (RR)

Stellaria holostea

Caryophyllaceae

Biologi:

Buskstjärnblomma är flerårig och växer på frisk, halvskuggig, mullrik mark såsom bokskogar, lundar, lövängar, snår, och vägkanter.

Utbredning:

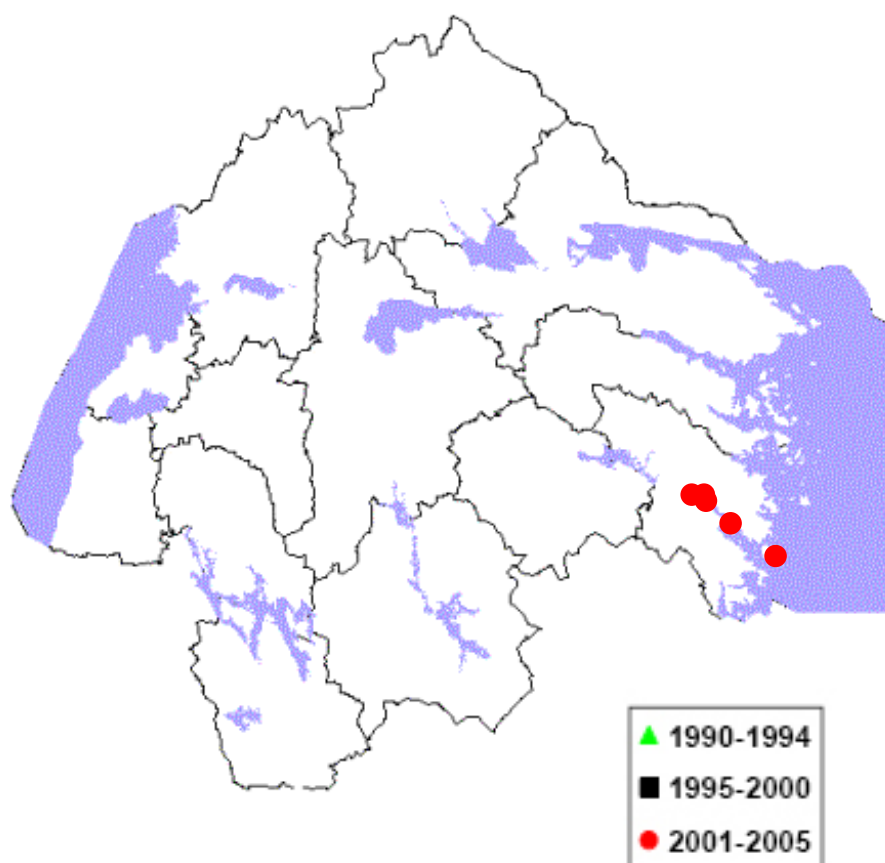
Arten är utbredd över en stor del av Europa. I Sverige förekommer den lokalt från Skåne till Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 15 lokaler. I floraväktet funnen på tre av dessa: Gryt (Bokö 100 m N husen) och Valdemarsvik (Borg väg 212 mot Gryt och Grännäs idrottsplats 150 m OSO). I Gryt dessutom funnen i Krogsmåla 750 m VNV och i Valdemarsvik i Sörby, Folkets park 300 m N.

Hot:

Hot mot arten är avverkning, förändrad hydrologi och bete.



Fläckmaskros

Missgynnad (NT)

Taraxacum maculigerum

Asteraceae

Biologi:

Fläckmaskros är flerårig och växer främst i naturbetesmarker.

Utbredning:

Arten är endast funnen i Tyskland, Danmark, Sverige, Norge och Finland. I Sverige är den känd från ett 80-tal lokaler i Skåne, Småland, Halland, Västergötland, Östergötland och Södermanland.

Utbredning i Östergötland

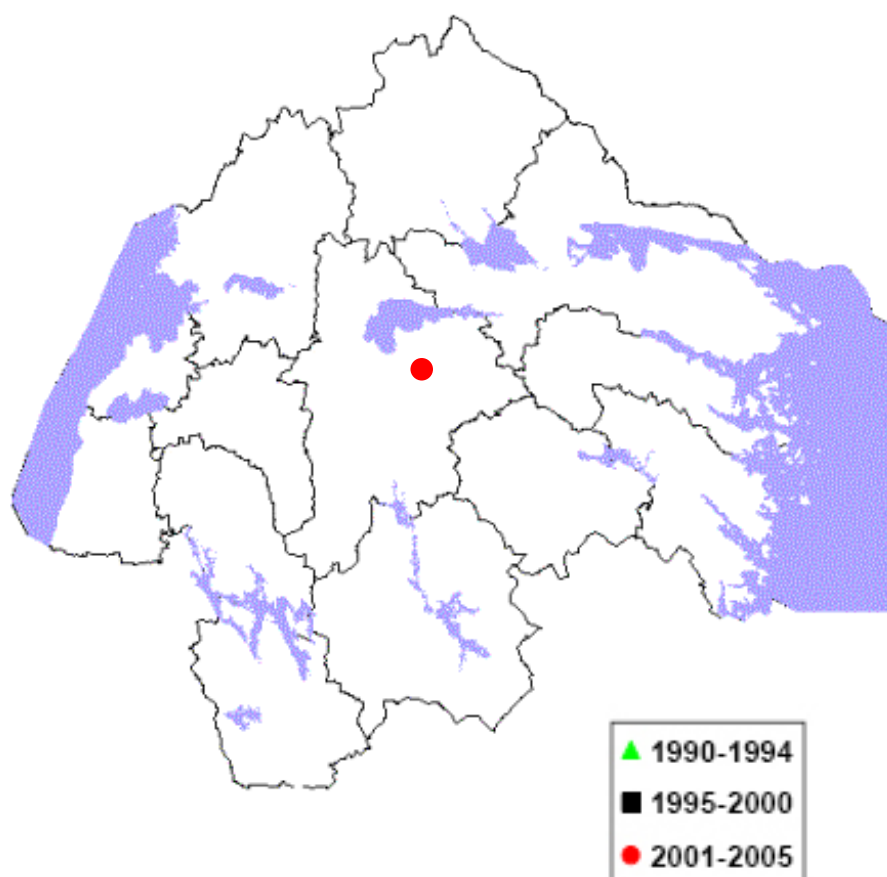
Saknas i Genberg. I floraväxteriet funnen på en lokal i Vårdsberg (Lilla Vänge).

Hot:

Arten hotas av upphörd beteshävd.



Bilden visar *T. cordatum*



Nordsteds maskros

Regionalt rödlistad (RR)

Taraxacum nordstedtii

Asteraceae

Biologi:

Nordsteds maskros är flerårig och växer på frisk-fuktig naturbetesmark, strand- och kärrängar.

Utbredning:

Arten förekommer från Skåne till Södermanland, med utbredningstyngdpunkten i Västergötland, Småland och Östergötland.

Utbredning i Östergötland

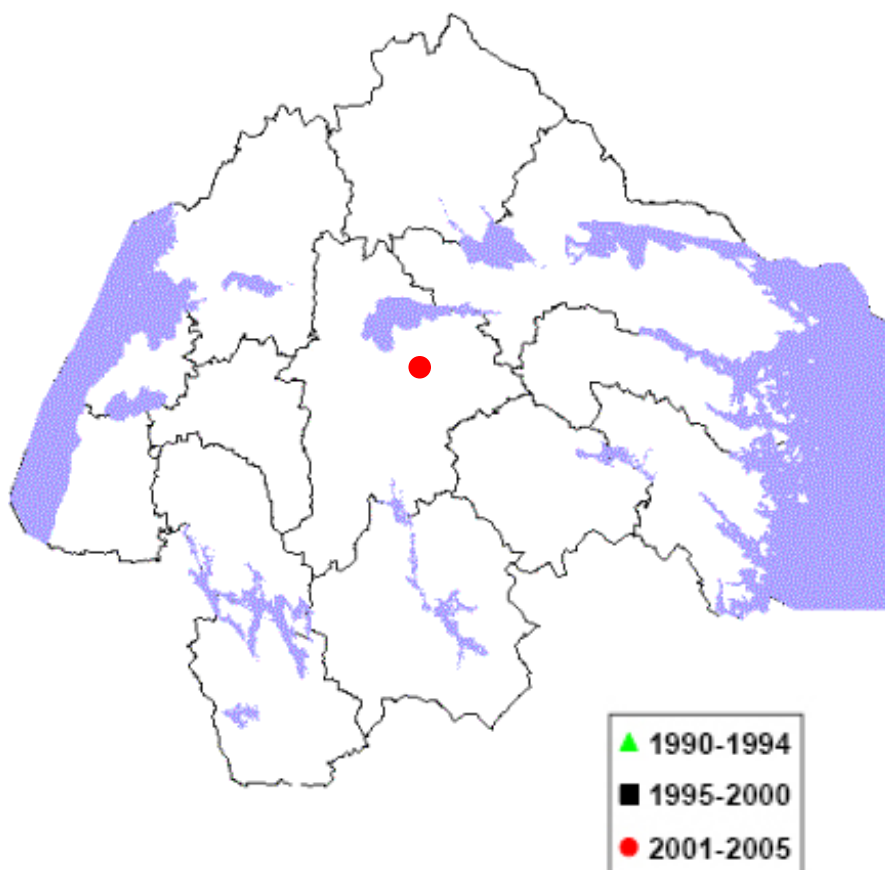
Saknas i Genberg. I floraväxteriet funnen på en lokal i Vårdsberg (Lilla Vänge).

Hot:

Arten hotas av upphörd hävd.



Bilden visar T. cordatum



Kvällsmaskros

Sårbar (VU)

Taraxacum praestans

Asteraceae

Biologi:

Kvällsmaskros är flerårig och växer främst på fuktängar.

Utbredning:

Arten förekommer i hela Norden utom på Island och Färöarna samt i Baltikum. I Sverige är den känd från ett 40-tal lokaler i Småland, Östergötland, Södermanland, Härjedalen och Jämtland.

Utbredning i Östergötland

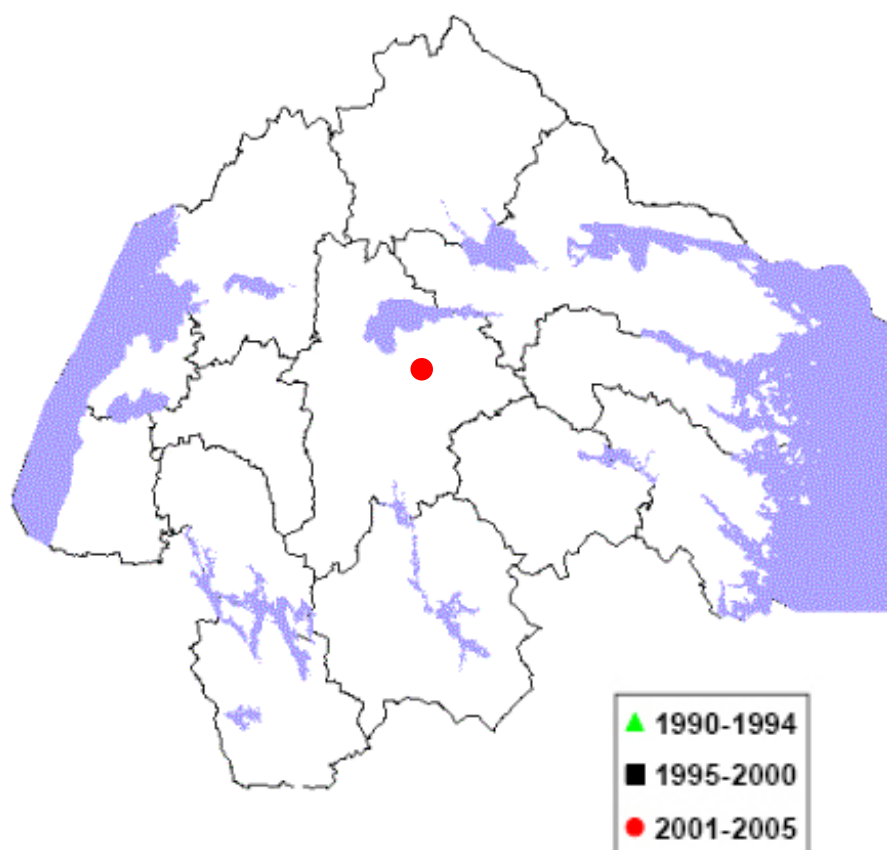
Saknas i Genberg. I floraväxteriet funnen på en lokal i Vårdsberg (Lilla Vänge).

Hot:

Arten hotas av upphörd hävd.



Bilden visar *T. cordatum*



Idegran

Missgynnad (NT)

Taxus baccata

Taxaceae

Biologi:

Idegran är vanligen ett 1-3 meter högt, buskligt förgrenat barrträd. Det kan bli upp till 15 meter högt. Den växer i skog, främst i kusttrakter, på näringsrik, ofta kalkrik mark. Även odlad.

Utbredning:

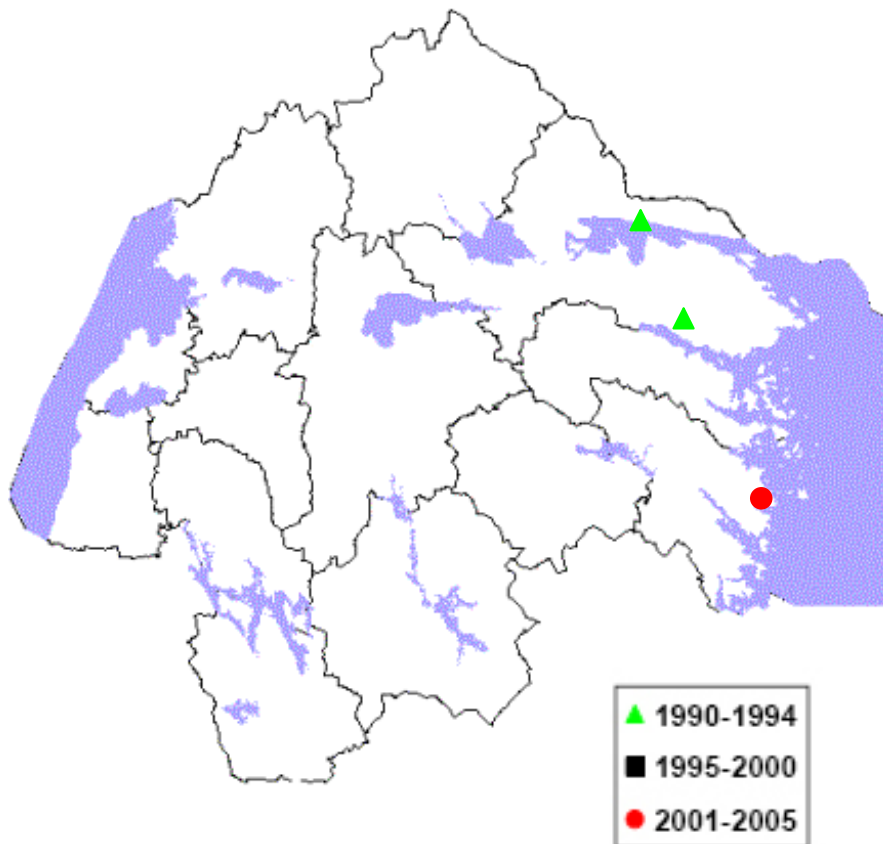
Idegranens totalutbredning omfattar Europa, Nordafrika och främre Asien. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland och Gotland, i Småland, Halland, Bohuslän, Dalsland, Västergötland, Östergötland, Värmland, Närke, Södermanland, Uppland och Gästrikland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg åtta lokaler. Känd 1983 från Gryt (11 lokaler), Kvillinge och V. Tollstad (två lokaler). I floraväxteriet funnen i Krokek (Marmorbruket), Ö. Ny (Ö. Ny) och Gryt (Gryts kyrka 150 m S). Eftersökt men ej funnen 1995 i Ö. Ny (Häckerstad vid vägkant - granplantering).

Hot:

Det främsta hotet mot arten är slutavverkning. Den betas även av rådjur, vilket kan hindra återväxten.



Spindelört

Missgynnad (NT)

Thesium alpinum

Santalaceae

Biologi:

Spindelört är en flerårig halvparasit. Den växer på torrängar, gräshedar m m.

Utbredning:

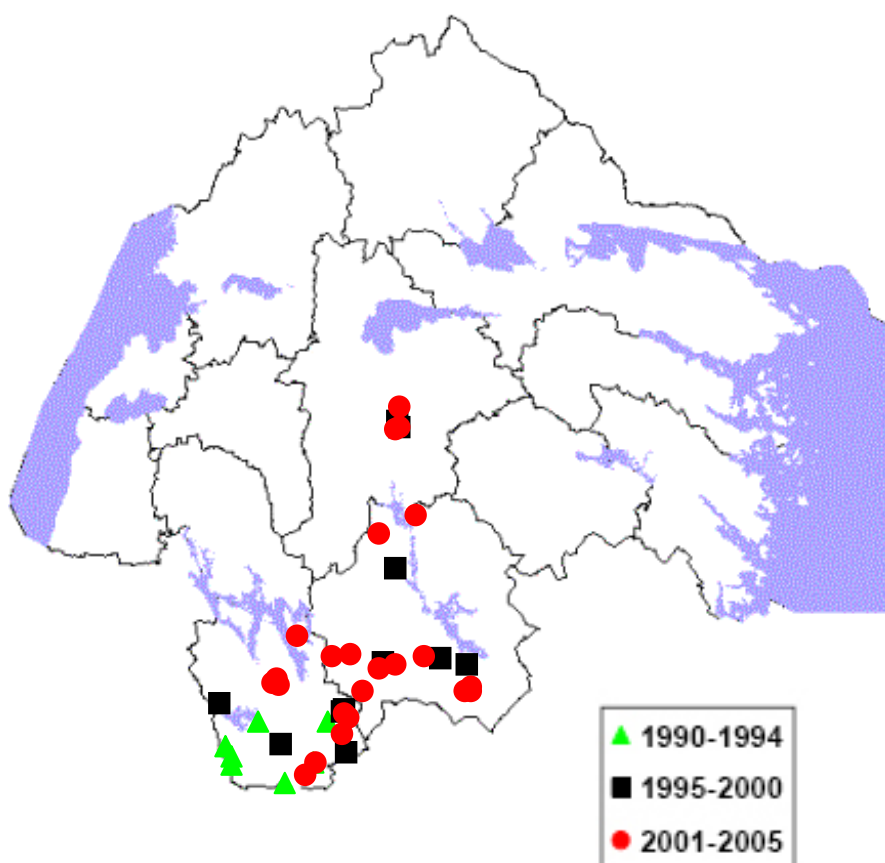
Spindelörten är känd från Mellaneuropa, Sydeuropas bergstrakter och mellersta och södra Ryssland bort till Sibirien. I Sverige förekommer den främst i Småland och Östergötland, men den är även känd från Blekinge och Västergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 12 sektioner (30-tal lokaler). Känd från Hycklinge i (Vårdslunda) 1986 och Tjärstad (Majeldsberget) 1987. I floraväxteriet funnen på 42 lokaler, samt eftersökt utan fynd på tre lokaler.

Hot:

Det främsta hotet mot arten är igenväxning på grund av upphört bete.



Stortimjan

Sårbar (VU)

Thymus pulegioides

Lamiaceae

Biologi:

Stortimjan är en låg dvärgbukse. Den växer i ogödslad, mager, måttligt torr betes- eller slåttermark på sand eller sandig morän samt i park- eller trädgårdsgräsmattor mm. Förekommer både som spontan och som gräsfröinkomling.

Utbredning:

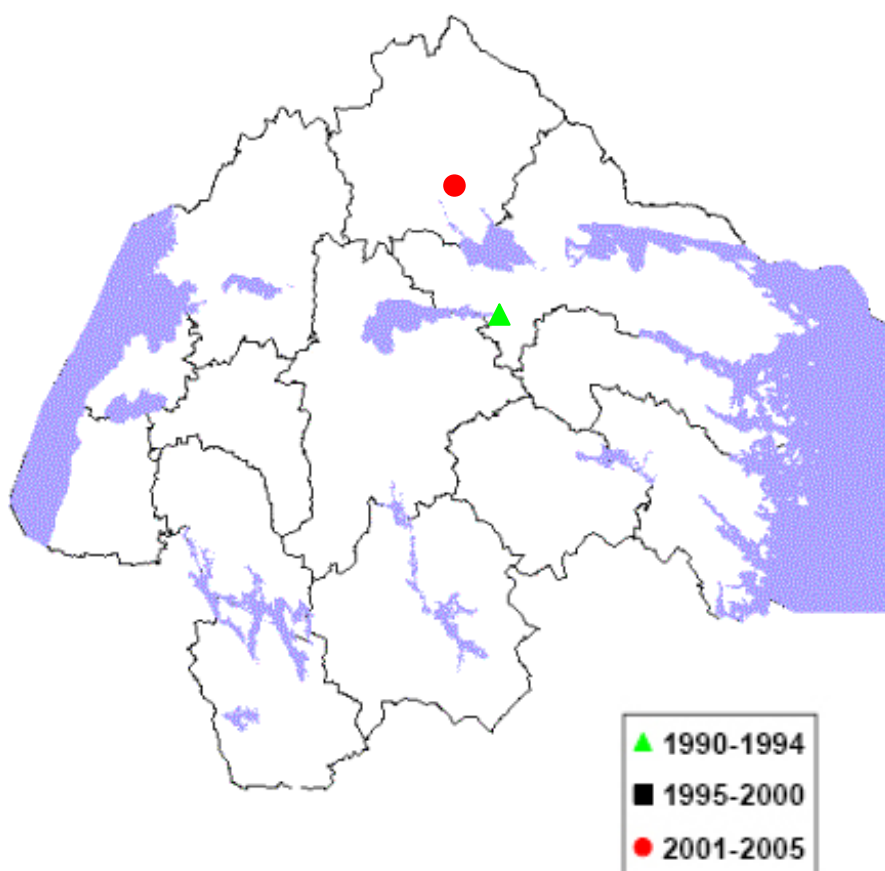
Stortimjan är en västeuropeisk art och når österut till västra delarna av Ryssland. I Sverige är den känd från Skåne till Dalarna och Hälsingland samt Jämtland, Medelpad, Ångermanland och Västerbotten. I de nordligaste landskapen är den endast tillfällig.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 19 lokaler. I floraväxteriet funnen i Risinge (Lotorps handelsträdg.) och Kimstad (Norshoms g.). Eftersökt men ej funnen på sex lokaler.

Hot:

Stortimjan är konkurrenssvag och försvinner vid gödsling, skogsplantering och igenväxning.



Smultronklöver

Regionalt rödlistad (RR)

Trifolium fragiferum

Fabaceae

Biologi:

Smultronklöver är flerårig och växer på öppen, frisk-fuktig, salt och näringsrik mark såsom havsstrandängar, fuktängar och diken.

Utbredning:

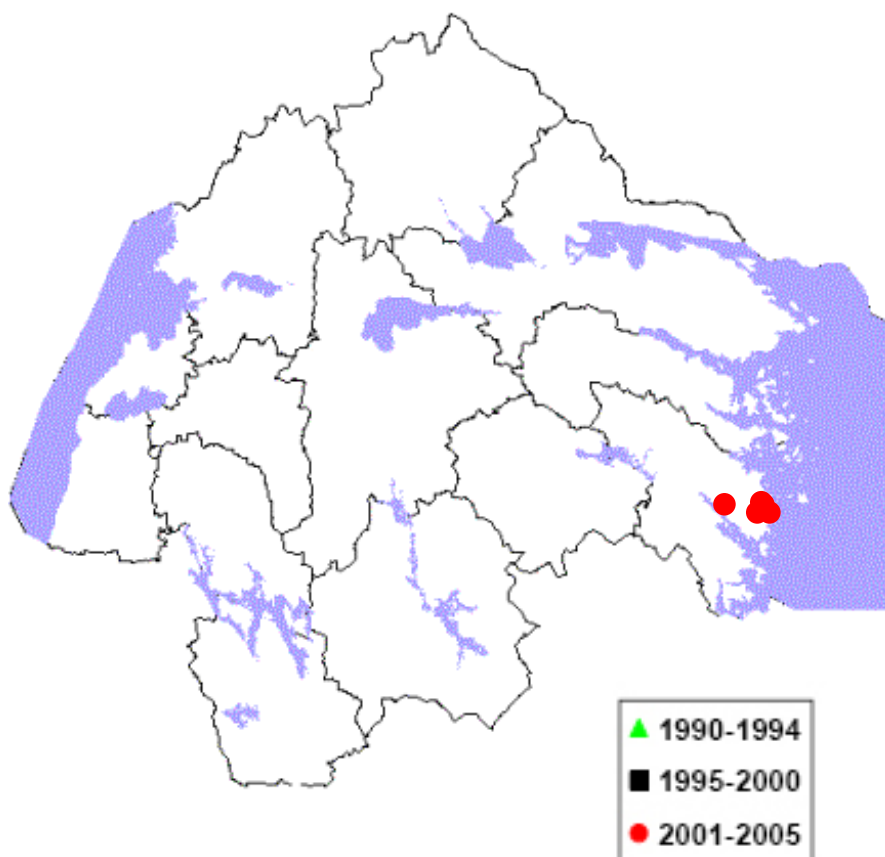
Arten har sin utbredningstyngdpunkt i centrala och södra Europa. I Sverige förekommer den i huvudsak längs kusten från Bohuslän till Uppland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 11 sektioner. I floraväxteriet funnen på fem lokaler i Gryt (Gryts badplats, Gryts kyrka 250 m S, Blomsterbygget 300 m S, St Syltvik 1000 m SV, Strömmen 800 m SO).

Hot:

Arten hotas av upphörd hävd.



Sommarklynne

Sårbar (VU)

Valerianella dentata

Valerianaceae

Biologi:

Sommarklynne är ettårig. Den växer i åkrar, oftast i trakter med kalkberggrund, men är även funnen på ruderatmark.

Utbredning:

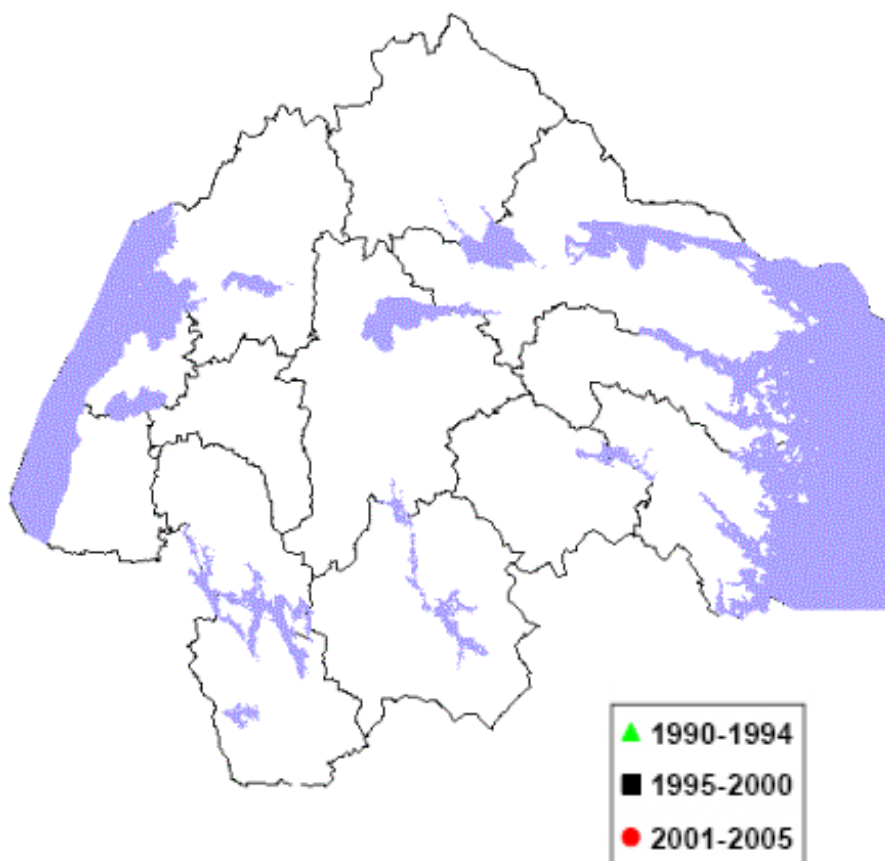
I Sverige är den numera endast känd från Skåne, Öland, Gotland och Västergötland. Tidigare har den hittats tillfälligt norrut till Medelpad. Den är utgången från Småland och Södermanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, Ö. Husby (Aspliden). I floraväxeriet eftersökt på denna lokal men ej funnen. Förekomstlokaler saknas därför på utbredningskartan.

Hot:

Ändrat trädesbruk, skogsplantering, ogräsbekämpning och gödsling är hot mot arten.



Dikesveronika

Regionalt rödlistad (RR)

Veronica catenata

Scrophulariaceae

Biologi:

Dikesveronika är flerårig. Den växer i kalktrakter i eller vid grunt, näringsrikt, stillastående eller sakta rinnande sötvatten, tex vid myrkanter, pölar, bäckar och diken.

Utbredning:

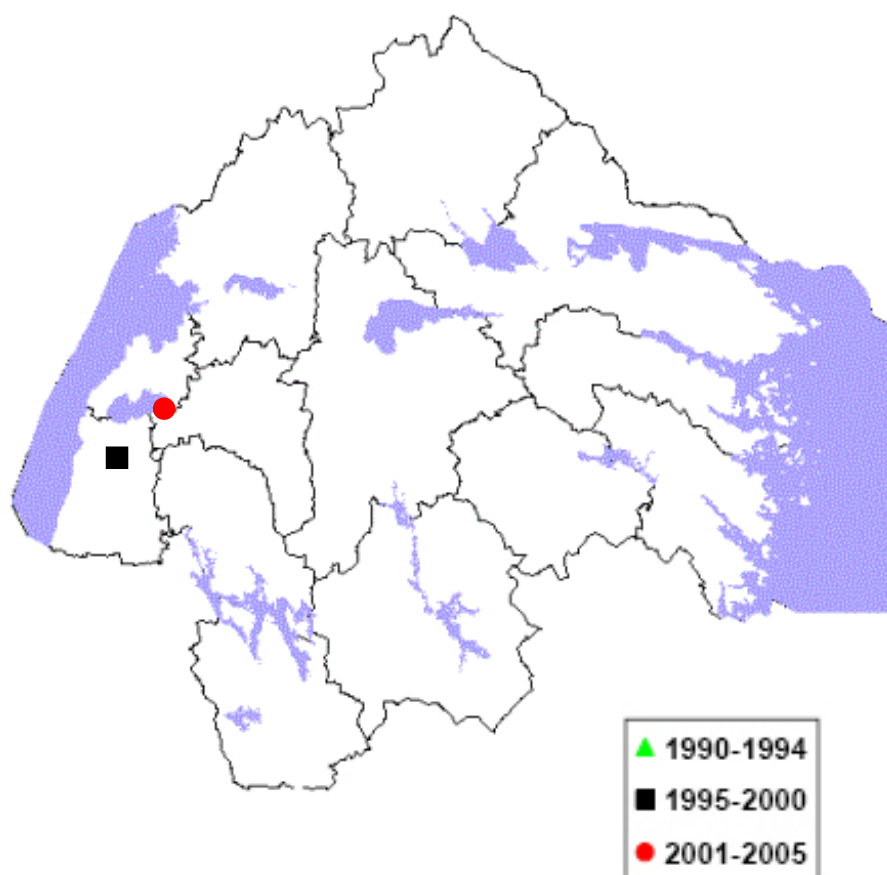
Dikesveronika är spridd över stora delar av Europa, Nordafrika, Asien och Nordamerika. Den är dessutom införd i centrala Afrika och södra Australien. I Sverige förekommer den i Skåne, på Öland och Gotland, i Halland och Östergötland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, St. Åby (Ryket). I floraväxteriet återfunnen återfunnen på denna lokal, samt funnen i Väderstad (Tåkern, Hygnestadbäckens mynning).

Hot:

Ändrad hydrologi och övergödning är hot mot arten.



Klibbveronika

Sårbar (VU)

Veronica triphyllos

Scrophulariaceae

Biologi:

Klibbveronika är en ettårig, främst höstgroende, tidigblommande ört. Den växer främst som ogräs i sandiga eller grusiga åkrar men förekommer även på annan sandig mark och på banvallar.

Utbredning:

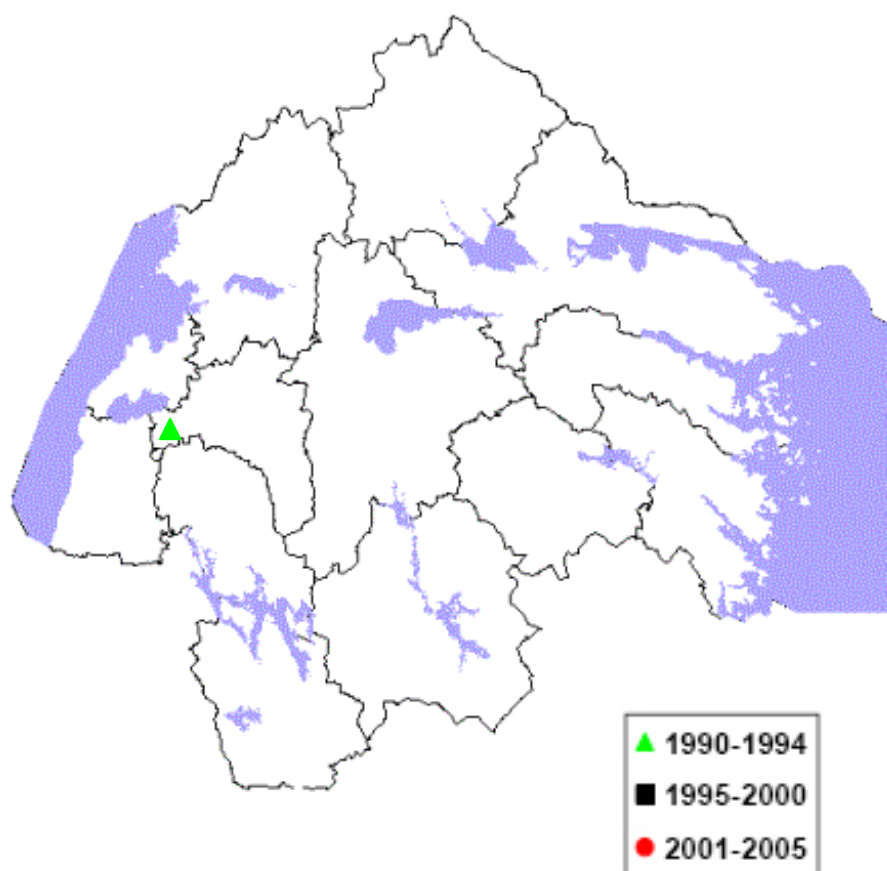
Klibbveronika har en totalutbredning som omfattar praktiskt taget hela Europa och angränsande delar av Asien samt Nordafrika. Den är införd i Nordamerika och Japan. I Sverige förekommer den i Skåne, Blekinge, på Öland, Gotland, i Småland, Halland och Östergötland samt tillfälligt i Södermanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg två lokaler, Väderstad (Väderstad stn) och Hycklinge (Ekhult).
I floraväxteriet återfunnen i Väderstad.

Hot:

Igenväxning och ogräsbekämpning är hot mot arten.



Buskvicker

Missgynnad (NT)

Vicia dumetorum

Fabaceae

Biologi:

Buskvicker är flerårig och klättrande. Den förekommer i en rad olika miljöer som vägkanter, bryn, ruderatmark och ädellövskog. Den är kalkgynnad och näringskrävande. Det är möjligt att arten i vissa fall även spritt sig från odling.

Utbredning:

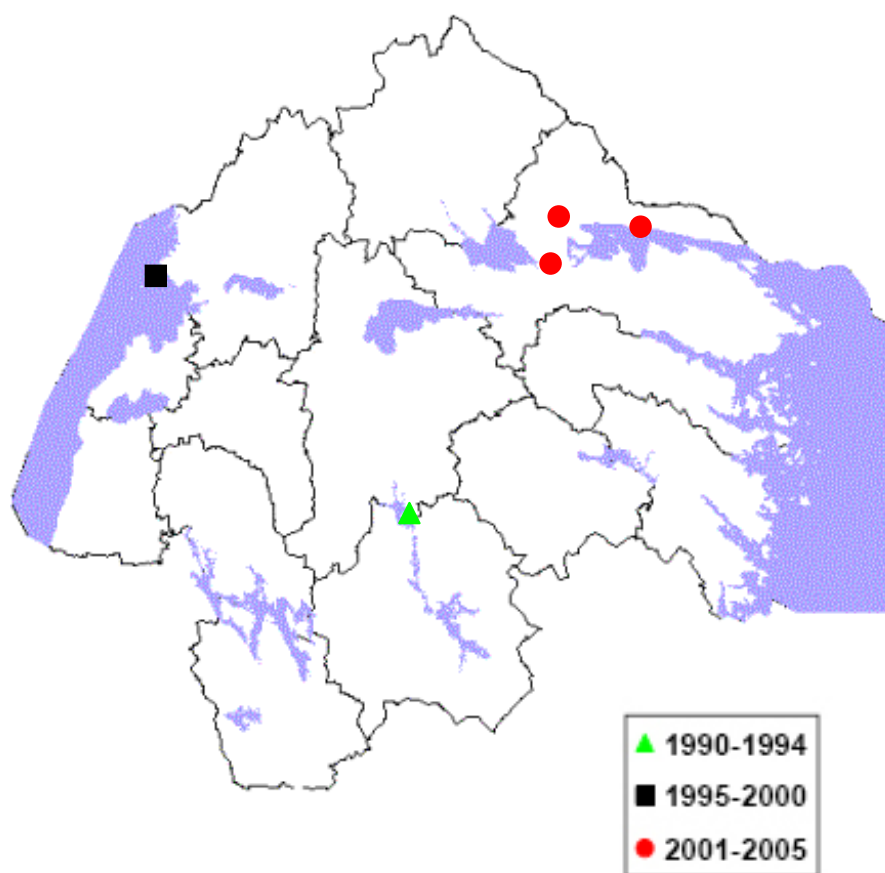
I Sverige förekommer den på ett 30-tal lokaler i Skåne, Småland, Östergötland, Västergötland, Närke, Södermanland och Uppland. Tidigare har den även funnits i Halland, på Öland och i Västmanland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 13 lokaler. I floraväxteriet funnen på fem lokaler, samt eftersökt utan fynd på tre lokaler.

Hot:

Kraftig igenväxning samt bebyggelse utgör hot mot arten.



Ärtvicker

Starkt hotad (EN)

Vicia pisiformis

Fabaceae

Biologi:

Ärtvicker är en flerårig klängväxt. Den förekommer i exponerade branter med ädellövträd och näringsrik, ofta kalkrik mark.

Utbredning:

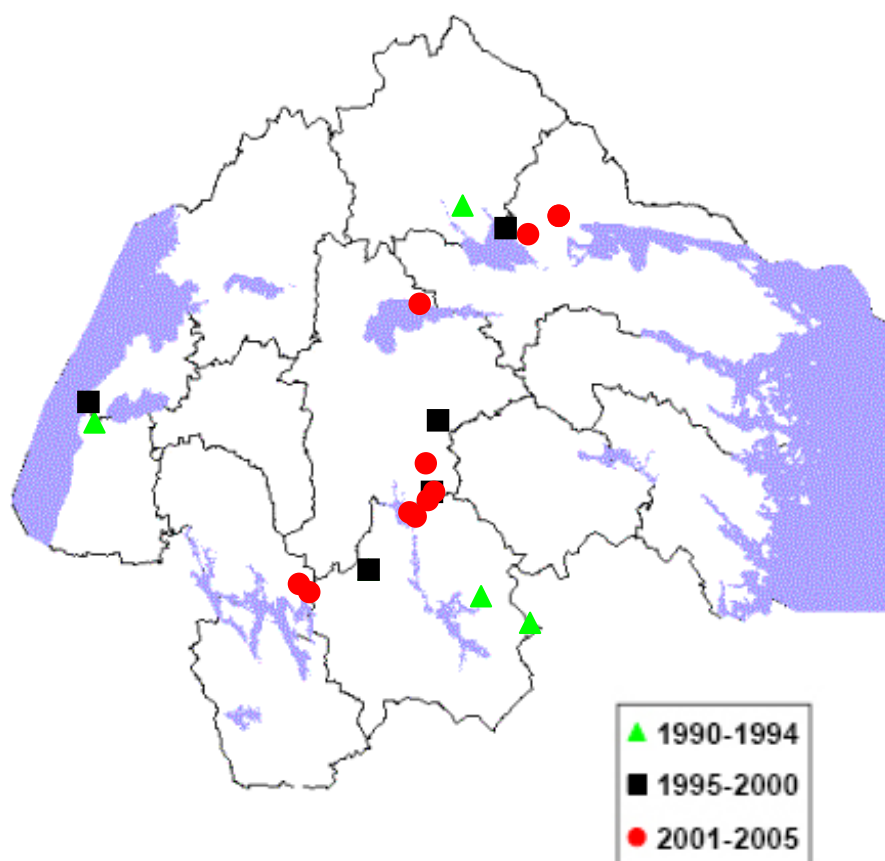
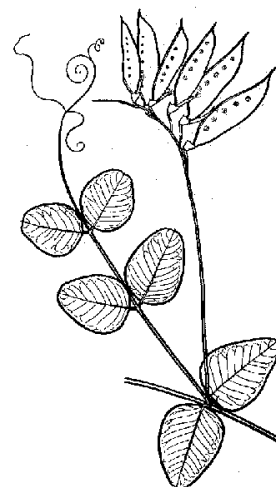
Ärtvickerns huvudsakliga utbredning omfattar östra Europas skogsstäpper. I Sverige är den känd från norra Småland, Östergötland, Västergötland och Dalsland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 14 lokaler. I floraväxteriet funnen på 20 lokaler, samt eftersökt utan fynd på fyra lokaler.

Hot:

De främsta hoten utgörs av igenväxning, bete och oförsiktig röjning.



Liten sommarvicker

Regionalt rödlistad (RR)

Vicia sativa ssp. nigra

Fabaceae

Biologi:

Liten sommarvicker är ettårig och växer på torr, sandig, kustnära mark såsom hedar, torrbackar och vägrenar.

Utbredning:

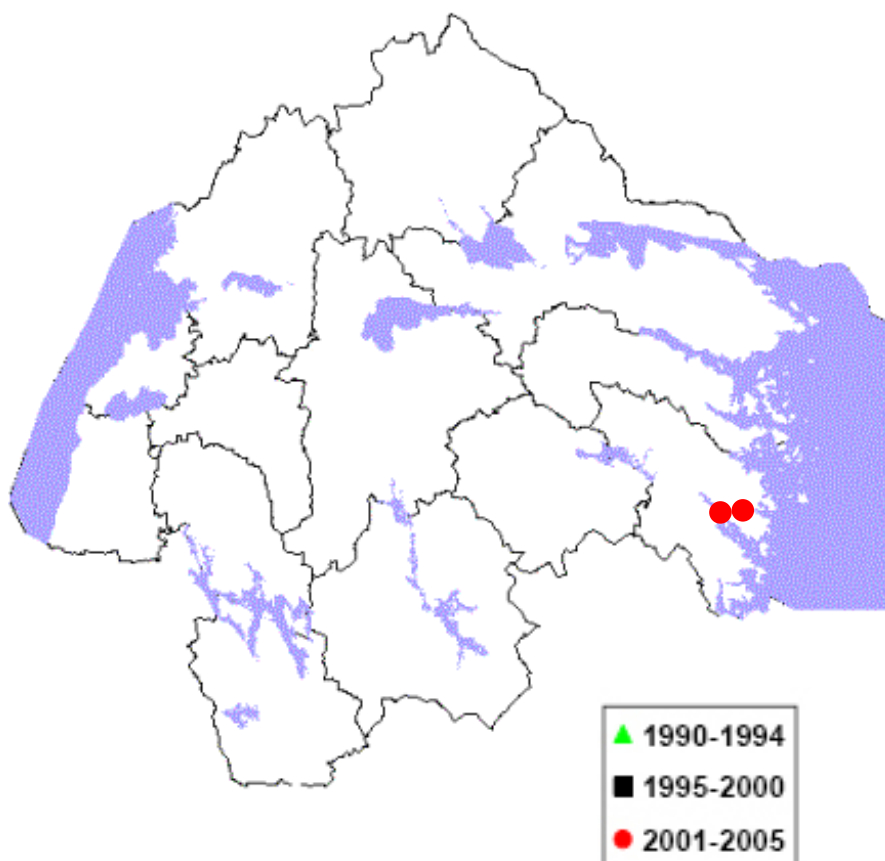
Arten är utbredd över en stor del av Europa och delar av Asien. Den är införd i Nordamerika. I Sverige förekommer den främst i södra delen av landet.

Utbredning i Östergötland

I Genberg 35 sektioner (sommarvicker). I floraväxteriet funnen på två lokaler i Gryt (Hammarsten, vikeboda och Högved 1000 m O).

Hot:

Arten hotas av igenväxning och gödsling.



Luddvicker

Missgynnad (NT)

Vicia villosa

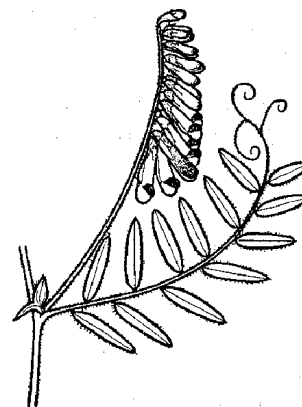
Fabaceae

Biologi:

Luddvicker är ettårig. Den förekom tidigare som åkerogräs men ses numera mest i åkerkanter, på vägkanter och på ruderalplatser, men kan även förekomma i odling som gröngödslingsgröda. Den trivs bäst i lätt och torr mulljord, sandjord eller lerblandad jord, gärna varm och rik på kalk och näring.

Utbredning:

Luddvicker har sitt huvudsakliga utbredningsområde i Europa (utom längst i väster), Västasien och Nord-afrika och har spritts med odling till Nordeuropa, Nordamerika och Japan. I Sverige förekom den tidigare från Skåne till Ångermanland samt som tillfälligt uppträdande i Härjedalen, Jämtland, Västerbotten och Lule lappmark. Den är utgången från Bohuslän, Dalsland, Västmanland, Dalarna, Gästrikland, Hälsingland, Medelpad och Ångermanland. Förekom i landet redan under 1700-talet men infördes i större omfattning på 1850-talet för att odlas som foderväxt.

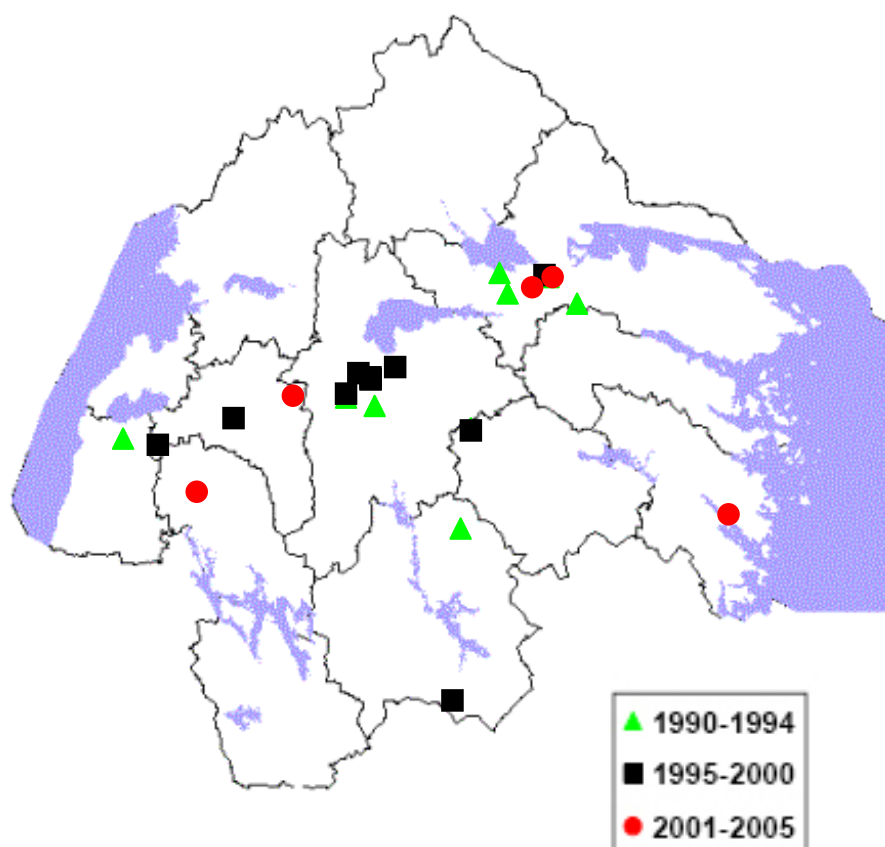


Utbredning i Östergötland

I Genberg 36 sektioner. I floraväxeriet funnen på 24 lokaler, samt eftersökt utan fynd på en lokal.

Hot:

Arten hotas främst av ogräsbekämpning och utsädesrensning.



Sumpviol

Sårbar (VU)

Viola uliginosa

Violaceae

Biologi:

Sumpviol är flerårig. Den växer på tidvis översvämmade stränder och i alkärr, ofta med ett beskuggande träd- eller buskskikt.

Utbredning:

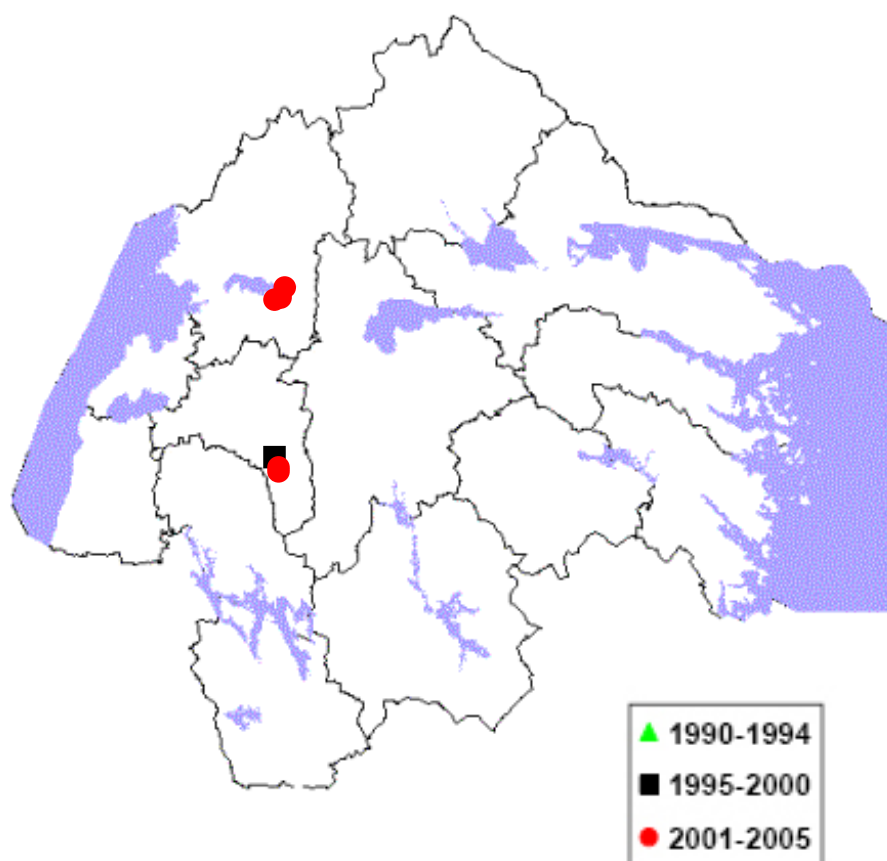
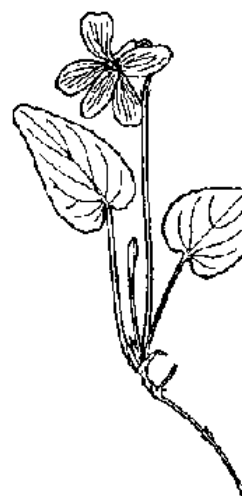
Sumpviolen har tyngdpunkten i sin utbredning i Östersjö-länderna. I Sverige förekommer den från Skåne till Gästrikland utom Östersjö-öarna och Västergötland. Den har dock tidigare även förekommit på Öland.

Utbredning i Östergötland

I Genberg fyra lokal. I floraväxteriet funnen på sex lokaler.

Hot:

Det främsta hotet mot arten är dikning.



Mistel

Regionalt rödlistad (RR)

Viscum album

Viscaceae

Biologi:

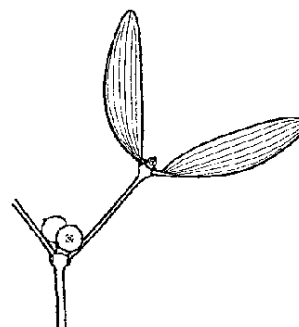
Mistel är en ständigt grön halvparasitisk buske. Den växer som halvparasit på lövträd, främst lind, apel, lönn, rönn, hagtorn och päron.

Utbredning:

Mistelns totalutbredning omfattar Europa, Nord-afrika och delar av Asien. I Sverige förekommer den främst i Mälardalen i Västmanland, Södermanland och Uppland samt på Gotland, i Småland och Östergötland. Den betecknas som införd bla i Skåne. Äldre fynd finns från de flesta landskap norrut till Värmland.

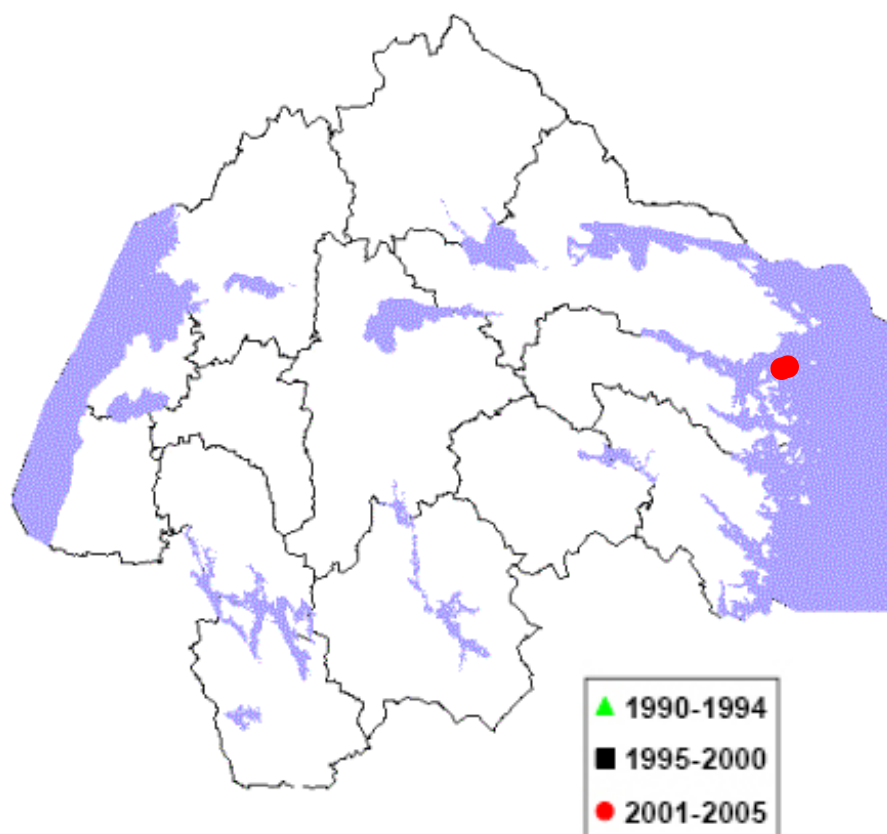
Utbredning i Östergötland

I Genberg en lokal, S:t Anna (Åspholm). I floraväxeriet funnen på två lokaler, samt eftersökt utan fynd på en lokal



Hot:

Misteln hotas främst av insamling, avverkning av värdträden och "städning" av parkträd.



Register över arter i artfaktabladen

Vetenskapligt namn

Acer campestre 29
 Agimonia procera 30
 Agrostemma githago 31
 Ajuga reptans 32
 Alchemilla samuelssonii 33
 Alyssum alyssoides 34
 Anthemis arvensis 35
 Anthericum liliago 36
 Aphanes arvensis 37
 Aspergo probumbens 38
 Baldellia repens 39
 Botrychium lunaria 40
 Botrychium matriacariifolium 41
 Botrychium multifidum 42
 Botrychium virginianum 43
 Bromopsis benekenii 44
 Bromopsis ramosa 45
 Bromus commutatus 46
 Bromus arvensis 47
 Bromus secalinus 48
 Camelina microcarpa 49
 Campanula cervicaria 50
 Cardamine flexuosa 51
 Cardamine parviflora 52
 Carduus nutans 53
 Carex hartmanii 54
 Carlina vulgaris ssp. longifolia 55
 Catabrosa aquatica 56
 Centaurium erythraea var. erythraea 57
 Centaurium littorale 58
 Cephalanthera rubra 59
 Cerastium brachypetalum 60
 Ceratophyllum submersum 61
 Chaerophyllum bulbosum ssp. prescottii 62
 Chenopodium vulvaria 63
 Chimaphila umbellata 64
 Conium maculatum 65
 Consolida regalis 66
 Cuscuta epithymum 67
 Cuscuta europaea 68
 Cypripedium calceolus 69
 Dianthus armeria 70
 Digitalia ischaemum 71
 Draba nemorosa 72
 Dracocephalum ruyschiana 73
 Dryopteris cristata 74
 Epipactis atrorubens 75
 Epipactis helleborine 76
 Epipactis phyllanthes 77
 Epipogium aphyllum 78
 Euphrasia micrantha 79
 Euphrasia rostkoviana ssp. fennica 80
 Falcaria vulgaris 81
 Festuca altissima 82
 Galium trifolium 83

Genista tinctoria 84
 Gentianella amarella 85
 Gentianella campestris 86
 Geranium bohemicum 87
 Geranium lanuginosum 88
 Geum hispidum 89
 Goodyera repens 90
 Gymnadenia odoratissima 91
 Gymnocarpium robertianum 92
 Gypsophila muralis 93
 Herminium monorchis 94
 Hypericum hirsutum 95
 Lappula squarrosa 96
 Lathyrus heterophyllus 97
 Lathyrus tuberosus 98
 Lavatera thuringiaca 99
 Leonurus cardiaca 100
 Lepidium campestre 101
 Liparis loeselii 102
 Listera cordata 103
 Lithospermum arvense ssp. arvense 104
 Lythrum portula 105
 Malva pusilla 106
 Marrubium vulgare 107
 Melampyrum arvense 108
 Melampyrum cristatum 109
 Melica uniflora 110
 Mentha x gracilis 111
 Microstylis monophyllos 112
 Misopates orontium 113
 Nepeta cataria 114
 Neslia paniculata 115
 Onobrychis viciifolia 116
 Ononis arvensis 117
 Onopordum acanthium 118
 Orobanche elatior 119
 Oxytropis pilosa 120
 Papaver argemone 121
 Pedicularis sylvatica 122
 Petrorhagia saxifrage 123
 Pilularia globulifera 124
 Pleurospermum austriacum 125
 Poa remota 126
 Polygala comosa 127
 Potamogeton acutifolius 128
 Potamogeton rutilus 129
 Pulsatill vernalis 130
 Ranunculus arvensis 131
 Rosa pimpinellifolia 132
 Rubus hartmanii 133
 Salvia pratensis 134
 Saxifraga hirculus 135
 Schistophyllidium bifurcum 136
 Scolochloa festuacea 137
 Sherardia arvensis 138
 Silene dichotoma 139
 Stellaria holostea 140
 Taraxacum maculigerum 141

Taraxacum nordstedtii 142
 Taraxacum praestans 143
 Taxus baccata 144
 Thesium alpinum 145
 Thymus pulegioides 146
 Trifolium fragiferum 147
 Valerianella dentata 148
 Veronica catenata 149
 Veronica triphyllos 150
 Vicia dumetorum 151
 Vicia pisiformis 152
 Vicia sativa ssp. nigra 153
 Vicia villosa 154
 Viola uliginosa 155
 Viscum album 156

Svenskt namn

Brandnäva 88
 Brinklöst 46
 Buskstjärnblomma 140
 Buskvicker 151
 Dikesveronika 149
 Drakblomma 73
 Esparsett 116
 Fingerhirs 71
 Finnögontröst 80
 Flockarun 57
 Fläckmaskros 141
 Fältgentiana 86
 Fältkrassing 101
 Färgginst 84
 Gaffelglim 139
 Granbräken 74
 Granspira 122
 Grusnejlika 93
 Gråddädra 34
 Gråmalva 99
 Guckusko 69
 Gulyxne 102
 Hartmansstarr 54
 Hjärtstilla 100
 Honungsblomster 94
 Höstlåsbräken 42
 Idegran 144
 Jungfrukam 37
 Kal knipprot 77
 Kalkbräken 92
 Kalvnos 113
 Kasgräs 137
 Kattmynta 114
 Klibbveronika 150
 Klintsnyltrot 119
 Klippnejlika 123
 Klotgräs 124
 Klätt 31
 Knippnejlika 70
 Knottblomster 112
 Knärot 90
 Knölval 98

Korndådra	115	Stortimjan	146
Korskovall	109	Strandbräsma	52
Kransborre	107	Sträv nejlikrot	89
Kustarun	58	Strävlost	44
Kvällsmaskros	143	Stubbdaggkåpa	33
Källgräs	56	Styvsnate	129
Ljungsstårja	67	Sumpviol	155
Ljungögontröst	79	Svedjenäva	87
Luddvedel	120	Toppjungfrulin	127
Luddvicker	154	Ulltistel	118
Luden johannesört	95	Vanlig läsbräken	40
Luktsmåborre	30	Vingvial	97
Luktsporre	91	Vit kattost	106
Lundslok	110	Vårtsärv	62
Långbladig spåtistel	55	Åkerkulla	35
Mistel	156	Åkermadd	138
Mosippa	130	Åkerranunkel	131
Myrbräcka	135	Ädelmynta	111
Myskmåra	83	Ängsgentiana	85
Nicktistel	53	Ängssalvia	134
Nordsteds maskros	142	Ärtvicker	152
Nässelsstårja	68	Östgötabjörnbär	133
Odört	65		
Paddfot	38		
Piggfrö	96		
Pimpinellros	132		
Piploka	125		
Pukvete	108		
Purpurknipprot	75		
Raggarv	60		
Renlost	47		
Revsuga	32		
Revsvalting	39		
Riddarsporre	66		
Rutlåsbräken	41		
Ryl	64		
Rysskörvel	62		
Råglöst	48		
Rödlänke	105		
Rödsyssla	59		
Sanddraba	72		
Sanddådra	49		
Skogsbräsma	51		
Skogsfru	78		
Skogsklocka	50		
Skogsknipprot	76		
Skogssvingel	82		
Skugglost	45		
Skärblad	81		
Sminkrot	104		
Smultronklöver	147		
Sommarklynne	148		
Sommarvicker	153		
Spetsfingerört	136		
Spetsnate	128		
Spikvallmo	122		
Spindelört	145		
Stallört	117		
Stinkmålla	63		
Stor läsbräken	41		
Stor sandlilja	36		
Storgröe	126		

Bilagor

1. Förteckning över de personer som deltagit i floraväkeriet under perioden 1995-2005, samt de personer på Länsstyrelsen Östergötland som arbetat som samordnare för verksamheten.

Bilaga 1. Deltagare och samordnare i Östergötlands län Floraväkteri 1995-2005		
<u>Floraväktare</u>		
Ann-Cecile Källevågh	Dan Nilsson	Kerstin Dyrshagen
Anna Elf	Else Haglund	Knut Eriksson
Anneli Lundgren	Eva Johansson	Kjell Antonsson
Anders Jörneskog	Elisabeth Larsson	Kjell Johansson
Anders Karlberg	Erik Schmacke	Kjell Schaerling
Alva Larsson	Elenore Wallin	Kristina Hjerppe
Anders Lantz	Evald Markheden	Kerstin Sköld
Annika Nandorf	Eva Siljeholm	Kurt Samuelsson
Anders Tingvall	Eva Skagerström	Lisbeth Wolander
Agneta Ring	Gunnar Björkman	Lars Eriksson
Anders Svensson	Gunnar Myrhede	Lennart Boman
Anna Sandell	Göran Nilsson	Lars Frölich
Anna Sandström	Göran Göransson	Lena Gustavsson
Anita Tordsson	Håkan Bergström	Lars Gezelius
Anders Östh	Henrik Druid	Lennart Hansson
Bert Borgström	Hans Liman	Lennart Hägg
Bengt Dahlström	Henry Sjöstrand	Linda Svensson
Börje Ekstam	Haldor Wedin	Peter & Lena Fredricson
Bengt Hallqvist	Hans Zetterman	Lisbeth Sandell
Bo Johansson	Inger Bergqvist	Margareta Arfwidsson †
Björn Norell	Ingegerd Elfström	Marie Andersson
Bo Larsson	Ingrid Johansson	Maria Dahl
Bengt Nyström	Inge Karlsson	Malin Almquist
Bo Antberg	Inger Lönnevik	Martin Sundström
Bo Stenbäck	Ingela Nyberg	Maria Wallin
Birgitta Pettersson	Janne Andersson	Mikael Burgman
Bengt Samuelsson	Jan Moberg	Matts Claesson
Björn Ström	Jerker Carlsson	Marcelle Johansson
Carin Christensen	Jonas Edlund	Marianne Rydén
Carina Estgren	Jens Johannesson	Malin Granlund
Carina Greiff-Andersson	Jan Måreby	Majlitz Hilding
Claes Svedlindh	John Askling	Mikael Hagström
Christer Wiking	Kenneth Claesson	Mårten Johansson

Magnus Källberg	Tommy Ek	
Marie Kristoffersson	Thomas Fast	
Maria Ledin	Thomas Johansson	
Marianne Malm	Tommy Karlsson	
Mats Rydén	Tore Håkansson	
Maria Taberman	Torgil Slatte	
Magnus Wadstein	Thomas Wallertz	
Nina Eskilsson	Thor Wester †	
Olof Hjelm	Ulrika Carlsson	
Olle Jonsson	Ulla Friberg	
Ola Lindén	Veronica Axelsson	
Olof Rosenquist	Yngve Andersson	
Olle Ström	Yvonne Skedevik	
Patrik Andersson	Zarah Larsson	
Peter Dahlström	Åke Bruun	
Per Folkesson	Åsa Forseby Antonsson	
Pär Karlsson	Åsa Tober	
Per Larsson	Örjan Byström	
Petra Nilsson		
Peter Olofsson	<u>Samordnare</u>	
Robert Franzén	1995. Anneli Lundgren	
Ramona Stenbom	1996. Olof Hjelm	
Rolf Wedding	1997. Karin Andersson	
Sigvard Andersson	1998. Karin Andersson	
Susanne Boe-Skåmedal	1999. Anna Sandell	
Stig Hellerström	2000. Peter Dahlström	
Sigrid Gustavsson	2001. Anna Elf	
Stefan Kasselstrand	2002. Thomas Wallertz	
Sverker Kärrsgård	2003. Thomas Wallertz	
Sven Lennartsson	2004. Ulrika Carlsson	
Sören Mjösberg	2005. Stefan Karlsson	
Staffan Nordlund	2006. Fredrik Engström, Tommy Karlsson	
Sten Persson		
Sigvard Ståhlberg		
Sören Pettersson		